

ΜΑΡΙΟΣ ΤΣΙΑΚΚΗΣ

Οι κυρώσεις πλήττουν και την Ε.Ε.

Οι κυρώσεις κατά της Ρωσίας περιορίζουν την εξαγωγική ισχύ της Μόσχας, αλλά δημιουργούν και προβλήματα στις χώρες της Ε.Ε., με τις αυξήσεις των τιμών της ενέργειας και άλλων προϊόντων τονίζει ο Γ.Γ. του ΚΕΒΕ Μάριος Τσιακκής. Αναφέρεται, μεταξύ άλλων, στο πλήγμα που δέχθηκαν ο τουρισμός και οι συναλλαγές και στους μισθούς των εργαζομένων. **Σελ. 4**

ΜΕΤΡΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

Το «όριο του πόνου» της ΕΚΤ

Η σημαντική άνοδος των αποδόσεων και των spreads των κρατικών ομολόγων της περιφέρειας, αυξάνει το κόστος δανεισμού των κυβερνήσεων και επηρεάζει το κόστος εξυπηρέτησης του υφιστάμενου χρέους. Το ερώτημα είναι ποιο είναι το επίπεδο των spreads που θα πυροδοτήσει την όποια κινητοποίηση της ΕΚΤ, το «όριο του πόνου», όπως το ονομάζουν. **Σελ. 9**

ΙΤΑΛΙΑ

Κόντρα για τις παραλίες

Αλλαγές ως προς τον τρόπο εκχώρησης αδειών για την εκμετάλλευση των δημόσιων παραλίων της Ιταλίας προωθεί ο Ιταλός πρωθυπουργός Μάριο Ντράγκι, γεγονός που προκαλεί έντονες αντιδράσεις από επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε αυτές εδώ και πολλά χρόνια. Κατά της εκμετάλλευσης των παραλίων τάζεται και το περιβαλλοντικό κίνημα Legambiente. **Σελ. 11**

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

ΜΕΙΩΣΗ ΠΩΛΗΣΕΩΝ 84%

Καταρρέει η ρωσική αυτοκινητοβιομηχανία

Κατάρρευση των πωλήσεων αυτοκινήτων έχουν προκαλέσει στη Ρωσία οι κυρώσεις που της επέβαλαν οι ΗΠΑ και η Ε.Ε. αντιδρώντας στη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία. Οι πωλήσεις ρωσικών αυτοκινήτων μειώθηκαν κατά 84% τον Μάιο και φέρεται να οδηγείται σε αδιέξοδο ένας κλάδος που κάποτε προσείλκε τις ξένες επενδύσεις στη Ρωσία. **Σελ.8**

ΑΠΟ 7 ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ Ε.Ε.

Οι Έλληνες πληρώνουν πιο ακριβά τα προϊόντα

Το μέσο εισόδημα των Ελλήνων είναι μικρότερο από των Ισπανών, των Αυστριακών, των Γάλλων και των Γερμανών. Ωστόσο, από τη σύγκριση τιμών που έκανε η «Κ» με άλλες έξι ευρωπαϊκές χώρες προκύπτει ότι οι Έλληνες πληρώνουν ακριβότερα από άλλους Ευρωπαίους προϊόντα όπως ο καφές, το γάλα, οι πάνες και τα απορρυπαντικά της ίδιας εταιρείας. **Σελ. 16**

ΗΠΑ

Λιγότερο αποδοτικά τα δύο μεγάλα λιμάνια

Τα λιμάνια του Λος Αντζελες και του Λονγκ Μπιτς, τα δύο μεγαλύτερα των ΗΠΑ με κριτήριο τον όγκο των εμπορευμάτων που διεκπεραιώνουν, έχουν καταστεί διεθνώς τα λιγότερο αποδοτικά, σύμφωνα με νέα έκθεση. Διαχειρίζονται περίπου το 42% του συνόλου του εμπορίου εμπορευματοκιβωτίων των ΗΠΑ με τις χώρες της νοτιοανατολικής Ασίας. **Σελ. 9**

5 291296 000378

Νέος αγώνας μεταρρυθμίσεων για άλλα 85 εκατ. από Ευρώπη

Τα 18 προαπαιτούμενα που θα ξεκλειδώσουν τη δεύτερη δόση μετά το καλοκαίρι

Το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας είναι ένας μαραθώνιος. Μπορεί να γεφυρώθηκε το χάσμα για την πρώτη δόση των 85 εκατ., αλλά ο αγώνας συνεχίζεται για τη δεύτερη. Στόχος, πλέον, να περάσουν άλλα 18 ορόσημα και στόχοι, ώστε να γίνει επιτυχής απο-

δέσμευση του δεύτερου πακέτου των 85 εκατομμυρίων ευρώ από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και έχουν αρχίσει ήδη οι διαδικασίες προς αυτή την κατεύθυνση. Σύμφωνα με τον κανονισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα Σχέδια Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας θα

πρέπει να περιλαμβάνουν μια συνεκτική δέσμη κοστολογημένων μεταρρυθμίσεων και δημόσιων επενδύσεων με ορίζοντα υλοποίησης μέχρι το 2026. Αν όλα πάνε καλά και με το δεύτερο πακέτο των 18 μεταρρυθμίσεων, θα πρέπει από Σεπτέμβριο-Οκτώβριο να προχω-

ρήσει η Κύπρος στην αίτηση για αποδέσμευσή τους. Στα ορόσημα αυτά περιλαμβάνονται το καλλούμι, η διαφθορά, η ενέργεια, η ψηφιακή αναβάθμιση, η διευκόλυνση επενδύσεων, η φορολογία, η προστασία δασών, η δημόσια υγεία και άλλα. **Σελ. 5**

Πείραμα τετραήμερης εργασίας χωρίς μείωση μισθού

Το μεγαλύτερο έως τώρα πιλοτικό πρόγραμμα εβδομάδας εργασίας τεσσάρων ημερών που έχει εφαρμοστεί στον κόσμο, χωρίς παράλληλη μείωση αποδοχών των εργαζομένων, εγκαινιάστηκε στη Βρετανία με μεγάλες προσδοκίες όχι μόνον από τους εργαζομένους αλλά και από τις επιχειρήσεις. Για τους επόμενους έξι μήνες 3.300 εργαζόμενοι στη Βρετανία σε 70 επιχειρήσεις της θα εργάζονται τέσσερις ημέρες την εβδομάδα, θα παίρνουν τον ίδιο μισθό και θα καλούνται να παράγουν όσα παρήγαν έως τώρα στο πενήνημερο της εργασίας. **Σελ. 8**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Αποφασιστικότητα Vs ομαλοποίηση

Αύριο η ΕΚΤ συνεδριάζει για να λάβει αποφάσεις όσον αφορά την νομισματικά πολιτικά που θα ακολουθήσει μέχρι το επόμενο μίτινγκ. Η συνάντηση θα λάβει χώρα στο Άμστερνταμ της Ολλανδίας και θα ακολουθήσει συνέντευξη τύπου στις 15.30 ώρα Κύπρου. Τα βλέμματα σφαλώς είναι στραμμένα στον σχολιασμό των επιτοκίων. Οι συγκλίνουσες απόψεις καταλήγουν στο ότι δεν θα γίνει κάποια αλλαγή. Τουλάχιστον αυτό αναμένουν οι αναλυτές που θεωρούν ότι η ΕΚΤ θα παραμείνει προσηλωμένη στις προηγούμενες της εξαγγελίες ότι οι αυξήσεις θα ακολουθήσουν το τέλος του προγράμματος αγοράς ομολόγων εντός του τρίτου τριμήνου.

Η ξεκάθαρη θέση που έχει επαναληφθεί πολλές φορές το τελευταίο

διάστημα δεν αφήνει πολλά περιθώρια για αύριο. Σύμφωνα με την καθοδήγηση της ΕΚΤ, η πρώτη αύξηση θα είναι τον Ιούλιο. Αν συμβεί κάτι διαφορετικό στην αυριανή συνάντηση αρκετοί αναλυτές θα το ερμηνεύσουν ως κίνηση πανικού πλάντωντας καίρια και την αξιοπιστία της Κεντρικής τράπεζας. Στον αντίποδα βέβαια όσοι θεωρούν ότι αύριο θα υπάρξει κάποια έκπληξη την αποδίδουν στο σενάριο που θέλει να επικρατούν τα «γεράκια», που θα φροντίσουν να σταλεί ένα ξεκάθαρο μήνυμα ότι η δέσμευση της ΕΚΤ να «πολεμήσει» τον πληθωρισμό είναι άνευ όρων.

Ακόμη και αν δεν υπάρξει οποιαδήποτε έκπληξη αύριο -το επικρατέστερο σενάριο- ιδιαίτερη σημασία δίδεται και στο ύψος της αύξησης ό-

ταν αυτή θα υλοποιηθεί καθώς η αναμενόμενη αύξηση του 0,25% δεν αφήνει ικανοποιημένους αυτούς που θα είναι τον Ιούλιο. Αν συμβεί κάτι διαφορετικό στην αυριανή συνάντηση Η συγκεκριμένη ομάδα εντός του συμβουλίου της ΕΚΤ αν και «καταλαβαίνει» την σκοπιμότητα αναβολής της απόφασης για ένα μήνα δεν συμφωνεί με μια κίνηση που δεν θα εκπέμπει αποφασιστικότητα προς όλες τις κατευθύνσεις. Αρκετοί οικονομολόγοι πιστεύουν ότι μια αύξηση της τάξης της μισής ποσοστιαίας μονάδας (0,5%) μετά από σχεδόν 20 χρόνια είναι και επιβεβλημένη είναι και δικαιολογημένη από τα θεμελιώδη οικονομικά στοιχεία της ευρωζώνης.

Σύμφωνα με την γερμανική πλευρά, που παραδοσιακά προκρίνει τις καθαρές λύσεις στο μέτωπο των επιτοκίων, υπάρχει η εκτίμηση ότι οι

επενδυτές έχουν «κωνέψει» στις αποτιμήσεις τους συνολικά αύξηση ύψους 1,25% μέχρι το τέλος τους έτους. Γίνεται συνεπώς μια προσπάθεια να δημιουργηθεί ένα κλίμα για πιο αποφασιστικές κινήσεις το επόμενο διάστημα. Ο πήχης του 0,5% που προωθείται έμμεσα στόχο έχει να ασκηθεί πίεση στις επόμενες συζητήσεις εντός ΕΚΤ και να προσδιοριστεί το επίπεδο της ανοχής πριν εκδηλωθεί σκληρή κριτική σε σχέση με την επάρκεια των αποφάσεων.

Στην Ευρώπη των συμβιβασμών, εφόσον επιχειρηθεί να συγκεραστούν οι δύο απόψεις τότε θα δούμε περισσότερες αλλά μικρότερες κάθε φορά αυξήσεις των επιτοκίων. Σήμερα η επικρατούσα άποψη είναι ότι θα «δούμε» τρεις αυξήσεις επιτοκίων ύψους 0,25% κάθε φορά. Το 0,25% θεωρείται

πως στέλνει το μήνυμα ότι η προσπάθεια που επιχειρείται είναι αυτή της ομαλοποίησης των επιτοκίων μετά από μια μακρά περίοδο «ανωμαλίας». Αυτό εξάλλου είναι και το αφήγημα της ΕΚΤ το τελευταίο διάστημα επιχειρηματολογώντας ότι μετά από μια μακρά περίοδο χαλαρής νομισματικής πολιτικής τα δεδομένα έχουν αλλάξει επιτρέποντας ομαλοποίηση της κατάστασης. Όσοι δε ανησυχούν για το πώς μπορεί η οικονομικά να επηρεαστεί από τις πιο πάνω συζητήσεις καταγράφουμε με ιδιαίτερη ενδιαφέρον την άποψη του Αμερικανού οικονομολόγου Robin Brooks, ότι η ύφεση βρίσκεται προ των πυλών και αποτελεί το νέο μεγάλο πρόβλημα της ευρωζώνης έχοντας διαδεχθεί αυτό της ακρίβειας των τιμών και του πληθωρισμού.

ΖΕΤΑ ΑΙΜΙΛΙΑΝΙΔΟΥ

Διαφύλαξε την εργατική ειρήνη εν μέσω κρίσης

Ο χαμός της Ζέτας Αιμιλιανίδου αφήνει ένα κενό στο Υπουργείο Εργασίας. Η Ζέτα Αιμιλιανίδου κατάφερε να λειτουργήσει συλλεκτικά και συναινετικά σε μια περίοδο όπου τα εργασιακά δέχθηκαν απίστευτη πίεση από την οικονομική κρίση. Η εργασιακή ειρήνη, που σημειώθηκε σε μια δύσκολη περίοδο για την Κύπρο, μπορεί να θεωρηθεί ως ένα από τα σημαντικά επιτεύγματα της Υπουργού Εργασίας. Στις παρακαταθήκες της εκλιπούσας συμπεριλαμβάνονται το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα, ο Εθνικός Κατώτατος Μισθός καθώς και τα σχέδια στάθριξης μέσα στην πανδημία. **Σελ. 6**

Βλέπουν παιγνίδια με το καλλούμι

Παράταση παίρνει το ΠΟΠ

Νέα παράταση παίρνει η εφαρμογή του ΠΟΠ καλλουμιού. Επανάλθε στο τραπέζι η προηγούμενη πρόταση του Υπ. Γεωργίας, η οποία αυξάνει τις ποσότητες του αγελαδινού γάλακτος. Ωστόσο, στο τελικό προϊόν θα υπερτερεί το αιγοπρόβριο. Για φαύλο κύκλο και παιγνίδια εις βάρος του εθνικού προϊόντος, κάνουν λόγο γνώστες του θέματος. **Σελ. 3**

Έχεις κάρτα της
Ελληνικής Τράπεζας;
Έχεις άμεση επιστροφή
χρημάτων!

Κατέβασε το Myle Rewards app τώρα!

Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις

ΑΡΘΡΟ / Του ΧΡΙΣΤΟΥ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ

Η αξία των αρχείων και η συμβολή του Κρατικού Αρχείου στη διάσωσή τους

Το Κρατικό Αρχείο ιδρύθηκε το 1972, ως Δημόσιο Αρχείο, κάτω από την οργανωτική δομή του Υπουργείου Δικαιοσύνης, αλλά λειτούργησε το 1978, μετά την τουρκική εισβολή. Αυτή η καθυστέρηση είχε ως αποτέλεσμα, ανάμεσα στις πολλές άλλες σημαντικές επιπτώσεις της εισβολής, και την απώλεια σημαντικών αρχείων, που παρέμειναν στα κατεχόμενα, ή καταστράφηκαν κατά την πρόσληψη του Αττίλα.

Κύρια αποστολή του Κρατικού Αρχείου, όπως μετονομάστηκε το 1991, αποτελεί η διάσωση, διαφύλαξη και διάθεση των αρχείων που παράγονται στην Κύπρο. Διασώζει τα δημόσια και ιδιωτικά έγγραφα, τα διαφύλασσει συντηρώντας και φωτοαναπαράγοντάς τα, με απώτερο στόχο τη διάθεσή τους στο ευρύ κοινό για μελέτη και αξιοποίησή τους ερευνητικά, και στους δημόσιους λειτουργούς για εκπλήρωση των καθηκόντων τους.

Τι είναι όμως ένα αρχείο; Ο όρος «αρχείο» επιπερικλείει τέσσερις έννοιες, συνήθως αλληλοκαλυπτόμενες και ενίοτε αλληλοσυμπληρούμενες. Αρχικά, αρχείο αποτελεί το σύνολο των πληροφοριών που καταγράφει ένας οργανισμός ή ένα άτομο για τη διεκπεραίωση της εργασίας του. Αρχείο είναι και η υπηρεσία που είναι υπεύθυνη για την αρχειοθέτηση των πιο πάνω πληροφοριών, αλλά και η αρχειακή υπηρεσία, που είναι αρμόδια για τη διαχείριση των αρχείων ενός κράτους (το Κρατικό Αρχείο, στην περίπτωση μας). Τέλος, αρχείο ονομάζεται και το κτήριο που στεγάζεται η αρχειακή υπηρεσία.

Τόσο τα δημόσια αρχεία, τα αρχεία δηλαδή που παράγει ο δημόσιος και ευρύτερος δημόσιος τομέας, όσο και τα ιδιωτικά, έχουν τεράστια αξία, αφού αποτελούν μοναδικά καταγραφά της ιστορικής στιγμής που παράγονται. Παρά την υποκειμενικότητα τους, αφού παρουσιάζουν την άποψη του συγγραφέα τους κατά τη δεδομένη στιγμή, τα αρχεία θεωρούνται αξιόπιστες πηγές για την καταγραφή της ιστορίας και σε συνδυασμό με άλλες μαρτυρίες, όπως ο Τύπος, οι συνεντεύξεις κ.λπ., αποδίδουν το κλίμα της εποχής τους.

Πέραν της ιστορικής τους αξίας, τα αρχεία έχουν και σημαντική λειτουργική σημασία. Χωρίς αυτά, διάφορες λειτουργίες τόσο της δημόσιας υπηρεσίας, όσο και ιδιωτικών επιχειρήσεων, δεν μπορούν να διεκ-

περαιωθούν. Φανταστείτε να επιθυμείτε να εκδώσετε καινούργιο τίτλο ακινήτης ιδιοκτησίας, χωρίς να υπάρχουν τα σχετικά μπρώα στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Ή να πρέπει να προετοιμαστεί ένας δικηγόρος για μια σημαντική δίκη, χωρίς να υπάρχει αρχειοθετημένη μια προηγούμενη σχετική απόθεση.

Τα αρχεία, λοιπόν, διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην καθημερινότητά μας. Και ο ρόλος τους αυτός πρέπει να αναδειχθεί, να αναγνωριστεί, και να τους αποδοθεί η σημασία που τους αξίζει. Στη σημερινή εποχή, η ανάπτυξη της τεχνολογίας αφενός, και η επίστευση της διάχυσης των πληροφοριών, αφετέρου, επιβάλλουν μεγαλύτερη μέριμνα για τη διάσωση των ηλεκτρονικών, πλέον αρχείων, μέσω της ορθής αρχειοθέτησης και διαφύλαξης τους.

Το Κρατικό Αρχείο, μέσα από διάφορες δραστηριότητες, προσπαθεί να καλλιεργήσει στην κοινωνία την αρχειακή συνείδηση. Τα τελευταία χρόνια, μέσα από τη συμμετοχή λειτουργών του σε διάφορα συνέδρια, μέσα από τη διοργάνωση εκπαιδευτικών ημερίδων, την επιμόρφωση συνδέσμων-λειτουργών σε όλη τη δημόσια υπηρεσία, και το εκδοτικό του πρόγραμμα (11 εκδόσεις αρχείων μέχρι σήμερα) προσπαθεί να καλλιεργήσει την αγάπη για τα αρχεία και την ανάγκη για διάσωση και διαφύλαξή τους.

Σε αυτό το πλαίσιο, το Κρατικό Αρχείο, με ελάχιστο προσωπικό και πόρους, έχει διασώσει και διαφύλασσει πέραν των 17 χιλιομέτρων μήκους ραφιών αρχεία, στην πλειοψηφία τους δημόσια αρχεία, τόσο της περιόδου της βρετανικής κατοχής της Κύπρου (1878-1959), όσο και της Κυπριακής Δημοκρατίας. Τα αρχεία διατίθενται προς επιθεώρηση από το κοινό, αφού τύχουν προληπτικής ή ολικής συντήρησης, ενώ παράλληλα, στο Εργαστήριο Φωτοαναπαγωγής, δημιουργούνται ψηφιακά αντίγραφα, για τη διάσωση και διαφύλαξή τους.

Το Κρατικό Αρχείο, για σχεδόν 45 χρόνια, διατηρεί ζωντανή την ιστορία της Κύπρου μας, διαφύλασσε τους αρχειακούς μας θησαυρούς, διασώζει τη συλλογική μνήμη του λαού μας.

Ο δρ Χρίστος Κυριακίδης είναι αναπληρωτής έφορος Κρατικού Αρχείου.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

«Αρχεία στην Κύπρο. Οργάνωση – Προσδοκίες – Προοπτικές»

Το Κρατικό Αρχείο προσκάλεσε στο 1ο επιστημονικό συνέδριο του τα σημαντικότερα ιδρύματα διαχείρισης αρχείων στην Κύπρο.

Πραγματοποιήθηκε, επί ευκαιρία της Διεθνούς Εβδομάδας Αρχείων (6 και 10 Ιουνίου) την Τρίτη 7 Ιουνίου, το 1ο επιστημονικό συνέδριο του Κρατικού Αρχείου, με θέμα «Αρχεία στην Κύπρο. Οργάνωση – Προσδοκίες – Προοπτικές». Το Κρατικό Αρχείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, στην προσπάθειά του για προβολή των αρχειακών ιδρυμάτων που λειτουργούν στην Κύπρο, τη γνωριμία του κοινού με τα αρχειακά τεκμήρια που διαφύλασσονται σε αυτά και την καταγραφή των προοπτικών τους, στο νέο ψηφιακό περιβάλλον που ζούμε, διοργάνωσε το επιστημονικό αυτό συνέδριο, προσκαλώντας τα σημαντικότερα ιδρύματα διαχείρισης αρχείων στην Κύπρο. Το συνέδριο χαιρέτισε ο υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, κ. Στέφαν Δράκου, η οποία εξέρε τη σημασία των αρχείων για τη χρηστή διοίκηση αλλά και την ιστορική έρευνα, τονίζοντας παράλληλα τη συμβολή του Κρατικού Αρχείου προς τον σκοπό αυτό. Στην ομιλία του ο αναπληρωτής έφορος Κρατικού Αρχείου, κ. Χρίστος Κυριακίδης, παρουσίασε τον σημαντικό ρόλο που

διαδραματίζει το Κρατικό Αρχείο στη διάσωση, διαφύλαξη και διάθεση στο κοινό των αρχείων που παράγει, ως επί το πλείστο, ο δημόσιος τομέας, τις προσδοκίες για την ανάπτυξη του και τις προοπτικές που εμφανίζονται στο νέο περιβάλλον που τα ηλεκτρονικά αρχεία επιβάλλουν. Για τη συμβολή των Οργανισμών στην διάσωση των αντίστοιχων αρχείων τους μίλησαν ο γενικός διευθυντής του ΠΙΚ, κ. Θανάσης Τσώκος, η διευθύντρια του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών, κα Αλίκη Στυλιανού, ο αναπληρωτής διευθυντής του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών, για το Αρχείο Προφορικής Παράδοσης του Κέντρου και ο επιστημονικός διευθυντής του Παττίχειου Δημοτικού Μουσείου – Ιστορικού Αρχείου και Κέντρου Μελετών Λεμεσού, κ. Μίμης Σοφοκλέους. Στη δεύτερη συνεδρία παρουσιάστηκαν εισηγήσεις για ιδιωτικά αρχεία που λειτουργούν στην Κύπρο και το εξωτερικό. Ο αρχειοφύλακας της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Κύπρου, κ. Κωνσταντίνος Θεοδότου μίλησε για το Αρχείο των ασι- διμων Αρχιεπισκόπων Κύπρου, ο ερευ-

νητής στο Κέντρο Μελετών της Ιεράς Μονής Κύκκου, κ. Κωστής Κοκκινόφτας για τα σχετικά με την Κύπρο έγγραφα του Αρχείου του Πατριαρχείου Ιεροσολύμων, ο επιστημονικός διευθυντής του Κέντρου Μελετών Τάσος Παπαδόπουλος, αναπληρωτής καθηγητής Σύγχρονες Ελληνικής Ιστορίας, Πέτρος Παπαπολυβίου, για το αρχείο που φυλάσσεται στο ίδρυμα, και, τέλος, ο έφορος Συλλογών Πολιτιστικού Ιδρύματος Τράπεζας Κύπρου, κος Χριστόδουλος Χατζηχριστοδούλου, για το Ιστορικό Αρχείο του Ιδρύματος.

Το σημαντικότερο συμπέρασμα που εξήχθη είναι ότι οι προκλήσεις που έχουν να αντιμετωπίσουν τα αρχειακά ιδρύματα είναι κοινές, και η συνεργασία όλων των φορέων μεταξύ τους είναι απαραίτητη για την αντιμετώπισή τους. Παράλληλα, κάτι που αποτελεί και επιδίωξη και του Κρατικού Αρχείου, είναι η θεσμοθέτηση του συνεδρίου αυτού σε ετήσια βάση, κάτι που θα βοηθήσει σε μεγάλο βαθμό στην εμπόληση των σχέσεων μεταξύ των ιδρυμάτων που διαχειρίζονται αρχεία στην Κύπρο.

25 χρόνια Αξιοθέα

Το Πολιτιστικό Φεστιβάλ και το Θεατρικό Εργαστήρι του Πανεπιστημίου Κύπρου συμπληρώνουν φέτος 25 χρόνια ουσιαστικής και ποιοτικής παρέμβασης στα πολιτισμικά δρώμενα του τόπου. Το Πολιτιστικό Κέντρο και το Θ.Ε.Π.Α.Κ. γιορτάζουν, ωστόσο, χωρίς τον εμπνευστή και ιδρυτή τους, τον Μιχάλη Πιερή, ο οποίος με την οριμή και την πράξη του δημιουργικού του βίου διαμόρφωσε τον τρόπο με τον οποίο το πρώτο ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα της Κύπρου δημιουργεί πολιτισμό ως αναπόσπαστο μέρος της παιδείας που προσφέρει. Ο Μιχάλης Πιερής με το Θεατρικό Εργαστήρι του έφερε το 1997 τη ζωή και τη νεανική ενέργεια στην κάποτε υποβαθμισμένη περιοχή του Αγίου Κασσιανού στην Παλιά Λευκωσία, και με τη διεθνούς εμβέλειας προσωπικότητά του κατάφερε να αναδείξει το Πολιτιστικό Κέντρο του Πανεπιστημίου Κύπρου και τις δράσεις του σε ένα από τα σημαντικότερα κέντρα πολιτισμού σε διεθνές επίπεδο. Το 25ο Πολιτιστικό Φεστιβάλ του Πανεπιστημίου Κύπρου, που διοργανώνεται στο Πολιτιστικό Κέντρο – το οποίο μετά από απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Κύπρου φέρει πλέον το όνομά του

Μιχάλη Πιερή –, αφιερώνεται στη μνήμη του. Ήδη οι πρώτες εκδηλώσεις του Α μέρους (Ιούνιος-Ιούλιος 2022) πραγματοποιήθηκαν, «Τα διηγήματα της γραφομηχανής», από το Θεατρικό Εργαστήρι Παγκύπριου Λυκείου Λάρνακας, την Παρασκευή 3 Ιουνίου και τη Δευτέρα 6 Ιουνίου παρουσιάστηκε η «Λυσιστράτη» του Αριστοφάνη του Κώστα Μόντη από το Θ.Ε.Π.Α.Κ. Για τον Ιούνιο ακολουθούν την Παρασκευή 10 Ιουνίου η μουσική εκδήλωση «Καλώς ήρθαν οι φίλοι μας... Θράκη – Αιγαίο – Κύπρος» από τον Λαογραφικό Όμιλο Λεμεσού, με επιτά μουσικούς, τραγουδιστές και πρωτοχορευτές από τους Δοξοστάδες Έβρου, πέντε γλεντιοστάδες από τον Μεσόποιο της Λέσβου, παραδοσιακοί οργανοπαίκες, τραγουδιστές και τσαττιστές από την Κύπρο σμίγουν με τον Λαογραφικό Όμιλο Λεμεσού σε ένα συναπάντημα με χορούς και τραγούδια από τη Θράκη, το Αιγαίο και την Κύπρο. Συνέχεια έχει την επόμενη εβδομάδα, την Τετάρτη 15 Ιουνίου η εκδήλωση «Άγρυπνο φεγγάρι. Νότς Μαυρουδής». Ο Νότς Μαυρουδής, ένας από τους σημαντικότερους δημιουργούς στην ελληνική μουσική τα τελευταία 50 χρόνια, βρίσκεται για πρώτη φορά κοντά

Το 25ο Πολιτιστικό Φεστιβάλ του Πανεπιστημίου Κύπρου, που διοργανώνεται στο Πολιτιστικό Κέντρο του Πανεπιστημίου αφιερώνεται στη μνήμη του Μιχάλη Πιερή, όπως έχει μετονομαστεί και το Κέντρο.

μας για μια περιδιάβαση στα τραγούδια που σημάδεψαν τη δημιουργική του πορεία. Μαζί του ο κιθαριστής Γιώργος Τοσικάν και η ερμηνεύτρια Μαρία Θωίδου.

Οι εκδηλώσεις στην Αξιοθέα συνεχίζουν την Παρασκευή 17 Ιουνίου «Από το χθες στο σήμερα», με τη Βάκια Σταύρου. Την Δευτέρα 20 Ιουνίου ξανά με τη «Λυσιστράτη» του Κώστα Μόντη, την Τρίτη 21 και την Τετάρτη 22 Ιουνίου με τη συναυλία «Να κουμπιά σάρω τον καιρό» με τον Ψαραντώνη.

Την Παρασκευή 24 Ιουνίου με τον οργανίστα και συνθέτη Γιώργο Κοντραφούρη, ο οποίος έρχεται για πρώτη φορά στην Αξιοθέα για μία μόνο παράσταση, την «London 3. George Kontrafouris Trio». Την Τρίτη 28 Ιουνίου η «Ethnic meets Jazz» με το τζαζ τρίο του κοντραμπασίστα Ειρηναίου Κουλλουρά με τον Άμος Χόφμαν.

Το πλήρες πρόγραμμα των εκδηλώσεων είναι διαθέσιμο σε ηλεκτρονική μορφή στην ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου Κύπρου.

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Επιμέλεια: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ

Βασίλεια Μ. Αναξαγόρου

Τη νέα της δουλειά παρουσιάζει η εικαστικός Βασίλεια Μ. Αναξαγόρου με τίτλο «Grieving at the Time of the Pandemic», στις 14 Ιουνίου στον πολυχώρο Γκαράζ, στη Λευκωσία. Η καλλιτέχνης στη νέα της έκθεση αποτυπώνει την πολιτική θλίψη εν καιρώ πανδημίας, κάνοντας ένα βιωματικό ταξίδι, στο οποίο πρωταγωνιστεί ο θρήνος, ο οποίος για την καλλιτέχνη είναι ένα ραγδαίως μεταβαλλόμενο συναισθημα, απότοκο της βιοπολιτικής που επανέφερε στο προσκήνιο η πανδημία. Στη δουλειά της επικρίνει τους νέους «επιβεβλημένους» τρόπους υπάρξεώς μας, της υποχρεωτικότητας και της υγείας ως εργαλειώδους αξίας, μέσω τριδιάστατων εγκαταστάσεων, φωτογραφιών και μικτών μέσων, χωρίς να εξυπηρετεί φόρμες ή προδιαγεγραμμένα μοτίβα. Τα υλικά που χρησιμοποιεί είναι γι' αυτήν οικεία, η παλέτα της προσαρμόζεται στα συναισθηματικά σκαμπεβάσματα της ιδίας. Η Βασίλεια επανερμηνεύει τον θρήνο με ωμή δικτικότητα, προσδίδοντάς του μια εφήμερη μεν αλλά όχι -κατ' ανάγκη- αρνητική διάσταση. «Grieving At The Time Of The Pandemic»: Εγκαίνια: Τρίτη 14 Ιουνίου, ώρα 8:00 μ.μ. Διάρκεια έως 22 Ιουνίου (ώρες λειτουργίας: 10.00-13.00, 16.00-19.00. ΓΚΑΡΑΖ, Αμμοχώστου 16, Λευκωσία, τηλ. 22001508.

Q&A από το Ισραήλ

Το έργο Q&A της Rachel Erdos είναι μία διαδραστική παράσταση από το Ισραήλ, κάτι ανάμεσα σε talk show και κυριακάτικη εξομολόγηση, αποκαλύπτει ενδόμυχες στιγμές από τις ζωές των χορευτών και δημιουργεί μία συμμετοχική, παρά παραδοσιακή περφόρμανς διάρ-

κειας 50 λεπτών. Στην αρχή της παράστασης, διανέμεται στο κοινό γραπτώς μία σειρά από ερωτήσεις. Μετά την παράσταση, το κοινό καλείται να παραμείνει στην αίθουσα και να συνεχίσει τη συζήτηση. Σε τελική ανάλυση, όλοι ψάχνουμε τη σύνδεση με τον άλλον, και αυτή η διεργασία με τις 36 ερωτήσεις προσφέρει μία ευκαιρία να καταρρίψουμε τα εμπόδια και τους φραγμούς μας από τους άλλους. Εάν εφαρμόσουμε το πείραμα αυτό, δεν θα εισπράξουμε απλώς αγάπη, αλλά και αμοιβαία κατανόηση, θα συνδεθούμε με άλλους ανθρώπους και, κατ' επέκταση, με άλλες κοινότητες, αυξάνοντας έτσι την κατανόηση και την ανεκτικότητα μας. Περφόρμερ: Matan David, Tomer Giat, Shay Haramaty, Ori Lenkinski. Θέατρο Ριάλτο, Λεμεσός, Παρασκευή 10 Ιουνίου 2022, ώρα 8:30 μ.μ. Δωρεάν μεταφορά με λεωφορείο από Λευκωσία. Πληροφορίες: 99618225.

Pianofest2

Στο πλαίσιο του φεστιβάλ Pianofest2 ο

πανίστας Γιώργος Μαννούρης κάνει το επαγγελματικό του ντεμπούτο σε όλο ρεπετάλ στην Κύπρο. Ο Μαννούρης επέλεξε να αρχίσει το πρόγραμμά του με πέντε δεξιοτεχνικές σπουδές του Ούγγρου συνθέτη Franz Liszt, οι τρεις εκ των οποίων πηγάζουν από μια σειρά δώδεκα συνθέσεων, την οποία ο Liszt τπόρφωσε ως Σπουδές Υπερβατικής Δεξιότητας. Οι τρεις σπουδές, αρ. 10 σε Φα ελάσσονα, αρ. 11 «Εσπερινές Αρμονίες» και αρ. 12 «Χιονοθύελλα» αναλλάσσονται με δύο άλλες σπουδές η μία με τίτλο «Ψίθυροι στο Δάσος» που προέρχεται από τη σειρά Διο Σπουδών Κοντσέρτου, ενώ η δεύτερη «Ένας Αναστεναγμός» από τη σειρά Τριών Σπουδών Κοντσέρτου. Συνέχεια έχει η Δεύτερη Σονάτα για Πιάνο του Πολωνού συνθέτη Fryderyk Chopin. Πρόκειται για μια από τις σπουδαιότερες σονάτες της πιανιστικής λογοτεχνίας. Η Σονάτα έχει ως κέντρο το διάσημο πένθυμο εμβατήριο, η σύνθεση του οποίου προηγείται αυτής των υπόλοιπων κινήσεων. Το πρόγραμμα ολοκληρώνεται με τη Δεύτερη Σονάτα για Πιάνο του Ρώσου Sergei

Rachmaninoff, ένα έργο το οποίο ο συνθέτης εμπνεύστηκε από τη Δεύτερη Σονάτα του Chopin. Τα δύο έργα μοιράζονται και την ίδια τονικότητα της Σι ύφεση ελάσσονος. Δημοτικό Θέατρο Στροβόλου, Παρασκευή, 10 Ιουνίου, ώρα 8:00 μ.μ. Πληροφορίες 99744227.

Μακρυκωσταίοι και Κοντογιώργηδες

Μετά τις επιτυχημένες τρεις παραστάσεις της Λευκωσίας, που σκόρπισαν κέφι, γέλιο και που καταχειροκροτήθηκαν από το κοινό, οι Μακρυκωσταίοι και Κοντογιώργηδες των Αλέκου Σακελλάριου και Χρήστου Γιαννακόπουλου, σε σκηνοθεσία Παναγιώτη Λάρκου ξεκινάνε την περιοδεία τους. Πρώτος σταθμός η Λάρνακα (Παττίχειο Δημοτικό Αμφιθέατρο) στις 8 Ιουνίου και ακολουθούν η Δερύνεια (Δημοτικό Αμφιθέατρο) στις 10 Ιουνίου και η Λεμεσός (Δημοτικό Κινοθέατρο) στις 17 & 18 Ιουνίου. Ο σκηνοθέτης Παναγιώτης Λάρκος και οι συ-

νεργάτες του, έχοντας ως σύμμαχό τους τις απίθανες καταστάσεις, το σπαρταριστό διάλογο και τον καταγιστικό ρυθμό του έργου, ζωντανεύουν σκηνικά τις συνέπειες ενός αδικαιολόγητου εθίμου, προσφέροντας γέλιο και σατιρίζοντας ανθρωπίνους τύπους και συμπεριφορές. Παίζουν: Βασίλης Βασιλάκης, Πέτρος Γιωρκάτζης, Μιχάλης Καζάκας, Ηλιάνα Κάκουρα, Νάνα Τ. Καρακώστα, Μιχάλης Μουστάκας, Ονησίφορος Ονησιφόρου, Βασίλης Χαραλάμπους, Άγγελος Χατζημιχαήλ. Πληροφορίες / Εισιτήρια ηλεκτρονικά στη σελίδα www.thoc.org.cy. Ταμείο Θεάτρου ΘΟΚ, τηλ. 77772717 (Τρίτη-Σάββατο 10:00-13:30 & 16:00-18:00).

Λογοτεχνία στον δρόμο

Το Room for Art διοργανώνει την εκδήλωση στο πλαίσιο του πρότζεκτ «Χαϊκού - Η Ποίηση στους Δρόμους της Πόλης». Η εκδήλωση, αποτελεί την κορύφωση του πρότζεκτ που υλοποιείται με επιχορήγηση των Πολιτιστικών Υπηρεσιών

του ΥΠΠΑΝ, με τη στήριξη του Δήμου Λευκωσίας και του Κέντρου Εικαστικών Τεχνών και Έρευνας (CVAR). Τρίτη 14 Ιουνίου, ώρα 7:00 μ.μ. Κέντρο Εικαστικών Τεχνών και Έρευνας (CVAR), Ερμού 285, Λευκωσία.

Όταν η φιλανθρωπία γίνεται τρόπος και λόγος ζωής

Η πρόεδρος Σούλα Κολλακίδου και τα μέλη του Σωματείου Ελληνίδων Κυριών Ένωσις παρουσιάζουν το Λεύκωμα «Σωματείο Ελληνίδων Κυριών Ένωσις... όταν η φιλανθρωπία γίνεται τρόπος και λόγος ζωής». Καλωσόρισμα από την Πρόεδρο του Σωματείου κ. Σούλα Κολλακίδου. Χαιρετισμό θα απευθύνει ο υφυπουργός Κοινωνικής Πρόνοιας κ. Αναστασίας Ανθούση. Η κ. Άννα Μαργκού θα μιλήσει για την εμπειρία της στη συγγραφή του βιβλίου. Τρίτη 14 Ιουνίου, ώρα 7:00 μ.μ. Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο Λευκωσίας, Ιπποκράτους 15-17, Παλιά Λευκωσία.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΑΔΗΣ • Σύμβουλος Εκδόσης: ΑΛΚΗΣ ΑΝΔΡΕΟΥ
Διευθύντρια: ΜΑΡΙΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ • Υπεύθυνος Υλης: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Αιτιολ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

Διευθυντές: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΚΕΛΑΣ • Διευθυνση συντάξεως: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Νέα παράταση παίρνει η εφαρμογή του ΠΟΠ

Ανοίγουν ξανά την ποσόστωση στο καλλούμι, συνεχίζεται η παραγωγή του προϊόντος εκτός προδιαγραφών - Σε εξέλιξη οι διαβουλεύσεις

Της ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ

Στο σύστημα ΠΟΠ συμφώνησαν να εγγραφούν τα μεγάλα τυροκομεία, όπως αναφέρθηκε κατά την πρόσφατη συνάντηση Υπουργείου Γεωργίας - Συνδέσμου Τυροκόμων και Νομικής Υπηρεσίας υπό τον πρόεδρο Αναστασιάδη. Η εν λόγω κίνηση, σε μια πρώτη αυθόρμητη αντίδραση, μπορεί να αποτιμηθεί θετικά, καθώς σε ένα θεωρητικό επίπεδο σημαίνει ότι μετά από οκτώ μήνες, αρχίζει μαζικά πια, η διαδικασία παραγωγής καλλουμιού στο πλαίσιο των προδιαγραφών ΠΟΠ. Ωστόσο κάτι τέτοιο, πρακτικά, δεν ισχύει. Και αυτό γιατί, στα σημεία που έχουν συμφωνηθεί κατά την πρόσφατη συνάντηση, περιλαμβάνεται και η έναρξη εκ νέου διαβούλευσης για την ποσόστωση γάλακτος στα προϊόντα καλλουμιού. Μάλιστα φαίνεται ότι προωθείται και η παράταση

Επανήλθε στο τραπέζι η προηγούμενη πρόταση του Υπουργού Γεωργίας, η οποία αυξάνει τις ποσότητες του αγελαδινού γάλακτος κατά την παρασκευή καλλουμιού. Ωστόσο, στο τελικό προϊόν θα υπερτερεί το αιγοπρόβειο γάλα.

της περιόδου προσαρμογής, από το 2024, στο 2029, κάτι που δείχνει ότι το θέμα δεν έχει αλλάξει παρονομαστή-συνεχίζεται η παραγωγή εκτός προτύπου, μέχρι νεωτέρας, και γίνονται συζητήσεις οι οποίες λειτούργούν τελικά προς όφελος μιας προσωρινής παράτυπης κατάστασης και διαδικασίας. Όπως αναφέρουν γνώστες του αντικειμένου στην «Κ», συντηρείται ένας φαύλος κύκλος, και παίζονται παιχνίδια εις βάρος του εθνικού προϊόντος, με το θέμα να βρίσκεται συνεχώς στο προσκήνιο, χωρίς να ξεκαθαρίζονται τα βήματα που θα ληφθούν στο βραχυπρόθεσμο μέλλον.

Μαζί με την ποσόστωση θα ξαναδούν και τις αλλαγές ήσσονος σημασίας στο τελικό προϊόν, όπως είναι το επίπεδο υγρασίας, το σχήμα, το βάρος και οι επιλεγόμενες φυλές ζώων.

Από το περιβάλλον του αρμόδιου Υπουργείου τονίζεται πάντως ότι μετά την γνωμάτευση και τις διευκρινήσεις του Γενικού Εισαγγελέα, ο νόμος θα πρέπει να εφαρμοστεί, ανεξάρτητα με την εξέλιξη των συσκέψεων στο Προεδρικό.

Δυο μήνες και κάτι
Στα σημεία που φαίνεται να έχουν συμφωνηθεί μεταξύ των δύο πλευρών είναι να δοθεί μια περίοδος διάρκειας δύο μηνών, ώστε να προχωρήσουν οι εξαγωγές και το υφιστάμενο στοκ, να διατεθεί στους καταναλωτές, εντός και εκτός

Κύπρου. Θα συνεχίσουν δηλαδή να διατίθενται τα μη ΠΟΠ στην αγορά του εξωτερικού και την κυπριακή, μέχρι να τελειώσουν τα διαθέσιμα αποθέματα. Ωστόσο, τι θα γίνει με την παρέλευση των δύο μηνών; Θα είναι έτοιμοι οι παραγωγοί να εξάγουν προϊόν ΠΟΠ, θα γίνει relabeling στο υφιστάμενο προϊόν, ή η κατάσταση θα συνεχίσει ως έχει, στον βωμό των διαβουλεύσεων; Απαντήσεις επί του συγκεκριμένου δεν έχουν δοθεί. Δεν ξεκαθαρίζεται, επίσης, αν και τα επόμενα αποθέματα θα είναι εκτός προτύπου, μέχρι την επίτευξη της συμφωνίας όλων των μερών. Σημειώνεται ότι μόλις

το 8% των τυροκομείων είναι αυτή την στιγμή ενταγμένα στο σύστημα ΠΟΠ. Στο μεταξύ, στα συμφωνηθέντα της προχθεσινής συνάντησης, είναι και η προσπάθεια παράτασης της περιόδου προσαρμογής, από το 2024 στο 2029. Εφόσον περάσει κάτι τέτοιο, σημαίνει ότι μέχρι το 2029, η μαζική παραγωγή του καλλουμιού δύναται να γίνεται με την χρήση 75% αγελαδινού γάλακτος και 25% αιγοπρόβειου ή 80%-20% αναλόγως της περιόδου.

Ποσόστωση και ποσότητες
Στο τραπέζι επανήλθε και η προ-

Τα επτά σημεία

Το τι έχει συζητηθεί και συμφωνηθεί με τους τυροκόμους, δεν είναι τελεσίδικο, εφόσον εκκρεμούν άλλες δύο συναντήσεις με τους Συνδέσμους Αιγοπροβατοτρόφων και Αγλε-αδοτρόφων. Εντούτοις, οι δύο πλευρές- κυβέρνηση και τυροκόμοι- φαίνεται να κατέληξαν σε επτά σημεία, τα οποία αφορούν:

- την εγγραφή των τυροκόμων στο σύστημα ΠΟΠ.
- την απόσυρση αγωγών από πλευράς τυροκόμων και την δέσμευσή τους να μην γίνουν άλλες.
- την άμεση προώθηση αλλαγών ήσσονος σημασίας.
- να δοθεί περιθώριο δύο μηνών για να εξοντηθούν τα σημερινά αποθέματα.
- να απορροφηθεί όλη η ποσότητα του παραγόμενου γάλακτος από τους τυροκόμους.
- να αυξηθεί η τιμή του αιγοπρόβειου γάλακτος.
- να γίνει εκ νέου διαβούλευση για την ποσόστωση.

Τα πιο πάνω θέματα αναμένεται ότι θα τεθούν προς συζήτηση με τους άλλους εμπλεκόμενους κλάδους σε συναντήσεις τις επόμενες ημέρες, με τους εκπροσώπους να βρίσκονται στο ακουστικό, περιμένοντας την καταληκτική ημερομηνία από το Προεδρικό.

γοπροβατοτρόφων αναφέρεται ότι υπάρχει η δυνατότητα αύξησης του πληθυσμού των παραγωγικών ζώων ώστε σε τρία χρόνια να διπλασιαστεί ο πληθυσμός των ζώων. Δεν θα πρέπει ωστόσο να αυξάνεται στους ίδιους ρυθμούς και ο αριθμός των αγελάδων ώστε να μπορεί να γίνει εφαρμογή του κανονισμού. Ήδη, όπως αναφέρουν, τα τελευταία τρία χρόνια έχει πολλαπλασιαστεί η ποσότητα του αγελαδινού γάλακτος.

Οι κόκκινες γραμμές
Αναμενόμενες χαρακτήρισαν τις εξελίξεις οι ομάδες αιγοπροβατοτρόφων. Μιλώντας στην «Κ» ο πρόεδρος του Παγκύπριου Συνδέσμου Αιγοπροβατοτρόφων Σωτήρης Καδής, επανέλαβε ότι το θέμα της αλλαγής στην ποσόστωση αποτελεί κόκκινη γραμμή για τον κλάδο, ενώ θα προσέλθουν στην συνάντηση στο Προεδρικό με βασικό αίτημά τους την εφαρμογή της νομοθεσίας. Εκφράστηκε επίσης η θέση ότι η επαναδιαπραγμάτευση της πο-

Παίρνουν δύο μήνες παράταση για να εξάξουν το υφιστάμενο απόθεμα στο εξωτερικό οι τυροκόμοι. Πρόκειται για ποσοστό 7% των συνολικών εξαγωγών.

οσόστωσης, σημαίνει στην ουσία ότι ανοίγει ξανά ο φάκελος για το καλλούμι, μετά την κατοχύρωση. Από πλευράς της ομάδας αιγοπροβατοτρόφων Λεμεσού, ο Ευάγγελος Λατζουράκης ξεκαθάρισε ότι μια τέτοια εξέλιξη δεν θα περάσει από πλευράς αιγοπροβατοτρόφων. «Ανοίγει επίσης τους ασκούς του Αιόλου γιατί θα δώσει δικαίωμα και στην Κύπρο και στον ευρωπαϊκό χώρο αλλά και σε τρίτες χώρες να κάνουν ενστάσεις κατά της συγκεκριμένης τροποποίησης. Ανοίγει χώρος για ενστάσεις στο καλλούμι και θα δημιουργηθούν μεγάλα προβλήματα».

Πρόγραμμα Εγγύησης Ελαστικών

από το δίκτυο επιλεγμένων συνεργατών της Εταιρείας Καποδίστριας

“Εγγυημένη επιλογή” για την ασφάλειά σας!

Για περισσότερες πληροφορίες, απευθυνθείτε

warrantytyres@chrkapodistrias.com

ή επισκεφτείτε την ιστοσελίδα

www.safetytogether.cy

Οι κυρώσεις κατά της Ρωσίας πρόβλημα και για την Ευρώπη

Μάριος Τσιακκής: Προσπαθούμε να βρούμε λύσεις, ώστε να καλυφθεί βραχυπρόθεσμα μέρος των απωλειών από ρωσική και ουκρανική αγορά

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Το ερώτημα που αιωρείται και πρέπει να απαντηθεί, είναι το κατά πόσο και αν ακόμη δοθεί τέλος στον πόλεμο, θα αρθούν οι κυρώσεις προς τη Ρωσία, ούτως ώστε να μπορέσουν να ομαλοποιηθούν περισσότερο οι παγκόσμιες αγορές και οικονομίες, στον βαθμό που αυτές επηρεάζονται από τη Ρωσία. Σε συνέντευξή του στην «Κ», ο Γενικός Γραμματέας του ΚΕΒΕ Μάριος Τσιακκής μιλά για τον πληθωρισμό, την ακρίβεια, τον πόλεμο, την πανδημία, τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις και την κρατική στήριξη. Ο Γενικός Γραμματέας του ΚΕΒΕ τονίζει ότι οι κυρώσεις κατά της Ρωσίας μετατρέπονται σε πρόβλημα για τους ίδιους τους ευρωπαϊκούς λαούς. Μπορεί, όπως αναφέρει, από τη μια να περιορίζουν την εξαγωγική ισχύ της Ρωσίας, αλλά, από την άλλη, έχουν αυξήσει τις τιμές της ενέργειας και πολλών προϊόντων που χρησιμοποιούν οι επιχειρήσεις και οι πολίτες της ΕΕ. Τέλος, ο κ. Τσιακκής αναγνωρίζει ότι το νέο πακέτο μέτρων είναι βασισμένο στις δημοσιονομικές αντοχές του κράτους, λόγω και της μεγάλης στήριξης που δόθηκε κατά τη διάρκεια της πανδημίας, αλλά και της ανάγκης να υπάρξει πολύ προσεκτική διαχείριση των δημόσιων οικονομικών.

- Ακόμα και αν τελειώνει αύριο ο πόλεμος, εκτιμάτε πως πλέον έχουμε μπει σε μία τελείως άλλη εποχή για την Κύπρο; Αν ναι, ποια είναι αυτή υπό το πρίσμα της ακρίβειας και του πληθωρισμού;

- Ευχή όλων είναι να δοθεί το ταχύτερο δυνατόν, ένα τέλος στον πόλεμο που μαινεται για τέταρτο μήνα στην Ουκρανία, για να επιστρέψουν οι κάτοικοι σε συνθήκες ασφάλειας και η παγκόσμια οικονομία, σε κανονικούς ρυθμούς. Αδιαμφισβήτητα ως αποτέλεσμα του πολέμου αλλά και με τη λήξη, ξεκινάει μια νέα και εντελώς διαφορετική εποχή για το παγκόσμιο και για την Κύπρο. Η μεγάλη σχέση που είχαμε με την αγορά της Ρωσίας στους τομείς του τουρισμού, των επενδύσεων και της δραστηριοποίησής ρωσικών εταιρειών στην Κύπρο είναι αναμενόμενο ότι έχει υποστεί μεγάλο πλήγμα. Ήδη στον τουρισμό έχουμε σοβαρές απώλειες αφίξεων από τη Ρωσία, η οποία αποτελούσε τη δεύτερη αγορά προσέλευσης τουριστών στην Κύπρο, με ένα αριθμό γύρω στις 800.000. Μετά τις τελευταίες εξελίξεις, θα πρέπει να αναζητηθούν εναλλακτικές λύσεις στον τουρισμό διευρύνοντας τις σχέσεις μας με άλλες χώρες και διαφοροποιώντας το τουριστικό μας προϊόν ώστε να στραφούμε και σε εναλλακτικές μορφές τουρισμού με στόχο να επιτύχουμε την απαραίτητη επιμήκυνση της τουριστικής μας περιόδου. Ανάλογες κινήσεις θα πρέπει να γίνουν και όσον αφορά το οικονομικό μας μοντέλο.

Παράλληλα, ο όγκος των συναλλαγών και το εύρος της συνεργασίας της Κύπρου με τη Ρωσία επηρεάζεται άρδην και μειώνεται σημαντικά, από το γεγονός ότι η Ρωσία ευρίσκεται υπό καθεστώς παρατεταμένων κυρώσεων. Τα πράγματα γίνονται ακόμα πιο δύσκολα ως αποτέλεσμα της επιδίωξης της Ευρώπης για ενεργειακή ανεξάρτητη της από τη Ρωσία, γεγονός που στρώχνει τις τιμές των καυσίμων καθεμερινά σε νέες ψηλότερες τιμές. Η κυβέρνηση, το ΚΕΒΕ και άλλοι φορείς του τόπου προσπαθούμε με κάθε τρόπο να βρούμε λύσεις, ώστε να καλυφθεί, βραχυπρόθεσμα τουλάχιστον, μέρος από τις προβλεπόμενες απώλειες από τη ρωσική και την ουκρανική αγορά. Η Ρωσία παράγει πολλές πρώτες ύλες, γεωργικά,

χημικά και άλλα προϊόντα τα οποία χρησιμοποιούνται σε πολλούς τομείς της παγκόσμιας οικονομίας. Αναπόφευκτα οι κυρώσεις στη χώρα και η περιθωριοποίηση της αγοράς της, δημιουργούν τα γνωστά προβλήματα, με αποτέλεσμα να έχουμε αλυσιδωτές αυξήσεις στις τιμές πολλών προϊόντων αλλά και ελλείψεις λόγω της ανεπαρκούς προμήθειας των αγορών με αυτά τα προϊόντα. Οι διεθνείς εκτιμήσεις αναφέρονται σε διατήρηση των τιμών των ενεργειακών προϊόντων όπως το πετρέλαιο, φυσικό αέριο, καύσιμα, σιτηρά, λιπάσματα, χημικά και φυτοφάρμακα σε υψηλά επίπεδα τόσο το 2022 όσο και το 2023. Η εξέλιξη αυτή αυξάνει το κόστος παραγωγής ηλεκτρισμού, των μεταφορών και πολλών καταναλωτικών προϊόντων, περιλαμβανομένων των τροφίμων, με συνέπεια τη διατήρηση του πληθωρισμού σε υψηλά επίπεδα, ταλαιπωρώντας νοικοκυριά και επιχειρήσεις.

- Ικανοποιούν τον επιχειρηματικό κόσμο τα μέτρα που έχουν παρθεί

Ηδη στον τουρισμό έχουμε σοβαρές απώλειες αφίξεων από τη Ρωσία, η οποία αποτελούσε τη δεύτερη αγορά προσέλευσης τουριστών στην Κύπρο, με ένα αριθμό γύρω στις 800.000.

για αντιμετώπιση της αύξησης της τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος και των καυσίμων; Αν όχι, τι άλλο θα πρέπει να εφαρμοστεί;

- Αξιολογώντας τα τελευταία μέτρα που έχουν ανακοινωθεί, σίγουρα διαπιστώνουμε πως οι αποφάσεις επεκτενόμενες κυρίως στα ευάλωτα νοικοκυριά και όχι προς τις επιχειρήσεις, σε μια προσπάθεια ελάφρυνσης του κόστους που επιωρίζονται. Ως ΚΕΒΕ, αναγνωρίζουμε ότι το νέο πακέτο μέτρων είναι βασισμένο στις δημοσιονομικές αντοχές του κράτους, λόγω και της μεγάλης στήριξης που δόθηκε κατά τη διάρκεια της πανδημίας αλλά και της ανάγκης να υπάρξει πολύ προσεκτική διαχείριση των δημόσιων οικονομικών, ούτως ώστε να μην ξεφυγουν σε βαθμό που να μην είναι διαχειρίσιμα. Το νέο πακέτο μέτρων της Κυβέρνησης δεν περιλαμβάνει ουσιαστικά μέτρα που να εξυπηρετούν τις επιχειρήσεις, με εξαίρεση το θέμα των

καυσίμων, λόγω της μείωσης του φόρου κατανάλωσης. Αξίζει να αναφέρουμε ότι σε σχέση με τον ΦΠΑ, οι επιχειρήσεις είναι ουδέτερου επιπρεασμού, αφού δικαιούνται επιστροφής του φόρου. Άποψη του ΚΕΒΕ, είναι ότι πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας και ανεξαρτησίας της οικονομίας στα θέματα ενεργειακής αυτότητας, με έμφαση στις επενδύσεις στους τομείς των ΑΠΕ, της εξοικονόμησης ενέργειας και της έλεσης του ΦΑ. Στις εισηγήσεις που καταθέσαμε προτείνουμε την επίσηυση των διαδικασιών ολοκλήρωσης του συστήματος λειτουργίας της ανταγωνιστικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και υλοποίησης των επενδύσεων σε δίκτυα και υποσταθμούς, η απουσία των οποίων καθυστερεί, με αποτέλεσμα να αναστέλλεται η ουσιαστική υλοποίηση των μεγάλων αναπτύξεων σε ΑΠΕ για σταδιακή μείωση των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας. Το ΚΕΒΕ χαιρετίζει την πρόσφατη εξαγγελία του ΥΕΕΒ, για παραχώρηση κινήτρων για εξοικονόμηση ενέργειας και εγκατάσταση συστημάτων, τόσο στις κατοικίες όσο και στις επιχειρήσεις, με αυξημένες επιχορηγήσεις κατά 50%. Παράλληλα, αναμένουμε τις λεπτομέρειες των μέτρων από πλευράς Υπουργείου Γεωργίας, για στήριξη του γεωργικοκτηνοτροφικού τομέα, για τα οποία το ΚΕΒΕ κατέθεσε συγκεκριμένες εισηγήσεις.

Περιορισμένες οι δράσεις

- Πρέπει να υπάρχει μια ευρωπαϊκή γραμμή άμυνας απέναντι στις αυξήσεις των τιμών της ενέργειας, ή ικανοποιούν οι δράσεις εντός Κύπρου;

- Αυτό που εμείς διαπιστώνουμε μέχρι στιγμής είναι ότι η μόνη Ευρωπαϊκή γραμμή άμυνας που υπάρχει είναι πως οι κυρώσεις της ΕΕ προς τη Ρωσία, με στόχο να την πλήξουν οικονομικά και να περιορίσουν τη δυνατότητά της να συνεχίζει τον πόλεμο, καταλήγουν να επηρεάζουν συνθέμελα ολόκληρη την Ευρώπη, τις επιχειρήσεις και τους πολίτες της. Οι κυρώσεις μπορεί από τη μια να περιορίζουν την εξαγωγική ισχύ της Ρωσίας αλλά, από την άλλη, έχουν αυξήσει τις τιμές της ενέργειας και πολλών προϊόντων που χρησιμοποιούν οι επιχειρήσεις και οι πολίτες της ΕΕ, εκτοξεύοντας τον πληθωρισμό σε πρωτόγνωρα επίπεδα (9,1% για την Κύπρο τον Μάιο), μετατρέποντας στην πράξη τις κυρώσεις κατά της Ρωσίας, σε πρόβλημα για τους ίδιους τους Ευρωπαίους λαούς. Αυτό σίγουρα προκαλεί διάφορα προβλήματα, κυρίως στην ομαλή λει-

Πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας και ανεξαρτησίας της οικονομίας στα θέματα ενεργειακής αυτότητας.

τουργία των οικονομιών. Η ΕΕ, οφείλει την ίδια στιγμή που επιβάλει κυρώσεις, να προτείνει και λύσεις οι οποίες να αμβλύνουν πολλά από τα προβλήματα που δημιουργούνται, ούτως ώστε να διατηρούνται οι οικονομίες και οι παραγωγές σε λειτουργία με ένα υποφερτό κόστος για τις επιχειρήσεις και τον κόσμο. Δυστυχώς, οι δράσεις που μπορούν να παρθούν σε τοπικό επίπεδο, είναι πολύ περιορισμένες. Όταν οι τιμές των καυσίμων και άλλων βασικών αγαθών αυξάνονται διεθνώς, ούτε η Κύπρος, ούτε καμία άλλη χώρα μπορούν να τις επιπρεάσουν. Η μόνη δραστητική παρέμ-

βαση που μπορεί να κάνει η Κύπρος, είναι να επενδύσει στην επίσηυση και επιτάχυνση των διαδικασιών για αύξηση της συμμετοχής των ΑΠΕ στην παραγωγή ενέργειας, στην βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτηρίων και των επιχειρήσεων και να προωθηθούν πιο γρήγορα τα θέματα της ηλεκτροκίνησης. Παράλληλα με την αύξηση της συμμετοχής των ΑΠΕ στην παραγωγή ενέργειας, θα πρέπει να εξερευνηθούν λύσεις και στο θέμα αποθήκευσης της παραγόμενης ενέργειας ώστε να προχωρήσουν και εδώ οι σχετικές επενδύσεις.

Ο μισθός χάνεται πριν από τις 30 του μήνα

- Πόσο σας ανησυχεί αν μεγάλο ποσοστό του εισοδήματος των νοικοκυριών τελειώνει πριν φτάσουν οι 30 του μήνα;

- Μας ανησυχεί ιδιαίτερα και μας προβληματίζει το γεγονός ότι ένα μεγάλο ποσοστό των συμπολιτών μας, εξαντλεί το μηνιαίο εισόδημά του πριν από το τέλος του μήνα, ως αποτέλεσμα των μεγάλων αυξήσεων που επιβλήθηκαν σε όλα σχεδόν τα προϊόντα, περιλαμβανομένων και πολύ βασικών προϊόντων πρώτης ανάγκης, εξαιτίας της απότομης αύξησης του πληθωρισμού. Σε τέτοιες συνθήκες καλούμαστε όλοι ως καταναλωτές να επαναπροσδιορίσουμε τον οικονομικό μας προγραμματισμό με προτεραιοποίηση των αγορών και δαπανών μας, καλύπτοντας σε πρώτο επίπεδο τις πιο βασικές και σημαντικές μας ανάγκες. Όλοι οι πολίτες πρέπει σε αυτές τις δύσκολες περιόδους να προσπαθήσουν να μειώσουν, όσο είναι δυνατόν, την απαραίτητη κατανάλωση αποφεύγοντας τις άσκοπες δαπάνες και τις υπερβολές. Με αυτόν τον τρόπο, συμβάλλουμε στο μέτρο του δυνατού και στον περιορισμό περαιτέρω αύξησης του πληθωρισμού.

Αστάθεια και αβεβαιότητα πλήττουν την ανάκαμψη

- Η πανδημία τελειώνει σιγά - σιγά, μέχρι και οι μάσκες σταμάτησαν να χρησιμοποιούνται σε εσωτερικούς χώρους. Η ανάκαμψη είναι κοντά ή ο πόλεμος την απομακρύνει;

- Είναι γεγονός ότι η εικόνα της Κύπρου είναι βελτιωμένη συγκριτικά με την άσχημη οικονομική κατάσταση που επικρατούσε εν καιρώ πανδημίας. Το γεγονός ότι προχωρήσαμε από την 1η Ιουνίου στην κατάργηση του μέτρου της χρήσης μάσκας σε εσωτερικούς χώρους, είναι μια πολύ θετική εξέλιξη την οποία χαιρετίζουμε ως ΚΕΒΕ, καθώς θα λειτουργήσει βοηθητικά στην ψυχολογία του κόσμου αλλά και την αγορά γενικότερα. Παρ' όλα αυτά, δεν πρέπει να εφησυχάζουμε καθώς η πανδημία δεν έχει τελειώσει. Οι κλιματολογικές

συνθήκες της χώρας, μας επιτρέπουν τις χαλαρώσεις αλλά σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να σταματήσουμε να συμπεριφερόμαστε υπεύθυνα σε προσωπικό και ομαδικό επίπεδο, ούτως ώστε να βοηθήσουμε με την όλη συμπεριφορά μας να εξαιρεθεί η πανδημία και να αφαιρεσουμε τουλάχιστον αυτό το βάρδι από τη ζωή μας. Σε σχέση με τον πόλεμο, είναι πολύ δύσκολο να προβλεφθεί η οποιαδήποτε ανάκαμψη ή και πόσο μακριά είμαστε από αυτή, ιδιαίτερα ενόσω συνεχίζεται ο πόλεμος. Σίγουρα, όσο βρίσκεται σε εξέλιξη μια πολεμική σύρραξη, η ανάκαμψη περιορίζεται αφού κυριαρχούν η αστάθεια και η αβεβαιότητα, παράγοντες που δεν συμβάλλουν στην ομαλή λειτουργία των αγορών ούτε στη μείωση των τιμών. Οι κυρώσεις στη Ρωσία

σφίγγουν τον κλοιό και δημιουργούν σειρά προβλημάτων, αποσυντονίζονται περαιτέρω οι εφοδιαστικές αλυσίδες και η ομαλή μεταφορά προϊόντων, παράγοντες που διατηρούν τα επίπεδα του πληθωρισμού σε πολύ υψηλά επίπεδα. Το ερώτημα που πρέπει να απαντηθεί είναι κατά πόσο και αν ακόμη δοθεί ένα τέλος στον πόλεμο, θα αρθούν οι κυρώσεις προς τη Ρωσία, ούτως ώστε να μπορέσουν να ομαλοποιηθούν περισσότερο οι παγκόσμιες αγορές και οικονομίες, στον βαθμό που αυτές επηρεάζονται από τη Ρωσία. Σε περίπτωση παράτασης των κυρώσεων ακόμη και μετά τον πόλεμο, οι ρυθμοί ανάπτυξης θα είναι πολύ χαμηλότεροι από αυτούς που θα μπορούσαν να είναι σε ομαλές συνθήκες, γιατί ενδεχομένως θα συνεχίζουν να υπάρχουν οι λόγοι που

προκαλούν όλες αυτές τις αυξήσεις που βιώνουμε. Εάν, από την άλλη, με το τέλος του πολέμου, υποχωρήσουν οι τιμές σε βασικά προϊόντα όπως είναι τα καύσιμα, τα σιτηρά, οι πρώτες ύλες, τότε σίγουρα θα υπάρξει ανάκαμψη των οικονομιών, γιατί οι μειώσεις αυτές θα συνοδεύονται από την ανάγκη ικανοποίησης της συσσωρευμένης επιθυμίας των καταναλωτών για αγορές και κατανάλωση με αποτέλεσμα να έχουμε έξαρση της οικονομικής δραστηριότητας. Τέλος, το γεγονός ότι θα ομαλοποιηθούν σταδιακά οι εφοδιαστικές αλυσίδες, θα επιτρέψει την παραγωγή αρκετών προϊόντων τα οποία σήμερα δεν μπορούν να κατασκευαστούν λόγω απουσίας πρώτων υλών, συμβάλλοντας στην ανάκαμψη των οικονομιών.

πιθανόν να υπερβούν την προηγούμενη προγραμματισμένη πορεία τους. Εμείς αναμένουμε πως η τάση αυτή θα συνεχιστεί για λίγο ακόμη.

Ως αποτέλεσμα, η Ε.Ε./Ευρωζώνη είναι πιθανόν να ερμηνεύσει τους δημοσιονομικούς κανόνες της συνθήκης του Μάαστριχτ λιγότερο αυστηρά από ό,τι στο παρελθόν. Η περαιτέρω αναβολή των δημοσιονομικών κανόνων για το 2023, την οποία πρότεινε επίσημα η Κομισιόν στις 23 Μαΐου, μπορεί να μη σημαίνει το τέλος της διαδικασίας. Στο μέλλον, η πολιτική θα επικεντρώ-

Εκατό ημέρες μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, οι συνεπακόλουθες αναταραχές συνεχίζουν να αλλάζουν την Ευρώπη. Καθώς η Ουκρανία αμύνεται και η Ευρώπη λαμβάνει μέτρα κατά της σκληρής επίθεσης, οι ευρωπαϊκές δημοκρατίες απονευρίζονται μεταξύ τους πιο στενά όσο ποτέ άλλοτε. Βέβαια, νέες διαχωριστικές γραμμές εμφανίζονται κατά τη διαδικασία της ευρωπαϊκής ενοποίησης. Για να αντιμετωπίσει όμως αυτές τις εντάσεις, η Ε.Ε. πιθανόν να ερμηνεύσει και να εφαρμόσει με ακόμη μεγαλύτερη ευελιξία

στο μέλλον τους δημοσιονομικούς κανόνες της.

Η συνοχή της Ε.Ε. αναμένεται στο μέλλον να αντιμετωπίσει τουλάχιστον μία σοβαρή πρόκληση. Από τη μία πλευρά, ο σκληρός πόλεμος στην Ουκρανία θα περιορίσει την εκλογική έλξη των παλαι ποτέ συμμάχων του Πούτιν μεταξύ των λαϊκιστών από τη Δεξιά και την Αριστερά στην Ευρώπη, από την άλλη, η άνοδος των τιμών ενέργειας και των τροφίμων, που έχει προκληθεί σε μεγάλο βαθμό από τον πόλεμο που ξεκίνησε ο Πούτιν, έχει

Η Ε.Ε. καλείται να εφαρμόσει με ακόμη μεγαλύτερη ευελιξία στο μέλλον τους δημοσιονομικούς κανόνες της.

προκαλέσει τεράστιο χτύπημα στο πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα.

Αυτό πλήττει κυρίως όσους είναι σε δυσχερέστερη οικονομική κατάσταση και διαθέτουν περισσότερα—από τον

μέσο όρο— χρήματα για να καλύψουν τις ανάγκες τους σε ενέργεια και τρόφιμα.

Οι κυβερνήσεις αντιδρούν σε αυτή την «κρίση του κόστους διαβίωσης», προχωρώντας σε πρόσθετες κοινωνικές δαπάνες, θέτοντας πλάφον στις τιμές ενέργειας και μειώνοντας προσωρινά τους φόρους στην ενέργεια. Αν και η άνοδος των τιμών ενέργειας και των τροφίμων αυξάνει τα δημόσια έσοδα, όπως για παράδειγμα μέσα από τις εισπράξεις του ΦΠΑ, εκτιμάται ότι τα δημοσιονομικά ελλείμματα είναι πι-

πιθανόν να υπερβούν την προηγούμενη προγραμματισμένη πορεία τους. Εμείς αναμένουμε πως η τάση αυτή θα συνεχιστεί για λίγο ακόμη.

Ως αποτέλεσμα, η Ε.Ε./Ευρωζώνη είναι πιθανόν να ερμηνεύσει τους δημοσιονομικούς κανόνες της συνθήκης του Μάαστριχτ λιγότερο αυστηρά από ό,τι στο παρελθόν. Η περαιτέρω αναβολή των δημοσιονομικών κανόνων για το 2023, την οποία πρότεινε επίσημα η Κομισιόν στις 23 Μαΐου, μπορεί να μη σημαίνει το τέλος της διαδικασίας. Στο μέλλον, η πολιτική θα επικεντρώ-

πιθανόν τις διαφωνίες για τα δημοσιονομικά. Εάν αυτό τελικά αποτελέσει θετική ή αρνητική εξέλιξη, θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από ένα πράγμα: χρησιμοποιούν οι χώρες δημοσιονομικό χώρο για να εφαρμόσουν αναπτυξιακές δομικές μεταρρυθμίσεις; Εάν όχι, τότε μπορεί να εμφανιστούν εκ νέου στο μέλλον προβλήματα που σχετίζονται με το χρέος, με την Ιταλία πιθανόν στο επίκεντρο.

* Ο κ. Χόλγκερ Σμιεντινγκ είναι επικεφαλής οικονομολόγος της Berenberg Bank.

Ο πόλεμος του Πούτιν αλλάζει την Ευρώπη

Με βλέμμα στραμμένο στα επόμενα 85 εκατ. του Ταμείου Ανάκαμψης

Ξεπέρασαν στη Βουλή τον σκόπελο του πρώτου πακέτου οροσήμων για τους εγγυητές σε σχέση με τους διαχειριστές δανείων

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Το χάσμα για τα πρώτα 85 εκατομμύρια ευρώ του Ταμείου Ανάκαμψης γεφυρώθηκε, ωστόσο τα χρήματα από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας δεν είναι ένας αγώνας 100 μέτρων, αλλά μααραθώνιος. Στόχος, πλέον, να περάσουν άλλα 18 ορόσημα και στόχοι, ώστε να γίνει επιτυχής αποδέσμευση του δεύτερου πακέτου των 85 εκατομμυρίων ευρώ από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η συνεδρίαση της Δεύτερας στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών έδρασε καταλυτικά για να βρεθούν οι συγκλίσεις σε σχέση με τα νομοσχέδια που αφορούν στην αντιμετώπιση των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Η κύρια διαφωνία αφορούσε τους εγγυητές και τη «δύναμη» που θα έχουν οι εταιρείες διαχείρισης δανείων, ωστόσο από ό,τι φαίνεται βρέθηκε η χρυσή τομή. Το Υπουργείο Οικονομικών θα ετοιμάσει, μέσα

Χρειάζεται έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο σχεδίων δράσης που περιλαμβάνουν: 1) παροχή βοήθειας στις επιχειρήσεις για την προώθηση των προϊόντων και των υπηρεσιών τους με βάση την επωνυμία «made in Cyprus», και 2) αύξηση της ιδιαιτερότητας του χαλλουμιού ως αυθεντικού κυπριακού προϊόντος και σχεδιασμός καμπάνιας προώθησης και ευαισθητοποίησης γι' αυτό.

Το δεύτερο ορόσημο αφορά κίνητρα για επενδύσεις και ανθρώπινο κεφάλαιο στους τομείς της E&K, άρα στην έναρξη ισχύος νόμου για τη θέσπιση φορολογικής απαλλαγής για τους εταιρικούς επενδυτές (νομικές οντότητες) που επενδύουν σε καινοτόμες επιχειρήσεις.

Το τρίτο ορόσημο αφορά στη διευκόλυνση των στρατηγικών επενδύσεων, άρα και στην έναρξη ισχύοντος νόμου για τη στήριξη των στρατηγικών επενδύσεων στην Κύπρο, ο οποίος θα περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

εναρμόνιση των διαδικασιών αδειοδότησης στρατηγικών επενδύσεων, διαχειριστή έργου για κάθε έργο, έγκαιρη έκδοση οικοδομικών αδειών.

Το τέταρτο ορόσημο προνοεί την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας και βελτίωση της λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης για καλύτερη χάραξη και εφαρμογή πολιτικών.

Το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε σχέδιο δράσης το οποίο περιλαμβάνει: Κατευθυντήριες γραμμές, υποδείγματα και υποστήριξη όσον αφορά την υλοποίηση από το τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού (ΤΔΔΠ) προς τη διοίκηση των καθ' ύλην αρμόδιων υπουργείων σε σχέση με θέματα διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού όπως η αναδιοργάνωση και αναδιάρθρωση, η απλοποίηση των διαδικασιών και ο προγραμματισμός για το ανθρώπινο δυναμικό· Υλοποίηση αναθεωρημένης οργανωτικής δομής του ΤΔΔΠ· Σχέδιο

Η Κύπρος θα πρέπει να ασχοληθεί πλέον με τα ορόσημα και τους στόχους που έχουν τεθεί για το πρώτο και δεύτερο τρίμηνο του 2022, που τιτλοφορούνται δηλαδή ως Q1 και Q2 του 2022.

Αν όλα πάνε καλά και με το δεύτερο πακέτο των 18 μεταρρυθμίσεων, θα πρέπει από Σεπτέμβριο - Οκτώβριο να προχωρήσει η Κύπρος στην αίτηση για αποδέσμευσή τους.

στην επόμενη εβδομάδα, καταλλήλως την τροποποίηση του υφιστάμενου κειμένου που συνοδεύει το νομοσχέδιο και θα σταλεί στη Βουλή και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τις απαραίτητες εγκρίσεις.

Σύμφωνα με πρόχειρους υπολογισμούς, αρχές Ιουλίου η Κύπρος θα ζητήσει την αποδέσμευση των πρώτων 85 εκατ. ευρώ που δικαιούται. Το βλέμμα, όμως, είναι στραμμένο και στο επόμενο στάδιο, για την αποδέσμευση του δεύτερου πακέτου των 85 εκατ. ευρώ και έχουν αρχίσει ήδη οι διαδικασίες προς αυτή την κατεύθυνση.

Ωστόσο, τώρα θα έπρεπε βέβαια να είχαν ήδη περάσει όλα τα ορόσημα για την αποδέσμευση της πρώτης δόσης, αυτό όμως είναι μια πτυχή που δεν χρειάζεται να εξεταστεί στο παρόν στάδιο αφού ξεπέρασαν στη Βουλή τον σκόπελο των εγγυητών για τους διαχειριστές δανείων. Σύμφωνα με τον κανονισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα Σχέδια Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας θα πρέπει να περιλαμβάνουν μια συνεκτική δέσμη κοστολογημένων μεταρρυθμίσεων και δημόσιων επενδύσεων με ορίζοντα υλοποίησης μέχρι το 2026. Αν όλα πάνε καλά και με το δεύτερο πακέτο των 18 μεταρρυθμίσεων, θα πρέπει από Σεπτέμβριο - Οκτώβριο να προχωρήσει στην αίτηση για αποδέσμευσή τους.

8+2 για το πρώτο τρίμηνο

Η Κύπρος θα πρέπει να ασχοληθεί πλέον με τα ορόσημα και τους στόχους που έχουν τεθεί για το πρώτο και δεύτερο τρίμηνο του 2022, που τιτλοφορούνται δηλαδή ως Q1 και Q2 του 2022. Για το πρώτο τρίμηνο θα πρέπει να περάσει οκτώ (8) ορόσημα και δύο (2) στόχους, σύνολο δέκα (10), ενώ για το δεύτερο τρίμηνο έξι (6) ορόσημα και δύο (2) στόχους, σύνολο οκτώ (8).

Το πρώτο ορόσημο για το πρώτο τρίμηνο του 2022 είναι αφιερωμένο στην δημιουργία Εθνικής Εμπορικής Ταυτότητας και προώθηση του παραδοσιακού προϊόντος «χαλλούμι».

Ψηφιακή αναβάθμιση και ενεργειακή απόδοση

Υπάρχουν ωστόσο και δύο στόχοι. Ο πρώτος στόχος αφορά στην ψηφιοποίηση σε διάφορα υπουργεία/υπηρεσίες της κεντρικής κυβέρνησης.

Οι συμβάσεις με παρόχους που επιλέγονται μέσω διαδικασιών δημοσίων συμβάσεων έχουν υπογραφεί για την ψηφιοποίηση/ψηφιακή αναβάθμιση τουλάχιστον τεσσάρων από τα ακόλουθα υπουργεία/τμήματα της κεντρικής κυβέρνησης:

- Τμήμα Οδικών Μεταφορών του Υπουργείου Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων,
- Υπουργείο Ναυτιλίας
- Υπουργείο Εξωτερικών
- Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης
- Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεων του Υπουργείου Εσωτερικών (για την αρχιτεκτονική κληρονομιά).

Ο δεύτερος στόχος αφορά στην αναβάθμιση της ενεργεια-

κής απόδοσης των δημόσιων κτιρίων και θα επιτευχθεί με την εγκατάσταση θερμομόνωνσης και φωτοβολταϊκών συστημάτων σε τουλάχιστον 405 σχολεία με στόχο να επιτευχθεί κατά μέσο όρο μείωση της ζήτησης πρωτογενούς ενέργειας κατά τουλάχιστον 30%.

Η κάρτα που σε ταξιδεύει είναι εδώ.

Τώρα, κάνοντας τις καθημερινές σου αγορές με την **AEGEAN Mastercard** από την Τράπεζα Κύπρου, **συγκεντρώνεις μίλια** για ταξίδια και απολαμβάνεις μοναδικά προνόμια.

Απόκτησε την κάρτα που σε ταξιδεύει μέχρι 31/12, **επωφελέσου δωρεάν συνδρομής** για 6 μήνες και ξεκίνα τα ταξίδια.

bankofcyprus.com.cy
800 00 800

Τράπεζα Κύπρου

Τα 6 προαπαιτούμενα και οι 2 στόχοι για το δεύτερο τρίμηνο

Το πρώτο ορόσημο είναι αφιερωμένο στο σύστημα Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) Δημόσιας Υγείας Κύπρου. Θα τεθεί σε λειτουργία η ενότητα του συστήματος επιτήρησης της γρίπης μέσω παρατηρητών νοσηρότητας στο πλαίσιο του Καινοτόμου Συστήματος Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) Δημόσιας Υγείας Κύπρου, ενώ επίσης θα τεθεί σε εφαρμογή ένα σύστημα παρακολούθησης της αποτελεσματικότητας της.

Το δεύτερο ορόσημο είναι για την προστασία των δασών από πυρκαγιές. Θα υπογραφούν συμφωνίες / συμβάσεις με προμηθευτές για την αγορά πυροσβεστικών αεροσκαφών, οχημάτων, εξοπλισμού και την παροχή υπηρεσιών με στόχο τη συμβολή στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και στη μείωση του κινδύνου έκρηξης και επέκτασης των δασικών πυρκαγιών και την ενίσχυση της προστασίας από τους κινδύνους που αντιμετωπίζουν οι πολίτες, οι υποδομές και τα δάση από ενδεχόμενο περιστατικό πυρκαγιάς.

Για το τρίτο ορόσημο προάγεται ολοκληρωμένο σύστημα παρακολούθησης και ελέγχου της διαχείρισης των υποδομών του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων. Στο έγγραφο ανάπτυξης απαιτήσεων και

σχεδιασμού του συστήματος θα περιγράφονται όλες οι πτυχές, τα χαρακτηριστικά και οι λειτουργικές δυνατότητες του συστήματος, μεταξύ των οποίων θα περιλαμβάνονται τα εξής: αισθητήρες ποιότητας, λειτουργικοί αισθητήρες (όπως ροής, στάθμης και πιέσης), μετρητές ενέργειας, συσκευές επικοινωνίας, εξοπλισμός ΤΠ (υλισμικό, λογισμικό). Στη λεπτομερή ανάλυση απαιτήσεων και στον σχεδιασμό του συστήματος θα καθορίζεται ο ακριβής αριθμός και ο τύπος εξοπλισμού που απαιτείται για το εν λόγω έργο.

Το τέταρτο ορόσημο αφορά την ηλεκτρονική πλατφόρμα υπολογιστικού νέφους για τη βελτίωση του εμπορίου και της συμμετρίας πληροφοριών στην αλυσίδα εφοδιασμού φρέσκων προϊόντων. Προνοείται η έναρξη ισχύος νέου νόμου για την αντιμετώπιση των αθέμιτων εμπορικών πρακτικών κατά τις συναλλαγές στην τοπική αγορά φρέσκων προϊόντων, όπως μονομερείς και αναδρομικές τροποποιήσεις των συμβάσεων, ακυρώσεις της τελευταίας στιγμής, προθεσμίες πληρωμής μεγαλύτερες των 30 ημερών, πληρωμές για προϊόντα που έχουν υποστεί ζημιά ή που δεν έχουν πωληθεί και άλλες ενέργειες που επηρεάζουν όσους εμπλέ-

κονται στην αλυσίδα παραγωγής και διανομής γεωργικών προϊόντων.

Το πέμπτο ορόσημο αφορά στο σύστημα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας μεγάλων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον μεταποιητικό τομέα. Μετά την έγκριση του συστήματος από το Υπουργικό Συμβούλιο, έκδοση πρόσκλησης υποβολής προτάσεων για την παροχή επιχορηγήσεων σε τουλάχιστον τρεις μεγάλες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον μεταποιητικό τομέα με σκοπό την επέκταση των υφιστάμενων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων μέσω επενδύσεων που ενισχύουν το τεχνολογικό επίπεδο, τη διαδικασία παραγωγής και την παραγωγικότητά τους. Οι όροι αναφοράς περιλαμβάνουν κριτήρια επιλεξιμότητας που διασφαλίζουν ότι τα επιλεγμένα έργα συμμορφώνονται με την τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικών βλάβης» (2021/C 58/01) μέσω της χρήσης καταλόγου εξαιρέσεων και της απαίτησης συμμόρφωσης με την οικεία ενωσιακή και εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία.

Το έκτο και τελευταίο ορόσημο αφορά στη δημιουργία και λειτουργία κεντρικού γραφείου μεταφοράς γνώσης (ΓΜΓ). Το

μάθησης και ανάπτυξης για το προσωπικό του ΤΔΔΠ· Σχέδιο κατάρτισης για τη διοίκηση των καθ' ύλην αρμόδιων υπουργείων.

Περνώντας στο πέμπτο ορόσημο, είναι η βελτίωση του νομικού και θεσμικού πλαισίου για την καταπολέμηση της διαφθοράς. Προνοεί τη διάταξη του νόμου που αναφέρει την έναρξη ισχύος του νόμου και έναρξη λειτουργίας της Ανεξάρτητης Αρχής κατά της διαφθοράς, με πληρωθείσες τις κύριες διευθυντικές θέσεις και πραγματοποιηθείσες τις προσλήψεις προσωπικού.

Η Ανεξάρτητη Αρχή κατά της διαφθοράς έχει ιδρυθεί και λειτουργεί κατόπιν της έναρξης ισχύος του αντίστοιχου νόμου. Η Αρχή συντονίζει τις προσπάθειες όλων των φορέων που συμμετέχουν στην πρόληψη και την καταπολέμηση της διαφθοράς και εποπτεύει την έγκαιρη υλοποίηση των δράσεων των διαφόρων αρμόδιων αρχών.

Το έκτο ορόσημο προνοεί στη βελτίωση της είσπραξης φόρων και της αποτελεσματικότητας του Τμήματος Φορολογίας. Αφορά στην έγκριση των παραδοτέων του έργου από το συμβούλιο έργου για την ολοκλήρωση, εγκατάσταση και λειτουργία νέου ολοκληρωμένου συστήματος ΦΠΑ. Το Τμήμα Φορολογίας Κύπρου (CTD) θέτει σε λειτουργία Ολοκληρωμένο Σύστημα Φορολογικής Διοίκησης (ITAS) το οποίο υποστηρίζει τις λειτουργίες και τις διαδικασίες της φορολογικής διοίκησης. Οι λειτουργίες που σχετίζονται με τις υπηρεσίες ΦΠΑ θα ολοκληρωθούν και θα είναι λειτουργικές στο πλαίσιο του εν λόγω συστήματος.

Το έβδομο ορόσημο αφορά στην ενδυνάμωση της εθνικής ρυθμιστικής αρχής (OCCEPR), δηλαδή στην έναρξη ισχύος του παράγωγου δικαίου και έναρξη της έρευνας. Το παράγωγο δικαίο αρχίζει να ισχύει και καλύπτει τις κύριες πτυχές της έρευνας, όπως το είδος, τον βαθμό ανάλυσης και τη μορφή των απαιτούμενων πληροφοριών, καθώς και τα πρόσωπα από τα οποία ζητούνται οι απαιτούμενες πληροφορίες. Έναρξη της γεωγραφικής έρευνας σχετικά με την εμβέλεια ηλεκτρονικών δικτύων ικανών να παρέχουν ευρωζωνικά δίκτυα και υλική υποδομή βάσει του άρθρου 22 του Ευρωπαϊκού Κώδικα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών.

Το όγδοο ορόσημο αφορά την μαζική εγκατάσταση και λειτουργία έξυπνης υποδομής μέτρησης (υποδομής μέτρησης προηγμένης τεχνολογίας) από τον διαχειριστή συστήματος διανομής (ΔΣΔ). Αναμένεται η υπογραφή συμβάσεων για έξυπνη υποδομή μέτρησης ηλεκτρικής ενέργειας (υλισμικό, λογισμικό, υπηρεσίες υποστήριξης και άλλες υπηρεσίες).

Οι στόχοι

Ο πρώτος από τους δύο στόχους για το δεύτερο τρίμηνο του 2022 αφορά στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του Τμήματος Εργασίας και Δημοσίων Υπηρεσιών Απασχόλησης και ενίσχυση της στήριξης των νέων. Σκοπός η δημιουργία και θέση σε λειτουργία τεσσάρων κινητών μονάδων για την προσέγγιση νέων εκτός εκπαίδευσης, απασχόλησης και κατάρτισης (EEAK).

Ο δεύτερος στόχος προνοεί την προώθηση κυκλικής οικονομίας σε ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις. Έχουν υπογραφεί συμφωνίες συνεργασίας με τουλάχιστον 50 ξενοδοχεία για εξατομικευμένη επιχειρηματική καθοδήγηση σε θέματα κυκλικής οικονομίας.

Η Κύπρος υποκλίνεται στη Ζέτα Αιμιλιανίδου

Βαθιά θλίψη για το χαμό της γυναίκας και πολιτικού το έργο της οποίας τυγχάνει καθολικής αναγνώρισης από την κοινωνία

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ**

Βαρύ πένθος έχει σκεπάσει την Κύπρο από τις 8.30 το βράδυ της περασμένης Δευτέρας όταν τα νέα από την Αθήνα, για την υγεία της Ζέτας Αιμιλιανίδου διαδόθηκαν στο νησί. Οι ευχές του κόσμου που συνόδευαν την Υπουργό Εργασίας από τις 15 Μαΐου δεν στάθηκαν αρκετές προκειμένου να αποφύγει το μοιραίο. Η Ζέτα Αιμιλιανίδου άφησε την τελευταία της πνοή στο θάλαμο εντατικής του ιδιωτικού νοσηλευτηρίου «Υγεία» από καρδιακή ανακοπή. Τα όσα ακολούθησαν τη θλιβερή είδηση απλά ήλθαν να επιβεβαιώσουν τη βαθιά εκτίμηση που απολάμβανε η εκλιπούσα σε κοινωνικό και πολιτικό επίπεδο. Χωρίς υπερβολή ο θάνατος της Ζέτας Αιμιλιανίδου επέβαλε ένα διάλειμμα στο εσωτερικό πολιτικό σκηνικό, το οποίο σε πνεύμα σύμπνοιας υποκλίθηκε στη γυναίκα και πολιτικό. Παρόμοια η

Στις παρακαταθήκες της εκλιπούσας συμπεριλαμβάνονται το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα, η επίτευξη της εργασιακής ειρήνης, ο Εθνικός Κατώτατος Μισθός καθώς και τα σχέδια στήριξης μέσα στην πανδημία.

εικόνα και σε κοινωνικό επίπεδο με τα κοινωνικά δίκτυα, χώρο έκφρασης του πένθους απλών πολιτών. Ο θάνατος της Υπουργού Εργασίας πάγωσε κάθε κυβερνητική δραστηριότητα με τον Υπουργό Υγείας να βρίσκεται στην ελληνική πρωτεύουσα προκειμένου να διευθετήσει την επιστροφή της εκλιπούσας στη γενέθλια γη. Η μεταφορά της σορού της Ζέτας Αιμιλιανίδου στην Κύπρο θα γίνει σήμερα Τετάρτη, το αργότερο αύριο Πέμπτη.

Το έργο της

Ο χαμός της Ζέτας Αιμιλιανίδου αφίνει ένα κενό στο Υπουργείο Εργασίας του ππδάλιο του οποίου βρισκόταν από τον Απρίλιο του 2013. Το ποιά ήταν η Ζέτα Αιμιλιανίδου ως πολιτικός το περιγράφουν με τον καλύτερο τρόπο όσοι συνεργάστηκαν μαζί της. Σε ένα ιδιαίτερα απαιτητικό κυβερνητικό πόστο η Ζέτα Αιμιλιανίδου, κατά γενική παραδοχή φίλων και αντιπάλων, κατάφερε να λειτουργήσει συλλεκτικά και συναινετικά σε μια περίοδο όπου τα εργασιακά δέχθηκαν απίστευτη επίθεση από την οικονομική κρίση. Η εργασιακή ειρήνη

Η μεταφορά της σορού της Ζέτας Αιμιλιανίδου στην Κύπρο αναμένεται να πραγματοποιηθεί σήμερα Τετάρτη, το αργότερο την Πέμπτη, εφόσον ολοκληρωθούν οι σχετικές διαδικασίες.

που σημειώθηκε σε μια δύσκολη περίοδο για την Κύπρο μπορεί να θεωρηθεί ως ένα από τα σημαντικά επιτεύγματα της Υπουργού Εργασίας. Κάτι που της αναγνωρίσθηκε από εργοδότες και εργαζόμενους, συντεχνίες και άλλους κοινωνικούς φορείς. Άνθρωπος χαμηλών τόνων και εργατική, όπως την περιγράφουν στενοί συνεργάτες της κατάφερε να καταστεί το μακροβιότερο μέλος της κυβέρνησης Νίκου Αναστασιάδη, στις δυο προεδρικές θητείες. Υπουργός για τα δύσκολα, όπως έλεγε σε συνέντευξή του στην «Κ» ο υφυπουργός Έρευνας Κυριάκος Κόκκινος.

Το Ε.Ε.Ε.

Αν κάποιος αναζητήσει τις παρακαταθήκες της Ζέτας Αιμιλιανίδου δεν θα δυσκολευτεί ιδιαίτερα να τις εντοπίσει. Το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα αναμφίβολα αποτελεί μια τεράστια κατάκτηση, η οποία στο μέτρο του δυνατού στήριξε τα εισοδήματα των εργαζομένων σε μια ιδιαίτερα δύσκολη οικονομική συγκυρία για την Κύπρο. Τρεις μήνες μετά την ανάληψη του υπουργικού θώκου, το Υπουργικό Συμβούλιο άναψε

Μακρόχρονη προσφορά ως τεχνοκράτης

Η προσφορά της Ζέτας Αιμιλιανίδου δεν περιορίζεται μόνο την περίοδο που διετέλεσε μέλος της κυβέρνησης Νίκου Αναστασιάδη. Με νομικές σπουδές, η εκλιπούσα το μεγαλύτερο μέρος του εργασιακού της βίου το αφιέρωσε στη δημόσια υπηρεσία. Η πορεία της ξεκίνησε το 1979 χρονιά κατά την οποία διορίσθηκε στο Τμήμα Τελωνείων της Κυπριακής Δημοκρατίας. Την περίοδο 1988 - 1992 εργάστηκε ως μέλος της ομάδας που σχεδίασε και ετοίμασε την περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας νομοθεσία. Το 1992 διορίστηκε στη θέση του Ανώτερου Λειτουργού ΦΠΑ και το 1996 στη θέση του Πρώτου Τελωνειακού Λειτουργού. Στις 2 Μαΐου 2000, διορίστηκε αναπληρώτρια Διευθύντρια Τμήματος Τελωνείων και Έφορος ΦΠΑ και από 15 Αυγούστου 2001 μέχρι τις 14 Μαρτίου 2010 κατείχε τη θέση της Διευθύντριας Τμήματος Τελωνείων και Εφόρου ΦΠΑ. Διετέλεσε

μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Αρχής Λιμένων Κύπρου. Κατά τη διάρκεια της πολύχρονης υπηρεσίας της, ήταν υπεύθυνη για την εφαρμογή του κοινοτικού κεκτημένου σε ό,τι αφορά την τελωνειακή νομοθεσία, στα πλαίσια των προεταξιακών διαπραγματεύσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Υπήρξε επίσης επικεφαλής της ομάδας που ετοίμασε την παρούσα Τελωνειακή Νομοθεσία. Από τις 15 Μαρτίου 2010 μέχρι τις 2 Απριλίου 2013 κατείχε τη θέση της Γενικής Διευθύντριας του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ολοκληρώνοντας τον δεύτερο Γύρο Χορήγησης Αδειών Εξερεύνησης Υδρογονανθράκων σε Υπεράκτιες Περιοχές της Κύπρου. Στις 3 Απριλίου 2013 διορίστηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στη θέση της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας.

το πράσινο φως στο νομοσχέδιο «Ο περί Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος και Γενικότερα περί Κοινωνικών Παροχών Νόμος του 2014». Σκοπός του νομοσχεδίου όπως περιγράφεται στην απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ήταν «η ρύθμιση της παροχής ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος και παράλληλα ο εξορθολογισμός των επί μέρους επιδομάτων, που παρέχονται με την ανάθεση της ευθύνης για το σχεδιασμό και διαχείρισή τους σε ένα και μοναδικό φορέα, το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, έτσι ώστε να επιτευχθεί η απαραίτητη βελτίωση στο προγραμματισμό, συντονισμό, παρακολούθηση και έλεγχο του όλου συστήματος».

Πανδημία

Η πανδημία και η διαχείρισή της, κατά τους πρώτους μήνες, εκτός από το υγειονομικό κομμάτι αποτέλεσε στοιχείο και για τις κοινωνικές υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας. Με το σύνολο του πληθυσμού σε αυστηρό περιορισμό, το Υπουργείο Εργασίας, σε συνεργασία με άλλα συναρμόδια Υπουργεία, κατάφερε μέσα σε χρόνο ρεκόρ να υλοποιήσει την κυβερνητική απόφαση για πληρωμή επιδομάτων ύψους ενός δισ. ευρώ. Ο Υφυπουργός Έρευνας θυμάται την περίοδο πριν από το Πάσχα του 2020, τις ατελείωτες συσκέψεις με την υπουργό Εργασίας Ζέτα Αιμιλιανίδου προκειμένου να στηθούν οι ψηφιακές υποδομές καταβολής των επιδομάτων, σε πρωτόγνωρες κοινωνικές συνθήκες. Ο Κυριάκος Κόκκινος εκμυστηρευόταν στην «Κ»: «Είπα στην υπουργό Εργασίας θα σχεδιάσουμε εμείς τη λύση, θα φωνάξω από την αγορά δυο-τρεις που γνωρίζω ότι μπορούν να βοηθήσουν, δεν θα ακολουθήσω καμία διαδικασία και θα προσπαθήσουμε μέχρι το Πάσχα να πληρώσουμε τον κόσμο. Είναι από τις λίγες περιπτώσεις που ο σκοπός αγιάζει τα μέσα. Για να κερδίσεις μια μάχη κάποτε πρέπει να ακολουθήσεις και μεθόδους ανορθόδοξοι πολέμου, να έχεις όμως και την ευθύνη για την επιλογή σου». Βεβαίως στο κομμάτι της πανδημίας δεν μπορεί να παραγνωριστεί η συνεισφορά της εκλιπούσας στη διαμόρφωση και υλοποίηση των σχεδίων στήριξης των εργαζομένων και επιχειρήσεων.

Ο Ε.Κ.Μ.

Στις παρακαταθήκες της Ζέτας Αιμιλιανίδου, στα εργασιακά, αναμφίβολα η καθιέρωση Εθνικού Κατώτατου Μισθού θεωρείται μια τεράστια επιτυχία. Το όλο θέμα βρίσκεται στο τελικό στάδιο υλοποίησης με τους κοινωνικούς εταίρους να έχουν συμφωνήσει στα βασικά ζητήματα του ΕΚΜ. Οι τελικές πινελιές

σε μια σημαντική κοινωνική και εργασιακή ρύθμιση θα είχαν μπει εάν η Υπουργός Εργασίας δεν μεταφερόταν εσπευσμένα στην Αθήνα για λόγους υγείας. Όπως είχε δηλώσει ο γενικός γραμματέας της ΣΕΚ, οι κοινωνικοί εταίροι ανέμεναν την καταληκτική συνάντηση του εργατικού συμβουλευτικού σώματος, ενώ πριν το τέλος του προηγούμενου μήνα αναμενόταν η συνάντηση με τη Ζέτα Αιμιλιανίδου προκειμένου να καθορισθεί το ύψος του κατώτατου μισθού. Μια συνάντηση που δεν έγινε ποτέ.

Δημιουργία Υφυπουργείου

Η αποστολή του Υπουργείου ως φορέα υλοποίησης της κοινωνικής πολιτικής του κράτους ήταν ένα από τα σοβαρά ζητήματα με τα οποία ασχολήθηκε η εκλιπούσα. Έχοντας ενώπιόν της ζητήματα κοινωνικών παροχών που κατά διαστήματα προκαλούσαν τριβές, η εκλιπούσα κατάφερε να βάλει μια τάξη σε διαδικασίες και δικαιούχους. Στο πνεύμα αυτό περιορίστηκαν φαινόμενα του παρελθόντος παροχής κοινωνικής στήριξης σε πρόσωπα τα οποία δεν πληρούσαν τα κριτήρια. Ωστόσο, η καθοριστική κίνηση για ορθολογική διαχείριση της κοινωνικής πολιτικής ήταν ο διαχωρισμός του Υπουργείου Εργασίας και η δημιουργία του Υφυπουργείου Κοινωνικής Πρόνοιας, στο οποίο δόθηκε η αρμοδιότητα των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας.

Σπίτι του Παιδιού

Σε κοινωνικό επίπεδο η συμβολή της Ζέτας Αιμιλιανίδου ήταν καθοριστικής σημασίας για τη δημιουργία μηχανισμών προστασίας ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού. Μια τέτοια περίπτωση το Σπίτι Παιδιού το οποίο έχει ως αποστολή την εξυπηρέτηση της δικαιοσύνης με φιλικό προς το παιδί τρόπο, κατά τη διαχείριση περιπτώσεων σεξουαλικής κακοποίησης και εκμετάλλευσης παιδιών, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα το βέλτιστο συμφέρον του παιδιού, την ασφάλεια, την προστασία και την ευημερία του, μέσω πολυθεματικής προσέγγισης. Το Σπίτι του Παιδιού λειτουργεί με την άμεση και συστηματική συνεργασία της Αστυνομίας Κύπρου, των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, του Υπουργείου Υγείας, και του Υπουργείου Παιδείας. Εντάσσεται στα πλαίσια της Εθνικής Στρατηγικής και του Σχεδίου Δράσης για την Καταπολέμηση της Σεξουαλικής Κακοποίησης και Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας 2016-2019 και έχει δημιουργηθεί κατά το πρότυπο Barnahus («Σπίτι του Παιδιού») της Ισπανίας και στη βάση ευρωπαϊκών καλών πρακτικών.

Εχασε τη μάχη για τη ζωή ο Ντίνος Μιχαηλίδης

Διετέλεσε Πρόεδρος της Κυπριακής Ολυμπιακής Επιτροπής (Ιούνιος 2016 - Οκτώβριος 2020)

Έφυγε από τη ζωή ο πρώην πρόεδρος της Κυπριακής Ολυμπιακής Επιτροπής Ντίνος Μιχαηλίδης σε ηλικία 78 ετών. Το τελευταίο διάστημα νοσηλεύόταν στο Νοσοκομείο λόγω προβλημάτων υγείας. Αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες προσωπικότητες στον κυπριακό αθλητισμό καθώς διετέλεσε, μεταξύ άλλων, Αρχηγός Αποστολών σε Ολυμπιακούς, Κοινοπολιτειακούς, Μεσογειακούς Αγώνες, συντονιστής Παγκόσμιας Γυμνασιάδας, τακτικός ομιλητής σε Συνόδους της Διεθνούς Ολυμπιακής Ακαδημίας στην Αρχαία Ολυμπία ενώ από το 2016 μέχρι το 2020 διετέλεσε πρόεδρος της ΚΟΕ. Το όνομα του είναι γραμμένο με χρυσά γράμματα στην ιστορία του ΑΠΟΕΛ καθώς υπήρξε πετοσφαιριστής, καλαθοσφαιριστής, προπονητής καλαθοσφαίρας, προπονητής εκγύμνασης στο ποδόσφαιρο και μέλος του Δ.Σ. Επιπρόσθετα, υπήρξε αθλητής στίβου και το 1964 κλήθηκε να στελεχωσει την Εθνική Στίβου της Ελλάδας και ήταν ο πρώτος κύπριος που πήρε αυτό το χρίσμα μετά την ανεξαρτησία της Κύπρου. Από το 1969 μέχρι το 1985 διετέλεσε προπονητής του ΓΣΠ και μέσα σε εκείνο το διάστημα οι αθλητές του κατέρριπταν ρεκόρ, κέρδιζαν μετάλλια και στελέωναν τις εθνικές ομάδες, αρχικά της Ελλάδας και αργότερα της Κύπρου. Ο Ντίνος Μιχαηλίδης πρόσφερε τα μέγιστα και στο εκπαιδευτικό σύστημα καθώς ήταν καθηγητής φυσικής αγωγής και αψυμπρέτσε με τον βαθμό Διευθυντή Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης.

Το βιογραφικό του

Ο Ντίνος Μιχαηλίδης διετέλεσε Πρόεδρος της Κυπριακής Ολυμπιακής Επιτροπής (ΚΟΕ) για 4 ½ χρόνια (Ιούνιος 2016 – Οκτώβριος 2020) διαδεχόμενος τον αείμνηστο Ουράνιο Ιωαννίδη. Ήταν επίσης Πρόεδρος της Εθνικής Ολυμπιακής Ακαδημίας Κύπρου την περίοδο 2012-2020. Διετέλεσε Διευθυντής της ΚΟΕ επί

Ο Ντίνος Μιχαηλίδης πρόσφερε τα μέγιστα και στο εκπαιδευτικό σύστημα καθώς ήταν καθηγητής φυσικής αγωγής και αψυμπρέτσε με τον βαθμό Διευθυντή Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης.

12ετία (1985-1996) καθώς και Κοσμητόρας της ΕΟΑΚ από τις ιδρύσεις το 1985 μέχρι το 1996. Σε ανώτατο Διοικητικό επίπεδο διετέλεσε επίσης μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του ΚΟΑ (1988-1991), Πρόεδρος της Κυπριακής Ομοσπονδίας Καλαθοσφαίρας, Αντιπρόεδρος Ειδικών Ολυμπιακών Κύπρου, Μέλος του Δ.Σ. της ΚΟΕΑΣ, και Μέλος Δ.Σ.ΑΠΟΕΛ. Στο Διεθνές χώρο υπήρξε μεταξύ άλλων Μέλος Τεχνικής Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης Εθνικών Ολυμπιακών Επιτροπών

Ευρώπης (1989-1996), Μέλος της τριμερούς Διεθνούς Επιτροπής που συνέταξε το Καταστατικό των ΑΜΚΕ (Ελβετία 1985), και Μέλος της Τεχνικής Επιτροπής της Διεθνούς Ένωσης Μεσογειακών Αγώνων (ΔΕΜΑ). Τον Οκτώβριο του 2021 η ΔΕΜΑ τον τίμησε με την Ανώτατη Τιμητική της διάκριση απονέμοντας του τον τίτλο «Order of Merit» σε αριθμό προσώπων για τις σπουδαίες υπηρεσίες στον αθλητισμό της Μεσογείου.Γεννήθηκε στην Πάφο το 1944 και από πολύ νωρίς στρά-

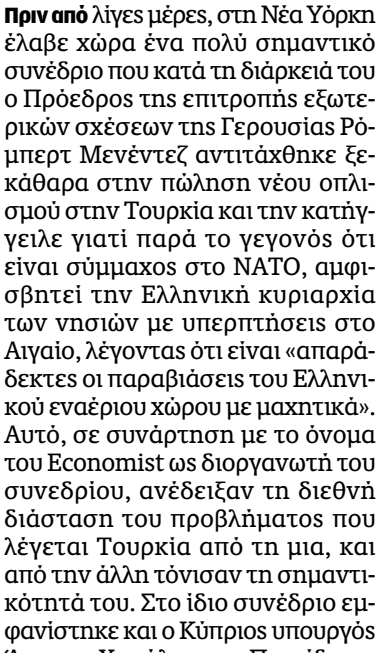
φηκε στην Παιδεία και τον Αθλητισμό. Φοίτησε στο Παγκύπριο Γυμνάσιο, και στην Εθνική Ακαδημία Σωματικής Αγωγής στην Αθήνα. Έλαβε μεταπτυχιαδευση με υποτροφία στο Western Michigan University (ΗΠΑ 1967-68) και στο Hungarian College of Physical Education (1974). Αρτυμπρέτσε ως Διευθυντής Μέσης Εκπαιδευσης. Διακρίθηκε επίσης για την δημοσιογραφική και συγγραφική του δράση. Ως αθλητής Στίβου, υπήρξε Παγκυπριονίκης, Πανελλινιονίκης και Βαλκανιονίκης. Αρχηγός της Εθνικής Ελλάδος Στίβου, καλαθοσφαιριστής του ΑΠΟΕΛ και του Πανελληνίου, πετοσφαιριστής των ιδίων συλλόγων και διεθνής με την Εθνική Κύπρου και την Εθνική Ελπίδων Ελλάδος. Ως προπονητής Στίβου, ήταν προπονητής του ΓΣΠ, της Εθνικής Κύπρου και Εθνικός προπονητής ΣΕΓΑΣ (Εθνική Ελλάδος). Στα ομαδικά αθλήματα ήταν προπονητής καλαθοσφαίρας στο ΑΠΟΕΛ, την Ολυμπιάδα Νεαπόλεως και τον Κεραυνό Στροβόλου, και ποδοσφαίρου ως προπονητής-γυμναστής στο ΑΠΟΕΛ και την Εθνική Κύπρου. Ήταν επίσης ο προπονητής Πετοσφαίρας του ΑΠΟΕΛ το 1973.

Τιμητικές διακρίσεις

Στις Τιμητικές Διακρίσεις που του απονεμήθηκαν ξεχωρίζουν η ανακήρυξη του ως Επίτιμο Μέλος της Κυπριακής Ολυμπιακής Επιτροπής, Προεβυστής Fair Play 2008-2009, το Αριστείο της ΕΑΚ για προσφορά στον Αθλητισμό (1980), ο Έπαινος Πανελληνίου Συνδέσμου Αθλητικού Τύπου για την αθλητική επίδοση και το ήθος (1966), το Μετάλλιο τιμής Πανελληνίου Γυμναστικού Συλλόγου για την πολλαπλή και πολύτιμη προσφορά στον Ελλαδικό Αθλητισμό, και τιμητικές διακρίσεις από Κ.Ο.Α., Κ.Ο.Ε. και μεγάλο αριθμό αθλητικών Ομοσπονδιών, Συμβουλίων και άλλων φορέων. Τιμητικά επίσης ήταν Μόνιμο Μέλος Γ.Σ. ΠΑΓΚΥ-ΠΡΠΑ.

ΑΡΘΡΟ / Του **ΓΙΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΟΥΛΑ**

Νέα Υόρκη 31/05/2022

Πριν από λίγες μέρες, στη Νέα Υόρκη έλαβε χώρα ένα πολύ σημαντικό συνέδριο που κατά τη διάρκεια του ο Πρόεδρος της επιτροπής εξωτερικών σχέσεων της Γερουσίας Ρόμπερτ Μενέντζε αντιτάχθηκε ξεκάθαρα στην πώληση νέου οπλισμού στην Τουρκία και την κατήγγειλε γιατί παρά το γεγονός ότι είναι σύμμαχος στο ΝΑΤΟ, αμφισβητεί την Ελληνική κυριαρχία των νησιών με υπερτίτλους στο Αιγαίο, λέγοντας ότι είναι «απαράδεκτες οι παραβιάσεις του Ελληνικού εναέριου χώρου με μαχητικά». Αυτό, σε συνάρτηση με το όνομα του Economist ως διοργανωτή του συνεδρίου, ανέδειξαν τη διεθνή δίσταση του προβλήματος που λέγεται Τουρκία από τη μια, και από την άλλη τόνισαν τη σημαντικότητα του. Στο ίδιο συνέδριο εμφανίστηκε και ο Κύπριος υπουργός Άμυνας Χαράλαμπος Πετρίδης ο οποίος στη συνέχεια μετέβη στην Ουάσινγκτον και πραγματοποίησε την πρώτη επίσημη επίσκεψη Κύπριου Υπουργού Άμυνας στις Ηνωμένες Πολιτείες. Στο ίδιο συνέδριο κάθισε δίπλα στον Ντέιβιντ Χάρις (Εκτελεστικός Διευθυντής της Αμερικανικής Εβραϊκής Επιτροπής που είναι μια από τις πιο δυναμικές οργανώσεις στην Αμερική). Ο Χάρις ήταν λάβρος κατά «δεν θα δεχτούμε τη συνεχιζόμενη κατοχή στην Κύπρο, την παραβίαση διεθνών κανόνων και την ίδια ώρα να είμαστε συνεταιίροι μαζί της». Μετά από δεκαετίες ο Ελληνισμός λειτουργεί ενωμένα και με σχέδιο ενάντια στην προκλητική στάση της γείτονος και καταφέρνει να διεθνοποιήσει το πρόβλημα. Μέσω δράσεων όπως είναι η συμμετοχή σε διεθνή συνέδρια και μέσα μαζικής ενημέρωσης μπορούμε να ενημερώσουμε την παγκόσμια κοι-

νότητα. Το να τα λέμε μεταξύ μας σε τοπικό επίπεδο για εσωτερική πολιτική κατανάλωση δεν θα οδηγήσει πουθενά. Αυτό το κατάλαβε πολύ νωρίς ο Έλληνας Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης και με τις εμφανίσεις του σε διεθνή τηλεοπτικά δίκτυα και συνέδρια κατάφερε να αφοηλίσει τον Ερντογάν και να τον φέρει σε δύσκολη θέση. Η διεθνοποίηση του προβλήματος που λέγεται Τουρκία είναι ακόμα ποιο σημαντική για μια μικρή χώρα όπως είναι η Κύπρος αλλά πρέπει οι οργανισμοί που ασχολούνται με την προώθηση της χώρας στο εξωτερικό να το καταλάβουν και να σταματήσουν να λειτουργούν σαν μπακόλκα που πουλάνε κονσέρβες. Το σίγουρο είναι πάντως ότι χρειάζομαστε κι άλλους Μενέντζε όπως επίσης και άλλους Χάρις.

Ο κ. Γιάννης Γεωργούλας είναι σύμβουλος Στρατηγικής και Επιχειρήσεων

ΒΡΑΒΕΙΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

— ΚΥΠΡΟΣ 2021

γαστρονόμος

ΠΕΡΗΦΑΝΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ

Τράπεζα Κύπρου

ΒΡΑΒΕΙΟ ΧΑΛΛΟΥΜΙΟΥ
ΒΡΑΒΕΙΟ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΙΟΝΤΟΣ
ΒΡΑΒΕΙΟ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ
ΒΡΑΒΕΙΟ ΕΡΥΘΡΟΥ ΟΙΝΟΥ
ΒΡΑΒΕΙΟ ΛΕΥΚΟΥ ΟΙΝΟΥ

ΒΡΑΒΕΙΟ ΡΟΖΕ ΟΙΝΟΥ
ΒΡΑΒΕΙΟ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ
ΒΡΑΒΕΙΟ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΚΟΥΖΙΝΑΣ
ΒΡΑΒΕΙΟ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΤΙΜΗΤΙΚΟ ΒΡΑΒΕΙΟ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΗΣ
ΚΥΠΡΙΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΗΣ
ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΣΤΗΡΙΖΕΙ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Πείραμα 4ήμερης εργασίας χωρίς μείωση μισθού στη Βρετανία

Το πιλοτικό πρόγραμμα εφαρμόζεται σε 70 επιχειρήσεις και 3.300 εργαζομένους

Το μεγαλύτερο έως τώρα πιλοτικό πρόγραμμα εβδομάδας εργασίας τεσσάρων ημερών που έχει εφαρμοστεί στον κόσμο, χωρίς παράλληλη μείωση αποδοχών των εργαζομένων, εγκαινιάστηκε στη Βρετανία με μεγάλες προσδοκίες όχι μόνον από τους εργαζομένους αλλά και από τις επιχειρήσεις. Για τους επόμενους έξι μήνες 3.300 εργαζόμενοι στη Βρετανία σε 70 επιχειρήσεις της θα εργάζονται τέσσερις ημέρες την εβδομάδα, θα παίρνουν τον ίδιο μισθό και θα καλούνται να παράγουν όσα παρήγαν έως τώρα στο πενήδηρο της εργασίας.

Όπως επισημαίνουν τα βρετανικά ΜΜΕ, η πανδημία όχι μόνον άλλαξε για πάντα την απασχόληση αλλά ανάγκασε τον κόσμο να σκεφτεί ξανά και ξανά τα ζητήματα της εργασίας. Ενδεχομένως και υπό την πίεση των μεγάλων ελλείψεων προσωπικού, όλο και περισσότερες επιχειρήσεις ενδιαφέρονται να ελέγξουν κατά πόσον η ποιότητα ζωής που προσφέρουν στο προσωπικό τους θα τις βοηθάει εφεξής να υπερισχύουν στον ανταγωνισμό. Όπως σχολίασε στέλεχος μιας εκ των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στο πείραμα, «φαίνεται να είναι καλή περίοδος» για να δοκιμαστούν νέες επιχειρηματικές μέθοδοι. Και πρόκειται για επιχειρήσεις που καλύπτουν

Πρόκειται για το μεγαλύτερο έως τώρα πείραμα του είδους με κριτήριο τον μεγάλο αριθμό των εταιρειών που συμμετέχουν.

ευρύτατο φάσμα της οικονομικής δραστηριότητας, από τις βιομηχανίες που παράγουν πατατάκια και άλλα σνακ μέχρι μεγάλες εταιρείες του κλάδου των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών αλλά και εταιρείες στον χώρο της εκπαίδευσης, της συμβουλευτικής, της στέγασης, των κατασκευών, του ψηφιακού μάρκετινγκ και της περιποίησης προσώπου και σώματος.

Την εποπτεία και παρακολούθηση του προγράμματος έχουν αναλάβει στελέχη του Πανεπιστημίου του Κέμπριτζ, του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης αλλά και του Boston College σε συνεργασία με τη δεξαμενή σκέψης Autonomy. Σημειωτέον ότι οι εποπτευόμενες θα αξιολογήσουν τα αποτελέσματα του πιλοτικού προγράμματος με πολλά κριτήρια, με πρώτο βέβαια την παραγωγικότητα αλλά παράλληλα και με το πόσο συν-

Το πρόγραμμα στη Βρετανία δοκιμάζεται σε επιχειρήσεις που καλύπτουν ευρύτατο φάσμα της οικονομικής δραστηριότητας, από τις βιομηχανίες που παράγουν πατατάκια και άλλα σνακ μέχρι μεγάλες εταιρείες του κλάδου των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, αλλά και εταιρείες στον χώρο της εκπαίδευσης, της συμβουλευτικής, της στέγασης, των κατασκευών, του ψηφιακού μάρκετινγκ και της περιποίησης προσώπου και σώματος.

δράμει στην ευημερία των εργαζομένων όπως και σε ποιο βαθμό έχει θετικό αντίκτυπο στο περιβάλλον, ακόμη και στην ισοτιμία των φύλων.

Πρόκειται για το μεγαλύτερο έως τώρα πείραμα του είδους με κριτήριο τον μεγάλο αριθμό των εταιρειών που συμμετέχουν. Συμπίπτει, όμως, χρονικά με αντίστοιχο πρόγραμμα που θα εγκατασταθεί μέσα στον Ιούνιο στο Βέλγιο με τη συμμετοχή 60 επιχειρήσεων και 3.000 υπαλλήλων. Στην περίπτωση του Βελγίου, οι εργαζόμενοι θα έχουν τη δυνατότητα να εργάζονται έως εννιάμισι ώρες την ημέρα επί τέσσερις ημέρες, με προοπτική το ωράριο αυτό να επεκταθεί στις 10 ώρες με τη συναίνεση των εργαζομένων. Εν ολίγοις, στο Βέλγιο οι εργαζόμενοι δεν θα απασχολούνται λιγότερες ώρες, απλώς θα έχουν την επιλογή να συμπυκνώσουν τις ώρες ε-

ργασίας τους σε λιγότερες ημέρες.

Αντίστοιχα προγράμματα αναμένεται να δοκιμαστούν, σε ορισμένες περιπτώσεις για δεύτερη φορά, και σε άλλες χώρες όπως στην Ιρλανδία, που το δοκίμασε πρώτη, στην Ισπανία, στη Νέα Ζηλανδία, στην Αυστραλία, στον Καναδά και στις ΗΠΑ. Στη Σκωτία, άλλωστε, αναμένεται να τεθεί σε εφαρμογή πιλοτικό πρόγραμμα το επόμενο έτος, ενώ κάτι ανάλογο εξετάζει και η Ουαλία. Στις περισσότερες από αυτές τις χώρες, όπως και στη Σουηδία, έχουν εφαρμοστεί ανάλογα πειράματα που στην πλειονότητά τους έδειξαν αύξηση παραγωγικότητας έως και κατά 40%. Το σημαντικότερο προηγούμενο αποτελεί, πάντως, το πείραμα της Ισλανδίας που εφαρμόστηκε επί τέσσερα χρόνια από το 2015 έως το 2019 και θεωρήθηκε εξαιρετικά επιτυχημένο, δίνοντας ώθηση σε ανάλογες

πρωτοβουλίες αλλού. Αρχικά περιελάμβανε μερικές εκατοντάδες εργαζομένους στον δημόσιο τομέα και στη συνέχεια επεκτάθηκε σε 2.500 εργαζομένους τόσο από τον δημόσιο όσο και από τον ιδιωτικό τομέα. Συμμετείχαν, έτσι, όλων των ειδών οι εργαζόμενοι, αστυνομικοί, απασχολούμενοι στην περιθαλψή, δασκαλοι, υπάλληλοι καταστημάτων και δόμων. Και σύμφωνα με τα πορίσματα των ερευνών, η παραγωγικότητα είτε έμεινε σταθερή είτε αυξήθηκε στις περισσότερες επιχειρήσεις που συμμετείχαν στο πείραμα. Έτσι, το πείραμα οδήγησε σε νέες διαπραγματεύσεις για τους όρους εργασίας και τώρα το 86% του εργατικού δυναμικού της χώρας είτε εργάζεται λιγότερες ώρες για τον ίδιο μισθό είτε πρόκειται να αποκτήσει σύντομα αυτό το δικαίωμα.

Ανάμεσα στους μίμντες του πειρά-

ματος ήταν η Unilever που έσπυσε να το εφαρμόσει στη Νέα Ζηλανδία, δίνοντας στο προσωπικό της τη δυνατότητα να μειώσει τις ώρες εργασίας κατά 20% χωρίς μείωση μισθού. Γενικότερα, οι οργανώσεις που έχουν συστηματικά προωθήσει την ιδέα της εβδομάδας τεσσάρων εργάσιμων ημερών, υπογραμμίζουν πως τα πορίσματα από τα σχετικά πειράματα προκαλούν έκπληξη. Όπως τονίζουν, ορισμένες από τις πλέον παραγωγικές χώρες του κόσμου, όπως η Νορβηγία, η Δανία, η Γερμανία και η Ολλανδία δεν έχουν παρά 27 εβδομαδιαίες ώρες εργασίας. Την ίδια στιγμή, η Ιαπωνία, η χώρα που κυριολεκτικά φημίζεται για τα εξουθενωτικά ωράρια των εργαζομένων και την ιδιότυπη νοσοτροπία αφοσίωσης στην εταιρεία, καταλαμβάνει την 20ή θέση σε ανταγωνιστικότητα ανάμεσα σε 35 χώρες.

Δυσοίωνες προβλέψεις για ακριβό πετρέλαιο διαρκείας λόγω εμπάργκο-ζήτησης

Εξαιρετικά δυσοίωνα είναι τα σενάρια και οι προβλέψεις για τις τιμές του πετρελαίου. Όσοι δεν βλέπουν εκτίναξη στα 150 ή ακόμη και τα 180 δολάρια το βαρέλι, θεωρούν δεδομένο ότι οι τιμές θα παραμείνουν για μεγάλο διάστημα τουλάχιστον στα σημερινά επίπεδα, κρατώντας έτσι τον πληθωρισμό στα ύψη, αλλά και υπονομεύοντας την ανάπτυξη.

Ακόμη και μετά την απόφαση του ΟΠΕΚ για αύξηση της προσφοράς, οι τιμές του μπρεντ υποχώρησαν λίγο, στα 117 δολάρια το βαρέλι, για να βρεθούν και πάλι πολύ γρήγορα σε τροχιά ανόδου. «Οι τριψήφιες τιμές ήρθαν για να μείνουν. Και εάν η κινεζική ζήτηση συνεχίσει να αυξάνεται, καθώς τα lockdowns θα χαλαρώνουν, δεν θα αρθρώσουμε να δούμε και πάλι το φετινό ρεκόρ των 139 δολαρίων», σχολιάζει στο CNN Business ο Σαμ Σμιθ, αναλυτής πετρελαίου στην εταιρεία Kpler.

Οι ειδικοί στηρίζουν την εκτίμησή τους για ακριβό πετρέλαιο διαρκείας σε τρεις παράγοντες:

1. Η απόφαση της Ευρώπης να γυρίσει

Μετά την απόφαση του ΟΠΕΚ για αύξηση της προσφοράς, οι τιμές υποχώρησαν λίγο, για να βρεθούν και πάλι γρήγορα σε τροχιά ανόδου.

την πλάτη στο ρωσικό αργό. Την περασμένη Παρασκευή υποθετήθηκε και επισήμως στην Ε.Ε. η πρόταση για εμπάργκο στο ρωσικό πετρέλαιο, στο πλαίσιο του δού πακέτου κυρώσεων. Οι περισσότερες χώρες της Ενωσης έχουν τώρα στη διάθεσή τους 8 μήνες για να τερματίσουν σταδιακά τις εισαγωγές ρωσικού αργού και άλλων πετρελαιοειδών.

Τι κάνουν για να καλύψουν το ρωσικό κενό; Εισάγουν από την Αγκόλα (τριπλάσιας αξίας των εισαγωγών από την έναρξη του πολέμου), από τη Βραζιλία (+50%) και από το Ιράκ (40%). Οι αποστάσεις είναι πολύ μεγαλύτερες από εκείνες για την εισαγωγή ρωσικού αργού,

Ηδη οι κυρώσεις εναντίον της Μόσχας έχουν αποσύρει 1 εκατ. βαρέλια ρωσικού πετρελαίου ημερησίως από την παγκόσμια αγορά. Η ποσότητα αυτή μπορεί να φτάσει τα 3 εκατ. βαρέλια ημερησίως μέσα στους επόμενους μήνες.

με αποτέλεσμα το αυξημένο κόστος μεταφοράς και μόνο να κρατάει στα ύψη την τιμή του «μαύρου χρυσού». Οι κυβερνήσεις λαμβάνουν μια σειρά από μέτρα για να ελαφρύνουν τα βάρη για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις, με επιδοτήσεις ή παρεμβάσεις στην αντλία, αλλά δεν μπορούν να επηρεάσουν τις τιμές στις διεθνείς αγορές.

2. Ανεπαρκείς εναλλακτικές. Πέρυσι η Ρωσία κάλυπτε το 14% της παγκόσμιας προσφοράς πετρελαίου, σύμφωνα με τη Διεθνή Υπηρεσία Ενέργειας. Ηδη οι κυρώσεις έχουν αποσύρει 1 εκατ. βαρέλια ρωσικού πετρελαίου ημερησίως από την παγκόσμια αγορά. Η ποσότητα αυτή μπορεί να φτάσει τα 3 εκατ. βαρέλια ημερησίως μέσα στους επόμενους μήνες. Ο ΟΠΕΚ και οι σύμμαχοί του συμφώνησαν να ρίξουν επιπλέον 648.000 βαρέλια ημερησίως στην αγορά τον Ιούλιο και τον Αύγουστο. Αυτό σημαίνει ότι είμαστε πολύ μακριά από το να καλυφθεί το ρωσικό κενό. Η UBS μάλιστα προειδοποίησε σε σημείωμά της προς τους επενδυτές πως «πολλά κράτη-μέλη του ΟΠΕΚ έχουν ήδη φτάσει

στο όριο των δυνατοτήτων παραγωγής».

3. Ισχυρή παγκόσμια ζήτηση. Επί μήνες τα δρακόντεια lockdowns σε Ζαγκάη, Πεκίνο και άλλες μεγάλες κινεζικές πόλεις έκαμψαν τη ζήτηση από την Κίνα, την πρώτη χώρα στον κόσμο σε εισαγωγές πετρελαίου. Αλλά τα lockdowns σταδιακά χαλαρώνουν και τα αυστηρά μέτρα δύσκολα θα επιστρέψουν, καθώς η κινεζική κυβέρνηση έχει αντιληφθεί πως αυτά της στοιχίζουν ακριβά σε όρους ανάπτυξης.

Θεωρείται σχεδόν δεδομένο πως η Κίνα θα αυξήσει τις εισαγωγές αργού. Δεν αποκλείεται να στραφεί για αγορές στη Ρωσία, αφού το ρωσικό αργό διαπραγματεύεται σε τιμή χαμηλότερη κατά 34 δολάρια το βαρέλι σε σχέση με το υψηλότερης ποιότητας μπρεντ. Ο «δράκος» όμως δεν μπορεί να οβήσει τη δίψα του μόνο με ρωσική ενέργεια και επομένως θα λειτουργήσει και αυτός ως ένας παράγοντας που ωθεί τις διεθνείς τιμές του πετρελαίου προς τα πάνω. Ισχυρή παραμένει, άλλωστε, η ζήτηση για πετρέλαιο από τον μεγαλύτερο καταναλωτή παγκοσμίως, τις ΗΠΑ.

Καταρρέουν οι πωλήσεις αυτοκινήτων στη Ρωσία

Κατάρρευση των πωλήσεων αυτοκινήτων έχουν προκαλέσει στη Ρωσία οι κυρώσεις που της επέβαλαν οι ΗΠΑ και η Ε.Ε. αντιδρώντας στη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία. Οι πωλήσεις ρωσικών αυτοκινήτων μειώθηκαν κατά 84% τον Μάιο και φαίνεται να οδηγείται σε αδιέξοδο ένας κλάδος που κάποτε προσέκλυε τις ξένες επενδύσεις στη Ρωσία.

Η απομόνωση της Ρωσίας έπληξε ιδιαίτερα τον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας που έχει στενές σχέσεις με άλλες χώρες, επειδή οι ρωσικές αυτοκινητοβιομηχανίες επικειρούν έξοδο σε άλλες χώρες της βιομηχανίας από εισαγόμενα εξαρτήματα.

Μειώθηκαν κατά 84% τον Μάιο - Μεγάλες ελλείψεις εξαρτημάτων στην αυτοκινητοβιομηχανία της.

«Η αυτοκινητοβιομηχανία μας βασίζονταν σε ξένα εξαρτήματα», δήλωσε ο Γκεόργκι Οσταπκόβιτς, εμπειρογνώμων επί θεμάτων αυτοκινητοβιομηχανίας στην Ανώτατη Οικονομική Σχολή της Μόσχας. Όπως επισημαίνει ο ίδιος, «στην πράξη δεν υπήρχαν εργοστάσια που να μην εξαρτώνται από ξένες πλατφόρμες.

Η Ρωσία ήταν απλώς μια γραμμή συναρμολόγησης». Ειδικότερα, τον προηγούμενο μήνα πωλήθηκαν λιγότερα από 25.000 οχήματα, σύμφωνα με την Ένωση Ευρωπαϊκών Επιχειρήσεων. Πρόκειται για το χαμηλότερο επίπεδο πωλήσεων τουλάχιστον από το 2006 και λιγότερο από το ένα δέκατο των μηνιαίων πωλήσεων που σημειώνονταν σε περιόδους αιχμής στο παρελθόν. Σύμφωνα με τον Αζάτ Τίμερκανοφ, της εταιρείας δεδομένων για την αυτοκινητοβιομηχανία AvtoStat, στη Ρωσία λειτουργούν σήμερα μόνο δύο από περισσότερα από 20 εργοστάσια αυτοκινήτων της, ένα εγχώριο και ένα κινεζικό εργοστάσιο. Οι ευρω-

παϊκές και οι περισσότερες ασιατικές βιομηχανίες ανέστειλαν τις αποστολές αυτοκινήτων, ενώ ακόμη και εταιρείες από χώρες που δεν εντάχθηκαν στις κυρώσεις αντιμετώπισαν προβλήματα στην εφοδιαστική αλυσίδα. Η ρωσική κυβέρνηση έχει αναλάβει υπό τον έλεγχο του ρωσικού κράτους ορισμένα μεγάλα εργοστάσια από ξένες εταιρείες που εγκατέλειψαν τη χώρα εξαιτίας του πολέμου και των κυρώσεων. Σε αυτές συγκαταλέγεται και το θρυλικό εργοστάσιο Moskvich στη Μόσχα. Έχουν ήδη ανακινωθεί σχέδια για την πώληση βασικών μοντέλων χωρίς εισαγόμενες τεχνολογίες ασφάλειας και εκπομπών.

Στη Ρωσία λειτουργούν σήμερα, λόγω των κυρώσεων, μόνο δύο από περισσότερα από 20 εργοστάσια αυτοκινήτων της, σύμφωνα με πηγές της αγοράς.

Μοναδικό οικοσύστημα υπηρεσιών αποκλειστικά για e-shops!

Για περισσότερες πληροφορίες σαρώστε τον κωδικό QR.

G.A.P. VASSILOPOULOS GROUP

Το «όριο πόνου» της ΕΚΤ για νέα μέτρα στήριξης

Κρίσιμος δείκτης για να ενεργοποιήσει ένα νέο πρόγραμμα η πορεία του spread της περιφέρειας και κυρίως το ιταλικό, λένε διεθνείς αναλυτές

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΛΗ**

Η σημαντική άνοδος των αποδόσεων και των spreads των κρατικών ομολόγων της περιφέρειας, η οποία αυξάνει το κόστος δανεισμού των κυβερνήσεων και επιπρεάζει σημαντικά το κόστος εξυπηρέτησης του υφιστάμενου χρέους, έχει ενισχύσει τις ανησυχίες για κατακερματισμό της αγοράς.

Η ΕΚΤ έχει διαμνύσει την πρόθεσή της να σχεδιάσει οποιοδήποτε πρόσθετο εργαλείο που χρειάζεται ώστε να αποφευχθεί ο κατακερματισμός, ωστόσο οι αναλυτές εκτιμούν πως η ενεργοποίηση ενός νέου προγράμματος δεν είναι τόσο πιθανή και πως η κεντρική τράπεζα θα χρησιμοποιήσει το «όπλο» των ευέλικτων επανεπενδύσεων του PEPP που ήδη έχει στη φαρέτρα της. Σε κάθε περίπτωση, το μεγάλο ερώτημα που υπάρχει στο μυαλό των επενδυτών είναι ποιο είναι αυτό το επίπεδο των spreads που θα πυροδοτήσει την όποια κινητοποίηση της ΕΚΤ, το «όριο του πόνου» (pain threshold) όπως το ονομάζουν οι παρατηρητές της κεντρικής τράπεζας. Το spread του ελληνικού 10ετούς διαμορφώνεται σήμερα στις 245 μονάδες βάσης και σε υψηλά δύο ετών, ενώ το αντίστοιχο ιταλικό spread κινείται στις 206 μ.β., επίσης στα υψηλότερα επίπεδα από την άνοιξη του 2020, όταν το ισχυρό sell-off που είχε προκαλέσει το ξέσπασμα της πανδημίας οδήγησε την ΕΚΤ να ενεργοποιήσει το έκτακτο πρόγραμμα

Οι επανεπενδύσεις του PEPP μπορούν να φθάσουν ακόμα και τα 440-560 δισ. ευρώ.

PEPP. Πριν η ΕΚΤ καταλήξει στο PEPP το ελληνικό spread είχε κορυφωθεί στις 444 μ.β. τον Μάρτιο του 2020 και το ιταλικό στις 297 μ.β. Τα spreads σε Πορτογαλία και Ισπανία κινούνται περίπου στις 115 μ.β. σήμερα, έναντι 179 μ.β. και 149 μ.β. αντίστοιχα, τον Μάρτιο του 2020.

Το ερώτημα που προκύπτει είναι εάν οι πιέσεις που σημειώνονται στην αγορά ομολόγων της περιφέρειας είναι... αρκετές ώστε να «σπρώξουν» την ΕΚΤ να πατήσει το κουμπί της νέας στήριξης. Οι αναλυτές επισημαίνουν πως αυτό που παρακολουθεί η ΕΚΤ είναι το μέσο spread της περιφέρειας και κυρίως το ιταλικό, καθώς η Ιταλία αποτελεί αυτή τη στιγμή τη μεγαλύτερη ανησυχία σε ό,τι αφορά τη βιωσιμότητα και την πο-

Η Κριστίν Λαγκάρντ έχει δηλώσει επανειλημμένως ότι η ΕΚΤ είναι έτοιμη να χρησιμοποιήσει την ευελιξία που ενσωματώνεται στα υπάρχοντα εργαλεία, συμπεριλαμβανομένων των επανεπενδύσεων PEPP για να αποφευχθεί η εκτίναξη του κόστους δανεισμού των αδύναμων χωρών της Ευρωζώνης.

ρεία του χρέους της, αφού η Ελλάδα έχει ένα σαφώς πολύ πιο ευνοϊκό προφίλ χρέους.

«Στις 159 μ.β., το σταθμισμένο με βάση το ΑΕΠ 10ετές spread της περιφέρειας εξακολουθεί να είναι χαμηλότερο από το ανώτατο όριο που σημειώθηκε το 2020 –περίπου στις 230 μ.β.– και κοντά στον μέσο όρο των 171 μ.β.», τονίζει η Pictet Wealth Management. «Αν και πιστεύουμε ότι ο κατακερματισμός της αγοράς δεν είναι ακόμη αρκετά σοβαρός ώστε η ΕΚΤ να ενεργήσει, η σιωπηρή υπόθεση από τις αγορές ήταν εδώ και καιρό ότι η ΕΚΤ θα παρέμβει, με τον έναν ή τον άλλον τρόπο, εάν τα περιφερειακά spreads διευρύνονταν σε σημείο που να υπονομεύει τη μετάδοση της νομισματικής πολιτι-

κής. Η Κριστίν Λαγκάρντ έχει δηλώσει επανειλημμένως ότι η ΕΚΤ είναι έτοιμη να χρησιμοποιήσει την ευελιξία που ενσωματώνεται στα υπάρχοντα εργαλεία, συμπεριλαμβανομένων των επανεπενδύσεων PEPP, αλλά και να σχεδιάσει ένα νέο backstop για να αποτρέψει την αποσύνδεση των spreads από μακροοικονομικά και δημοσιονομικά θεμελιώδη μεγέθη. Το ερώτημα είναι εάν η ΕΚΤ θα τηρήσει τις υποσχέσεις της και, εάν ναι, ποιο είναι το “όριο πόνου” της όσον αφορά τα spreads της περιφέρειας», συμπληρώνει.

Κατά την Pictet, υπάρχουν πολλοί λόγοι να πιστεύει κανείς ότι ο πήχυς για παρέμβαση της ΕΚΤ είναι υψηλότερος σήμερα από ό,τι στο παρελθόν, και ότι πιθανότατα θα επικρατήσει «ε-

ποικοδομητική ασάφεια» προς το παρόν. «Πρώτον, δεν πιστεύουμε ότι υπάρχει συμφωνία εντός του διοικητικού συμβουλίου όσον αφορά το επίπεδο των spread ομολόγων που συνιστά απειλή για τη μετάδοση της νομισματικής πολιτικής. Το “όριο πόνου” εξαρτάται από τους οδηγούς του sell-off. Δεύτερον, το μέσο κόστος του χρέους μειώνεται εδώ και χρόνια και θα χρειαζόταν μια διαρκής αύξηση των αποδόσεων των ομολόγων για να μεταφραστεί σε υψηλότερο επιτόκιο που θα επιβαρύνει τη μακροπρόθεση βιωσιμότητα του χρέους. Τρίτον, όταν η ΕΚΤ γίνει πιο σαφής σχετικά με ένα νέο εργαλείο, η αγορά είναι πιθανό να δοκιμάσει την ανοχή της», σύμφωνα με την Pictet. Άλλωστε το ιταλικό spread έχει βρεθεί, για παράδειγμα, πολύ υψη-

λότερα κατά την πολιτική κρίση του 2018 και στις 330 μ.β., ενώ σε όλη τη διάρκεια του 2019 κινούνταν στις 250-280 μ.β.

Ο στρατηγικός αναλυτής της Pictet, Φρέντερικ Ντουκρόζετ, έχει σημειώσει πως ο «βασικός κανόνας» του κατά τη διάρκεια της κρίσης χρέους της Ευρωζώνης πριν από μια δεκαετία ήταν όταν το ιταλικό spread έφτανε στην «επικίνδυνη ζώνη» άνω των 250 μ.β.

Αλλά το «όριο πόνου» μπορεί να είναι υψηλότερο σήμερα, ίσως προς τις 300 μ.β., γιατί οι προοπτικές για αύξηση του ονομαστικού ΑΕΠ είναι υψηλότερες.

«Λαμβάνουμε ερωτήσεις σχετικά με το επίπεδο των spreads που θα άρχιζε να κάνει την ΕΚΤ να αισθάνεται άβολα για τον κατακερματισμό των χρηματο-

οικονομικών συνθηκών στη ζώνη του ευρώ», σημειώνει η Société Générale. «Το 2020, το ιταλικό διευρύνθηκε από τις 130 μ.β. στις 300 μ.β. μέσα σε λίγες μόνο εβδομάδες λόγω και της “γκάφας” της Λαγκάρντ – (“δεν είμαστε εδώ για να κλείσουμε τα spreads”). Αυτή τη φορά, μπορεί και πάλι να περιμένουμε από την ΕΚΤ να αντιδράσει εάν τα spreads εισέλθουν σε κατάσταση κρίσης και διευρυνθούν μαζικά σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα.

Ωστόσο, η ΕΚΤ είναι απίθανο να ανησυχήσει πολύ εάν τα ιταλικά spreads κινούνται γύρω στις 230 μ.β. μέχρι το τέλος του έτους», όπως τονίζει η γαλλική τράπεζα, ενώ προσθέτει πως η ΕΚΤ δεν θα ανησυχήσει εάν η οικονομία συνεχίσει να αναπτύσσεται πάνω από τη δυναμική της.

Κατά την ING, εάν τα ιταλικά spreads ξεπεράσουν τις 250 μ.β., τότε αυτό μπορεί να κινητοποιήσει μια παρέμβαση από την ΕΚΤ. «Η βιωσιμότητα του ιταλικού χρέους δεν αποτελεί ακόμη μεγάλη ανησυχία, υπάρχει το Ταμείο Ανάκαμψης καθώς και μια πιο εποικοδομητική στάση για τις δημόσιες επενδύσεις. Προς το παρόν, το τρέχον περιβάλλον της αγοράς με την επιδείνωση της διάθεσης για ανάληψη κινδύνων και τις αυστηρότερες νομισματικές συνθήκες είναι τοξικό για τα κρατικά ομόλογα της περιφέρειας».

Η ΕΚΤ μπορεί να χρησιμοποιήσει την ευελιξία των επανεπενδύσεων QE για να μετριάσει τη διέγερση των spreads. Οι επανεπενδύσεις του PEPP εκτιμάται ότι θα ανέλθουν σε 200-320 δισ. τους επόμενους δώδεκα μήνες, με άλλα 240 δισ. κρατικών ομολόγων που έχουν αγοραστεί υπό το κλασικό QE (PSPP), να λήγουν επίσης. Αρα συνολικά οι επανεπενδύσεις μπορεί να φτάσουν τα 440-560 δισ. ευρώ.

«Εκτός εάν υπάρξει μία απότομη και ευρεία αύξηση των spreads της περιφέρειας, δεν αναμένουμε η ΕΚΤ να ανακοινώσει ένα νέο QE. Μόνο σε περίπτωση παρατεταμένου sell-off, οι αγορές είναι πιθανό να πείσουν για περισσότερη στήριξη από την ΕΚΤ», σημειώνει η Pictet.

Ιδανικά, αυτή η στήριξη θα αφορά ένα νέο QE «σταθερότητας» το οποίο θα περιλαμβάνει τα πιο αποτελεσματικά χαρακτηριστικά από προηγούμενα εργαλεία, βασίζόμενο δηλαδή στο PEPP, χωρίς όρια για τους όγκους αγορών, ενώ θα έχει κάποιον βαθμό προϋποθέσεων με βάση τους υφιστάμενους μηχανισμούς που έχουν σχεδιαστεί για το Ταμείο Ανάκαμψης.

Εφιάλτης για τα πλοία κοντύνεινερ τα δύο μεγάλα λιμάνια των ΗΠΑ

Ουραγοί στον διεθνή δείκτη αποδοτικότητας το Λος Αντζελες και το Λονγκ Μπιτς

Τα λιμάνια του Λος Αντζελες και του Λονγκ Μπιτς, τα δύο μεγαλύτερα των Ηνωμένων Πολιτειών με κριτήριο τον όγκο των εμπορευμάτων που διεκπεραιώνουν, έχουν καταστεί διεθνώς τα λιγότερο αποδοτικά για τη διακίνηση των εμπορευματοκιβωτίων, σύμφωνα με νέα έκθεση. Διαχειρίζονται περίπου το 42% του συνόλου του εμπορίου εμπορευματοκιβωτίων των ΗΠΑ με τις χώρες της νοτιοανατολικής Ασίας, αλλά οι διδυμοί κόμβοι της νότιας Καλιφόρνιας κατατάχθηκαν στις δύο τελευταίες θέσεις του σχετικού δείκτη απόδοσης μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων της Παγκόσμιας Τράπεζας

Το λιμάνι «Βασιλιάς Αμπντούλλάχ» της Σαουδικής Αραβίας είναι πλέον το πιο αποδοτικό στον κόσμο.

και της S&P Global Market Intelligence, στον οποίο συμμετέχουν 370 μέλη και αφορά τις συναλλαγές του 2021. Εν τω μεταξύ, όπως φαίνεται στην ίδια έκθεση, οι περισσότερες από τις πιο πολυσύχναστες θαλάσσιες πύλες των ΗΠΑ, συμπεριλαμβανομένων της Σαβάνας της πολιτείας της Τζόρτζιας, της Νέας Υόρκης και του Νιου Τζέρσεϊ, καθώς και του Οκλαντ της Καλιφόρνιας, κατατάσσονται στο δεύτερο μισό της λίστας.

Μέσω θαλάσσης διακινείται άνω του 80% των παγκοσμίων εμπορευμάτων κατ' όγκο. Ακόμη και πριν από το ξέσπασμα της πανδημίας του κορωνοϊού, τα λιμάνια διεκπεραιώναν ήδη περισσότερα φορτία, γεγονός που ανάγκασε όσα είχαν ασθε-

Στην έκθεση αναλύεται πόσες ώρες δαπανά ένα πλοίο σε ένα λιμάνι κατά τη διάρκεια κάθε δρομολογίου, που ορίζεται ως ο χρόνος από τη στιγμή που ένα σκάφος φθάνει εκεί μέχρι την αναχώρησή του, έχοντας ολοκληρώσει τη φορτοεκφόρτωση των κοντέινερ.

νέστερες υποδομές να φθάσουν στα «όρια της χωρητικότητάς τους», όπως δηλώνει ο Τέρλοκ Μιούντνι, ένας εκ των συντακτών της έκθεσης και υποδιευθυντής της μονάδας S&P Global Market Intelligence. Στις Ηνωμένες Πολιτείες, η ζήτηση για αγαθά εκτοξεύτηκε διότι οι καταναλωτές, που ήταν υποχρεωμένοι να παραμένουν κατ' οίκον, στράφηκαν

στο ηλεκτρονικό εμπόριο και τα αμερικανικά λιμάνια δυσκολεύονται να ανταπεξέλθουν σε όγκο ρεκόρ των εισαγωγών. «Η πανδημία αύξησε αυτήν την τάση», επισημαίνει ο κ. Μιούντνι σε συνέντευξή του. Στην έκθεση αναλύεται πόσες ώρες δαπανά ένα πλοίο σε ένα λιμάνι κατά τη διάρκεια κάθε δρομολογίου, που ορίζεται ως ο χρόνος από τη στιγμή

που ένα σκάφος φθάνει εκεί μέχρι την αναχώρησή του, έχοντας ολοκληρώσει την ανταλλαγή φορτίου. Περιλαμβάνονται στην ανάλυση λιμένες που είχαν τουλάχιστον 20 έγκυρα δρομολόγια μέσα σε περίοδο 12 μηνών, την οποία καλύπτει η μελέτη. Η έκθεση καταρτίζει δύο δείκτες, εκ των οποίων ο ένας ταξινομεί τις λειτουργίες διοικητικά και ο άλλος χρησιμοποιώντας στατιστική προσέγγιση. Οι αποκλίσεις μεταξύ των δύο μεθόδων μειώθηκαν σημαντικά στην έκθεση του 2021 σε σύγκριση με τη μελέτη του 2020, όπως είπε ο Τέρλοκ Μιούντνι.

Πάντως, τα μικρότερα λιμάνια των ΗΠΑ εισπλήσαν στα 50 κορυφαία της κατάταξης για πρώτη φορά φέτος και αυτό εν μέρει οφείλεται στη βελτιωμένη επίδοση εκείνων στην ανατολική ακτή της χώρας. Αξίζει να σημειωθεί ότι ορισμένοι από αυτούς τους κόμβους έχουν επενδύσει δις εκατομμύρια δολάρια σε υποδομές, όπως το λιμάνι της Βιρτζίνια, διότι η επέκταση της δώρυγας του Παναμά το 2016 επέτρεψε στα μεγαλύτερα πλοία του κόσμου να πτόνουν πιο εύκολα στις ακτές του Ατλαντικού. Τέλος, και για άλλη μία φορά, τα λιμάνια της νοτιοανατολικής Ασίας και της Μέσης Ανατολής κυριάρχησαν στην κατάταξη. Το λιμάνι «Βασιλιάς Αμπντούλλάχ» της Σαουδικής Αραβίας είναι πλέον το πιο αποδοτικό στον κόσμο, ακολουθούμενο από τα λιμάνια στο Ομάν και στο Κατάρ αντίστοιχα.

Εν τω μεταξύ, η Κίνα έχει τρεις κόμβους ανάμεσα στους δέκα κορυφαίους παγκοσμίως, τους λιμένες Γιανγκσάν, Νίνγκμπο και Γκουανγκζού, δηλαδή τους περισσότερους από οποιαδήποτε χώρα.

BLOOMBERG

Οι δύο εταιρείες συμμορφώθηκαν προς τις κυρώσεις που έχουν επιβληθεί στη Μόσχα.

Marks & Spencer και Nike φεύγουν από τη Ρωσία

Εκτός Ρωσίας με τη διακοπή ανανέωσης της άδειας δικαιώρησης βρίσκονται οι δυτικές επιχειρήσεις Nike και Marks & Spencer, ακολουθώντας το παράδειγμα και άλλων ομίλων διαφόρων κλάδων και επιδιώκοντας να συμμορφωθούν προς τις κυρώσεις που έχουν επιβληθεί στη Μόσχα εξαιτίας της εισβολής της στην Ουκρανία. Ειδικότερα, σύμφωνα με δημοσίευμα της ρωσικής εφημερίδας Vedomosti, ο αμερικανικός όμιλος αθλητικής ένδυσης και υπόδησης Nike δεν ανανέωσε τις συμφωνίες που είχε με τη μεγαλύτερη εταιρεία δικαιώρησης στη χώρα. Η δε βρετανική Marks & Spencer, μέσα στο επόμενο διάστημα θα θέσει τέλος στις συμφωνίες δικαιώρησης στη Ρωσία, ενώ παράλληλα χθες προειδοποίησε ότι οι προοπτικές για το τρέχον έτος δεν διαγράφονται θετικές ειδικά λόγω της κρίσης με την αύξηση του κόστους ζωής.

Η εταιρεία με τα 138 χρόνια ιστορίας, η οποία διατηρεί δραστηριότητες τόσο στην ένδυση - υπόδηση όσο και στα τρόφιμα, διέκοψε τις μεταφορές εμπορευμάτων τον Μάρτιο στη FiBA, την τουρκική συνεταιρίστους σε καθεστώς δικαιώρησης στη Ρωσία. Επιπλέον, πρόσθεσε ότι η αποχώρησή της από την αγορά της χώρας θα της κοστίσει περί τα 31 εκατ. στερλίνες, ήτοι 39 εκατ. δολάρια.

Αναλόγως με τη Marks & Spencer έχουν κινηθεί και αρκετές διεθνούς βεληνεκούς δυτικές επιχειρήσεις αφοτου η Μόσχα εισέβαλε στην Ουκρανία. Μεταξύ αυτών είναι και οι αμερικανικές McDonald's και Starbucks, καθώς και η γαλλική Renault, η οποία να μην πούλησε το μερίδιό της σε ντόπια αυτοκινητοβιομηχανία, προέβλεψε όμως την πιθανότητα να το αποκτήσει και πάλι στο μέλλον.

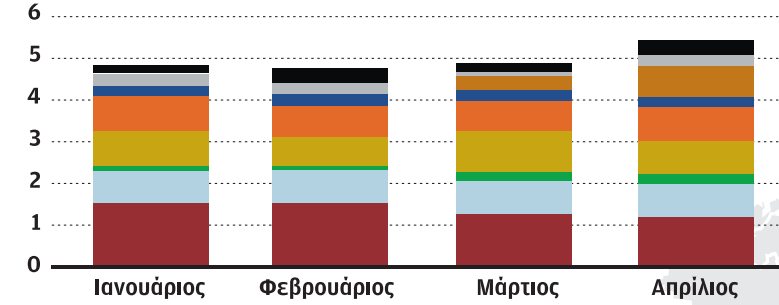
Πάντως στην περίπτωση της M&S, αυτή είχε αρχικάς δηλώσει ότι δεν ήταν σε θέση να περιλάβει τα 48 καταστήματά της στη Ρωσία, όπου απασχολούνται περί τα 1.000 άτομα, λόγω των περίπλοκων νομικών διακανονισμών με τον τοπικό συνεργάτη της. Από πλευράς του ο Στιβ Ρόου, ο οποίος αποσύρεται από τη θέση του διευθυνόντος συμβούλου έπειτα από εξαετία, ενώ συνολικά στον όμιλο εργάζεταί 39 χρόνια, διευκρίνισε πως δεν υπάρχει προοπτική επιστροφής στη Ρωσία ενόσω παραμένει στη θέση του προέδρου της ο Βλαντιμίρ Πούτιν.

Τέλος, αναφέρεται πως η M&S, το δωδεκάμηνο με λήξη στις 2 Απριλίου 2022, είχε προ φόρων κέρδη 522,9 εκατ. στερλινών, όπως είχαν προβλέψει οι αναλυτές, σαφώς υψηλότερα από τα 41,6 εκατ. στερλίνες της χρονιάς της πανδημίας 2020-2021.

REUTERS

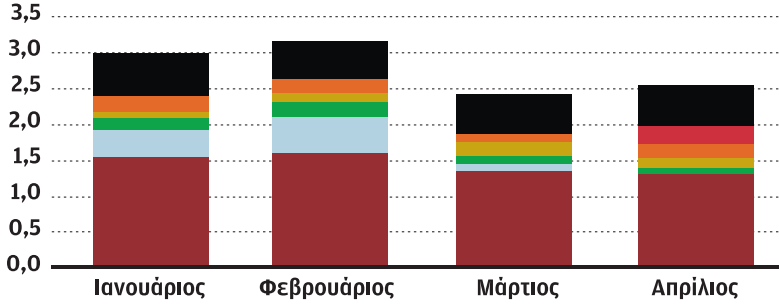
ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΡΩΣΙΚΟΥ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ

ΕΚΑΤ. ΒΑΡΕΛΙΑ/ΗΜΕΡΑ, 2022

ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΡΩΣΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ

ΕΚΑΤ. ΒΑΡΕΛΙΑ/ΗΜΕΡΑ, 2022

Ο αγωγός Ντρουζμπά μεταφέρει ρωσικό αργό στην Ευρώπη

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Το... θαύμα

Μόνο η Σαουδική Αραβία και τα ΗΑΕ μπορούν μεταξύ τους να αυξήσουν την παραγωγή τους κατά σχεδόν 3 εκβ/η υπερκαλύπτοντας τις διαφαινόμενες ρωσικές απώλειες, αλλά μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2022 τουλάχιστον δεν πρόκειται να το κάνουν χωρίς να διαλέξουν τη συμφωνία του ΟΠΕΚ+ με τη Ρωσία και, άλλωστε, δεν έχουν κανένα οικονομικό κίνητρο για μειώσεις τις τιμές. Το Ιράν, που επίσης θα μπορούσε αλλά και που θα ήθελε να αυξήσει την παραγωγή του, βρίσκεται εκ νέου σε τροχιά σύγκρουσης με τις Ηνωμένες Πολιτείες, ενώ οι συνομιλίες για τα πυρηνικά του έχουν αποτελματωθεί. Η μόνη προοπτική εξισορρόπησης των τιμών θα μπορούσε να έρθει από μια τρίτη κινητοποίηση των στρατηγικών αποθεμάτων του ΔΟΕ την ώρα που οι δύο προηγούμενες «απελευθερώσεις» αποθεμάτων απέτυχαν να μειώσουν τις τιμές καθ' όποιονδήποτε τρόπο. Υπό αυτές τις συνθήκες, θα αποτελέσει θαύμα εάν οι τιμές του αργού πετρελαίου αυτό το καλοκαίρι παραμείνουν «μόνο» στα 120 δολ./βαρέλι.

Το κόστος του εμπάργκο στο ρωσικό πετρέλαιο

Το πλήγμα στην οικονομία της Ρωσίας και οι πιθανές επιπτώσεις για τους Ευρωπαίους καταναλωτές

Του δρος **ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΤΣΑΚΙΡΗ**

Η επί της αρχής απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 30 Μαΐου 2022 να επιβάλει μερικό μποϊκοτάζ στις εισαγωγές ρωσικού αργού πετρελαίου και πετρελαιοειδών αποτελεί τη σημαντικότερη πράξη οικονομικού πολέμου κατά της Ρωσίας από τη σύσταση της Ρωσικής Ομοσπονδίας. Εάν η Ρωσία, εκμεταλλευόμενη τις αυξημένες τιμές Brent, έφτασε τον Απρίλιο του 2022 να εισπράττει περίπου 1 δισ. δολ. την ημέρα, περίπου το 70% αυτών των εσόδων προέρχονταν από τις εξαγωγές αργού και πετρελαιοειδών και το 40% αυτών των χρημάτων προέρχονταν από την Ε.Ε., δηλαδή περί τα 280 εκατομμύρια δολ.

λάρια την ημέρα. Σύμφωνα με τα στοιχεία του ρωσικού υπουργείου Οικονομικών, το 2021 τα κρατικά έσοδα από τη φορολόγηση των εξαγωγών πετρελαίου και φυσικού αερίου ανήλθαν στο ποσό των 120 δισ. δολ. Τα έσοδα αυτά προέρχονταν κατά κύριο λόγο από τη φορολόγηση των ρωσικών εξαγωγών υδρογονανθράκων, η αξία των οποίων ανήλθε πέρυσι βάσει στοιχείων της Ρωσικής Κεντρικής Τράπεζας (PKT) στα 240 δισ. δολ. Από αυτά τα 240 δισ., το 77% αφορούσε εξαγωγές πετρελαίου και πετρελαιοειδών, το 50% των οποίων κατευθύνονταν προς την Ε.Ε. και τις χώρες του ΟΟΣΑ.

Το ευρωπαϊκό μποϊκοτάζ που παράλληλα θα θέσει εκτός του συστήματος

Η Ρωσία, εκμεταλλευόμενη τις αυξημένες τιμές Brent, έφτασε τον Απρίλιο να εισπράττει 1 δισ. δολ. την ημέρα.

SWIFT και τη μεγαλύτερη εμπορική τράπεζα της Ρωσίας, μέσω της οποίας εκκαθαρίζονται οι συναλλαγές μεγάλου μέρους των πετρελαιοειδών εξαγωγών της χώρας, αποτελεί μεσομακροπρόθεσμα ένα πολύ σοβαρό πλήγμα για τη ρωσική οικονομία, σοβαρότερο και από τη «συντηρητική κατάσχεση» καταθέσεων και λοιπών ρευστοποιήσιμων τίτλων, ύψους 300 δισ.

δολ., που διέθετε η PKT σε δυτικές τράπεζες. Αν και ο υπό οριστικοποίηση κανονισμός της δψς δέσμευς κυρώσεων εξαιρεί τις διπνικές τις εξαγωγές μέσω πετρελαιοαγωγών, δηλαδή το σύστημα Druzhba, προς χάριν Ουγγαρίας, Σλοβακίας και Τσεχίας, απαγορεύει μέσα σε 6 μήνες την εισαγωγή οπουδήποτε στην Ε.Ε. ρωσικού αργού πετρελαίου (και μέσα σε 8 μήνες πετρελαιοειδών) μέσω δεξαμενοπλοίων. Αν και ο αγωγός Druzhba εχέγγε έως τον περασμένο μήνα περίπου 700.000-750.000 β/η (βαρέλια/ημέρα) οι ροές αυτές αναλογούν μόλις στο 30% του συνόλου των εξαγωγών αργού πετρελαίου της Ρωσίας στην Ε.Ε. Το υπόλοιπο 70% στοχοποιείται άμεσα.

Εάν δε τα γερμανικά και πολωνικά διυλιστήρια που τροφοδοτούνται από τον Druzhba βρουν εναλλακτικές πηγές τροφοδοσίας, τότε –με δεδομένη την ελάχιστη εισαγωγή ρωσικών πετρελαιοειδών από τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης– μετά τον Μάρτιο του 2023 αναμένεται να «επιβιώσουν» περίπου μόνο οι 400.000 από τα 3,4 εκατομμύρια βαρέλια/ ημέρα (εκβ/η) ρωσικού αργού και προϊόντων που εξήχθησαν στην Ε.Ε. τον περασμένο μήνα. Αυτά τα 3 εκβ/η αναλογούν στο 38,5% των παγκοσμίων πετρελαιοειδών εξαγωγών της Ρωσίας, που τον Φεβρουάριο του 2022 ξεπέρασαν τα 7,8 εκβ/η. Από αυτά τα 3 εκβ/η, το 1,8 αφορά εξαγωγές αργού και το 1,2 εξαγωγές προϊόντων.

Τα «κλειδιά» για την επιτυχία της επιβολής του μποϊκοτάζ

Το πλήγμα που επιδιώκεται να καταβληθεί κατά της ρωσικής οικονομίας φαίνεται να είναι καταλυτικό. Πόσο καταλυτικό είναι όμως στην πραγματικότητα; Ποιες θα είναι οι επιπτώσεις στους Ευρωπαίους καταναλωτές που ήδη πιέζονται αφόρητα έπειτα από σχεδόν εννέα μήνες ιστορικά υψηλών τιμών φυσικού αερίου και ηλεκτρισμού; Η απάντηση σε αυτό το ερώτημα αποτελεί συνάρτηση τριών παραμέτρων:

- α) Της δυνατότητας της Ρωσίας να βρει εναλλακτικούς αγοραστές εκτός Ε.Ε.
- β) Της δυνατότητας της Ρωσίας να συντηρήσει την πρόσβαση που έχει σε αυτούς τους αγοραστές είτε μέσω δεξαμενοπλοίων είτε μέσω αγωγών.

γ) Της τιμής στην οποία θα πουλάει το πετρέλαιο της στους εναλλακτικούς της Ε.Ε. εισαγωγείς της. Αν και η Ρωσία θα αντιμετωπίσει μεγάλες δυσκολίες για να αντικαταστήσει τα 1,2 εκβ/η προϊόντων στην Ασία, η εκκρίση είναι διαφορετική για το αργό πετρέλαιο που ήδη πωλείται (OTC-Over the Counter) με εκπτώσεις της τάξης των 35 δολ./βαρέλι σε σχέση με τις επίσημες τιμές της βασικής ρωσικής ποικιλίας (Urals Blend).

Ακόμη και πριν από την απόφαση της επιβολής του ευρωπαϊκού μποϊκοτάζ, τα μποϊκοτάζ που επέβαλαν οι ΗΠΑ και το Η.Β. σε συνδυασμό με την αποχώρηση πολλών διεθνών πετρελαιοειδών εταιρειών

και εμπορικών μεσάζοντων από τη Ρωσία είχαν ενεργοποιήσει μια δομική μετατόπιση των ρωσικών εξαγωγών πετρελαίου προς την Ασία. Οι ασιατικές αγορές απορρόφησαν το 2021 το 42% του συνόλου των ρωσικών πετρελαιοειδών εξαγωγών ή το 44% εάν συνυπολογισθεί η Τουρκία, η μοναδική χώρα του ΝΑΤΟ και του ΟΟΣΑ που δεν έχει επιβάλει καμία κύρωση στη Ρωσία. Το ποσοστό αυτό, κυρίως λόγω των αυξημένων εισαγωγών της Ινδίας και δευτερευόντως της Τουρκίας, πλέον έχει αυξηθεί σχεδόν στο 62% του συνόλου των παγκοσμίων ρωσικών εξαγωγών και η μετατόπιση αυτή έγινε μέσα σε 2-3 μήνες. Συνεπώς η Ρωσία διαθέτει εναλλακτικές αγορές για σημαντικό μέρος των

εξαγωγών της. Ακριβώς γι' αυτόν τον λόγο η Ε.Ε. μαζί το Η.Β. θα επιχειρήσουν να στερήσουν από τη Ρωσία τα πλεονάσματα μεταφοράς του πετρελαίου της στην Ασία απαγορεύοντας την (αντ)ασφάλιση των δεξαμενοπλοίων που μεταφέρουν ρωσικό πετρέλαιο οπουδήποτε στον κόσμο. Αν και μέρος του εφοπλιστικού στόλου πιθανόν να αποθαρρυνθεί, οι τεχνικές υπεκφυγής της Ρωσίας είναι ευρέως διαθέσιμες και θα της επιτρέψουν –όσο έστω και μόνο μία τράπεζα της παραμένει στο σύστημα SWIFT– να υποκαταστήσει από το 35% έως το 50% των επαπειλούμενων 3 εκβ/η που προανέφερα. Με δεδομένες τις πολύ υψηλές τιμές πετρελαίου που έφτασαν την ημέρα ανακοίνωσης

της πολιτικής απόφασης του ευρωπαϊκού μποϊκοτάζ τα 123 δολ./βαρέλι (Brent), ακόμη και εάν η Ρωσία κάνει εκπτώσεις της τάξης των 35 δολ./βαρέλι, ακόμη και εάν πληρώνει αυξημένα ναύλα για τη μεταφορά του πετρελαίου της, τα καθαρά κέρδη που θα εισπράττει στη Μόσχα θα εξακολουθήσουν να είναι πολλαπλάσια των περυσινών. Όσο, δε, εξακολουθεί να αυξάνεται η τιμή τόσο αυτοστημιωρητική θα είναι η επίπτωση των κυρώσεων για τον Ευρωπαίο καταναλωτή. Το βασικό ζήτημα λοιπόν είναι να πέσουν οι τιμές.

Ο δρ Θεόδωρος Τσακίρης είναι αναπληρωτής καθηγητής Γεωπολιτικής και Ενεργειακής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Λευκωσίας.

Ο ΟΠΕΚ αυξάνει την παραγωγή, αλλά το αργό ανέβηκε πάνω από τα 117 δολ.

Των **ΡΟΜΠ ΒΕΡΝΤΟΝΚ, ΕΛΙΖΑΒΕΤ ΛΟΥΥ** και **ΑΝΤΟΝΙ ΝΤΙ ΠΑΟΛΑ BLOOMBERG**

Οι τιμές του πετρελαίου συνέχισαν την ανοδική τους πορεία για έκτη συνεπτή εβδομάδα μετά την απόφαση του ΟΠΕΚ να προχωρήσει σε περιορισμένη αύξηση της παραγωγής του που δεν κατάφερε να κατευνάσει την ανησυχία για το ενδεχόμενο ελλείψεων στην παγκόσμια αγορά.

Η αύξηση της παραγωγής που συμφώνησε το διεθνές καρτέλ αντιπροσωπεύει μόλις το 0,4% της παγκόσμιας ζήτησης για την περίοδο Ιουλίου και Αυ-

γούστου. Είχε προηγηθεί η φημολογία πως οι Σαουδάραβες ετοιμάζονταν να αντλήσουν πολύ περισσότερο «μαύρο χρυσό» στο πλαίσιο μιας αναθερμάνσης των σχέσεων τους με τις ΗΠΑ. Φημολογήθηκε ακόμη και πως επρόκειτο να εξαιρεθεί η Ρωσία από τις συμφωνίες που συνάπτονται τα μέλη του καρτέλ για τη μηνιαία παραγωγή τους.

Τίποτε τέτοιο δεν συνέβη. Το αργό Δυτικού Τέξας σημείωσε άνοδο 1,4% και σύντομα βρέθηκε σε επίπεδα πάνω από τα 117 δολάρια το βαρέλι. Τώρα όλα δείχνουν πως θα συνεχιστεί η άνοδος που σημειώνει εδώ και έξι μήνες το αμερικανικό αργό. Είχε προηγηθεί την περασμένη εβδομάδα η είδηση ότι

Ανησυχία για ενδεχόμενο ελλείψεων στην παγκόσμια αγορά πετρελαίου.

τα αποθέματα αμερικανικού αργού μειώθηκαν σε ποσοστό υπερδιπλάσιο από όσο προβλεπόταν. Η απόφαση του διεθνούς καρτέλ να αυξήσει την παραγωγή κατά 648.000 βαρέλια την ημέρα τον Ιούλιο και τον Αύγουστο σημαίνει ότι αυτούς τους δύο μήνες θα προσθέτει περίπου 400.000 βαρέλια την ημέρα περισσότερα από όσα είχε προγραμματίσει μέχρι προσφάτως. «Δεν αρκεί», σχολιάζει

σχετικά η Νάντι Μάρτιν Βίγκεν, αναλύτρια πετρελαίου στην Pareto Securities AS στο Οσλό.

Όπως τονίζει η ίδια, καταδεικνύει πάντως ότι ο ΟΠΕΚ είναι πρόθυμος πλέον να αυξήσει την παραγωγή του προκειμένου να ανακόψει την πορεία της τιμής του πετρελαίου προς τα 150 ή και τα 180 δολάρια το βαρέλι.

Οι χώρες που αγοράζουν πετρέλαιο, συμπεριλαμβανομένων των ΗΠΑ, ασκούσαν επί μήνες πιέσεις στη Σαουδική Αραβία ώστε να παρέμβει και να ανακόψει την άνοδο των τιμών. Και τώρα όμως είναι αμφίβολο αν θα υλοποιήσει τις εξαγγελίες του το διεθνές καρτέλ, δεδομένου ότι πολλά από τα μέλη του

δυσκολεύονται να αυξήσουν την παραγωγή τους. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Μάρτιν Βίγκεν, στην πραγματικότητα η παραγωγή του ΟΠΕΚ θα αυξηθεί κατά μόλις 250.000 βαρέλια την ημέρα ακριβώς εξαιτίας αυτών των δυσκολιών.

Η ανακοίνωση του ΟΠΕΚ συνέπεσε με την απόφαση της Ε.Ε. να επιβάλει μερικό μποϊκοτάζ στις εισαγωγές ρωσικού πετρελαίου, κάτι που αναμένεται να προκαλέσει περαιτέρω ελλείψεις στην παγκόσμια αγορά μέσα στους επόμενους μήνες. Οι τιμές του πετρελαίου κινούνται ανοδικά από τις αρχές του έτους, καθώς αυξάνεται διαρκώς η ζήτηση επειδή χαλαρώνουν σε όλες τις χώρες οι περιορισμοί κατά της πανδημίας. Στο

μεταξύ, όμως, η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία έχει οδηγήσει σε σημαντική έλλειψη της προσφοράς, καθώς απουσιάζει από την αγορά το πετρέλαιο ενός εκ των τριών μεγαλύτερων παραγωγών του κόσμου.

Επιπλέον, ενδέχεται να αυξηθεί η κατανάλωση από την Κίνα, την πρώτη στον κόσμο σε εισαγωγές πετρελαίου, εντεινόντας έτσι τις ανοδικές πιέσεις στις τιμές. Αυτό επισήμανε η Goldman Sachs που υπογράμμισε πως η αύξηση της παραγωγής του ΟΠΕΚ δεν επαρκεί για να επαναφέρει την αγορά σε ισορροπία, καθώς αυξάνεται η αναζήτηση η ζήτηση από την Κίνα και να παρουσιαστεί έλλειμμα.

The New Equation.
Οι άνθρωποί μας αναζητούν & σας προσφέρουν καινοτόμες λύσεις.

Μάθετε περισσότερα στο www.pwc.com.cy/en/the-new-equation.html

ΑΝΑΛΥΣΗ

Η απειλή διαπόμπευσης δεν είναι κρατική πολιτική

Του **ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ**

Για κάποιον παράδοξο λόγο, η δημόσια διαπόμπευση παραμένει εργαλείο κρατικής πολιτικής και κυρίως τιμωρίας. Ευτυχώς, δεν ακολουθούν τη βυζαντινή συνήθεια να περιφέρουν τον διαπομπευόμενο, κουρεμένο και ταπεινωμένο στους δρόμους, αλλά η «πολιτισμένη» τιμωρία είναι να δοθούν στη δημοσιότητα τα ονόματα των ενόχων. Θα τους «λιθοβολήσουν» οι διπλανοί τους!

Στα τέλη του μήνα, η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων και το Κέντρο Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών θα δώσουν στη δημοσιότητα τα ονόματα και τα στοιχεία οφειλετών του Δημοσίου και των ασφαλιστικών ταμείων. Μέχρι τότε, δηλαδή τις ερχόμενες εβδομάδες, θα ενημερωθούν οι υποψήφιοι προς ρεζίλεμα, ώστε να ρυθμίσουν τις οφειλές τους και να αποφύγουν τα χειρότερα. Ενα από τα ερωτήματα που προκύπτουν είναι αν η πρακτική αυτή

Η πρακτική επανέρχεται ύστερα από διακοπή δύο ετών, αφού είχε εγκαταλειφθεί λόγω της πανδημίας.

είναι αποτελεσματική. Οι μεγάλοι οφειλότες φοβούνται τη δημοσιοποίηση των ονομάτων τους: Πάντως, ήδη στον ιστότοπο της ΑΑΔΕ υπάρχει η προηγούμενη δημοσιοποίηση ονομάτων όσων οφείλουν πάνω από 150.000. Η πρακτική επανέρχεται ύστερα από διακοπή δύο ετών, αφού είχε εγκαταλειφθεί εξαιτίας της πανδημίας.

Η ύπαρξη ληξιπρόθεσμων οφειλών στο Δημόσιο ή σε ασφαλιστικά ταμεία προκαλεί προβλήματα στους ασυνειπείς. Αντίθετα, όταν το Δημόσιο οφείλει σε ιδιώτες δεν ισχύει κανένα αναγκαστικό μέτρο. Πάντως, οι πολίτες εμποδίζονται να εισπράξουν χρήματα από το Δημόσιο, να συμμετάσχουν σε κρατικούς διαγωνισμούς, να πάρουν δάνειο. Απειλούνται επίσης με κατάσχεση εσόδων ή και δέσμευση ακινήτων, έχουν δυσκολία να πωλήσουν ακίνητα χωρίς δέσμευση των οφειλών τους προς το Δημόσιο. Τι χειρότερο μπορεί να τους συμβεί με τη δημοσιότητα; Να μάθουν τη δυσμενή θέση τους οι γείτονες, εφόσον το αγνοούν.

Να νιώσουν ντροπή οι ίδιοι και η οικογένειά τους επειδή έγιναν ρεζίλι...

Το πρόβλημα, όμως, γίνεται ακόμη μεγαλύτερο επειδή η πρακτική διαπόμπευσης επεκτείνεται σε διάφορες κρατικές δραστηριότητες. Εκτός από τις φορολογικές υπηρεσίες και άλλοι απειλούν με την ίδια τιμωρία. Κυβερνητικοί παράγοντες δήλωναν τον Ιανουάριο έτοιμοι να δημοσιοποιήσουν τις επωνυμίες εταιρειών που παραβιάζουν τα μέτρα κατά της COVID-19.

Μόλις τον προηγούμενο μήνα το υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δήλωνε έτοιμο να δημοσιοποιήσει τις επωνυμίες εταιρειών που έχουν παραβεί τις διατάξεις για τα περιθώρια κέρδους σε εμπόριο ζωοτροφών και τους έχει επιβληθεί πρόστιμο. Άλλος υπουργός δήλωνε την πρόθεσή του να κατονομάζει όσους «κάνουν μαγκιές» αυξάνοντας χωρίς λόγο τις τιμές προϊόντων και υπηρεσιών. Τον Σεπτέμβριο του 2021, η αρμόδια αρχή εξέτασε την περίπτωση πρώην μετόχων του ΟΑΣΘ, επειδή δόθηκαν στη δημοσιότητα από τη διοίκηση τα ονόματα και άλλα προσωπικά στοιχεία.

Μαζεύτηκαν πολλοί τιμωροί, έτοιμοι να επιτεθούν με το όπλο της δημοσιότητας, επιβάλλοντας την ποινή της πθικής απαξίωσης. Ωστόσο, είναι περίεργη η εμμονή στην αρνητική δημοσιότητα αφού μάλιστα δεν εφαρμόζεται και σε εταιρείες του Δημοσίου όταν είναι επίσης ασυνειπείς. Είναι σαφές ότι η διαπόμπευση δεν μπορεί να είναι η συνήθης κρατική πολιτική.

Οι ασυνειπείς οφειλότες προφανώς περιλαμβάνονται σε αρχεία αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας ανθρώπων και εταιρειών. Αν κάποιος παρανομούν επειδή δεν τηρούν μέτρα προστασίας ή αγορανομικές διατάξεις πρέπει να υποστούν την ανάλογη τιμωρία. Αλλά δεν μπορεί σε κάθε περίπτωση η ποινή να είναι η δημοσιοποίηση του ονόματός τους. Οχι μόνον επειδή δεν ταιριάζει με ευνομούμενη δημοκρατία, αλλά επειδή δεν είναι αποτελεσματική τιμωρία.

Ακόμη και τα πλέον σκανδαλοθηρικά μέσα ενημέρωσης αναζητούν άλλες καυτές λεπτομέρειες για τη ζωή και τις δραστηριότητες όσων θέλουν να εκθέσουν. Μάλλον αδιαφορούν για το αν έχουν φορολογική ενημερότητα.

Στο 73,5% εκτινάχθηκε τον Μάιο ο πληθωρισμός στην Τουρκία

Είναι ρεκόρ 24 ετών – Κύριος μοχλός της ανόδου οι τιμές τροφίμων και ενέργειας

Στα υψηλότερα επίπεδά του από το 1998, δηλαδή για τα τελευταία 24 χρόνια, εκτινάχθηκε ο δείκτης του πληθωρισμού στην Τουρκία, φθάνοντας το 73,5% σε ετήσια βάση τον Μάιο εν συγκρίσει με το 70% του Απριλίου. Τα στοιχεία έδωσε στη δημοσιότητα η στατιστική υπηρεσία της χώρας, ενώ κατά μέσον όρο οι αναλυτές του Bloomberg είχαν προβλέψει πως θα διαμορφωνόταν στο 74,7%. Βασικοί παράγοντες που άσκησαν έντονες πιέσεις στον δείκτη ήταν το διογκούμενο κόστος στα τρόφιμα, το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο, όταν παράλληλα η ακραία χαλαρή νομισματική πολιτική της κεντρικής τράπεζας συνέβαλε στην αδυναμία του νομίσματος. Σε επίπεδο μηνός ο πληθωρισμός τον Μάιο στη γειτονική χώρα διαμορφώθηκε στο σχεδόν 3%, σε σύγκριση με τη μέση εκτίμηση του 4%, ενώ ο δομικός πληθωρισμός, εξαιρουμένων των

Εγκλωβισμένη σε ένα φαύλο κύκλο η Τουρκία, καθώς ο υψηλός πληθωρισμός προκαλεί αποδυνάμωση της λίρας.

τροφίμων και της ενέργειας, ανήλθε στο 56% ετησίως. Για τον Τούρκο πρόεδρο Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν ο πληθωρισμός, όπως χαρακτηριστικά επισημαίνει σε δημοσίευσμά του το ειδησεογραφικό πρακτορείο Bloomberg, είναι ένας σοβαρός αντίπαλος, αλλά κατά έναν τρόπο και η νέμεσή του.

Ο Ταχίρ Γκιουλτσιμέν ισχυρίζεται πως ο υπερβολικός πληθωρισμός απειλεί το καθημερινό του εισόδημα, διότι αγωνίζεται να διατηρήσει ανοικτό το μόλις πέντε μηνών εστιατόριό του. «Δεν μπορώ να αποθηκεύσω κρέας», είπε ο 59χρονος από την Άγκυρα, την πρωτεύουσα της Τουρκίας, παραπονούμενος για τις καθημερινές αυξήσεις των τιμών στα λαχανικά και σε σχεδόν οτιδήποτε άλλο χρειάζεται ένα εστιατόριο. «Δεν μπορώ να αλλάξω την τιμή του ντονέρ καθημερινά, είναι αφόρητο». Ο εστιατορπας ανησυχεί μήπως η επιχείρησή του δεν μπορέσει να επιβιώσει μέχρι το τέλος του έτους, εάν η οικονομία δεν σταθεροποιηθεί σύντομα. Αλλά εναποθέτει τις ελπίδες στον Τούρκο πρόεδρο Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν για να το διορθώσει. «Δεν είμαι ευχαριστημένος μαζί του, αλλά εξακολουθώ να τον ψηφίζω», είπε ο Γκιουλτσιμέν, ο οποίος ψήφισε τον μακροβιότερο γνήτη της Τουρκίας και το

Από τότε που η κεντρική τράπεζα της Τουρκίας μείωσε το βασικό της επιτόκιο στο 14% στο τέλος του 2021, ο πληθωρισμός της Τουρκίας υπερδιπλασιάστηκε σε πάνω από 73% τον Μάιο, ενώ ο δομικός πληθωρισμός, εξαιρουμένων των τροφίμων και της ενέργειας, ανήλθε στο 56% ετησίως.

κόμμα που ίδρυσε σε κάθε μία από τις τελευταίες τρεις εκλογικές αναμετρήσεις. «Δεν βλέπω κανέναν άλλον γνήτη που να μπορεί να μας οδηγήσει έξω από αυτό το χάος».

Στις εκλογές, οι οποίες έχουν προγραμματιστεί για τον Ιούνιο του 2023, ο Ερντογάν δεν έχει ξεκαθάρο αντίπαλο. Ένας συνασπισμός έξι κομμάτων της

αντιπολίτευσης συμφώνησε να επιστρέψει η Τουρκία σε ένα κοινοβουλευτικό σύστημα διακυβέρνησης της χώρας από το καθεστώς της εκτελεστικής προεδρίας, το οποίο εισήχθη από τον Ερντογάν το 2018, δίνοντας στον αυτό το την ευκαιρία να συγκεντρώσει περισσότερη εξουσία. Ωστόσο, ο κομματικός συνασπισμός δεν

έχει καταλήξει σε υποψήφιο, ο οποίος θα τον αμφισβητήσει. Οπότε, ο σκληρότερος αντίπαλος για τον Τούρκο πρωθυπουργό παραμένει ο ακαλιναγώγμος πληθωρισμός, ο οποίος απειλεί τη σχεδόν 20ετή παραμονή του στην εξουσία.

Σε έρευνα του Μαΐου από την εταιρεία δημοσκοπήσεων MetroPoll φαίνεται πως η δημόσια υποστήριξη για το Κόμμα Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης του Ερντογάν, ή ΑΚΡ, έχει εξοθενηθεί στο 26,5%, κοντά στα χαμηλότερα επίπεδα από την ίδρυση του κόμματος. Η υποστήριξη προς τον Ερντογάν ήταν προηγούμενος στο 44,4%. Ενώ μεγάλο μέρος του παγκόσμιου πληθυσμού βρίσκεται αντιμέτωπο με αυξήσεις τιμών, που σχετίζονται με την πανδημία και την εφοδιαστική αλυσίδα, το φλέγον θέμα του πληθωρισμού στην Τουρκία είναι ως επί το πλείστον αυτοτροφοδοτούμενο, ήτοι το προβλέψιμο αποτέλεσμα της επιβολής της πολιτικής της κεντρικής τράπεζας από τον Ερντογάν και της περιφρόνησής του προς τα υψηλότερα επιτόκια. Όπως είναι αναμενόμενο, οι επενδυτές και οι αγορές θα ήθελαν να έχουν τεθεί διαφορετικές προτεραιότητες. «Οι επενδυτές θα ήθελαν να δουν μια κυβέρνηση πρόθυμη να αποδεχθεί μια ανεξάρτητη κεντρική τράπεζα και μια ορθόδοξη νομισματική πολιτική, με έμφαση στο πρόβλημα του πληθωρισμού, καθώς και να χαράξει δυναμική μακροοικονομική πολιτική, να βελτιώσει τις διεθνείς σχέσεις της και το σύστημα απονομής δικαιοσύνης», δηλώνει ο Ουγκεντάι Τοπκιουλάρ της RAM Capital.

Κανονικά, όταν ο πληθωρισμός αρχίζει να καθίσταται πρόβλημα σε μια οικονομία η κεντρική τράπεζα θα προχωρήσει σε αύξηση στο κόστος δανεισμού, επιβραδύνοντας την οικονομία και μειώνοντας τη ζήτηση για να προσταθίσει να συγκρατήσει τα κέρδη των τιμών. Η Τουρκία κάνει το αντίθετο. Από τότε που η κεντρική τράπεζα μείωσε το βασικό της επιτόκιο στο 14% στο τέλος του 2021, ο πληθωρισμός της Τουρκίας υπερδιπλασιάστηκε σε πάνω από 73% τον Μάιο. Όπως, τέλος, επισημαίνει ο επικεφαλής οικονομολόγος του Bloomberg για τις αναδυόμενες αγορές, Ζιάντ Νταούντ, «η Τουρκία είναι και πάλι εγκλωβισμένη σε έναν φαύλο κύκλο, καθώς ο υψηλός πληθωρισμός προκαλεί αποδυνάμωση της λίρας. Η αύξηση των επιτοκίων θα διεργήγγυε αυτόν τον κύκλο, αλλά είναι απίθανο να συμβεί».

BLOOMBERG

Κόντρα στην Ιταλία για τις παραλίες

Νέους διαγωνισμούς εξήγγειλε ο Ντράγκι, αντιδρούν όσοι κατέχουν τις άδειες για πολλές γενιές

Αλλαγές ως προς τον τρόπο εκχώρησης αδειών για την εκμετάλλευση των δημόσιων παραλιών της Ιταλίας προωθεί ο Ιταλός πρωθυπουργός Μάριο Ντράγκι, γεγονός που έχει ανησυχήσει επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε αυτές εδώ και πολλά χρόνια, παρέχοντας υπηρεσίες σε όσους τις επισκέπτονται. Όπως μεταδίδει σε εκτενές ρεπορτάζ η βρετανική εφημερίδα Financial Times, ο κ. Ντράγκι, προκειμένου να δώσει λύση στην αντιπαράθεση μεταξύ Ρώμης και Βρυξελλών για την εκμετάλλευση των παραλιών, συμφώνησε να λήξει τις συμβάσεις παραχώρησης από το επόμενο έτος και να εκκινήσει καινούργιο διαγωνισμό. Κάτι τέτοιο θα μπορούσε να κατευνάει τα παράπονα της Ε.Ε. γύρω από την έλλειψη διαφάνειας στην παραχώρηση των δικαιωμάτων εκμετάλλευσης των παραλιών, ενώ την ίδια στιγμή θα δη-

Κατά της εκμετάλλευσης των παραλιών από ιδιώτες τάσσεται και το περιβαλλοντικό κίνημα Legambiente, υποστηρίζοντας πως οι επιχειρήσεις εμποδίζουν τη δημόσια πρόσβαση σε ένα πολύτιμο φυσικό περιβάλλον και πως έχουν ιδιωτικοποιήσει δημόσιες παραλίες, διαβρώνοντας την ακτογραμμή.

αναλαμβάνει τα νήια της επιχείρησης, η οποία ιδρύθηκε το 1964– φοβούνται πως θα χάσουν την επιχείρηση που τους βοήθησε να ζήσουν εδώ και πολλά χρόνια. «Είναι σαν να χάνεις το παιδί σου ή τον γιο σου», δηλώνει ο ίδιος μιλώντας στους FT. «Η άδεια αυτή ήταν για μία ζωή, και τώρα όλα έχουν αλλάξει. Θα έρθουν εδώ μεγάλες εταιρείες και θα απλώσουν τα δίχτυα τους παντού. Μία οικογένεια σαν τη δική μας δεν έχει πολλά λεφτά. Οι πολυεθνικές, από την άλλη, έχουν χρήματα για να αγοράσουν τα πάντα».

Οι περίπου 30.000 άδειες –που αφορούν από μικρούς χώρους παροχής υπηρεσιών μέχρι και πολυτελή resort– καλύπτουν περίπου το 60% της ακτογραμμής κάθε χρόνο, προσφέροντας ομπρέλες αλλά και ξαπλώστρες.

Πολλές από τις επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται εδώ και πολλά χρόνια και κάποιες πέρασαν από τη μία οικογένεια στην άλλη. Η Μαρίνα Λάλι, πρόεδρος της ομοσπονδίας επιχειρηματιών του τουριστικού κλάδου, αναφέρει πως οι επιχειρήσεις είναι ζωτικής σημασίας για την οι-

κονομία που παράγεται μέσα από την εκμετάλλευση των παραλιών. «Αυτό που ισχύει είναι πως οι τουρίστες θέλουν να έχουν στην παραλία τα πάντα έτοιμα», λέει στους Financial Times η κ. Λάλι, η οποία διατηρεί ένα ξενοδοχείο 70 κλινών κοντά στη θάλασσα, με 500 ξαπλώστρες και 189 μεγάλες ομπρέλες, στη νότια Ιταλία. «Υπάρχουν άνθρωποι που θέλουν να φέρνουν στην παραλία τη δική τους ομπρέλα, ωστόσο αυτοί αποτελούν τη μειοψηφία». Αυτή είναι η δική μας παράδοση, η οικονομία μας και οι τουρίστες μας», προσέθεσε η ίδια. «Δεν γνωρίζω γιατί πρέπει να αλλάξουμε αυτόν τον τρόπο ζωής». Ηδη, οι άδειες εκμετάλλευσης των παραλιών στην Ιταλία έχουν αποτελέσει αντικείμενο διαφώνιας και αντιπαράθεσης. Το περιβαλλοντικό κίνημα Legambiente υποστηρίζει πως οι επιχειρήσεις εμποδίζουν τη δημόσια πρόσβαση σε ένα πολύτιμο φυσικό περιβάλλον και ότι έχουν ιδιωτικοποιήσει δημόσιες παραλίες, διαβρώνοντας την ακτογραμμή. Την ίδια στιγμή, θεωρούν ότι δεν αποφέρουν ιδιαίτερα μεγάλα έσοδα για το κράτος. Σύμφωνα με την Ε.Ε., οι επιχειρήσεις παραβιάζουν το δικαίωμα της χώρας να διασφαλίζει πως οι άδειες για τη διαχείριση σπάνιων φυσικών πόρων θα πρέπει να παραχωρούνται για περιορισμένη διάρκεια και μέσα από μια ανοικτή και δημόσια διαδικασία επιλογής, βασισμένη σε διαφανή και αντικειμενικά κριτήρια».

Από την πλευρά τους, όπως υπενθυμίζουν οι FT, οι ιδιοκτήτες των παραλιακών εγκαταστάσεων έχουν αντισταθεί εδώ και αρκετό καιρό στα καλέσματα των Βρυξελλών για πιο ευρύ ιδιωτικό διαγωνισμό σχετικά με την εκμετάλλευση προσοδοφόρων ιταλικών παραλιών.

Στο 8,3% ο ετήσιος πληθωρισμός στις ΗΠΑ

Στο 8,3% διαμορφώθηκε ο ετήσιος πληθωρισμός στις ΗΠΑ, σημειώνοντας μικρή επιβράδυνση σε σχέση με τον Μάρτιο (8,5%), αλλά παραμένοντας κοντά στο υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων 40 ετών. Η επίδοση δε του προηγούμενου μήνα αποδείχθηκε υψηλότερη των εκτιμήσεων των αναλυτών, οι οποίοι περίμεναν ότι ο δείκτης τιμών καταναλωτή θα περιοριστεί στο 8,1%. Εξαιρώντας τους ευμετάβλητους κλάδους των τροφίμων (+9,4%) και της ενέργειας (+30,3%), ο λεγόμενος δομικός πληθωρισμός ανήλθε στο 6,2% (οι αναλυτές περίμεναν 6%).

Σε επίπεδο μήνα, δηλαδή σε σύγκριση με τον Μάρτιο του 2022, ο γενικός δείκτης του Απριλίου ανήλθε στο 0,3% έναντι εκτίμησης 0,2%, ενώ ο δομικός πληθωρισμός διαμορφώθηκε στο 0,6% έναντι εκτίμησης 0,4%. Κι αυτό, μάλιστα, παρά το γεγονός ότι οι ενεργειακές τιμές σημείωσαν μηνιαία πτώση κατά 2,7% (6,1% στην τιμή της βενζίνης), η οποία ωστόσο «εξουδετερώθηκε» από την αύξηση κατά 0,9% στις τιμές τροφίμων. Το κύμα ανατιμήσεων, αυτή τη στιγμή, αποτελεί τη μεγαλύτερη απειλή για την πορεία της αμερικανικής οικονομίας, καθώς το πληθωριστικό πρόβλημα έχει επεκταθεί και πέραν των αντλιών βενζίνης ή των σουπερ μάρκετ. Ιδιαίτερος αυξημένες τιμές παρατηρούνται τόσο στη στέγαση όσο και στις πωλήσεις αυτοκινήτων.

Ιδίως στον κλάδο της στέγασης, ο οποίος έχει υψηλή βαρύτητα στη διαμόρφωση του πληθωρισμού, ο δείκτης αυξήθηκε κατά 5,1% σε ετήσια βάση (η μεγαλύτερη επίδοση από τον Μάρτιο του 1991) και κατά 0,5% σε μηνιαία. Όπως αναφέρει το Reuters, το φαινόμενο του πληθωρισμού αποτελούσε πρόβλημα ήδη πριν από την ρωσική εισβολή στην Ουκρανία. Καθώς οι οικονομίες άρχισαν να βρίσκουν τον βηματισμό τους μετά την επέλαση του κορωνοϊού, προκλήθηκαν αναταραχές στην εφοδιαστική αλυσίδα. Την ίδια στιγμή,

Στον κλάδο της στέγασης, ο οποίος έχει υψηλή βαρύτητα στη διαμόρφωση του πληθωρισμού, ο δείκτης αυξήθηκε κατά 5,1% σε ετήσια βάση.

οι κυβερνήσεις παντού στον κόσμο είχαν διαθέσει μεγάλο όγκο κεφαλαίων στην προσπάθειά τους να αμβλύνουν τις επιπτώσεις της πανδημικής κρίσης, ενώ οι κεντρικές τράπεζες μειώσαν τα επιτόκια δανεισμού. Ο δε πρόεδρος των ΗΠΑ, Τζο Μπάιντεν, αναγνώρισε την περασμένη Τρίτη τον «πόνο» που ο υψηλός πληθωρισμός έχει προκαλέσει στις οικογένειες στην Αμερική, δηλώνοντας πως η μείωση των τιμών «αποτελεί κορυφαία προτεραιότητα». Μέχρι στιγμής, η κεντρική τράπεζα των ΗΠΑ έχει αντιδράσει στο φαινόμενο, προχωρώντας σε δύο αυξήσεις επιτοκίων (από 0,25% σε 0,75%), ενώ έχει δεσμευτεί να συνεχίσει τη σύσφιξη της νομισματικής πολιτικής έως ότου ο δείκτης τιμών επανέλθει κοντά στο 2%.

Στην παγίδα της αδράνειας - ανεργίας

Ένας στους τέσσερις Έλληνες που δεν εργάζεται θέλει να βρει δουλειά, αλλά δεν ψάχνει, σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Σχεδόν ένας στους τέσσερις Έλληνες σε ηλικία εργασίας έχει «μια ανικανοποίητη ανάγκη για απασχόληση», χωρίς όμως να μπαίνει στον κόπο να ψάξει για εργασία. Επιθυμεί με κάποιον τρόπο να εργαστεί, όμως είτε είναι άνεργος, είτε υποαπασχολούμενος, είτε δεν είναι άμεσα διαθέσιμος προς εργασία. Η πανδημία του κορωνοϊού και κυρίως οι πρωτόγνωρες συνθήκες που επικράτησαν τόσο σε κοινωνικό όσο και σε οικονομικό επίπεδο έχουν δημιουργήσει ένα ιδιότυπο καθεστώς «χαλάρωσης» στην αγορά εργασίας. Οι ειδικοί προειδοποιούν ότι πρόκειται για ένα πρόβλημα που υπερβαίνει τα συνηθισμένα ζητήματα αντιστοιχίας προσφοράς και ζήτησης και δεξιοτήτων. Υπογραμμίζουν, δε, ότι η απελευθέρωση του εν δυνάμει εργατικού δυναμικού που έχει παγιδευτεί στην αδράνεια είναι ένα πρόβλημα σύνθετο και άμεσα συνδεδεμένο με την εκπαίδευση.

Ετσι, την ίδια στιγμή που δεκάδες χιλιάδες εργοδότες δηλώνουν πως δεν βρίσκουν άτομα με τα κατάλληλα προσόντα για εργασία, υπάρχει ένα 22,2% του εργατικού δυναμικού που σύμφωνα με τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είτε αναζητά δουλειά είτε δηλώνει πως θα ήταν διαθέσιμος να εργαστεί υπό άλλες συνθήκες, όμως με αφορμή την πανδημία του κορωνοϊού... εγκατέλειψε το εργατικό δυναμικό. Κάποιοι από αυτούς εργάζονται με μερική απασχόληση, εκφορδών όμως την προθυμία να εργαστούν περισσότερες ώρες, κάτι που αποτελεί μια άλλη περίπτωση ανεκπλήρωτης ζήτησης για απασχόληση.

Συνολικά, σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, το 2021, ελαφρώς περισσότερα από 1 στα 7 άτομα εξέφραζαν «ανικανοποίητη ζήτηση» για απασχόληση. Η Ελλάδα μαζί με την Ισπανία και την

Ιταλία είναι οι τρεις χώρες με το υψηλότερο ποσοστό, με τη χώρα μας να κατατάσσεται τρίτη, με ποσοστό 22,2%, επί ενός διευρυμένου εργατικού δυναμικού, στο οποίο συμπεριλαμβάνονται εκτός από τους μισθωτούς και τους ανέργους και αυτοί που είναι διαθέσιμοι για εργασία, όχι όμως άμεσα, καθώς και αυτοί που δεν αναζητούν εργασία, πιθανότατα απογοητευμένοι από την αδυναμία τους να ενταχθούν στο εργατικό δυναμικό. Το αντίστοιχο ποσοστό της Ιταλίας είναι 22,8%, με την Ισπανία να καταλαμβάνει την αρνητική πρωτιά με 24,1%, έναντι 14% στο σύνολο της Ε.Ε. (αντιστοιχεί σε 31,2 εκατομμύρια άτομα) που αντιμετώπιζε ανεκπλήρωτη ζήτηση για απασχόληση στο τέλος του 2021.

Η ανεκπλήρωτη ζήτηση στη χώρα

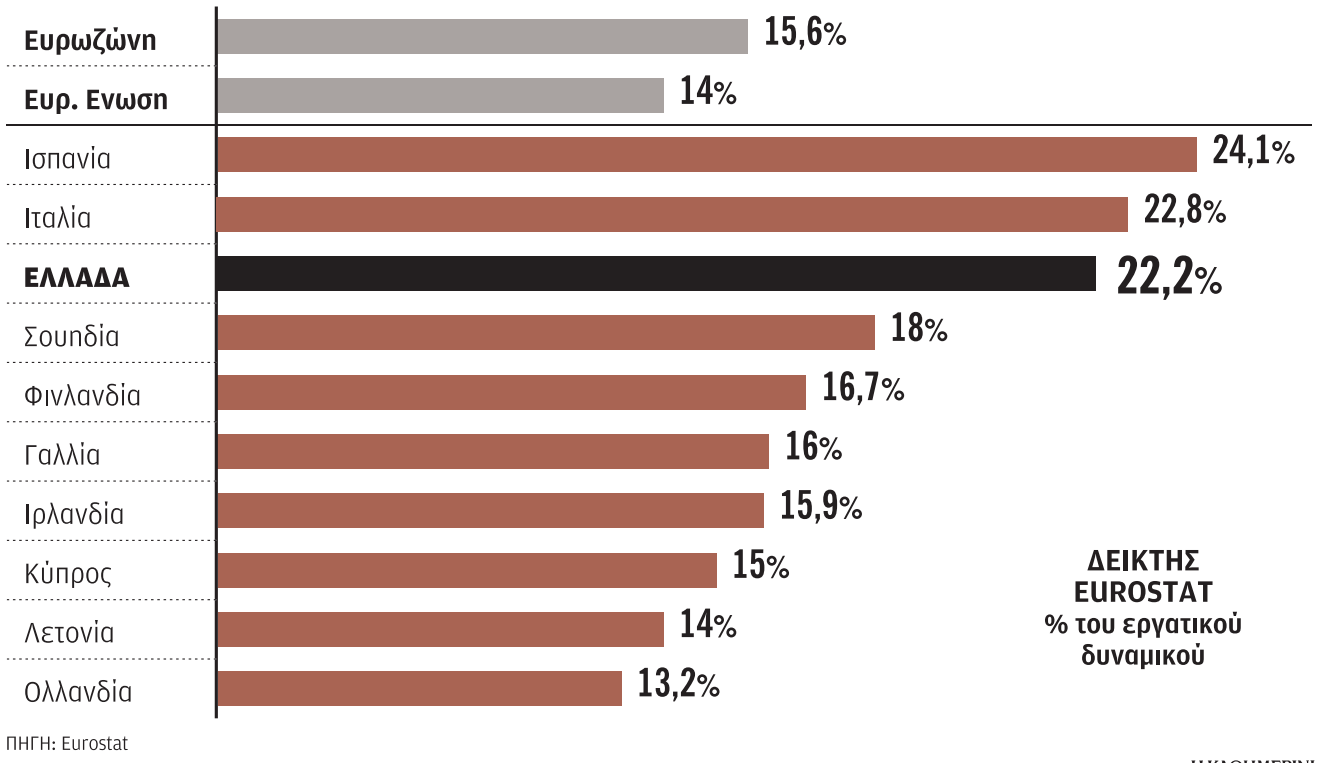
Τα υψηλότερα ποσοστά «χαλάρωσης» στην αγορά εργασίας στην Ευρώπη έχουν Ελλάδα, Ισπανία και Ιταλία.

μας είναι υψηλή παραδοσιακά, καθώς όλα τα προηγούμενα χρόνια επηρεάζονταν κατά κύριο λόγο από την τάση της ανεργίας, η οποία άλλωστε αποτελεί και μία από τις συνιστώσες της. Ετσι, το 2013 και το 2014 η χαλάρωση ανέβηκε στο 30% και ξεπέρασε το 34%. Στη συνέχεια μειώθηκε στο 25,2% το 2019, αυξήθηκε ξανά όταν η πανδημία COVID-19 έπληξε την αγορά εργασίας το 2020 (25,7%) και μειώθηκε το 2021 (22,2%). Σε αντίθεση, όμως, με τα προηγούμενα χρόνια, η μεταβολή της χαλάρωσης της αγοράς εργασίας που σημειώθηκε το 2020 και εν μέρει το 2021 οφειλόταν όχι στην αύξηση της ανεργίας, αφού ο δείκτης της ανεργίας ακολουθεί πτωτική

Το ιδιότυπο καθεστώς «χαλάρωσης» στην απασχόληση

Ο δείκτης της Eurostat περιλαμβάνει την ανεργία καθώς και τρεις συμπληρωματικούς δείκτες.

- Υποαπασχολούμενους με μερική απασχόληση που επιθυμούν να εργαστούν επιπλέον ώρες.
- Άτομα που αναζητούν ενεργά εργασία αλλά δεν είναι διαθέσιμα άμεσα.
- Άνθρωποι που είναι διαθέσιμοι για απασχόληση αλλά δεν αναζητούν ενεργά εργασία.

πορεία στην Ελλάδα, αλλά στην αύξηση του αριθμού των ατόμων που είναι μεν διαθέσιμα για εργασία, αλλά δεν την αναζητούν. Τα μέτρα προστασίας των εργαζομένων που έλαβε η κυβέρνηση κατά τη διάρκεια των σκληρών lockdowns αλλά και η αλλαγή νοοτροπίας εξηγούν εν μέρει το φαινόμενο.

Αξίζει να σημειωθεί ότι αν και η α-

νεκπλήρωτη ζήτηση για απασχόληση έχει πολλές και διαφορετικές συνιστώσες, με την ανεργία να διαδραματίζει καίριο ρόλο, η αναφορά μόνο σε αυτήν δεν αρκεί στις περισσότερες χώρες. Το βάρος της ανεργίας στη συνολική χαλάρωση της αγοράς εργασίας της Ε.Ε. ήταν στο τέλος του 2021 48%, γεγονός που δείχνει ότι σε επίπεδο Ε.Ε. λιγότεροι από τους

μισούς που επιθυμούν να εργαστούν είναι άνεργοι. Βέβαια, το ποσοστό αυτό ποικίλλει σημαντικά από τη μια χώρα στην άλλη. Στην Ελλάδα, το μερίδιο της ανεργίας είναι υψηλότερο από το 50%, με τη μερική απασχόληση να διαδραματίζει πολύ χαμηλότερο ποσοστό, της τάξης του 3,6%. Στο 0,5% του διευρυμένου εγκάρσιου εργατικού δυναμικού

2,62 εκατ. Ιταλοί δεν έχουν απασχόληση, αλλά δεν αναζητούν εργασία

Αριθμώντας για πολλοστή φορά τα δεινά της Ιταλίας, ο διοικητής της κεντρικής της τράπεζας, Ιγνάζιο Βίσκο, ανέφερε πως είναι ενοχλητικά υψηλός ο αριθμός των Ιταλών που δεν αναζητούν εργασία. Απευθυνόμενος στην οικονομική ελίτ της χώρας, στην έδρα της κεντρικής τράπεζας στο Παλάτσο Κοκ, ο κ. Βίσκο παραπονέθηκε πως το ποσοστό των εργαζομένων στην Ιταλία είναι από τα χαμηλότερα στην Ευρώπη. Η αγορά εργασίας της Ιταλίας θα είναι ίσως η πιο δύσκολη για την Ε.Ε., που θα επηρεάσει να τονώσει την ιταλική οικονομία με προγράμματα δεξιοτήτων και κατάρτισης ύψους 200 δις. ευρώ από το Ταμείο Ανάκαμψης.

Η Ιταλία πρέπει να «εξεκλειδώσει» το δυναμικό της αγοράς εργασίας για να αντιμετωπίσει τη δημογραφική της συρρίκνωση, που είναι τέτοια ώστε ο Ελον Μασκ των προειδοποιήσει ότι κινδυνεύει να μείνει χωρίς πληθυσμό. Οι αριθμοί σοκάρουν: 2,62 εκατ. άνθρωποι δεν έχουν απασχόληση, αλλά δεν αναζητούν εργασία. Πρόκειται για αριθμό σαφώς μεγαλύτερο από τον συνήθη. Επιπλέον 872.000 εργαζόμενοι σε θέσεις μερικής απασχόλησης θα ήθελαν πλήρη απασχόληση ενώ άλλα 90.000 άτομα θέλουν να εργαστούν αλλά δεν είναι άμεσα διαθέσιμα. Όπως τονίζει ο Αντρέα Πρενσίπε, καθηγητής Καινοτομίας και Διοίκησης και λέκτωρ στο Πανεπιστήμιο Λιούις της Ρώμης, τα στοιχεία καταδεικνύουν πως «το πρόβλημα πηγαιίνει πολύ πέραν του πόσο δύσκολο είναι να συνδυαστεί η προσφορά και η ζήτηση στην αγορά εργασίας και πολύ πέραν του ζητήματος των δεξιοτήτων. Είναι θέμα νοοτροπίας».

Όπως συμβαίνει με πολλά προβλήματα της Ιταλίας, ο Νότος πάσχει περισσότερο. Πέρυσι, όταν ο μέσος όρος ανεργίας στη χώρα ήταν 9,5%, στην περιοχή της Νάπολης έφτανε σχεδόν το 24%. Επιπλέον ο κ. Βίσκο αναφέρθηκε και στο πόσο χαμηλά είναι στην Ιταλία

Είναι επιτακτική ανάγκη να ενθαρρυνθούν οι Ιταλοί ώστε να μπουν ή να επιστρέψουν στην αγορά εργασίας, ανέφερε ο διοικητής της κεντρικής τράπεζας της Ιταλίας, Ιγνάζιο Βίσκο.

Η χαμηλή απασχόληση είναι συνυφασμένη με τις κακές επιδόσεις στην εκπαίδευση, λέει ο διοικητής της Τράπεζας της Ιταλίας.

το ποσοστό των γυναικών που εργάζονται εν μέρει και επειδή είναι πολύ δύσκολη η επανένταξη στην αγορά εργασίας μιας γυναίκας που δίκουψε τη δουλειά της για να γεννήσει τα παιδιά της. Στη ρίζα του κακού βρίσκεται, όμως, η εκπαίδευση. Η χαμηλή απασχόληση είναι «συνυφασμένη με τις επιδόσεις στην εκπαίδευση», τόνισε ο διοικητής της Τράπεζας της Ιταλίας απευθυνόμενος σε κοινώς αποδεκτή άποψη. «Το εργατικό μας δυναμικό είναι χαμηλής ειδίκευσης», επισημαίνει η υποδιευθύντρια του υπουργείου Εργασίας, Μαρία Σεσίλια Γκούερα, και προσθέτει πως

«αυτό έχει μεγάλο αντίκτυπο στις προοπτικές μας για ανάπτυξη». Αυτό δεν αντιμετωπίζεται εύκολα.

Σύμφωνα με τον κ. Πρένσιπε, δεν πρόκειται να λυθεί το πρόβλημα μόνο με το να δαπανηθούν μερικά χρήματα, ακόμη κι αν το Ταμείο Ανάκαμψης προβλέπει κάποιες πρωτοβουλίες για την εκπαίδευση και τις δεξιότητες. Ο ίδιος επισημαίνει πως οι νέοι της Ιταλίας δυσκολεύονται να μπουν στην αγορά εργασίας μετά τις σπουδές τους και χρειάζονται καλύτερα σχεδιασμένη κατάρτιση, ώστε να μπορούν να προσαρμοστούν στις ραγδαίες μεταβολές της αγοράς εργασίας με τις διαρκείς αλλαγές στις απαιτήσεις. Είναι επιτακτική ανάγκη να ενθαρρυνθούν οι Ιταλοί ώστε να μπουν ή να επιστρέψουν στην αγορά εργασίας. Η εναλλακτική, όπως τόνισε ο κ. Βίσκο, είναι να εγκαταλείπουν τη χώρα οι καλύτεροι και ευφυέστεροι, όπως έχουν ήδη κάνει ένα εκατομμύριο νέοι, και οι άλλοι να μην κάνουν τίποτα.

BLOOMBERG

Τα 11,4 εκατομμύρια φτάνουν οι κενές θέσεις εργασίας στην Αμερική

Υπό κανονικές συνθήκες, οι πολλές νέες θέσεις εργασίας, οι πολλές αυξήσεις μισθών και οι αυξημένες καταναλωτικές δαπάνες είναι στοιχεία μιας υγιούς οικονομίας. Τώρα όμως η αμερικανική οικονομία δεν βρίσκεται σε κανονικές συνθήκες. Οι θέσεις εργασίας που ανοίγουν είναι διπλάσιες από τον αριθμό των διαθέσιμων εργατικών χεριών και οι επιχειρήσεις αγωνίζονται να αντιμετωπίσουν την ιλιγγιώδη ζήτηση. Ως εκ τούτου πολλοί οικονομολόγοι υποστηρίζουν πως η οικονομία αυτή τη στιγμή χρειάζεται, όχι περισσότερες αλλά λιγότερες προσλήψεις, λιγότερη αύξηση μισθών και προπαγάνδα λιγότερο πληθωρισμό.

Ο πρόεδρος της Federal Reserve, Ζερόμ Πάουελ, δήλωσε προ ημερών πως η κατάσταση στην αμερικανική αγορά εργασίας δεν είναι βιώσιμη εξαιτίας ακριβώς της πολύ μεγάλης ζήτησης για υπαλλήλους και της πολύ μικρής προσφοράς. Αύξησε έτσι τα επιτόκια για να αντιμετωπίσει την κατάσταση. Σε άρθρο του στη Wall Street Journal, ο πρόεδρος Μπάιντεν εξέφρασε την άποψη ότι δεν αποτελεί λόγο ανησυχίας ο μικρότερος ρυθμός με τον οποίο δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας, αλλά αντιθέτως είναι ενθαρρυντικό σημάδι ότι «οδεύουμε προς την επόμενη φάση της ανάκαμψης». Είχε προηγηθεί μέσα στην εβδομάδα συνάντησή του με τον κ. Πάουελ.

Η τεχνητή αποθέρμανση της οικονομίας, όμως, ενέχει κινδύνους. Παρά τον υψηλό πληθωρισμό, η ανάκαμψη από την ύφεση της πανδημίας είναι από τις ισχυρότερες που έχουν καταγραφεί, καθώς η ανεργία υποχωρεί ταχύτατα και τα εισοδήματα των φτωχότερων αυξάνονται. Αν η ανάκαμψη επιβραδυνθεί υπερβολικά, τότε μπορεί να χαθεί μεγάλο μέρος αυτής της βελτίωσης. Αυτή τη στιγμή ο ανασταλτικός παράγοντας στην αγορά εργασίας δεν είναι η ζήτηση για υπαλλήλους αλλά

Προσλαμβάνουμε τώρα, γράφει το πανό σε κατάστημα εστίασης στις ΗΠΑ. Οι θέσεις εργασίας που ανοίγουν είναι διπλάσιες από τον αριθμό των διαθέσιμων εργατικών χεριών.

Η μέση αύξηση του ωρομισθίου έφτασε τον Απρίλιο στο 5,5% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του περασμένου έτους.

η προσφορά. Οι εργοδότες είναι πρόθυμοι να προχωρήσουν σε προσλήψεις. Υπάρχουν 11,4 εκατ. κενές θέσεις εργασίας, που αγγίζουν το ιστορικό ρεκόρ. Αλλά οι άνθρωποι που είτε εργάζονται είτε αναζητούν εργασία είναι περίπου μισό εκατομμύριο λιγότεροι σε σύγκριση με τα προ της πανδημίας επίπεδα. Ετσι οι εργοδότες αγωνίζονται να βρουν υπαλλήλους για να καλύψουν τις κενές θέσεις. Το εργατικό δυναμικό αυξήθηκε σημαντικά φέτος και οι ειδικοί της αγοράς εργασίας προβλέπουν πως θα επιστρέψουν περισσότεροι εργαζόμενοι, καθώς εξακολουθεί να υποχωρεί η πανδημία και μαζί της όσα προβλή-

ρίσκεται το προσωπικό που ψάχνει μεν για εργασία, δεν είναι όμως διαθέσιμο το αμέσως επόμενο διάστημα, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για όσους είναι διαθέσιμοι άμεσα, δεν αναζητούν όμως ενεργά απασχόληση, είναι για τη χώρα μας στο 4,1% (έναντι 3,7% στην Ε.Ε.). Σημαντικές ασυμμετρίες ωστόσο, όπως επισημαίνει και το Ινστιτούτο Εργασίας της ΓΣΕΕ, εμφανίζονται όσον αφορά τα ποσοστά υποαπασχόλησης μεταξύ συγκεκριμένων πληθυσμιακών ομάδων. Ειδικότερα όσον αφορά την απόκλιση του ποσοστού υποαπασχόλησης μεταξύ γυναικών και ανδρών, αυτή διαμορφώθηκε το 2021 στη χώρα μας στις 11,7 ποσοστιαίες μονάδες, μία μονάδα υψηλότερα έναντι του 2020 και 0,6 ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερα έναντι του μέσου όρου της περιόδου 2016-2019.

Η απόκλιση αυτή των 11,7 μονάδων είναι η μεγαλύτερη που παρατηρείται ανάμεσα στα κράτη-μέλη της Ευρωζώνης. Με εξαίρεση την Ιταλία και την Ισπανία, που η διαφορά του ποσοστού υποαπασχόλησης μεταξύ γυναικών και ανδρών, αν και χαμηλότερη από την Ελλάδα, κυμαίνεται σε εξίσου υψηλά επίπεδα, η χώρα μας καταγράφει αποκλίσεις υπερδιπλάσιες συγκριτικά με τις περισσότερες οικονομίες της Ευρωζώνης (4,9 ποσοστιαίες μονάδες απόκλιση στο Λουξεμβούργο, 4,6 στην Ολλανδία και 4,4 στη Γαλλία). Αντίστοιχα, αποκλίσεις και μάλιστα μεγάλες, παρατηρούνται στο ποσοστό ανεκπλήρωτης ζήτησης και μεταξύ διαφορετικών ηλικιακών ομάδων στη χώρα μας. Ετσι, το 2021 η απόκλιση μεταξύ όσων ανήκουν στην ομάδα 15-24 ετών και εκείνων 25-74 ήταν 28,4 μονάδες, κατατάσσοντας την Ελλάδα στην 4η υψηλότερη θέση στην Ευρωζώνη, με την αντίστοιχη απόκλιση στην Πορτογαλία να είναι 27,4 μονάδες, στο Βέλγιο 25,1 και στη Γερμανία 8 μονάδες.

ματα προκάλεσε. Και πάλι πάντως ίσως δεν θα υπάρχουν αρκετοί εργαζόμενοι για να ανταποκριθούν στην ασυνήθιστα μεγάλη ζήτηση από πλευράς των εργοδοτών.

Ενα άλλο στοιχείο που προσελκύει το ενδιαφέρον οικονομολόγων, πολιτικών και επενδυτών είναι οι αυξήσεις των μισθών. Οι εργοδότες αντέδρασαν στην ανεπάρκεια υποψηφίων υπαλλήλων, όπως είναι ενδεδειγμένο να κάνουν σε αυτές τις περιπτώσεις: αυξάνοντας τους μισθούς. Η μέση αύξηση του ωρομισθίου έφτασε τον Απρίλιο στο 5,5% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του περασμένου έτους, έχοντας δηλαδή υπερδιπλασιαστεί σε σύγκριση με τις αντίστοιχες αυξήσεις προ πανδημίας. Κανονικά οι μεγαλύτερες αυξήσεις μισθών είναι καλά νέα. Οι ιοχνές αυξήσεις μισθών για μεγάλο χρονικό διάστημα ήταν το κύριο χαρακτηριστικό της αρχής και αδύναμης ανάκαμψης που σημείωσε η αμερικανική οικονομία μετά την τελευταία ύφεση.

THE NEW YORK TIMES

Partners in your success

Marketing and Channel Enablement

Supply Chain & Logistics

Vast Technology Portfolio

Scan the code to Learn More

Προς συμφωνία για τα σιτηρά

Συνάντηση Λαβρόφ - Τσαβούσογλου στην Αγκυρα για το άνοιγμα των λιμανιών

Κοντά σε συμφωνία φαίνεται ότι βρίσκονται οι οχοινοτενείς διαπραγματεύσεις στο τετράγωνο Ρωσία - Ουκρανία - Τουρκία - Ηνωμένα Έθνη για την αποδέσμευση των σιτηρών που κινδυνεύουν να ασιπίσουν στα αποκλεισμένα ουκρανικά λιμάνια, ζήτημα μεγάλης σημασίας ώστε να αποτραπεί η επαπειλούμενη διεθνής επισιτιστική κρίση.

Καταλυτικό ρόλο αναμένεται να παίξει η σπερινή συνάντηση του Σεργκέι Λαβρόφ με τον Μεβλούτ Τσαβούσογλου στην Αγκυρα. Ο Ρώσος υπουργός Εξωτερικών, ο οποίος θα συνοδεύεται από στρατιωτική αντιπροσωπεία, πρόκειται να συζητήσει με τον Τούρκο ομόλογό του το άνοιγμα ασφαλών θαλάσσιου διαδρόμου για τη μεταφορά περίπου 20 εκατομμυρίων τόνων ουκρανικών σιτηρών, που περιμένουν στις αποθήκες της Μαύρης Θάλασσας.

Τι προβλέπει το σχέδιο

Ρεπορτάζ της ρωσικής εφημερίδας Izvestia ανέφερε ότι Τουρκία και Ρωσία έχουν συμφωνήσει σε σχέδιο που προβλέπει ότι ο τουρκικός στρατός θα βοηθήσει τους Ουκρανούς να αφαιρέσουν τις νάρκες από το λιμάνι της Οδησσού, ενώ ρωσικά πολεμικά πλοία θα συνοδεύουν τα φορτηγά με τα σιτηρά στη Μαύρη Θάλασσα. Την επίτευξη προόδου τις τελευταίες ημέρες επιβεβαίωσε ο Τούρκος υπουργός Άμυνας, Χουλουσί Ακάρ.

Στο ίδιο μήκος κύματος εμφανίστηκε ο Ρώσος ομόλογός του, Σεργκέι Σοϊγκού, ο οποίος ανέφερε ότι τα δύο ουκρανικά λιμάνια που κατέλαβε ο ρωσικός στρατός στην Αζοφική Θάλασσα, η Μαριούπολη και το Μπερτινάνοκ, έχουν καθαριστεί από νάρκες και είναι έτοιμα να μεταφέρουν σιτηρά. Ωστόσο ο αναπληρωτής υπουργός Αγροτικής Πολιτικής και Τροφίμων της Ουκρανίας, Τάρας Βισότσκι, δήλωσε ότι αν η Ρωσία δεν άρει τον ναυτικό αποκλεισμό των ουκρανικών λιμανιών στη Μαύρη Θά-

Ο Ρώσος ΥΠΕΞ θα συζητήσει με τον Τούρκο ομόλογό του τη δημιουργία ασφαλούς θαλάσσιου διαδρόμου για τη μεταφορά περίπου 20 εκατ. τόνων ουκρανικών σιτηρών, που περιμένουν στις αποθήκες της Μαύρης Θάλασσας.

Οι Κούρδοι της Συρίας προειδοποιούν ότι θα συμμαχήσουν με τον Ασαντ αν η Τουρκία εισβάλει ξανά στα εδάφη τους.

λασσα, οι εξαγωγές σιτηρών θα είναι πολύ περιορισμένες.

Σύμφωνα με τον Ουκρανό αξιωματούχο, η μέγιστη ποσότητα σιτηρών που μπορεί να εξάγει η χώρα του από το οδικό και σιδηροδρομικό δίκτυο ή

και από τα πλωτά της ποτάμια, φτάνει μετά βίας τα δύο εκατομμύρια τόνους τον μήνα, ενώ πριν από τον πόλεμο ξεπερνούσε τα έξι εκατομμύρια. Όσο για τα λιμάνια της Αζοφικής που κατέχουν οι Ρώσοι, τα νερά είναι ρηκά και οι δυνατότητες μεταφοράς περιορισμένες.

Στη συνάντηση Λαβρόφ - Τσαβούσογλου αναμένεται να συζητηθεί και η απειλή της Τουρκίας να εισβάλει εκ νέου στις κουρδικές περιοχές της βόρειας Συρίας για να πλήξει την κουρδική πολιτοφυλακή YPG. Χθες, οι ελεγχόμενες από τους Κούρδους συριακές δημοκρατικές δυνάμεις, σύμμαχοι των ΗΠΑ

στην περιοχή, προειδοποίησαν ότι αν υπάρξει και τέταρτη τουρκική εισβολή στα εδάφη τους θα συνεργαστούν με τον Σύρο πρόεδρο Μπασάρ Ασαντ.

Η προειδοποίηση μεταφράζεται ως προσπάθεια άσκησης πίεσης στην Ουάσινγκτον, ώστε με τη σειρά της να πιέσει την Αγκυρα. Πάντως ο Χουλουσί Ακάρ επέμεινε χθες ότι ο τουρκικός στρατός θα επέμεινε για να εκκαθαρίσει από τους Κούρδους «τρομοκράτες» τις συριακές πόλεις Ταλ Ριφάτ και Μανμπιτζ, προσθέτοντας ότι «κανείς δεν πρέπει να προσπαθήσει να σταματήσει την Τουρκία».

REUTERS, A.P.

Δεν παραχωρούμε εδάφη, διαμνηύει ο Ζελένσκι

Κατηγορηματική απάντηση σε όσους τον συμβουλεύουν να επιδιώξει άμεσα κατάπαυση του πυρός, ακόμη και αν χρειαστεί να κάνει παραχωρήσεις στη Ρωσία, έδωσε χθες ο Βολοντίμιρ Ζελένσκι. «Έχουμε ήδη χάσει τόσο πολλούς ανθρώπους ώστε να μπορούμε έτσι απλά να παραχωρήσουμε εδάφη από την επικράτειά μας», δήλωσε ο Ουκρανός πρόεδρος, συμμετέχοντας μέσω τηλεδιάσκεψης σε εκδήλωση που οργάνωσε η βρετανική εφημερίδα Financial Times. «Η αποτελμάτωση (στο πεδίο της μάχης) δεν είναι επιλογή. Οφείλουμε να πετύχουμε την πλήρη απαλλαγή μας από την κατοχή, σε όλη τη χώρα», προσέθεσε.

Τις προηγούμενες ημέρες, Ουκρανοί

Ρώσος στρατηγός σκοτώθηκε πολεμώντας στην πρώτη γραμμή του μετώπου,στην ανατολική Ουκρανία.

αξιωματούχοι αντέδρασαν αρνητικά στη δήλωση του Εμανουέλ Μακρόν ότι είναι σημαντικό «να μην ταπεινωθεί η Ρωσία», ερμηνευοντάς την ως σύσταση για ικανοποίηση κάποιων απαιτήσεων της Μόσχας. Ερωτηθείς για την τοποθέτηση του Γάλλου προέδρου, ο Ζελένσκι απάντησε: «Δεν θα ταπει-

νώσουμε κανέναν, απλά θα απαντήσουμε ανάλογα». Στο πλευρό του Ζελένσκι στάθηκε για μία ακόμη φορά ο Μπόρις Τζόνσον. Στην πρώτη συνέντευξη του υπουργικού του συμβουλίου, ύστερα από την απόρριψη της πρότασης μομφής εναντίον του από την κοινοβουλευτική ομάδα των Συντηρητικών, ο Βρετανός πρωθυπουργός δήλωσε ότι δεν θα πρέπει να ασκούνται πιέσεις στον Ζελένσκι να υπογράψει μια «κακή ειρήνη» με τον Πούτιν.

Στο μεταξύ, συνεχίστηκαν και χθες οι αιματηρές οδομαχίες στο Σεβεροντονέσκ της ανατολικής επαρχίας Λουγκάνσκ. Σύμφωνα με τον Ρώσο υπουργό Άμυνας, Σεργκέι Σοϊγκού, οι δυνάμεις του ελέγχουν πλέον όλη την αστική

περιοχή, με τους Ουκρανούς μαχητές να έχουν περιοριστεί στη βιομηχανική ζώνη και στα περίχωρα. Στην γειτονική επαρχία Ντονέσκ, ο επικεφαλής των ρωσόφωνων αυτονομιστών Ντέινς Πουσίλιν επιβεβαίωσε ότι ο Ρώσος στρατηγός Ρόμαν Κουτούζοφ σκοτώθηκε πολεμώντας στην πρώτη γραμμή. Τέλος, οι ομοσπονδιακές αρχές των ΗΠΑ κατέθεσαν αγωγή για την κατάσχεση δύο αεροπλάνων που πιστεύεται ότι ανήκουν στον Αμπράμοβιτς. Στην αγωγή υποστηρίζεται ότι ο Ρώσος ολιγάρχης έστειλε τα δύο αεροπλάνα στη Ρωσία χωρίς να έχει λάβει την απαιτούμενη άδεια από την αρμόδια υπηρεσία του αμερικανικού υπουργείου Εμπορίου.

REUTERS, A.P.

Ελλιπής εκπαίδευση στα προηγμένα όπλα

Ολοένα και πιο προηγμένα οπλικά συστήματα προωθεί το ΝΑΤΟ στην Ουκρανία, με ακόμη περισσότερα να αναμένονται, όπως το προηγμένο σύστημα πολλαπλού εκτοξευτή ρουκετών, το οποίο ΗΠΑ και Λονδίνο έχουν δεσμευθεί να προσφέρουν στον ουκρανικό στρατό.

Αναξιοποίητο το JIM LR

Πριν από ένα μήνα, μονάδα του ουκρανικού πυροβολικού έλαβε δυτικές κατασκευές λείζερ εντοπισμού στόχων, το οποίο κανείς δεν ήξερε να χρησιμοποιήσει. Το όργανο, γνωστό ως JIM LR, μοιάζει με ζευγάρι κυάλια και αποτελεί ιδανικό «συμπλήρωμα» για τα παλαιά αντιαρματικά πυροβόλα του ουκρανικού στρατού. Το JIM είναι ικανό να εντοπίσει και να αναγνωρίσει στόχους και να μεταδώσει στους χειριστές την απόσταση, κατεύθυνση και γεωγραφική θέση. Ο διοικητής της ιλps πυροβολικού λέει ότι προσπαθεί να μάθει τον χειρισμό χάρη σε βιβλίο οδηγιών και με τη βοήθεια μεταφραστικής εφαρμογής.

«Οι Ουκρανοί αδημονούν να αναπτύξουν δυτικά όπλα στο πεδίο της μάχης. Τα όπλα αυτά απαιτούν, όμως, συντήρηση από εκπαιδευμένο προσωπικό. Κάποια πράγματα απαιτούν τον χρόνο τους», λέει ο Μάικλ Κόφμαν του ινστιτούτου CNA στη Βιρτζίνια.

Οι ΗΠΑ και άλλα κράτη του ΝΑΤΟ είχαν εκπαιδεύσει στελέχη του ουκρανικού στρατού πριν από τη ρωσική εισβολή, αν και τα προηγμένα αυτά συστήματα δεν περιλαμβάνονταν στο πρόγραμμα. Παρ' όλα αυτά, μεταξύ 2015 και 2021 περισσότεροι από 27.000 Ουκρανοί εκπαιδεύθηκαν από τουλάχιστον 150 Αμερικανούς ειδικούς στο κέντρο Γιαβορίβ κοντά στο Αβιβ.

Το σύστημα εντοπισμού και στόχευσης JIM LR, κατασκευασμένο στη Γαλλία, μπορεί να συνδυαστεί αποτελεσματικά με το αμερικανικό πυροβόλο τύπου Χάουιτζερ M777 των 155 χιλιοστών. Και τα δύο συστήματα εμφανίζουν, όμως, ιδιαιτερότητες, που απαι-

τούν διά ζωής εκπαίδευση. Το M777 είναι πολύ ευκίνητο, παρά τους 4,5 τόνους βάρους και είναι ικανό να πλήττει στόχους σε αποστάσεις μεγαλύτερες των 80 χλμ. Η έλλειψη εκπαίδευσης των ανδρών του πυροβολικού, όμως, δεν έχει επιτρέψει την ανάπτυξη των ισχυρών αυτών πυροβόλων σε κρίσιμες ζώνες του μετώπου.

Διαφορετικά εργαλεία

Όταν οι εκπαιδευμένοι από Αμερικανούς Ουκρανοί πεζικάριοι προσπάθησαν να συντηρήσουν τα M777 διαπίστωσαν ότι χρειάζονταν νέα –αμερικανικά– εργαλεία, καθώς οι βίδες και τα παξιμάδια των πυροβόλων απαιτούσαν εργαλεία σε ίντσες και πόδια, αντί για εκατοστά και μέτρα.

Το JIM LR, από τη μεριά του, παρότι ακριβές και εύχρηστο, εμφανίζει τις

Το Κίεβο παραλαμβάνει σύγχρονο δυτικό εξοπλισμό, δίνει οι στρατιώτες να γνωρίζουν τον χειρισμό των συστημάτων.

γεωγραφικές συντεταγμένες του στόχου του με διαφορετικό τρόπο από τις συντεταγμένες της σοβιετικής χαρτογραφικής υπηρεσίας, πάνω στην οποία βασίζονται οι σύγχρονοι ουκρανικοί χάρτες, υποχρεώνοντας τους παρατηρητές σε μαθηματικές πράξεις την ώρα της μάχης.

«Τα μέσα στη διάθεσή μας είναι λιγότερα από αυτά που διαθέτει ο στρατός μας στα μέτωπα της Ανατολής. Εμείς στον νότο έχουμε αποφυγή τα χειρότερα. Για την ώρα βλέπουμε μόνο στην τηλεόραση τα νέα όπλα που παραλαμβάνει το Κίεβο, αλλά πιστεύω ότι θα φθάσουν και σε εμάς», λέει ο ταγματάρχης Ρομάν Κοβαλιόφ, διοικητής πυροβολαρχίας έξω από τη Χερσώνα. THE NEW YORK TIMES

Η έλλειψη εκπαίδευσης των Ουκρανών δεν έχει επιτρέψει την πλήρη ανάπτυξη των ισχυρών πυροβόλων που στέλνουν οι χώρες της Δύσης σε κρίσιμες ζώνες του μετώπου.

Κλονίζεται η κυβέρνηση του πρωθυπουργού Ναφτάλι Μπένετ στο Ισραήλ

Ενα ακόμη πλήγμα δέχθηκε τη Δευτέρα ο κυβερνητικός συνασπισμός του Ισραήλ, μετά την καταψήφιση του νομοσχεδίου για παράταση ισχύος του ισραηλινού δικαίου στις περιοχές των εποίκων, στη Δυτική Οχθη. Το σχετικό νομικό καθεστώς τέθηκε σε εφαρμογή το 1967, μετά την κατοχή της Δυτικής Οχθης, και παρέχει στους εποίκους ίσα δικαιώματα με αυτά των κατοίκων του Ισραήλ. Ο «νόμος Ιουδαίας και Σαμάρειας», όπως είναι γνωστός, ανανεώνεται από την Κνέσετ κάθε πενταετία.

Αυτή τη φορά, δύο μέλη του κυβερνητικού συνασπισμού, ένας βουλευτής του αραβικού κόμματος Ραάμ και μία συνάδελφός του από το αριστερό Μερέτζ, αρνήθηκαν να επικυρώσουν την ανανέωσή του. Η ενέργειά τους δεν θέτει, επί του παρόντος, σε αμφισβήτηση την εξακολούθηση της ισχύος των εβραϊκών νόμων στη Δυτική Οχθη. Κλονίζει, όμως, την κυβέρνηση του πρω-

Επί ξυρού ακμής ο συνασπισμός, μετά την καταψήφιση νομοσχεδίου για παράταση ισχύος του ισραηλινού δικαίου στις περιοχές των εποίκων.

θυπουργού Ναφτάλι Μπένετ. Σύσσωμη η αντιπολίτευση, που αποτελείται από εθνικιστικά κόμματα υπό τον πρώην πρωθυπουργό Μπέντζαμιν Νετανιάχου, είχε ανακοινώσει πριν από την ψηφοφορία ότι θα καταψηφίσει την ανανέωση της νομοθεσίας, σε ένδειξη έλλειψης εμπιστοσύνης προς την κυβέρνηση μειοψηφίας του Μπένετ. Η επικύρωση, πράγματι, καταψηφίστηκε από 58 βουλευτές έναντι 52 του κυβερνητικού συ-

Ταραχές ξέσπασαν τις προηγούμενες ημέρες στη Δυτική Οχθη, μετά την πρόταση νόμου που απαγορεύει τοποθέτηση παλαιστινιακής σημαίας σε κτίρια που στεγάζουν ιδρύματα, τα οποία λαμβάνουν κρατική χρηματοδότηση, όπως τα πανεπιστήμια.

νασπισμού. Ο «νόμος Ιουδαίας και Σαμάρειας» θα αποτελέσει σημείο οξείας κοινοβουλευτικής αντιπαράθεσης. Αν

δεν υπερψηφισθεί μέχρι την 1η Ιουλίου, οι 475.000 έποικοι που ζουν στη Δυτική Οχθη θα πάψουν να απολαμβάνουν ίσα

δικαιώματα με τους υπόλοιπους Ισραηλινούς. Μεταξύ αυτών συμπεριλαμβάνεται και το εκλογικό δικαίωμα. Ωστόσο, πολιτικοί αναλυτές εκτιμούν πως η δεξιά αντιπολίτευση δεν πρόκειται να παραμποδίσει μελλοντικά τη σχετική νομοθεσία αποστερώντας στους εποίκους τα δικαιώματά τους. Θα προσπαθήσει, αντιθέτως, να αποδυναμώσει τον κυβερνητικό συνασπισμό, παρότι ο Ναφτάλι Μπένετ έχει ταχθεί υπέρ των δικαιωμάτων των εποίκων και της επέκτασης των εποίκισμών στα κατεχόμενα, αποδεικνύοντας ότι η κυβέρνηση αδυνατεί να νομοθετήσει. Αξίζει να σημειωθεί ότι εάν δεν καταστεί εφικτή η εξεύρεση λύσης προκειμένου να υπερκεραστεί μια πιθανή καταψήφιση του «νόμου Ιουδαίας και Σαμάρειας», αυτόματως οι Ισραηλινοί έποικοι θα βρεθούν υπό στρατιωτικό καθεστώς όπως οι Παλαιστίνιοι της Δυτικής Οχθης, τονίζει ο πρώην στρατιωτικός δικαστής και ει-

δικός στο διεθνές και εβραϊκό δίκαιο Εμανουέλ Γκρος.

Την ίδια στιγμή, κλιμακώνεται ο λεγόμενος «πόλεμος της σημαίας» σε περιοχές του Ισραήλ και στη Δυτική Οχθη, που τις περασμένες εβδομάδες προκάλεσε όξυνση και συγκρούσεις μεταξύ Ισραηλινών και Παλαιστινίων. Οι ταραχές ξέσπασαν μετά την πρόταση νόμου που απαγορεύει την τοποθέτηση του παλαιστινιακού συμβόλου σε κτίρια που στεγάζουν ιδρύματα τα οποία λαμβάνουν κρατική χρηματοδότηση, όπως πανεπιστήμια. Η πρώτη ανάνγωση του νομοσχεδίου πέρασε από την Κνέσετ πριν περασμένη εβδομάδα. Για τους υπερμάχους της νομοθεσίας, η έπαρση της παλαιστινιακής σημαίας, την οποία θεωρούν εθνικό σύμβολο, συνιστά πρόκληση. Για τους Παλαιστίνιους, ο νόμος αποτελεί μία ακόμη ισραηλινή προσπάθεια εξάλειψης της εθνικής τους ταυτότητας.

Ευχαριστούμε

για την εμπιστοσύνη σας για πάνω από 25 χρόνια.

Ευγενική υπενθύμιση όπως τερματίσετε την μεταξύ μας τραπεζική σχέση.”

Μετά λύπης & χαιρετισμών,
RCB Bank

Ενόψει της αύξησης του κόστους χρήματος από την ΕΚΤ οι τράπεζες αναπροσαρμόζουν το ύψος των σταθερών επιτοκίων.

Γυρίζουν σε σταθερό το επιτόκιο του στεγαστικού τους δανείου

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Σπεύδουν να κλειδώσουν επιτόκιο οι δανειολήπτες στεγαστικών δανείων, που σε ποσοστό 95% των νέων συμβάσεων επιλέγουν σταθερό μακράς διάρκειας έως και 20 ετών. Η προοπτική ανόδου των επιτοκίων έχει κινητοποιήσει και τους δανειολήπτες που έχουν στεγαστικό με κυμαινόμενο επιτόκιο από το παρελθόν, κυρίως από το 2005 και μετά και οι οποίοι, σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», απευθύνονται στις τράπεζες, κάποιοι με αίτημα τη μετατροπή του επιτοκίου τους σε σταθερό.

Ενόψει της ανόδου του βασικού επιτοκίου από την ΕΚΤ, οι τράπεζες άλλωστε ετοιμάζουν αλλαγές και στα σταθερά επιτόκια — κάποιες έχουν ήδη προχωρήσει σε μικρές τροποποιήσεις στα τιμολόγια τους— διαπιστώνοντας ότι τα σημερινά επίπεδα είναι μη διατηρήσιμα με βάση την άνοδο του κόστους χρήματος. Με βάση στοιχεία από τις τράπεζες, το μέσο σταθερό επιτόκιο για μια 10ετία είναι κοντά 3% και τις 20ετίες στο 3,5%, αλλά όπως εξηγούν τραπεζικά στελέχη το επίπεδο αυτό είναι οριακά στο break even, δηλαδή μετά βίας η τράπεζα καλύπτει το κόστος της. Σύμφωνα με τους αρμόδιους της στεγαστικής πίστης τα σημερινά σταθερά επιτόκια αποτελούν παράθυρο ευκαιρίας για όσους θέλουν να κλειδώσουν τη δόση του στεγαστικού τους δανείου σε εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα για μεγάλο χρονικό διάστημα, καθώς με βάση τις προβλέψεις η άνοδος έχει προεξοφληθεί και μπορεί να φτάσει έως και 11 μονάδα έως τα τέλη του χρόνου.

Για όσους έχουν δάνειο από το παρελθόν η άσκηση για το κατά πόσο συμφέρει η μετατροπή του επιτοκίου από κυμαινόμενο σε σταθερό η μετατροπή είναι χωρίς πέναλτι με τον δανειολήπτη να επιβαρύνεται με 200 ευρώ για έξοδα φακέλου—θα πρέπει να λάβει υπόψη το πότε υπογράφηκε η σύμβαση και το κατά πόσο είναι κοντά στη

λήξη της τοκοχρεωλυτικής περιόδου, δηλαδή του χρόνου που η δόση του δανείου είναι κυρίως τόκοι και όχι κεφάλαιο. Με δεδομένο ότι κατά τη διάρκεια της προηγούμενης οικονομικής κρίσης η ζήτηση για στεγαστικά δάνεια ήταν ελάχιστη, τα περισσότερα δάνεια που έχουν σήμερα στα χαρτοφυλάκια τους οι τράπεζες έχουν συναφθεί από το 2002 έως και το 2009, περίοδος που τα spreads των επιτοκίων ήταν χαμηλά και δεν ξεπερνούσαν το 2%. Με τη μείωση του ευρίτορ σε αρνητικά επίπεδα, τα δάνεια αυτά ωφελήθηκαν όλη την κρίσιμη περίοδο από το 2011 έως και σήμερα, εξασφαλίζοντας για τους οφειλότες τους χαμηλό επίπεδο δόσης. Έτσι όσοι κατάφεραν και έμειναν συνεπείς στην εξυπηρέτηση των στεγαστικών τους υποχρεώσεων, πέτυχαν την αποπληρωμή του μεγαλύτερου μέρους του δανείου τους που επιβαρύνεται εμπροσθοβαρώς με τόκους καθ' όλη την πρώτη 10ετία.

Είναι χαρακτηριστικό ότι κατά την αρχική σύναψη ενός στεγαστικού δανείου και εάν η δόση είναι π.χ. 500 ευρώ, τα πρώτα 400 είναι κυρίως τόκοι, οι οποίοι αρχίζουν να απομειώνονται με το πέρασμα του χρόνου και έτσι το δάνειο όταν φτάνει προς τη λήξη του, η σχέση τόκων και κεφαλαίου αντιστρέφεται. Για τις περιπτώσεις αυτές, όπως εξηγούν τραπεζικά στελέχη, η μετατροπή του δανείου δεν συμφέρει τον πελάτη, ο οποίος δεν έχει λόγο να κλειδώσει το μικρό έστω μέρος της τοκοφόρου περιόδου με υψηλότερο σταθερό επιτόκιο από αυτό που έχει σήμερα και το οποίο είναι κατά κανόνα χαμηλότερο. Ζητούμενο αποτελεί η μετατροπή του επιτοκίου για την ενδιάμεση κατηγορία δανειοληπτών, οι οποίοι θα πρέπει να σταθμίσουν τα δεδομένα τους με βάση αφενός τα σημερινά χαμηλά επίπεδα που έχουν τα κυμαινόμενα επιτόκια, τα οποία ωστόσο έχει προεξοφληθεί ότι θα αυξηθούν έως και 11 μονάδα έως τα τέλη του χρόνου, αφετέρου την υπόλοιπη διάρκεια του δανείου τους.

Οχυρά της ελληνικής οικονομίας έναντι του στασιμοπληθωρισμού

Ισχυρότερο όπλο ο τουρισμός, ενισχύσεις και από το Ταμείο Ανάκαμψης

ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Στον θεό του τουρισμού προσεύχεται τώρα η κυβέρνηση για να ξεφύγει η Ελλάδα από τον κίνδυνο ραγδαίας υποχώρησης του ΑΕΠ, που αντιμετώπιζον άλλες χώρες στην Ευρώπη και κατά συνέπεια για να διασωθούν τα εισοδήματα των πολιτών και να μη χρειαστεί να βάλει κι άλλο βαθιά το χέρι στο ταμείο του Δημοσίου για μέτρα στήριξης.

Στο επίκεντρο βρίσκονται τα περίπου 7 δισ. ευρώ που χωρίζουν τα τουριστικά έσοδα του 2019 (18,2 δισ. ευρώ) από τα περυσινά (11 δισ. ευρώ). Αν αυτά καλυφθούν φέτος, υποστηρίζουν οι οικονομολόγοι, η οικονομία θα κρατηθεί σε ικανοποιητικά επίπεδα, με τον ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ να διαμορφώνεται στην περιοχή του 3%, όπως προβλέπει το Πρόγραμμα Σταθερότητας. Και μέχρι στιγμής οι ενδείξεις είναι θετικές. Ακόμη κι αν οι αφίξεις είναι χαμηλότερες από αυτές του 2019, τα έσοδα, χάριν στον πληθωρισμό, είναι πιθανό να φτάσουν τα επίπεδα της χρονιάς-ρεκόρ για τον ελληνικό τουρισμό, εκτιμούν οι οικονομολόγοι.

Με αυτό το δεδομένο, η ελληνική οικονομία προβλέπεται ότι θα υπεραποδώσει σε σύγκριση με τον μέσο όρο της Ευρώπης. Ελλάδα και Ιταλία διασώζονται χάριν στον τουρισμό, εκτιμούν οι αναλυτές. Προειδοποιούν, πάντως, ότι ένα ενδεχόμενο νέο φθινοπωρινό σοκ δεν μπορεί να αποκλειστεί και στην περίπτωση αυτή τα πράγματα θα είναι πολύ δυσόικτα, «καθώς ήδη βρισκόμαστε στο όριο». Η αβεβαιότητα είναι τόσο μεγάλη που κανείς δεν παίρνει πλέον ως δεδομένες τις προβλέψεις, οι οποίες αναθεωρούνται συνεχώς.

Είναι χαρακτηριστικό ότι πολλοί οικοί μιλούν πλέον για ύφεση στην Ευρώπη από το τέλος της φετινής χρονιάς ή το 2023, ενώ και η ίδια η Κομισιόν έχει προσθέσει δύο δυσμενή σενάρια με ύφεση στις προβλέψεις της για την ευρωπαϊκή οικονομία.

Εννοείται ότι αν συμβεί κάτι τέτοιο, η Ελλάδα θα υποστεί κι αυτή, έστω και με μικρή καθυστέρηση, τις συνέπειες. Ο τουρισμός δεν θα αμυνθεί για πάντα. Αν η Γερμανία βυθιστεί σε ύφεση, οι Γερμανοί του-

Μέχρι στιγμής οι ενδείξεις από τον τουρισμό είναι θετικές. Πάντως, ακόμη κι αν οι αφίξεις είναι χαμηλότερες από αυτές του 2019, τα έσοδα, χάριν στον πληθωρισμό, είναι πιθανό να φτάσουν τα επίπεδα της χρονιάς-ρεκόρ για τον ελληνικό τουρισμό, εκτιμούν οι οικονομολόγοι.

Η ελληνική οικονομία προβλέπεται ότι θα υπεραποδώσει σε σύγκριση με τον μέσο όρο της Ευρώπης, λόγω κυρίως του τουρισμού.

ρίστες δεν θα έρθουν στην Ελλάδα και θα έχουμε έναν νέο γύρο ραγδαίας πτώσης.

Το περιβάλλον αυτό δεν βοηθά, βεβαίως, την κυβέρνηση, που πιέζεται να συνεχίσει και να επαυχέσει τη στήριξη στους πολίτες, έναντι της ακρίβειας και κυρίως της ενεργειακής. Πριν καλά καλά υλοποιηθούν τα μέτρα που ανακοινώθηκαν πριν από έναν μήνα, ύψους 3,2 δισ. ευρώ έως το τέλος του έτους, κυκλοφορούν σενάρια για τα επόμενα βήματα. Ο υπουργός Οικονομικών Χρήστος Σταϊκούρας όσο και ο αναπληρωτής υπουργός Θόδωρος Σκυλακάκης τονίζουν καθημερινά σχεδόν σε δηλώσεις τους ότι με βάση τα σημερινά δεδομένα ο δημοσιονομικός

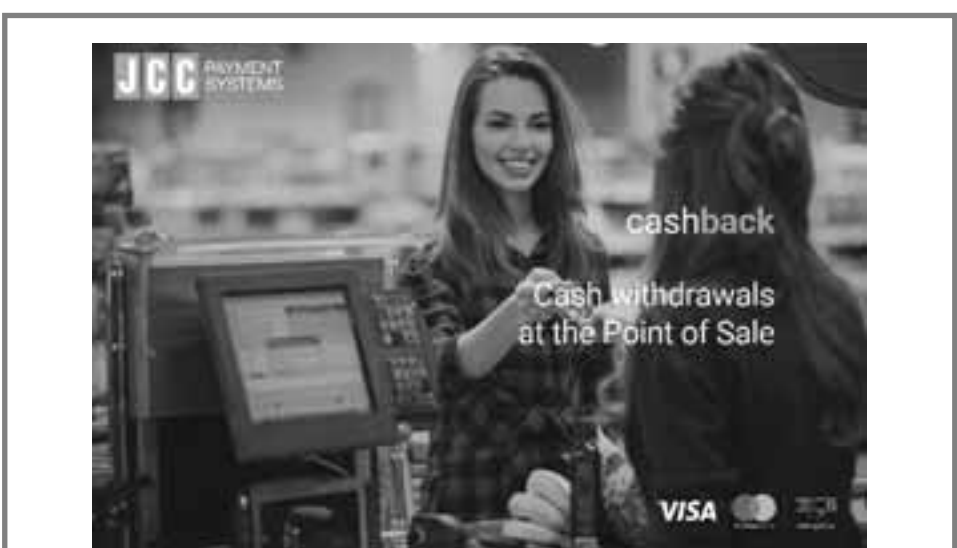
χώρος για μέτρα έχει εξαντληθεί, αλλά αφήνουν πάντα ανοικτό ένα περιθώριο να βρεθεί κάποιος επιπλέον χώρος μελλοντικά, που θα μπορούσε να αξιοποιηθεί για ενίσχυση της στήριξης.

Πληροφορίες από πηγή του οικονομικού επιτελείου αναφέρουν ότι αυτό που εξετάζεται αφορά κυρίως τη συνέχιση της στήριξης για την αγορά βενζίνης και ντίζελ, καθώς τα σχετικά μέτρα λήγουν στο τέλος Ιουνίου. Στο οικονομικό επιτελείο μετρούν αυτή τη στιγμή τα έσοδα του Μαΐου, τα οποία φαίνεται να πήγαν λίγο υψηλότερα από τις προβλέψεις, αλλά μένει να διαπιστωθεί αν αυτή η υπέρβαση οφείλεται έως έναν βαθμό στην επιλογή πολλών φορολογουμένων να πληρώσουν τον ΕΝΦΙΑ εφάπαξ και όχι με δόσεις, όπως υπολόγιζε η κυβέρνηση, οπότε η υπέρβαση του Μαΐου θα μεταφραστεί σε υστέρηση τους επόμενους μήνες. Σε κάθε περίπτωση, η ίδια πηγή αποκλείει να επαναληφθεί η «επιταγή ακρίβειας» που δόθηκε το Πάσχα.

Η κυβέρνηση ασφαλώς και δεν μπορεί να πάρει μεγάλα δημοσιο-

νομικά ρίσκα, τη στιγμή που η χώρα είναι η πιο υπερχρεωμένη στην Ε.Ε. και ταυτόχρονα αυτή που έδωσε τη μεγαλύτερη στήριξη για την πανδημία, κάτι που δεν σχολιάστηκε με ενθουσιασμό στην Ευρώπη. Η επενδυτική βαθμίδα εξακολουθεί να αποτελεί στόχο για το 2023, αλλά πολλοί εκτιμούν πλέον, ακόμη και εντός των κόλπων της κυβέρνησης, ότι αυτό θα συμβεί μετά τις εκλογές, εφόσον αυτές γίνουν τελικά στο τέλος της τετραετίας. Εκτός από τον τουρισμό, η ελληνική οικονομία έχει και άλλα στηρίγματα για τη φετινή χρονιά. Σε ανάλυσεις τους τις προηγούμενες ημέρες τραπεζικοί αναλυτές αναφέρθηκαν, μεταξύ άλλων, στα κονδύλια του Ταμείου Ανάκαμψης, στις αυξημένες καταθέσεις και τις αυξήσεις μισθών. Σε περίπτωση, όμως, μιας κλιμάκωσης της γεωπολιτικής κρίσης διεθνώς, όλοι συμφωνούν ότι θα αναδειχθεί το στοιχείο του «αδύναμου κρίκου». Έτσι εξηγείται η συντηρητική στάση του οικονομικού επιτελείου, παρότι οι προβλέψεις για τον πληθωρισμό κινούνται πλέον στα επίπεδα του 7%-9%.

Γεμίζει ο κρατικός κουμπαράς, προσδοκίες για νέα μέτρα στήριξης

Αναλήψεις μετρητών μέσω των POS τερματικών της JCC

Η JCC Payment Systems, ενημερώνει τους πελάτες της και το κοινό ότι η υπηρεσία εξαφάνισης μετρητών κατά την πληρωμή σε φυσικό τερματικό (POS), είναι διαθέσιμη από την JCC και ήδη βρίσκεται σε εφαρμογή από το 2021 σε αριθμό εμπόρων πελατών της JCC. Το JCC Cashback είναι μια υπηρεσία που προσφέρεται μέσω των POS τερματικών της JCC, και επιτρέπει την ανάληψη μετρητών από το ταμείο της επιχείρησης κατά την πληρωμή αγαθών και υπηρεσιών με χρεωστική κάρτα. Τα POS τερματικά που είναι ενεργοποιημένα με την υπηρεσία αυτή δύνανται ουσιαστικά να ενεργήσουν συμπληρωματικά του δικτύου ATM ούτως ώστε οι κάτοχοι χρεωστικών καρτών να μπορούν να αποσύρουν χρηματικά ποσά (έως τα €100), σε βολικές γι' αυτούς τοποθεσίες.

Όλες οι κατηγορίες επιχειρήσεων μπορούν να εγγραφούν σε αυτήν την υπηρεσία και να παρέχουν στους πελάτες τους τη δυνατότητα ανάληψης μετρητών από τους τραπεζικούς τους λογαριασμούς, εάν το επιθυμούν.

Σημειώνεται ότι το Cashback μπορεί να εκτελεστεί μόνο κατά την πραγματοποίηση συναλλαγής αγοράς με χρεωστική κάρτα VISA ή Mastercard. Το POS τερματικό της JCC επιβε-

βαιώνει την συμβατότητα της κάρτας και κατευθύνει τον χρήστη ανάλογα.

Οι επιχειρήσεις δεν επιβαρύνονται με κανένα κόστος για την προσφορά του Cashback. Όταν ένας πελάτης ζητά Cashback, προμήθεια αποκόπτεται μόνο για το τμήμα της συναλλαγής αγοράς και όχι για το ποσό της ανάληψης μετρητών. Με αυτό τον τρόπο διευκολύνεται η διαχείριση των μετρητών στο ταμείο τους, χωρίς κόστος. Ταυτόχρονα, οι κάτοχοι καρτών δεν επιβαρύνονται με κανένα τέλος όταν χρησιμοποιούν αυτήν την υπηρεσία. Η κάρτα τους χρεώνεται μόνο για το ποσό των μετρητών που λαμβάνουν.

Η JCC Payment Systems δεσμεύεται για την άμεση ενεργοποίηση υφιστάμενων εμπόρων της ή και νέων πελατών, χωρίς χρονοβόρες διαδικασίες.

Για περισσότερες πληροφορίες και για άμεση εγγραφή στην υπηρεσία οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επισκεφθούν την ιστοσελίδα: <https://www.jcc.com.cy/el/jcc-in-your-shop/cashback/>.

Εναλλακτικά, μπορούν να επικοινωνήσουν με το τμήμα εξυπηρέτησης πελατών της JCC στο 22868000 ή στο customerservice@jcc.com.cy.

Του **ΠΡΟΚΟΠΗ ΚΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ**

Συνεχίζουν την ανοδική πορεία τα έσοδα του προϋπολογισμού, καθώς τα πρώτα στοιχεία που έχει λάβει το οικονομικό επιτελείο για τον μήνα Μάιο δείχνουν νέα αύξηση των φορολογικών εσόδων. Η εξέλιξη αυτή, προς το παρόν τουλάχιστον, δείχνει ότι η ενεργειακή κρίση δεν έχει οδηγήσει τα νοικοκυριά αλλά και τις επιχειρήσεις να αφήσουν απλήρωτους φόρους για να καλύψουν άλλες ανάγκες που έχουν δημιουργηθεί συνεπεία της ακρίβειας.

Όπως αναφέρουν πηγές του υπουργείου Οικονομικών, η κατανάλωση (σε σούπερ μάρκετ και καταστήματα) κινήθηκε στα αναμενόμενα επίπεδα, συμβάλλοντας σημαντικά στην τόνωση των εσόδων, αντίθετα όμως ο όγκος των πωλήσεων καυσίμων καταγράφει πτωτικές τάσεις και τον Μάιο. Συγκεκριμένα, οι ίδιες πηγές αναφέρουν ότι οι πωλήσεις πετρελαιοκίνησης ανέρχονται στα ίδια επίπεδα με τον προηγούμενο μήνα, χωρίς δηλαδή να καταγράφεται μείωση της ζήτησης, ενώ αντίθετα μειωμένη ήταν η ζήτηση βενζίνης. Κατά συνέπεια συρρικνώθηκαν τα έσοδα από τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης, τα οποία ωστόσο αντιστάθμισαν από τις αυξημένες εισπράξεις ΦΠΑ από την εν λόγω πηγή (ΦΠΑ στα πετρελαιοειδή).

Παράλληλα, τονίζουν ότι «η ανάκαμψη του ευρώ έναντι του δολαρίου θα δώσει μικρή ανάσα στις τιμές των καυσίμων, αλλά αυτό σε κάθε περίπτωση δεν μας καθυποχάζει, καθώς ουδείς γνωρίζει τη διάρκειά τους».

Όπως φαίνεται, «κτιζεται» σιγά σιγά δημοσιονομικός χώρος, καθώς η καλή πορεία των εσόδων του Μαΐου δείχνει να επιτρέπει μια νέα δέσμη μέτρων κατά της ακρίβειας. Σε κάθε περίπτωση, όπως αναφέρουν οι πηγές του υπουργείου Οικονομικών, θα πρέπει να ληφθούν τα επόμενα

Στο πρώτο τετράμηνο του έτους τα φορολογικά έσοδα του προϋπολογισμού ξεπέρασαν κάθε προσδοκία.

Τα φορολογικά έσοδα στο τετράμηνο Ιανουαρίου - Απριλίου σημείωσαν υπέρβαση 1,748 δισ. ευρώ έναντι του στόχου.

στοιχεία για τα έσοδα του προϋπολογισμού τον Μάιο πριν από τις τελικές αποφάσεις. Σημειώνεται ότι στο πρώτο τετράμηνο του έτους τα φορολογικά έσοδα του προϋπολογισμού ξεπέρασαν κάθε προσδοκία. Συγκεκριμένα κατέγραψαν υπέρβαση έναντι του στόχου κατά 1,748 δισ. ευρώ, με το 43% αυτών (755 εκατ. ευρώ) να αφορούν υπερεισπράξεις από ΦΠΑ, που βοηθούν στη δημιουργία του δημοσιονομικού χώρου για νέο πακέτο στήριξης το οποίο, όπως φαίνεται, θα είναι στον τομέα των καυσίμων. Ψπενθυμίζεται ότι η επιδότηση των 35-55 ευρώ στη βενζίνη για όσους έχουν οικογενειακό

εισοδήμα έως 30.000 ευρώ «καλύπτει» την περίοδο Απριλίου - Ιουνίου.

Τι εξετάζεται

Εφόσον λοιπόν τα οριστικά στοιχεία δείξουν ότι υπάρχει δημοσιονομικός χώρος, θα ενεργοποιηθούν από τον Ιούλιο νέα μέτρα στήριξης. Τα σενάρια που εξετάζονται προβλέπουν:

- Την συνέχιση της επιδότησης βενζίνης από 30 έως 50 ευρώ για όλους και μετά τον Ιούνιο που λήγει το ισχύον μέτρο.
- Την παράταση της επιδότησης του πετρελαίου κίνησης στην αντλία με 15 λεπτά το λίτρο, μέτρο το οποίο ισχύει και για τον τρέχοντα μήνα και ουσιαστικά βοήθησε στη διατήρηση της κατανάλωσης.
- Την διεύρυνση του μεταφορικού ισοδυναμίου με το οποίο επιδιώκεται η εξίσωση του κόστους μεταφοράς με μέσα μαζικής μεταφοράς από την ηπειρωτική Ελλάδα σε νησί ή από νησί σε νησί, με το κόστος που θα ίσχυε στην ηπειρωτική Ελλάδα για

την ίδια απόσταση.

ΕΝΦΙΑ

Ενα εντυπωσιακό στοιχείο που διαπίστωσε το οικονομικό επιτελείο από τα πρώτα στοιχεία για τα έσοδα του Μαΐου, είναι η αύξηση των εισπράξεων από τον ΕΝΦΙΑ. Εφόσον συνεχιστεί η τάση αυτή, «θα μπορούμε να μιλάμε για εισπραξιμότητα που θα προσεγγίσει το 85%», αναφέρουν χαρακτηριστικά, αλλά σημειώνουν ταυτόχρονα ότι το επόμενο μεγάλο στοιχείο είναι ο Σεπτέμβριος, όπου οι υποχρεώσεις των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων αυξάνονται κατακόρυφα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, το περυσινό έτος οι εμπρόθεσμες πληρωμές του ΕΝΦΙΑ ανήλθαν στο 73,94% του βεβαιωθέντος φόρου. Από τα στοιχεία που έχει το οικονομικό επιτελείο φαίνεται ότι δεκάδες χιλιάδες φορολογούμενοι πληρώσαν, όχι μόνο εμπρόθεσμα τον ΕΝΦΙΑ αλλά και εφάπαξ. Αποδίδουν την εξέλιξη αυτή στη σημαντική μείωση του ΕΝΦΙΑ, που για κάποιους έφθασε και το 45% σε σύγκριση με τον ΕΝΦΙΑ του περασμένου έτους. Ταυτόχρονα, αρκετοί επέλεξαν να πληρώσουν τον φόρο μέσω καρτών σε 12 άτοκες δόσεις (έναντι των 10 δόσεων που δίνει το υπουργείο Οικονομικών). Αλλά και σε αυτές τις περιπτώσεις το Δημόσιο εισέπραξε το σύνολο του οφειλόμενου ΕΝΦΙΑ.

Εισπράξεις ΦΠΑ

Ενα δεύτερο εντυπωσιακό στοιχείο είναι οι εμπρόθεσμες πληρωμές του ΦΠΑ. Συγκεκριμένα το ποσοστό εμπροθέσμων πληρωμών από τις επιχειρήσεις ανήλθε στο 92,48%, ποσοστό που ενδεχομένως να αποτελεί ρεκόρ εισπραξιμότητας ΦΠΑ. Από τα 654 εκατ. ευρώ ΦΠΑ που υπήρχε υποχρέωση καταβολής, πληρώθηκε από τους υπόχρεους εμπρόθεσμα ποσό ύψους 604 εκατ. ευρώ.

Φυσικό αέριο από την Ελλάδα σε Ουγγαρία και Ουκρανία

Μέσω του ελληνικού συστήματος και διαβαλκανικού αγωγού

Της ΧΡΥΣΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ

Αέριο από τη Ρεβυθούσα και τον νέο τερματικό σταθμό LNG Αλεξανδρούπολης θα φθάνει μέχρι το Κίεβο και τη Βουδαπέστη, μέσω του ελληνικού συστήματος αγωγών και του παροπλισμένου αγωγού Trans Balkan Pipeline (TBP), που επί 30 χρόνια μετέφερε ρωσικό αέριο μέσω της Ουκρανίας στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και προετοιμάζεται για να δουλέψει ανάποδα. Να στέλνει αέριο δηλαδή από τον Νότο στον Βορρά, δουλώντας σε αντίστροφη από τον αρχικό του σχεδιασμό ροή. Η χωρητικότητα του διαβαλκανικού αγωγού είναι 17 δισ. κ.μ. αερίου και τα 7,5-8 δισ. αυτής θα μπορούν να καλυφθούν με αέριο που θα μεταφέρεται μέσω του ελληνικού συστήματος από τη Βουλγαρία για να συνδράμει στην απεξάρτηση των χωρών των Βαλκανίων από τη Ρωσία. Οι ποσότητες αντιστοιχούν κατά 1,5 φορά στην κατανάλωση της ελληνικής αγοράς και κατά 2,5 φορές της βουλγαρικής.

Η διαφοροποίηση προμήθειας φυσικού αερίου για τις χώρες των Βαλκανίων είναι από τα πιο δύσκολα κομμάτια της στρατηγικής απεξάρτησης της Ε.Ε. από το ρωσικό αέριο κι αυτό λόγω της υψηλής εξάρτησής τους από τη Ρωσία, ως χώρες του πρώην σοβιετικού μπλόκ.

Η περιφερειακή ομάδα εργασίας της Νοτιοανατολικής Ευρώπης (Task Force), στην οποία συμμετέχουν Ελλάδα, Βουλγαρία, Ρουμανία, Κροατία και Μολδαβία και συστάθηκε στο πλαίσιο του «ΕU Energy Platform», του εθελοντικού μηχανισμού που δημιούργησε η Κομισιόν για κοινές αγορές φυσικού αερίου –από τις 18 Μαΐου που η Ε.Ε. ανακοίνωσε το σχέδιο REPowerEU, θέτοντας στόχο να περιορίσει τις εισαγωγές ρωσικού αερίου στο 13% έως το τέλος του έτους– συνεδριάζει ανά εβδομάδα εντατικά για να συντονίσει το σχέδιο απεξάρτησης της περιοχής από τη Ρωσία. Το πού θα βρεθούν οι ποσότητες που απαιτούμενο αερίου και πώς θα φτάσουν στις αγορές των χωρών της Νοτιοανατολικής Ευ-

Ρωσική καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος των αναγκών της Βουλγαρίας, ενώ έχουν αυξηθεί και τα φορτία LNG που προορίζονται για την αγορά της Ρουμανίας.

ρώπης είναι οι αντικείμενο της Task Force στην οποία συμμετέχουν και εκπρόσωποι της Κομισιόν.

Η αξιοποίηση του υφιστάμενου συστήματος αγωγών της περιοχής με τις απαραίτητες επεμβάσεις όπου απαιτείται για να δουλέψουν σε αντίστροφη ροή, αξιολογήθηκε ως ο πλέον σύντομος, ασφαλής και οικονομικός δρόμος για να φτάσει αέριο από άλλες πηγές στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και το LNG ως βασική εναλλακτική πηγή. Η Ελλάδα σε αυτό τον σχεδιασμό εμφανίζεται μέρος της λύσης. Το ελληνικό σύστημα, με τη Ρεβυθούσα να δουλίζει στο φουλ της δυναμικότητάς της τους τελευταίους μήνες, καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος των αναγκών της Βουλγαρίας, μετά τη διακοπή των ροών ρωσικού αερίου, ενώ έχουν αυξηθεί και τα φορτία LNG που προορίζονται για την αγορά της Ρουμανίας. Πολύ σύντομα μάλιστα, σύμφωνα με πηγές της αγοράς, θα φτάσουν και τα πρώτα φορτία από τη Ρεβυθούσα στην Ουγγαρία. Με την προσθήκη της νέας πλωτής αποθήκης στη Ρεβυθούσα, έργο που ο ΔΕΣΦΑ έχει αναθέσει στην εταιρεία –με πρόβλεψη να λειτουργήσει μέσα στον Ιούλιο– η αποθηκευτική ικανότητα του σταθμού θα αυξηθεί κατά 70% και θα δώσει τη δυνατότητα διπλασιασμού των φορτίων με προορισμό τον Βορρά και τις αγορές των Βαλκανίων.

Μέσα στον Ιούλιο μπαίνει σε λειτουργία ο IGB, που σε πρώτη φάση θα μεταφέρει μέσω της Ελλάδας στη Βουλγαρία 1 δισ. κ.μ. αζέριου αερίου, που θα διέρχονται του αγωγού TAP. Η συνολική δυναμικότητα του IGB φτάνει

τα 5 δισ. κ.μ. ετησίως, ωστόσο το ελληνικό σύστημα μπορεί να βάλει αέριο στον αγωγό μετά το 2023 που θα έχει κατασκευαστεί ο απαραίτητος για τη δυνατότητα αυτή συμπίεστής στην Κομοτηνή. Την ίδια χρονιά θα λειτουργήσει ο νέος τερματικός σταθμός LNG της Αλεξανδρούπολης με δυναμικότητα 8,3 δισ. κ.μ. αερίου ετησίως και αποθηκευτική ικανότητα 170.000 κ.μ. υγροποιημένου φυσικού αερίου.

Η πλωτή αποθήκη της Ρεβυθούσας, το FSRU Αλεξανδρούπολης, ο IGB και το υφιστάμενο σύστημα αγωγών της χώρας, συμπεριλαμβάνονται στις υποδομές προς αξιοποίηση του σχεδίου απεξάρτησης της Νοτιοανατολικής Ευρώπης από το ρωσικό αέριο. Η Ελλάδα, αξιοποιώντας τη δυναμικότητα του IGB και του υφιστάμενου αγωγού διασύνδεσης με τη Βουλγαρία (σημείο Σιδηροκάστρου) θα μπορεί, σύμφωνα με τον ΔΕΣΦΑ, να προωθή περί τα 7,5-8 δισ. κ.μ. αερίου. Αυτά θα φτάνουν μέχρι την Ουκρανία και την Ουγγαρία μέσω του αγωγού Trans Balkan Pipeline, ο οποίος παροπλίστηκε μετά τη λειτουργία του Turkish Stream μέσω του οποίου φτάνει το ρωσικό αέριο στη Βουλγαρία, στην Ελλάδα και τη Σερβία. Ο αγωγός τεχνικά είναι έτοιμος να λειτουργήσει σε αντίστροφη ροή και ήδη στο κομμάτι Μολδαβίας - Ρουμανίας που είναι εκτός ελέγχου της Gazprom έχουν μπει οι πρώ-

τες ποσότητες σε αυτή την κατεύθυνση. Σοβαρό εμπόδιο για την πλήρη επαναλειτουργία του αγωγού σε αντίστροφη ροή παραμένει ο έλεγχος τριών τμημάτων του από τη ρωσική Gazprom.

Για να ανταποκριθεί το ελληνικό σύστημα στις αυξημένες εξαγωγικές ανάγκες, θα πρέπει –σύμφωνα με τον ΔΕΣΦΑ– να υπάρξει αναβάθμιση των υποδομών του. Η είσοδος και η έξοδος από τη χώρα μεγαλύτερων ποσοτήτων φυσικού αερίου δεν μπορεί να εγγυηθεί την απρόσκοπτη λειτουργία των νέων υποδομών του εάν δεν ενισχυθεί η δυναμικότητα του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς, το οποίο έχει σχεδιαστεί για τη μεταφορά αερίου από τον Βορρά προς τον Νότο, τονίζει στην «Κ» ο διευθυντής Στρατηγικής και Ανάπτυξης του ΔΕΣΦΑ Μιχάλης Θωμάδης. «Το δίκτυο δουλίζει οριακά αυτή τη στιγμή, καταγράφοντας ιστορικά ρεκόρ εισαγωγών και εξαγωγών, ενώ υπάρχουν ήδη τέσσερις αιτήσεις για νέα FSRU, τέσσερα επενδυτικά σχέδια για νέες μονάδες φυσικού αερίου, καθώς και ενδιαφέρον για μεταφορά αερίου από την Τουρκία με προορισμό τις βαλκανικές χώρες» τονίζει, επισημαίνοντας ότι οι ανάγκες αυτές δεν μπορούν να εξυπηρετηθούν από το υφιστάμενο σύστημα. Ο ΔΕΣΦΑ έχει καταθέσει σχέδιο ενίσχυσης του συστήματος στη ΠΑΕ και αναμένει την έγκρισή του.

Ελληνική αντίδραση στα σχέδια Ε.Ε. για Τουρκία

Το σχέδιο της Ε.Ε. για απεξάρτηση της Νοτιοανατολικής Ευρώπης από το ρωσικό φυσικό αέριο συμπεριλαμβάνει και την Τουρκία. Αυτό που επιδιώκει η Κομισιόν στις επαφές με την Τουρκία είναι η μεταφορά αερίου από το Τουρκμενιστάν, το Ιράν και το Ιράκ μέσω του τουρκικού συστήματος αγωγών. Μάλιστα μέσα στον Ιούνιο αναμένονται συναντήσεις στελεχών της Κομισιόν με τις τουρκικές αρχές για να εξεταστούν οι δυνατότητες αξιοποίησης του εθνικού δικτύου της χώρας για τη μεταφορά πρόσθετων ποσοτήτων αερίου από το Αζερμπαϊτζάν και άλλων χωρών της Κασπίας, αλλά και η κατασκευή πέμπτου FSRU για την αύξηση των ποσοτήτων LNG που μπορεί μέσω της Ελλάδας να φτάσει στην Ευρώπη. Η ελληνική πλευρά έχει επισημάνει τα πολιτικά και τεχνικά προβλήματα σε σχέση με τη συμβολή της Τουρκίας στον εν λόγω σχεδιασμό. Ως προς το τεχνικό σκέλος, έχει επισημανθεί ότι η Τουρκία δεν έχει διαθέσιμη δυναμικότητα για πρόσθετη εξαγωγή αερίου προς την Ευρώπη, πέραν του συστήματος Tansap - Tap, μέσω του οποίου διακινούνται ετησίως 10 δισ. κ.μ. αερίου. Επιπλέον, το Αζερμπαϊτζάν δεν διαθέτει πρόσθετες πο-

σότητες για εξαγωγή, ενώ η κατασκευή ενός νέου FSRU για την εξαγωγή του αερίου στα Βαλκάνια προϋποθέτει την ενίσχυση του δικτύου της στη δυτική πλευρά της χώρας, όπου οι καταναλώσεις για παράδειγμα της Κωνσταντινούπολης αυξάνονται κατά 15 φορές σε σχέση με το καλοκαίρι. «Εάν η Ευρώπη είναι διαθέσιμη να χρηματοδοτήσει νέες υποδομές στην Τουρκία γιατί να μην το κάνει στην Ελλάδα, έχουμε τέσσερις αιτήσεις για επενδυτικά σχέδια FSRU», είναι το επιχείρημα της ελληνικής πλευράς προς την Κομισιόν.

ΕΙΔΙΚΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Την Κυριακή 12 Ιουνίου μαζί με την ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Οι προκλήσεις και οι ευκαιρίες της επόμενης μέρας

Γιατί πληρώνουμε ακριβότερα τη διεθνή ακρίβεια

Μεγάλη εξάρτηση από εισαγωγές ενεργειακών προϊόντων, πρώτων και δευτέρων υλών, υψηλές ονομαστικές τιμές λόγω προσφορών και φόροι

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Εάν θέλεις να πεις φθηνό φρέσκο γάλα καλύτερα να ταξιδέψεις μέχρι την Ιβηρική Χερσόνησο. Αλλά ακόμη και μέχρι τη Γαλλία να φτάσεις, θα το πληρώσεις λιγότερο από ό,τι στην Ελλάδα. Αλλωστε στο Παρίσι μπορείς να αγοράσεις το ίδιο πακέτο μακαρόνια 31 λεπτά φθηνότερα από ό,τι στο σούπερ μάρκετ της γειτονιάς σου. Μπορεί τα ενοίκια να είναι απίληστα στην Πόλη του Φωτός, όμως τον στιγμιαίο καφέ θα τον αγοράσεις από το σούπερ μάρκετ κατά 50% φθηνότερα από ό,τι στο ελληνικό σούπερ μάρκετ. Για οδοντόκρεμα, πάνες –είδος για το οποίο οι ελληνικές οικογένειες

ξοδεύουν μια περιουσία–, αλλά και απορρυπαντικά καλύτερα είναι να πας κατά Βερολίνο μεριά.

Διότι εκεί θα αγοράσεις το ίδιο ακριβώς προϊόν, του ίδιου πολυεθνικού ομίλου και μάλιστα χωρίς να αναζητάς ποιο σούπερ μάρκετ έχει προσφορά, καθώς η χαμηλή τιμή είναι η αρχική τιμή, χωρίς δηλαδή να εμπεριέχει προωθητική ενέργεια.

Με άλλα λόγια, ο πληθωρισμός που «χτυπάει» εμάς και την παγκόσμια κοινότητα είναι μεν εισαγόμενος σε σημαντικό βαθμό, λόγω κυρίως της εξάρτησης της ελληνικής οικονομίας από τις εισαγωγές ενεργειακών προϊόντων –είτε πρόκειται για πετρέλαιο είτε για

Στη Γαλλία, όλα τα τρόφιμα εκτός από σοκολάτες, μαργαρίνες και... χαβιάρι επιβαρύνονται με ΦΠΑ 5,5%.

φυσικό αέριο–, πρώτων και δευτέρων υλών, από χάλυβα και πλαστικά έως καλαμπόκι για ζωοτροφές και μαλακό σιτάρι για αλεύρι, όμως δεν είναι η μοναδική αιτία που οι τιμές στην Ελλάδα σε βασικά αγαθά είναι τόσο σε απόλυτα μεγέθη υψηλές όσο και σε σχέση με την αγοραστική δύναμη των καταναλωτών.

Ενα πλέγμα παραγόντων –που μπορεί να ξεκινάει από το γεγονός ότι το τριφύλλι στην Ελλάδα κοστίζει περισσότερο γιατί πρέπει να κάψεις πετρέλαιο ή ρεύμα για να αντλήσεις νερό και να το ποτίσεις και να φτάνει μέχρι την κυριαρχία των προσφορών στη λειτουργία των σούπερ μάρκετ, λειτουργία που κρατάει σε υψηλά επίπεδα τις ονομαστικές τιμές και στην ουσία δημιουργεί συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού– βρίσκονται πίσω από την... ενδημική ακρίβεια.

Στα παραπάνω, βεβαίως, θα πρέπει να προστεθούν και οι υψηλοί έμμεσοι φόροι, τόσο ο ΦΠΑ όσο και ο ΕΦΚ, φόροι που αυξήθηκαν ή ακόμη και εμφανί-

στηκαν για πρώτη φορά, όπως στην περίπτωση του ΕΦΚ στον καφέ, την περίοδο των μνημονίων χάριν δημοσιονομικής προσαρμογής –ή σε απλά ελληνικά για να αυξηθούν τα κρατικά έσοδα– και επιβεβαίωσαν τη γνωστή ρήση «ουδέν μονιμότερον του προσωρινού». Στην Ισπανία, για παράδειγμα, βασικά είδη διατροφής, όπως το γάλα, το ψωμί, τα αυγά, το τυρί επιβαρύνονται με ΦΠΑ 4%, όμως στην Ελλάδα με 13%. Στη Γερμανία ορισμένα τρόφιμα επιβαρύνονται με ΦΠΑ 7%, ενώ ακόμη και στην Αυστρία ο ΦΠΑ στο γάλα και τα δημητριακά είναι 10%. Στη δε Γαλλία, όλα τα τρόφιμα με εξαίρεση τις σοκολάτες, τις μαργαρίνες - φυτικά λίπη και

το...χαβιάρι επιβαρύνονται με ΦΠΑ μόλις 5,5%.

Στην Ελλάδα οποιαδήποτε συζήτηση για μείωση του ΦΠΑ, τουλάχιστον σε βασικά είδη διατροφής, σταματάει πριν καν αρχίσει, παρά τις επανειλημμένες οχλήσεις προς την κυβέρνηση από προμηθευτές και λιανεμπόρους, με την κυβέρνηση μεν να ισχυρίζεται ότι δεν το πράττει διότι φοβάται ότι δεν θα περάσουν οι μειώσεις στις τελικές τιμές, την ίδια ώρα δε να κάθεται στο ίδιο τραπέζι με τους εκπροσώπους της βιομηχανίας και του λιανεμπορίου επιστρατεύοντας την παρωχημένη και, όπως αποδείχθηκε στο παρελθόν, αναποτελεσματική πρακτική της «συμφωνίας κυρίων».

Ανω του ευρωπαϊκού μέσου όρου οι αυξήσεις στις τιμές τροφίμων

Το 2020, εν μέσω πανδημίας δηλαδή, αλλά προ της εμφάνισης των πληθωριστικών πιέσεων, οι τιμές των τροφίμων στην Ελλάδα διαμορφώθηκαν, σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, σε επίπεδα πάνω από τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συγκεκριμένα κατά 5,4%. Το 2020 το κατά κεφαλήν ΑΕΠ στην Ελλάδα ήταν στο 74% του μέσου ευρωπαϊκού όρου, ενώ το 2021, σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία της Eurostat, αυτό υποχώρησε περαιτέρω –λόγω πανδημίας– στο 65% του ευρωπαϊκού μέσου όρου.

Τον Μάιο, εξάλλου, η Ελλάδα κατέγραψε τον πέμπτο υψηλότερο πληθωρισμό στην Ευρωζώνη, με βάση τις εκτιμήσεις της Eurostat για τον εναρμονισμένο δείκτη τιμών καταναλωτή, κάτι που οφείλεται όχι μόνο στον πολύ υψηλό ενεργειακό πληθωρισμό, αλλά και στις πολύ μεγάλες ανατιμήσεις στα τρόφιμα. Υπενθυμίζεται ότι ήδη, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, οι τιμές των τροφίμων - μη αλκοολούχων ποτών αυξήθηκαν τον Απρίλιο στην Ελλάδα σε ετήσια βάση κατά 10,9%.

Πέραν των δομικών προβλημάτων της αγοράς, ρόλο στις ανατιμήσεις παίζουν και κερδοσκοπικά παιχνίδια στις πρώτες ύλες.

Από τα στοιχεία της Eurostat προκύπτει ότι η Ελλάδα έχει τον έκτο υψηλότερο πληθωρισμό τροφίμων τον Απρίλιο (11,3%) μεταξύ των χωρών της Ευρωζώνης και υψηλότερα από τον μέσο όρο στην Ευρωζώνη (7,7%). Σε ορισμένα μάλιστα πολύ βασικά προϊόντα οι αυξήσεις είναι όχι μόνο πάνω από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης, αλλά και μεταξύ των υψηλότερων που καταγράφηκαν. Ενδεικτικά, στο ψωμί αύξηση 13,1% (8,6% στην Ευρωζώνη), στο κρέας 14,3%, που αποτελεί την υψηλότερη αύξηση στην Ευρωζώνη και σχεδόν σε διπλάσια επίπεδα από τον μέσο όρο σε αυτήν (7,8%), στα γαλακτοκομικά - τυριά και αυγά 11,8% (7,3% στην Ευρωζώνη), στα λαχανικά 13,8% (9,3% στην Ευρωζώνη), στις βρεφικές τροφές 9,3% (4,2% στην Ευρωζώνη), στα φρούτα 7,9% (5,4% στην Ευρωζώνη).

«Μια από τις αιτίες για το εάν έχουμε μεγάλες ανατιμήσεις ή όχι είναι το πού παράγονται οι βασικές πρώτες ύλες και φυσικά τα τελικά προϊόντα. Για παράδειγμα, οι αυξήσεις στην τιμή του σκληρού σιταριού, προϊόν με σημαντική εγχώρια παραγωγή, ήταν χαμηλότερες από τον μέσο όρο της Ε.Ε. (76,1% στην Ελλάδα έναντι 82,1% στην Ε.Ε. τον Απρίλιο του 2022 σε σύ-

γκριση με ένα χρόνο πριν), όμως στο καλαμπόκι το οποίο εισάγει σε μεγάλες ποσότητες η Ελλάδα για ζωοτροφές, η αύξηση των τιμών ήταν η υψηλότερη που καταγράφηκε στην Ε.Ε. (95,5% στην Ελλάδα έναντι 57,9% στην Ε.Ε.). Η ελληνική κτηνοτροφία στηρίζεται σε πολύ μεγάλο βαθμό στην ξηρά τροφή για τις ζωοτροφές σε σύγκριση με ό,τι συμβαίνει στις άλλες χώρες. Ακόμη δε και για τα χωράφια με τριφύλλι, στην Ελλάδα χρειάζεται να καταναλώσεις ενέργεια για να τα ποτίσεις, κάτι που στην Κεντρική και Βόρεια Ευρώπη δεν είναι αναγκαίο λόγω των καιρικών συνθηκών», επισημαίνει στην «Κ» ο Στέφανος Κομνηνός, συνιδρυτής της εταιρείας συμψηφίων Netrino, αναλυτής της αγοράς και πρώην γενικός γραμματέας Εμπορίου.

Πέρα όμως από το δομικό πρόβλημα, υπάρχουν και άλλοι λόγοι. Μόλις στις αρχές της εβδομάδας ο επικεφαλής της γαλακτοβιομηχανίας Κοι Κοι επανέλαβε τις καταγγελίες του για τεχνητές ελλείψεις και κερδοσκοπικά παιχνίδια σε ό,τι αφορά τις πρώτες ύλες, καταγγελίες που είχαν γίνει από το «συγγενικό» Ινστιτούτο Ελληνικού Γάλακτος τον Απρίλιο. Ετσι η τιμή παραγωγού για το αγελαδινό γάλα έφτασε από τα 0,38 ευρώ/λίτρο στα 0,50 ευρώ/λίτρο και φυσικά πέρασε και θα περάσει στην τιμή λιανικής των γαλακτοκομικών. Η τιμή του φρέσκου γάλακτος στην Ελλάδα αυξήθηκε κατά 8,2% τον Απρίλιο, αύξηση που μπορεί να είναι ελαφρώς χαμηλότερη από αυτή στην Ευρωζώνη (8,5%). Το πρόβλημα, βεβαίως, είναι ότι παρά τα όσα έγιναν και πριν από μερικά χρόνια με την περίφημη «εργαλειοθήκη ανταγωνισμού του ΟΟΣΑ», η οποία προκάλεσε θύελλα αντιδράσεων και τριγμούς στη συγκυβέρνηση Ν.Δ. - ΠΑΣΟΚ, το γάλα στην Ελλάδα παραμένει ακριβό. Η μέση τιμή για 1 λίτρο φρέσκο γάλα είναι 1,24 ευρώ (σ.σ. η επικρατούσα τιμή αυτή τη στιγμή για τον μεγαλύτερο «παικτη» στην κατηγορία είναι 1,48 ευρώ στο σούπερ μάρκετ, με τιμή συσκευασία να φτάνει τα 2 ευρώ στα μικρά σημεία πώλησης), πολύ υψηλότερη από τη μέση τιμή σε χώρες γενικά φθηνότερες, όπως η Ισπανία, αλλά και η Γαλλία και η Γερμανία.

Την ίδια ώρα, όμως, στην Ελλάδα καταγράφονται πολύ μεγάλες αυξήσεις σε φρούτα και λαχανικά, προϊόντα τα οποία παράγονται εδώ. Πέρα από την επιβάρυνση που υπάρχει σήμερα από τις πολύ μεγάλες αυξήσεις στα λιπάσματα και την ενέργεια η οποία απαιτείται για τα θερμοκήπια, την άρδευση, αλλά και για τη μεταφορά των προϊόντων, οι υψηλές τιμές αποδίδονται σε μια εγγενή αδυναμία: ο κατακερματισμός με την ύπαρξη πολλών μικρών παραγωγών και πωλητών σημαίνει μεγάλη επιβάρυνση κόστους σε κάθε στάδιο της εφοδιαστικής αλυσίδας.

Μέσες τιμές σε βασικά είδη διατροφής

ΠΟΣΑ ΣΕ ΕΥΡΩ	Ισπανία	Γερμανία	Ιταλία	Αυστρία	Πορτογαλία	Γαλλία	Ελλάδα
Φρέσκο γάλα (1 λίτρο)	0,8	0,93	1,16	1,16	0,65	1,01	1,24
Ψωμί (μισό κιλό)	1,01	1,64	1,59	1,96	1,07	1,51	0,93
Ρύζι (ένα κιλό)	1,17	1,95	1,95	1,99	0,97	1,89	1,77
Αυγά (12 μεσαία)	1,98	2,44	2,81	3,23	1,84	3,06	3,13
Τυρί (τοπικό, 1 κιλό)	10,16	11,93	12,3	13,68	6,94	15,76	8,59
Φιλέτα κοτόπουλου (1 κιλό)	6,17	7,28	8,51	10,78	5,07	10,37	6,95
Πατάτες (1 κιλό)	1,16	1,5	1,27	1,6	0,94	1,74	0,87
Ντομάτες (1 κιλό)	1,67	1,1	2,35	2,83	1,54	2,94	1,57
Πορτοκάλια (1 κιλό)	1,44	2,11	1,82	2,48	1,24	2,46	1,15

ΠΗΓΗ: Παρατηρητήρια τιμών, Numbeo

ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΤΙΜΩΝ ΣΕ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΕΥΡΩΖΩΝΗ		
Απρίλιος 2022/Απρίλιος 2021	ΕΛΛΑΔΑ	Ευρωζώνη
Τρόφιμα	11,3%	7,7%
Ψωμί	13,1%	8,6%
Κρέας	14,3%	7,8%
Γαλακτοκομικά - αυγά - τυριά	11,8%	7,3%
Ψάρια	3,2%	7,3%
Φρούτα	7,9%	5,4%
Λαχανικά	13,8%	9,3%
Πατάτες	15,8%	10,7%
Βρεφικές τροφές	9,3%	4,2%

ΠΗΓΗ: Eurostat

Ενδεικτικές τιμές σε είδη σούπερ μάρκετ

ΠΟΣΑ ΣΕ ΕΥΡΩ	Ισπανία	Γερμανία	Αυστρία	Γαλλία	Ελλάδα
Μακαρόνια Νο 5	1,95	1,99	1,89	0,99	1,3
Αφρόλουτρο 750 ml	3,68	5,97	6,6	5,4	4,98
Απορρυπαντικό ρούχων (κάψουλες)	13,25	15,58	14,44	15,74	11,5
Απορρυπαντικό πιάτων (υγρό)	3,78	3,53	3,98	4,5	4,85
Πάνες Νο 2 23 τεμάχια	3,87	3,8	6,44	8,97	8,98
Οδοντόκρεμα	3,7	3,29	4,59	3,99	3,6
Καφές στιγμιαίος 200 γρ.	5,55	7,99	8,99	4,95	7,44
Μπισκότα 154 γρ.	1,08	1,39	2,19	0,99	1,1

ΠΗΓΗ: Ηλεκτρονικά σούπερ μάρκετ αλυσίδων

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Το ίδιο προϊόν 2,5 φορές ακριβότερο από τη Γερμανία

Ακόμη και διύμιση φορές πάνω μπορεί να πληρώνει ένα νοικοκυριό στην Ελλάδα τις βρεφικές πάνες, αλλά και αρκετά άλλα προϊόντα που παράγονται από τους πλεονεξοτούς πολυεθνικούς ομίλους, από ό,τι ένα νοικοκυριό στη Γερμανία. Το παράδειγμα δεν είναι τυχαίο και δυστυχώς δεν είναι το μοναδικό: ένα πακέτο βρεφικές πάνες 23 τεμαχίων κοστίζει στην Ελλάδα 8,98 ευρώ, ενώ στη Γερμανία μπορεί να το βρει κάποιος σε κατάστημα πολύ μεγάλης αλυσίδας σούπερ μάρκετ προς 3,80 ευρώ. Πρόκειται δε για τιμές που δεν περιέχουν κάποια προσφορά.

Στο ελληνικό σούπερ μάρκετ η τιμή με την τρέχουσα προσφορά κατεβαίνει μεν στα 6,78 ευρώ, αλλά και πάλι είναι υπερδιπλάσια της τιμής στη Γερμανία.

Το ζήτημα δεν είναι τυρινό, αλλά ούτε και συγκυριακό. Ούτε είναι αποτέλεσμα των «κακών πολυεθνικών» που εκμεταλλεύονται τους δυστυχείς Έλληνες. Συμφωνεί εδώ και χρόνια και είναι αποτέλεσμα ενός συνδυασμού παραγόντων που σχετίζονται τόσο με την παραγωγική δομή της Ελλάδας και τη λειτουργία της εγχώριας αγοράς. Κατ' αρχάς, σε αρκετές από τις ευρωπαϊκές χώρες υπάρχουν ερ-

γοστάσια παραγωγής των πολυεθνικών σε βασικά καταναλωτικά προϊόντα, πολύ περισσότερα από όσα υπάρχουν στην Ελλάδα. Δεύτερον, το μέγεθος της ελληνικής αγοράς είναι εκ των πραγμάτων μικρό, κάτι που δεν ευνοεί την ύπαρξη πολύ χαμηλών περιθωρίων κέρδους. Υπάρχουν, όμως, και δύο ακόμη σημαντικοί παράγοντες. «Στην Ελλάδα προμηθευτές και λιανεμπόροι συνεχίζουν να δουλεύουν πάρα πολύ με τις προσφορές, διότι εκπαιδεύσαν έτσι τους καταναλωτές και τώρα βρίσκονται σε έναν φαύλο κύκλο. Κρατούν λοιπόν τις ονομαστικές τιμές

ψηλά για να είναι τον μισό χρόνο στο ράφι με μειωμένη τιμή. Αυτό που γίνεται εδώ ωθεί τον αγοραστή να μη λαμβάνει ορθολογικές αποφάσεις, ειδικά μάλιστα καθώς είναι ελάχιστοι εκείνοι που ελέγχουν στο ταμπελάκι και την τιμή ανά μονάδα προϊόντος», υποστηρίζει ο κ. Κομνηνός. Επιπλέον σε χώρες όπως για παράδειγμα η Γερμανία και η Ισπανία, το οργανωμένο λιανεμπόριο ελέγχεται σε πολύ μεγάλο βαθμό από τις εκπαιστικές αλυσίδες (discounters), με συνέπεια να συμπαρασύρουν προς τα κάτω και τις τιμές των επωνύμων.

«Μαύρη» πρωτιά στον ενεργειακό πληθωρισμό

Οι μεγάλες αυξήσεις στις τιμές της ενέργειας οφείλονται και σε εξωγενείς παράγοντες, αλλά και σε ελληνικές ιδιαιτερότητες. Για αυτό ο ενεργειακός πληθωρισμός, δηλαδή η άνοδος των τιμών στην ενέργεια τον Μάιο (σε σχέση με τον Μάιο του 2021) ήταν στην Ελλάδα 60,9% έναντι 39,2% κατά μέσο όρο στην Ευρωζώνη, σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat. Τον Απρίλιο ήταν 57,6% έναντι 37,5% στην Ευρωζώνη. Κι αυτές οι αποκλίσεις υπάρχουν μετά τις κρατικές επιδοτήσεις προς τους καταναλωτές, οι οποίες είναι

από τις πιο γενναιοδωρες μεταξύ των κρατών-μελών του ενιαίου νομισματός.

Τέσσερις είναι οι βασικοί λόγοι που οι τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας αυξάνονται περισσότερο σε σχέση με την Ευρωζώνη: Η υψηλότερη συμμετοχή του φυσικού αερίου στο μείγμα της ηλεκτροπαραγωγής, που φτάνει το 40%. Άλλες χώρες, όπως η Γερμανία και η Γαλλία, ενόχλησαν την παραγωγή ρεύματος από άνθρακα (η πρώτη) και από πυρηνική (η δεύτερη). Οι ΑΠΕ στην Ελλάδα πληρώνονται με εγγυημένες τιμές, με αποτέ-

λεσμα να μην ορίζουν τιμή στο σύστημα, ακόμη και σε ημέρες που η παραγωγή τους κυριαρχεί στο ενεργειακό μείγμα. Η έλλειψη διασυνδέσεων για φθηνότερες εισαγωγές, αν και όποτε υπάρχουν, και η στενότητα ισχύος, δηλαδή η οριακή κάλυψη της ζήτησης σε ρεύμα.

Η αναριμότητα της ελληνικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Η Ελλάδα είναι η μοναδική αγορά στην Ευρώπη όπου η αύξηση της τιμής στη χονδρεμπορική αγορά περνάει σε ποσοστό σχεδόν 100% στη λιανική, όταν σε άλλες χώρες αυτό

περιορίζεται στο 20%-50% διότι λειτουργούν τα μακροπρόθεσμα διμερή συμβόλαια, που δεν υπόκεινται στις διακυμάνσεις της χρηματιστηριακής αγοράς.

Σε ό,τι αφορά τα καύσιμα, η υψηλή τιμή οφείλεται στους φόρους. Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στις 30 Μαΐου, η Ελλάδα είχε την τρίτη υψηλότερη τελική μέση τιμή αμόλυβδης στην Ευρώπη (2,27 ευρώ/λίτρο), μετά τη Φινλανδία και τη Δανία. Ωστόσο, η προ φόρων τιμή ήταν η 12η υψηλότερη.

PLACELIFT
renovations - constructions

Τηλ: 77 770520

We will help you create
the home of your dreams.

Η ΕΞΟΔΟΣ

Μαρτυρίες από τις επαρχίες του Μεσόγειου Πόντου

Ο 5ος τόμος
την ΚΥΡΙΑΚΗ

12/6

Μια πολύτομη
έκδοση του Κέντρου
Μικρασιατικών
Σπουδών

1922
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Μ Ν Η Μ Η Σ
2022

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Νέος ανταγωνιστής της Ελλάδας η Κροατία

Σε λιγότερο από 30 χρόνια κατάφερε να γίνει ένας από τους πέντε δημοφιλέστερους τουριστικούς προορισμούς των Ευρωπαϊών πολιτών

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Σε νέο ισχυρό ανταγωνιστή της Ελλάδας στον τουρισμό αναδεικνύεται η Κροατία. Τα τελευταία στοιχεία από τις πανευρωπαϊκές δημοσκοπήσεις για τους πλέον δημοφιλείς τουριστικούς προορισμούς που θέλουν να επισκεφθούν οι Ευρωπαίοι, τις οποίες διενεργεί η European Travel Commission, δείχνουν ότι τον Μάιο η παράκτια αυτή χώρα των Δυτικών Βαλκανίων εκτόπισε από την πρώτη πεντάδα την Πορτογαλία. Βρίσκεται πλέον μόλις μία θέση κάτω από την Ελλάδα στις προτιμήσεις των δυνητικών ταξιδιωτών, ενώ σταθερά στην πρώτη τριάδα παραμένουν η Ισπανία, η Ιταλία και η Γαλλία.

Η δυναμική άνοδος της Κροατίας τα τελευταία έτη δεν φαίνεται να αποτελεί περιστασιακή εξέλιξη. Κοιτώντας πίσω

Το Ντουμπρόβνικ αποτελεί πλέον διεθνές παράδειγμα βέλτιστης πρακτικής για τη διαχείριση της κρουαζιέρας.

τα χρόνια διαπιστώνει κανείς εύκολα πως ο τουρισμός της μεγεθύνεται με σταθερούς ισχυρούς ετήσιους ρυθμούς. Και εμφανίζεται πλέον ευθέως ανταγωνιστικά της Ελλάδας, διότι διαθέτει και αυτή πολυάριθμο νησιωτικό σύμπλεγμα, φυσική ομορφιά και μεσογειακό κλίμα, αλλά και πλούσιο ιστορικό και πολιτιστικό περιεχόμενο.

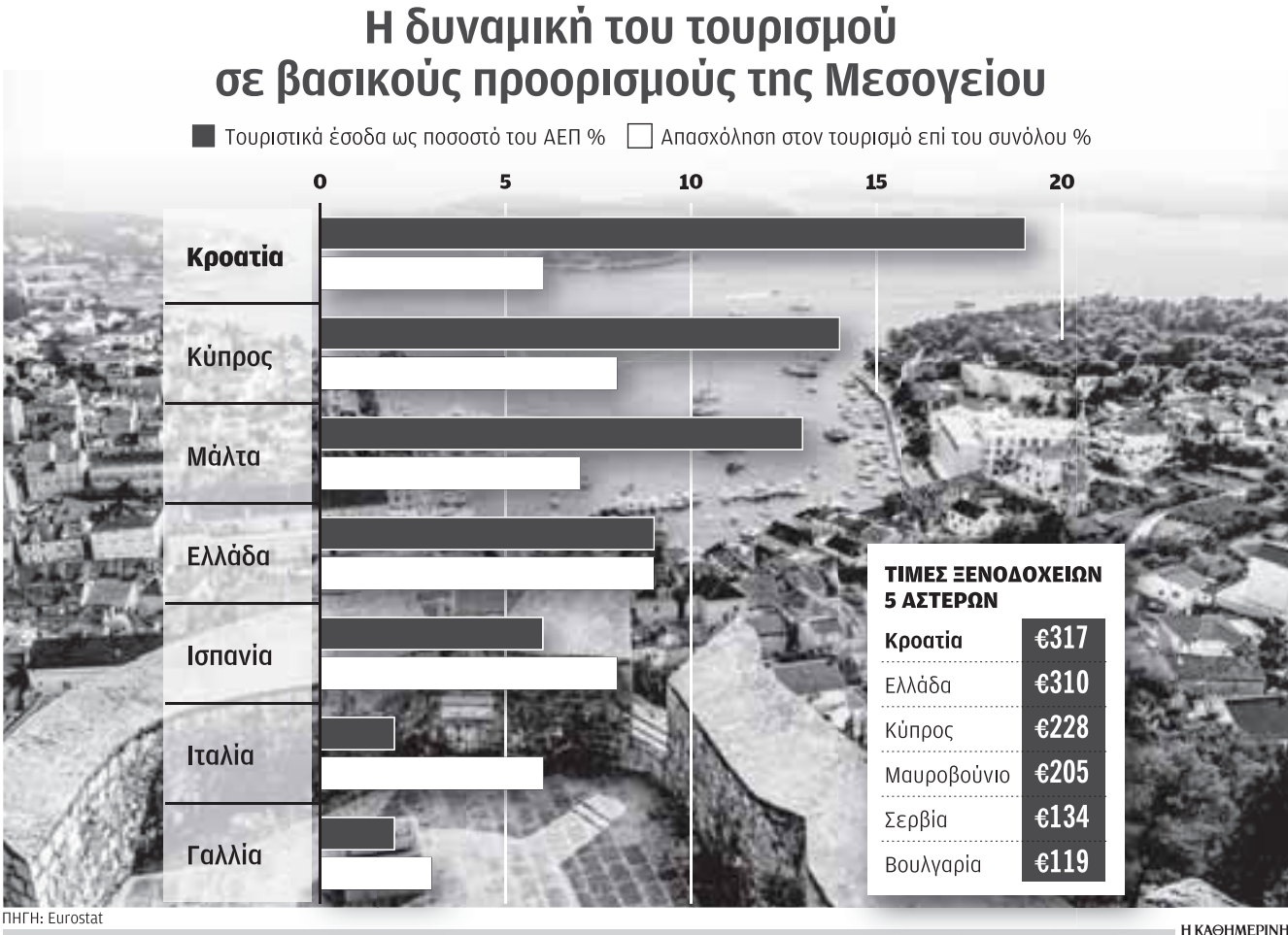
Όπως εξηγεί ο Θέοφιλος Κυρατσούλης, επικεφαλής της Mindhaus, της εταιρείας που πραγματοποιεί τις κυλιόμενες δημοσκοπήσεις για την European Travel Commission, η Κροατία εμφανίζεται πλέον ευθέως ανταγωνιστική προς την Ελλάδα όχι τόσο στο καθετοποιημένο μαζικό τμήμα του τουρισμού, δηλαδή αυτό που διενεργείται μέσω

tour operators, αλλά κυρίως στο νευραλγικό τμήμα των ελεύθερων, ανεξάρτητων ταξιδιωτών οι οποίοι παράγουν και τη μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία για τους προορισμούς που επισκέπτονται.

Στο ακριβό τμήμα της ξενοδοχειακής αγοράς οι τιμές για τα ξενοδοχεία πέντε αστέρων της Κροατίας και της Ελλάδας είναι πλέον σε παρόμοια επίπεδα, ενώ και η μέση κατά κεφαλήν δαπάνη των ξένων ταξιδιωτών είναι παρόμοια. Ωστόσο τα μεγέθη της Κροατίας είναι σημαντικά μικρότερα της Ελλάδας: η ακτογραμμή της είναι 5.835 χιλιόμετρα έναντι 14.800 χιλιομέτρων της ελληνικής και ο πληθυσμός της κινείται κοντά στα 4,3 εκατομμύρια κατοίκους έναντι 10,6 εκατομμυρίων της Ελλάδας. Μεγάλες ξένες ξενοδοχειακές αλυσίδες που είναι παρούσες και στην Ελλάδα έχουν μπει ή μπαίνουν τώρα στην αγορά της Κροατίας, ενώ δυσανάλογα ισχυρή σε σχέση με τα ευρύτερα τουριστικά μεγέθη της είναι η θέση της χώρας στο yachting. Να σημειωθεί πως η Κροατία διαθέτει περισσότερα από 1.000 μεγάλα και μικρά νησιά και ανεπτυγμένο σύστημα σύγχρονων μαρινών.

Το 2019, τελευταίο έτος πριν από την πανδημία, ο αριθμός των ξένων που επισκέφθηκαν την Κροατία ανήλθε στα 12 εκατομμύρια, σύμφωνα με τον Κροατικό Οργανισμό Τουρισμού, έναντι περίπου 30 εκατομμυρίων στην Ελλάδα. Οι ταξιδιωτικές εισπράξεις της Κροατίας όμως διαμορφώθηκαν το 2019 στα 12 δισ. ευρώ έναντι 18,2 δισ. στην Ελλάδα.

Μεγάλη που παραπέμπουν σε υψηλή μέση κατά κεφαλήν δαπάνη. Υψηλότερη από αυτή στην Ελλάδα. Σύμφωνα με κύκλους της ελληνικής τουριστικής βιομηχανίας, το προφίλ των επισκεπτών και των αγορών στις οποίες είναι δημοφιλής και απευθύνεται η Κροατία είναι παρόμοιο με αυτό της Ελλάδας. Μάλιστα, η άμεση εξάρτησή της από τον τουρισμό εμφανίζεται στο

20% του ΑΕΠ και εκτιμάται από την Παγκόσμια Τράπεζα ότι είναι μεγαλύτερη από αυτήν της Ελλάδας.

Πώς λοιπόν η Κροατία κατάφερε να αναρριχηθεί στο top 5 των αγαπημένων προορισμών των Ευρωπαίων και να ανταγωνίζεται πλέον ευθέως την Ελλάδα; Τόσο η Παγκόσμια Τράπεζα όσο και συμβουλευτικοί οργανισμοί του κλάδου, όπως η Mabrian και η Mindhaus, αλλά και Έλληνες ξενοδοχοί ξεχωρίζουν, πέραν της φυσικής ομορφιάς του κλίματος και του νησιωτικού χαρακτήρα της, μια

σειρά πρόσθετων σημαντικότερων παραμέτρων.

Κατ' αρχήν η Κροατία έχει διακριθεί τα τελευταία χρόνια για τις στοχευμένες ποιτικές και αποτελεσματικές εκστρατείες προώθησης των προορισμών της διεθνώς. Εκστρατείες που γίνονται τόσο κεντρικά όσο και από τους τοπικούς οργανισμούς διαχείρισης προορισμών. Αυτοί οι τελευταίοι, η Destination Management Organizations ή απλά DMO, είναι φορείς που διασφαλίζουν τη σωστή λειτουργία των προορισμών

ακόμα και στις περιόδους αιχμής, αποφεύγοντας ή θεραπεύοντας τα φαινόμενα υπερ-τουρισμού αλλά και των δαιδαλώδων γραφειοκρατικών διαδικασιών για όλους τους κρίκους της τουριστικής αλυσίδας, όπως είναι οι αεροπορικές εταιρείες, οι εταιρείες κρουαζιέρας, τα ξενοδοχεία, οι tour operators και η διαθέσιμη πληροφόρηση προς τους δυνητικούς επισκέπτες.

Είναι χαρακτηριστικό πως το Ντουμπρόβνικ αποτελεί πλέον διεθνές παράδειγμα βέλτιστης πρακτικής για τη

Ελλειμμα πολυτελών ξενοδοχείων και σύγχρονων υποδομών στην Ελλάδα

Ο ελληνικός τουρισμός και ειδικότερα η ξενοδοχία βιώνει τεκτονικές αλλαγές, χωρίς ωστόσο να γίνονται αντιληπτές από όλους τους συμμετέχοντες στην αγορά. Κατ' αρχάς, η Ελλάδα πλέον έχοντας φτάσει κοντά ή και παραπάνω από τη φέρουσα ικανότητα των περισσότερων αναπτυγμένων προορισμών της, τείνει να απευθύνεται σε υψηλότερου εισοδήματος ξένους ταξιδιώτες και να ανταγωνίζεται έτσι ευθέως μεσογειακές χώρες - κολοσσούς στον κλάδο, όπως η Ισπανία και η Ιταλία.

Ωστόσο, δεν διαθέτουν όλοι οι ελληνικοί προορισμοί τις απαραίτητες

Οι μονάδες πέντε αστέρων είναι μόλις 651 σε σύνολο 10.052.

υποδομές, δημόσιες και ιδιωτικές, για να μπορούν –παρά τη φυσική ομορφιά τους– να καταστήσουν εύκολα όσους ταξιδιώτες υψηλής προστιθέμενης αξίας έρχονται στη χώρα επαναλμβανόμενους επισκέπτες. Είναι χαρακτηριστικό πως οι μονάδες πέντε αστέρων είναι μόλις 651 σε σύνολο 10.052, σύμφωνα με το Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος. Παράλληλα οι δημόσιες υποδομές πρόσβασης, όπως τα αεροδρόμια, έχουν εκσυγχρονιστεί σε μόνο 16 από τα συνολικά 40 αεροδρόμια διεθνούς ενδιαφέροντος.

Δεύτερον, ο υπερτουρισμός και η υψηλή εποχικότητα παραμένουν ση-

Ο υπερτουρισμός και η υψηλή εποχικότητα παραμένουν σημαντικά προβλήματα που δεν έχουν αντιμετωπιστεί επαρκώς.

μαντικά προβλήματα, που δεν έχουν αντιμετωπιστεί επαρκώς με την ανάπτυξη νέων βιομηχανιών από τους εκατοντάδες που διαθέτει η Ελλάδα, ειδικά εκτός καλοκαιρινής περιόδου (τουρισμός σε ορεινές περιοχές, αγροτουρισμός, ιατρικός τουρισμός, οικοτουρισμός).

Το «ήλιος και θάλασσα» παραμένει μακράν το βασικό προϊόν της χώρας, που διαθέτει ωστόσο τεράστια πολιτιστική κληρονομιά και εξαιρετικούς ορεινούς προορισμούς. Ακόμα και στην κατηγορία του «ήλιος και θάλασσα», όμως, νησιά που έχουν όλες τις φυσικές προδιαγραφές να προσελκύσουν μεγάλους αριθμούς τουριστών, όπως για παράδειγμα η Θάσος

ή η Λήμνος παραμένουν εκτός χάρτη αγοράς λόγω απουσίας υποδομών και προωθητικών ενεργειών.

Παράλληλα η συμπεριφορά των ταξιδιωτών πλέον και τα κριτήρια επιλογής προορισμών έχουν μεταβληθεί δραστητικά. Παράμετροι όπως η βιωσιμότητα παίζουν καθοριστικό ρόλο στην επιλογή των διακοπών τους, όπως βεβαίως και η αναζήτηση μοναδικών, εξαιρετικευμένων εμπειριών.

Ο μαζικός τουρισμός των all inclusive «πακέτων διακοπών» που μετακινείται με πούλμαν χάνει καθημερινά συγκριτικά με τους ανεξάρτητους ιδιώτες ταξιδιώτες, που θέλουν διακοπές κομμένες και ραμι-

μένες στα δικά τους ενδιαφέροντα.

Νέα ταξιδιωτικά πρότυπα τα οποία συνδέονται με την ευελιξία στην αγορά εργασίας, όπως οι μακροχρόνιες άδειες, τα sabbaticals, η τηλεργασία αλλά και με τη γήρανση του πληθυσμού, η οποία δημιουργεί προοπτικές για την ανάπτυξη νέων αγορών στον τουριστικό τομέα, μεταλλάσσουν επίσης τη ζήτηση, διαπιστώνει πρόσφατη μελέτη της Διεύθυνσης Οικονομικών Μελετών της Alpha Bank.

Επιπλέον, η ίδια η φύση της φιλοξενίας που αναζητούν οι Δυτικοί ταξιδιώτες στην Ελλάδα έχει αρχίσει να διαφοροποιείται και να οδηγεί και προς τις βραχυχρόνιες μισθώσεις, που παρέχουν την εμπειρία του «ήσασαν τον ντόπιο» και να απομακρύνεται από τα mega ξενοδοχεία των 1.000 και πλέον κλινών. Αυτή η τάση των εξατομικευμένων με γεμάτες ιδιαίτερες εμπειρίες διακοπών δεν μπορούν ακόμα να καλυφθούν από το κυρίαρχο μοντέλο της ελληνικής ξενοδοχίας, παρά μόνον με μικρές εξαιρέσεις επιχειρήσεων που έχουν αναπτύξει τον τομέα αυτό σημαντικά.

Και ενόσω ο υψηλός προστιθέμενης αξίας ταξιδιωτής αναζητεί όλα τα παραπάνω, που πλέον τα βρίσκει και σε νέες ανταγωνίστριες χώρες όπως η Κροατία, ο χαμηλότερου εισοδηματικού επιπέδου επισκέπτης έχει πλέον να διαλέξει πολύ φθηνότερες διακοπές σε χώρες με τις οποίες η Ελλάδα βρίσκεται στην ίδια κατηγορία πριν από μερικά χρόνια, όπως η Τουρκία ή η Αίγυπτος. Χώρες που κερδίζουν ξανά φέτος χαμένα μερίδια από τη διεθνή τουριστική αγορά.

Ανακάμπτει δυναμικά ο τουρισμός στην Τουρκία λόγω φθηνής λίρας

Ο αριθμός των ξένων που επισκέφθηκαν την Τουρκία τον περασμένο μήνα υπερτριπλασιάστηκε σε σχέση με ένα χρόνο νωρίτερα, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία, ενισχύοντας τις προσδοκίες ότι ο αριθμός των τουριστών φέτος θα επιστρέψει στα επίπεδα του 2019 παρά τις επιπτώσεις από τον πόλεμο στην Ουκρανία.

Η Τουρκία έχει γίνει ξανά ένας πολύ ελκυστικός προορισμός λόγω της φθηνής λίρας. Η αξία του τουρκικού νομίσματος έχει μειωθεί κατά το ήμισυ τον τελευταίο χρόνο, προσελκύοντας την προσοχή από χώρες που προηγουμένως ήταν μόνο μικρές πηγές τουρκικού τουρισμού. Ο Piotr Henicz, πρόεδρος του μεγαλύτερου πολωνικού tour operator, Itaka, αποκάλυψε ότι οι κρατήσεις για Τουρκία τριπλασιάστηκαν από πέρυσι. «Με μια λέξη: εξαιρετική σχέση ποιότητας - τιμής», σημειώνει.

Πέρυσι, τα έσοδα της Τουρκίας από τον τουρισμό διπλασιάστηκαν σε σχεδόν 25 δισ. δολάρια – ακόμα κάτω από τα 34,5 δισ. δολάρια του 2019, όταν 45,1 εκατομμύρια ξένοι επισκέφθηκαν την Τουρκία. Σύμφωνα με έκθεση του Παγκόσμιου Συμβουλίου Ταξιδιών και Τουρισμού, η Τουρκία πρόκειται να είναι ο τέταρτος πιο δημοφιλής ευρωπαϊκός προορισμός αυτό το καλοκαίρι για επισκέπτες από όλη την υφήλιο.

Και αυτό παρά την απουσία των Ρώσων και των Ουκρανών που ήταν η πρώτη και η τρίτη μεγαλύτερη πηγή επισκεπτών της χώρας, αντίστοιχα. Ωστόσο, ο διευθύνων σύμβουλος της Nirvana Hotels, Korhan Alsan, δήλωσε πριν από λίγες ημέρες στο Reuters ότι κρατήσεις από όλες τις άλλες

Σύμφωνα με εκτιμήσεις, οι αφίξεις αναμένεται να φθάσουν φέτος τα 39 εκατομμύρια.

Ο αριθμός των τουριστών φέτος θα επιστρέψει στα επίπεδα του 2019, παρά τις επιπτώσεις από τον πόλεμο στην Ουκρανία.

χώρες έρχονται και η Τουρκία θα μπορέσει να φτάσει τα επίπεδα του 2019. «Υπολογίζω ότι η Τουρκία θα λάβει έσοδα από τον τουρισμό αξίας 32 δισ. δολαρίων και θα φιλοξενήσει 39 εκατ. τουρίστες», είπε χαρακτηριστικά.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΛΛΙΤΗΣ

Διλήμματα πολιτικής

Επικείμενη η ανακοίνωση του τρόπου ελάφρυνσης της δαπάνης των νοικοκυριών για το ηλεκτρικό ρεύμα από τον Ιούλιο και μετά. Υπάρχουν δύο σχέδια στο τραπέζι. Το ένα είναι ριζοσπαστικό και δεν αφαιμάζει τον κρατικό προϋπολογισμό: προβλέπει ότι ουσιαστικά αναστέλλεται το χρηματιστήριο ενέργειας με την οριακή τιμή (που είχε αρχίσει για να τυνώσει τις ΑΠΕ ή έχει εξελιχθεί σε όπλο μαζικής καταστροφής νοικοκυριών και επιχειρήσεων) και η τιμή θα προκύπτει ανάλογα με το κόστος παραγωγής από κάθε πηγή (φυσικό αέριο, ανανεώσιμες, λιγνίτη), συν ένα εύλογο ποσοστό κέρδους. Το δεύτερο είναι το γνωστό σχήμα όπου ο προϋπολογισμός επιδοτεί τους παραγωγούς

ενέργειας για να συγκρατηθούν οι τιμές λιανικής. Αν προκριθεί το πρώτο, αν δηλαδή υπερισχύσει η λογική αντιμετώπισης μιας έκτακτης κατάστασης και όχι το λόμπινγκ παραγωγών - προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας σε Αθήνα και σε Βρυξέλλες, θα είναι μια θετική εξέλιξη που ίσως υπερκεράσει αρκετές από τις προτάσεις που ακούγονται από τον χώρο της αντιπολίτευσης. Αντιθέτως για το δεύτερο, την επανάληψη αυτού που ίσχυσε το τελευταίο εξάμηνο για τους οικιακούς καταναλωτές, διατυπώνονται ισχυρές ενστάσεις επί της ουσίας και της λογικής του: αντί να ξοδεύει το κράτος λεφτά (που, μάλιστα, δεν περισσεύουν...) για να επιδοτήσει ορίζοντα την κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος,

Αντί η επικοινωνία να υπηρετεί τη δημοσιονομική πολιτική, έγινε το αντίστροφο.

δικαιότερο και ορθολογικό θα ήταν να επιδοτήσει απευθείας το εισόδημα των ευάλωτων (μόνο) νοικοκυριών και εκείνα να δαπανούν αυτά τα χρήματα όπως κρίνουν – είτε για να καταναλώσουν ρεύμα είτε για να καλυφθούν άλλες ανάγκες. Έτσι θα ήταν μικρότερη και η συνολική δημόσια δαπάνη. Που έχει κυριολεκτικά ξεχειλώσει.

Μια σύγκριση: σε δυόμισι χρόνια δαπανήθηκαν σε επιδόματα, ενισχύσεις

και οριζόντιες παροχές περίπου 46 δισ. ευρώ, ποσό τεράστιο ως ποσοστό επί του ΑΕΠ, αλλά και ως απόλυτο μέγεθος. Το 2012, θυμίζω, είχε γίνει μια τιτάνια, προσπάθεια για το κούρεμα του δημοσίου χρέους, το γνωστό PSI. Κι αυτή κατέληξε στο κούρεμα του χρέους μας κατά 53 δισ. ευρώ.

Τώρα αυτά κοντεύουμε να αντισταθμίσουμε, διανέμοντάς 46 δισ. σε ό,τι κι ντείνεται στην επικράτεια – χωρίς ειδική στόχευση στα ευάλωτα νοικοκυριά και σε έχοντες και σε κατέχοντες, ακόμη και σε ζώμη. Στη 10ετία έως το 2019, διαχείριση της κρίσης σημαίνει (έως και) άγριες περικοπές δαπανών. Στην τελευταία διετία, διαχείριση της κρίσης σημαίνει, λες, δανειζόμια για να κάνω

παροχές, μοιράζω λεφτά που δεν έχω. Η άσκηση χαλαρής διαχείρισης ήταν κυβερνητική επιλογή. Αντί η επικοινωνιακή πολιτική να κληθεί να υπηρετήσει την άσκηση μιας δίκαιης και αυστηρής πολιτικής, η δημοσιονομική πολιτική κλήθηκε να υπηρετήσει τις ανάγκες της κυβερνητικής επικοινωνίας.

Και τώρα τα πράγματα, εξαιτίας και του πολέμου, γίνονται πιο δύσκολα. Δυσκολεύουν, επίσης, εξαιτίας των παρενέργειών που έχει η δημοσιονομική χαλάρωση.

Για παράδειγμα, ενώ το Δημόσιο απαλλάχθηκε από πάμπολλες εργασίες χάρη στα apps του Κυρ. Πιερράκκη, ωστόσο δεν έχει κάνει ούτε μια μετακίνηση υπαλλήλων από νεκρές υπηρ-

σίες σε άλλες που έχουν ανάγκες. Και –ω, του θαύματος!– η «μεταρρύθμιση» που αρχίζει, τώρα (προεκλογικά), με δανωμένες... bonus! Αλλά και μεγάλο μέρος της επιχειρηματικότητας επαναπαύεται. Παράδειγμα: η δημοσιονομική πολιτική νομίζει και περιμένει τους ιδιώτες να επενδύσουν, αλλά οι περισσότεροι φαίνεται να χαλαρώνουν περιμένοντας. Περιμένουν –μας λένε οι τράπεζες– να αξιοποιήσουν και τον αναπτυξιακό νόμο μαζί με το Ταμείο Ανάκαμψης, ώστε να μειώσουν κι άλλο τη δική τους συμμετοχή στη δαπάνη για την επένδυση. Στόχος, ιδιωτικές επενδύσεις με δημόσιο χρήμα – λες και ήταν χθες.

kallitsiskostas@yahoo.com

Μονόδρομος οι πλειστηριασμοί ακινήτων για τα funds στην Ελλάδα

Μεγάλο αγκάθι η έλλειψη συμβολαιογράφων που πραγματοποιούν τέτοιες συναλλαγές

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Μονόδρομο για τα funds που έχουν επενδύσει στα κόκκινα δάνεια αποτελούν οι πλειστηριασμοί ακινήτων προκειμένου να πετύχουν τους στόχους για τους οποίους έχουν δεσμευθεί στο πλαίσιο του «Ηρακλή» και να αποφευχθεί η ενεργοποίηση της κρατικής εγγύησης. Το θέμα των κρατικών εγγυήσεων ύψους περίπου 20 δισ. ευρώ παρακολουθεί στενά η Eurostat, η θέση της οποίας για τον συνυπολογισμό τους στο δημόσιο χρέος της χώρας ενισχύεται όσο πιο επισημάνεται η επίτευξη των επιχειρησιακών σχεδίων που τα funds έχουν υποβάλει στο υπουργείο Οικονομικών και τα οποία συνδέουν το 35%-40% των εισπράξεων του «Ηρακλή» με τις ρευστοποιήσεις ακινήτων.

Οι πλειστηριασμοί αποτελούσαν ανέκαθεν ένα από τα πιο ευαίσθητα πολιτικά θέματα και δεν είναι ίσως τυχαίο ότι ακόμη και σήμερα που οι πλειστηριασμοί διενεργούνται αποκλειστικά με ηλεκτρονικό τρόπο, η διάταξη που έρχεται από την περίοδο των χειρόγραφων πλειστηριασμών και που ορίζει την αναστολή τους δύο εβδομάδες πριν και δύο εβδομάδες μετά την οποία εκλογική διαδικασία, και η οποία πλέον δεν έχει κανένα ουσιαστικό περιεχόμενο, δεν έχει αμφισβητηθεί. Το θέμα παραμένει πολιτικά ευαίσθητο ενόψει των επερχόμενων εκλογών αλλά και της οικονομικής συγκυρίας που έχει οδηγήσει στη μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών.

Μετά τη γενικευμένη αναστολή που ισχύει τους σκληρούς μήνες της πανδημίας, την πάγια αναστολή τους κάθε Αύγουστο και τις αρρυθμίες από τις απεργίες των συμβολαιογράφων ή των δικηγόρων τα τελευταία χρόνια, το πρόβλημα των συσσωρευμένων πλειστηριασμών που αδυνατούν να προγραμματίσουν εγκαίρως ή ματαιώνονται έχει φθάσει στην κορύφωσή του και απειλεί να τινάξει στον αέρα τα επιχειρησιακά σχέδια που έχουν υποβάλει οι

Το πρόβλημα των συσσωρευμένων πλειστηριασμών ακινήτων που αδυνατούν να προγραμματίσουν εγκαίρως ή ματαιώνονται έχει φθάσει στην κορύφωσή του και απειλεί να τινάξει στον αέρα τα επιχειρησιακά σχέδια των funds.

Σε όλη την Κρήτη μόνο ένας συμβολαιογράφος εκτελεί πλειστηριασμούς.

εταιρείες διαχειρίστρις στο υπουργείο Οικονομικών.

Τροχοπέδη για την επιτάχυνσή τους αποτελούν τα προβλήματα που υπάρχουν στην εκτέλεσή τους, ακόμη και αν πρόκειται για περιπτώσεις που οι οφειλότες τους έχουν εξαφανιστεί εδώ και μία δεκαετία, αλλά και ιδιαιτερότητες του κλάδου των συμβολαιογράφων. Χαρακτηριστικές είναι οι περιπτώσεις περιοχών όπως η Κρήτη, όπου ο αριθμός των συμβολαιογράφων που εκτελούν πλειστηριασμούς είναι μόλις ένας σε ολόκληρο το νησί, με συνέπεια οι περιπτώσεις να προχωρούν με καθυστέρηση περίπου δύο ετών από τη δικαστική απόφαση ή και ακόμη περισσότερο. Παρόμοιες περιπτώσεις αποτελούν η Κέρκυρα, η Ζάκυνθος, η Ρόδος και η ευρύτερη περιφέρεια των Δωδεκανήσων, περιοχές στις οποίες οι συμβολαιογράφοι που κάνουν πλειστηριασμούς είναι είδος προς εξαφάνιση, με βασικότερη αιτία το γεγονός

ότι οι επαγγελματίες των περιοχών αυτών αποφεύγουν να εμπλακούν σε ρευστοποιήσεις ακίνητης περιουσίας προσώπων ή επιχειρηματιών που ανήκουν στο ευρύτερο γνώριμο περιβάλλον του συμβολαιογράφου της περιοχής. Το επάγγελμα έχει στοχοποιηθεί σε περιοχές όπως η Κρήτη σημειώνουν στην «Κ» πηγές με γνώση του θέματος, αναγνωρίζοντας ότι ένας συμβολαιογράφος σε όλο το νησί δεν μπορεί να τα βγάλει πέρα με εκατοντάδες πλειστηριασμούς, επισπεύδοντας των οποίων είναι κυρίως τα funds που έχουν επενδύσει στην αγορά των κόκκινων δανείων.

Χαρακτηριστική αρρυθμία –ακόμα και μετά την πραγματοποίηση της διαδικασίας– είναι ο χρόνος που απαιτείται για τη σύνταξη των πινάκων βάσει των οποίων κατανέμεται το πλειστηρίασμα στους πιστωτές, μεταξύ των οποίων και το Δημόσιο. Βασική ευθύνη αποδίδουν οι επαγγελματίες του κλάδου στο ίδιο το Δημόσιο, το οποίο ακόμη και στην περίπτωση της σύνταξης των πινάκων κατανομής του πλειστηριάζματος, από το οποίο έχει να λαμβάνει, ακολουθεί την πάγια τακτική της αμφισβήτησης της απόφασης, χωρίς καμία αιτιολογία. Είναι χαρακτηριστικό ότι ενώ παλιότερη

διάταξη του κώδικα όριζε ότι οι ανακοπές πρέπει να υποβάλλονται εντός 60 ημερών από τη διαδικασία και η απόφαση να έχει βγει επίσης εντός των επόμενων 60 ημερών, η πρακτική της αμφισβήτησης από την πλευρά του Δημοσίου έχει μεταθέσει την ημερομηνία συζήτησης των σημειώνων ανακοπών για το 2028!

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η ενασχόληση συμβολαιογράφων με τους πλειστηριασμούς είναι αποκλειστικά προαιρετική και σύμφωνα με τα στοιχεία του Συμβολαιογραφικού Συλλόγου μόνο 445 συμβολαιογράφοι σε όλη τη χώρα κάνουν αυτή τη δουλειά. Πρόκειται για 13,5% των επαγγελματιών του κλάδου που αριθμεί 3.300 συμβολαιογράφους, οι οποίοι μάλιστα κατανέμονται κατά κύριο λόγο στα μεγάλα αστικά κέντρα, με συνέπεια σε μεγάλες περιφερειακές ενότητες, όπως αυτή των Δωδεκανήσων, οι συμβολαιογράφοι να απαντούν. Το πρόβλημα της εύρεσης επαγγελματιών που να ασκούν αυτή τη δραστηριότητα είναι έντονο σε κλειστές κοινωνίες και σε τουριστικές περιοχές, όπου υπάρχει ούτως ή άλλως πλούσια ύλη και κινητικότητα στις αγοραπωλησίες ακινήτων, με αποτέλεσμα κανείς να μη θέλει να εμπλακεί σε πράξεις πλειστηριασμού.

Σε μια προσπάθεια να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο της έλλειψης συμβολαιογράφων, το υπουργείο Δικαιοσύνης πέρασε διάταξη που ανοίγει τη διαδικασία, εντός όμως της ίδιας εφετηιακής περιφέρειας. Προβλεπόμενα είναι όμως ο συμβολαιογράφος να βεβαιώσει ότι δεν μπορεί να ανταποκριθεί στον όγκο των πλειστηριασμών. Η ρύθμιση, όπως εξηγούν αρμόδιες πηγές, δεν κατάφερε να απεμπλέξει τη διαδικασία, αφού ορισμένοι επαγγελματίες του κλάδου δεν συναινούν να δώσουν τη σχετική βεβαίωση «παιζοντας καθυστέρηση» είτε γιατί θέλουν να κρατούν τους φακέλους για την περίπτωση που υπάξει αναδουλειά στο επάγγελμα και σε άλλες συμβολαιογραφικές πράξεις, είτε ακόμη και από σκοπιμότητα σε άτυπη «συνεννόηση» με τοπικούς παράγοντες.

Δεν έχουν κάνει καμία προσπάθεια ρύθμισης οι οφειλότες

Η σημασία επιστροφής των πλειστηριασμών στα επίπεδα προ κρίσης με 40.000 - 50.000 τον χρόνο, σύμφωνα με εκπροσώπους των funds, δεν εφάντλείται στην ανάγκη επίτευξης των επιχειρησιακών στόχων του «Ηρακλή». Αποκτά και ηθικό νόημα, αφού στη συντριπτική τους πλειονότητα πρόκειται για περιπτώσεις που έχουν γυρίσει την πλάτη σε κάθε προσπάθεια ρύθμισης που έχει γίνει μέχρι σήμερα είτε μέσω των τραπεζών –όταν ακόμη αυτά τα δάνεια ήταν στα χαρτοφυλάκιά τους– είτε μέσω των εταιρειών διαχείρισης που τα ανέλαβαν μετά την πώλησή τους. Οι συμβολαιογράφοι που ασχολούνται με θέματα πλειστηριασμών βρίσκονται συχνά αντιμέτωποι με βροχή εξωδίκων και απειλών ακόμη και για σύσταση συμμορίας από επιτηδείς, που στόχο έχουν να τους εκφοβίσουν ή να καθυστερήσουν τη διαδικασία του πλειστηριασμού. Όπως εξηγούν στην «Κ» εκπρόσωποι του κλάδου, τα εργαλεία που έχουν υπάρξει κατά καιρούς και από όλες τις κυβερνήσεις έως σήμερα για τη ρύθμιση των οφειλών ήταν πολλά και αρκετά γενναιοδωρά, ενώ «σε καμία από τις περιπτώσεις δεν μπορεί ο οφειλόμενος να ισχυριστεί ότι αιφνιδιαστική». Μέχρι ένα ακίνητο να φθάσει στον πλειστηριασμό έχει προηγηθεί η καταγγελία της σύμβασης του δανείου, γεγονός που σημαίνει ότι ο οφειλόμενος δεν έχει πληρώσει καμία δόση για τουλάχιστον ένα χρόνο, στην καλύτερη περίπτωση, καθώς οι περισσότερες περιπτώσεις αφορούν πολύ μεγαλύτερα διστάσματα αθέτησης. Αδιάφορος σε οποιαδήποτε προσπάθεια ρύθμισης θα πρέπει να υπήρξε ο οφειλόμενος και κατά το διάστημα της κοινοποίησης της διαταγής πληρωμής που απαιτεί τουλάχιστον ένα μήνα, όπως επίσης και κατά το διάστημα της κατάσχεσης, στάδια που αθροίζουν συνολικά πάνω από δύο χρόνια, με βάση μια ομαλή διαδικασία, χωρίς να συνυπολογίζονται τα οριζόντια μέτρα αναστολών ή «παγώματος» των πλειστηριασμών που

εφαρμόστηκαν κατά κόρον την προηγούμενη δεκαετία. Στους πολυάριθμους φακέλους πλειστηριασμών που χειρίζονται οι εταιρείες διαχείρισης τα φαινόμενα οφειλόμενων που εμφανίστηκαν στο παρά πέντε, λίγο πριν από τον πλειστηριασμό του ακινήτου τους, και ενώ ήταν εξαφανισμένοι για 2,5 ή ακόμη περισσότερα χρόνια σε ακραίες περιπτώσεις, πληθαίνουν όσο αυξάνονται και οι προγραμματισμένοι πλειστηριασμοί. Σε αρκετές μάλιστα περιπτώσεις οι οφειλότες ήρθαν όχι μόνο σε συνεννόηση με την εταιρεία διαχείρισης για να ρυθμίσουν το δανειό τους, αλλά αποπλήρωσαν και ένα σημαντικό τμήμα της οφειλής. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση δανειολήπτη με οφειλή 258.000 ευρώ, ο οποίος δεν είχε πληρώσει καμία δόση από το 2014 και δέκα ημέρες πριν από τον πλειστηριασμό κατέθεσε 100.000 ευρώ προκειμένου να ανασταλεί το πρόγραμμα πλειστηριασμού, ρυθμίζοντας παράλληλα το υπόλοιπο της οφειλής, το οποίο έκτοτε εξυπηρετεί κανονικά. Ανάλογη περίπτωση είναι αυτή δανειολήπτη με οφειλή 260.000 ευρώ, χωρίς καμία καταβολή από το 2018, ο οποίος εξόφλησε στο σύνολό του το χρέος του είκοσι ημέρες πριν από τη διενέργεια του πλειστηριασμού. Πιο «ψαγμένες» είναι οι πρακτικές που χρησιμοποιούν επιχειρηματίες για να αποφύγουν τη ρευστοποίηση της ακίνητης περιουσίας τους, καταφεύγοντας σε διαδικασίες όπως ο εξωδικαστικός μηχανισμός –με βάση το παλαιότερο καθεστώς– ή ακόμη και η πτώχευση στην προσπάθειά τους να πάρουν προληπτικά μέτρα και να κερδίσουν χρόνο, καθυστερώντας τη διαδικασία. Συνήθως είναι επίσης η πρακτική της δήθεν ύπαρξης υποψήφιου επενδυτή που θέλει να αγοράσει την επιχείρηση ή το ακίνητο, αλλά και η προσπάθεια να τεθούν σε προστασία υπό το δίκαιο της εξυγίανσης, ή η μεταβίβαση του ακινήτου στην ελεύθερη εκποίηση από φίλο τρίτο πρόσωπο.

Η ΜΠΥΡΑ ΚΕΟ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΤΗΝ ΚΩΜΩΔΙΑ ΤΟΥ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΟΥ

ΜΑΥΡΗ ΓΑΛΟΤΣΑ

Κείμενο & Σκηνοθεσία: Βάσια Αργέντη

ΜΙΡΚΑ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΖΑΜΠΕΤΑΚΗΣ

ΚΡΙΣΤΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Σκηνοθεσία-κείμενο: Βάσια Αργέντη Βοηθός σκηνοθέτη: Θεώνη Φύτρου Σκηνικά-κοστούμια: Λάκης Γενεθλής Φωτισμοί: Alexander Jotonic Μουσική-σύνθεση τραγουδιού παράστασης: Ανδρέας Καρανίκας

Παραστάσεις

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

2,3 & 4 ΙΟΥΝΙΟΥ

ΠΑΤΤΙΣΕΙΟ ΘΕΑΤΡΟ ΛΕΜΕΣΟΥ

6, 7 & 8 ΙΟΥΝΙΟΥ

ΘΕΑΤΡΟ ΣΚΑΛΑ, ΛΑΡΝΑΚΑ

9 ΙΟΥΝΙΟΥ

ΜΑΡΚΙΔΕΙΟ ΘΕΑΤΡΟ. ΠΑΦΟΣ

10 ΙΟΥΝΙΟΥ

ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ

Tickethour

7777 7040

και τα καταστήματα

7777 7040

και τα καταστήματα

ACS

ΑΝΕΛΕΥΣΗ

ΜΕΓΑΣ ΧΟΡΗΓΟΣ

Electroline

είλα στο αὐριο

ΧΟΡΗΓΟΙ

ΟΠΑΠ

HELLENIC BANK

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ

PARTEX

αλφάμεγα

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΑΕΡΟΜΕΤΑΦΟΡΕΑΣ

SKY

express

ΧΟΡΗΓΟΣ ΦΙΛΟΣΕΝΙΑΣ

ATLANTICA

HOTELS & RESORTS

ΟΙ ΗΘΕΟΠΟΙΟΙ ΜΕΤΑΚΙΝΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΤΗΣ

UNICARS

Driving your stories.

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

LOVE 106.7

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

ΚΥΤΙΡΟΥ

WIZGUIDE

Πιέσεις σε τραπεζικές μετοχές και χαμηλός τζίρος στο Χ.Α.

Ο Γενικός Δείκτης υποχώρησε κατά 0,94% και έκλεισε στις 891,81 μονάδες

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Σε αρνητικό έδαφος κινήθηκε το Χρηματιστήριο Αθηνών, χάνοντας έτσι τις 900 μονάδες, με τις πιέσεις στις τραπεζικές μετοχές να πρωταγωνιστούν, ενώ ο τζίρος παρέμεινε σε χαμηλά επίπεδα.

Οι επιδόσεις του ελληνικού ΑΕΠ το α΄ τρίμηνο, οι οποίες εξέπληξαν θετικά τους αναλυτές, δεν «κεφαλαιοποιήκαν» στο ταμπλό της Λεωφόρου Αθηνών, καθώς το κλίμα και στις διεθνείς αγορές ήταν αρνητικό εν αναμονή των ανακοινώσεων για τον πληθωρισμό στις ΗΠΑ στα τέλη της εβδομάδας.

Πιο αναλυτικά, ο Γενικός Δείκτης κατέγραψε πτώση της τάξης του 0,94% και έκλεισε στις 891,81 μονάδες, ενώ ο τζίρος διαμορφώθηκε στα 57,1 εκατ. ευρώ.

Οι επιδόσεις του ελληνικού ΑΕΠ το α΄ τρίμηνο, οι οποίες εξέπληξαν θετικά τους αναλυτές, δεν «κεφαλαιοποιήθηκαν» στο ταμπλό της Λεωφόρου Αθηνών.

Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης υποχώρησε κατά 1,12% στις 2.157,79 μονάδες, ενώ με πτώση 0,41% έκλεισε ο δείκτης μεσαίας κεφαλαιοποίησης στις 1.409,66 μονάδες.

Από τα μη τραπεζικά blue chips, κέρδη σημείωσαν μόνο οι Aegean (+3,29%), Jumbo (+1,27%) και Σαράντης (+0,15%), ενώ τις μεγαλύτερες απώλειες κατέγραψαν η Lamda Development (-2,51%), η ΔΕΗ (-2,41%) και η ΕΒΑΛΧαλκός (-2,25%) και πτώση άνω του 1% σημείωσαν Βιοχάλκο, ΕΛΠΕ, ΕΥΔΑΠ και Mytilineos.

Είναι φανερό ότι η διατήρηση του ομιχλώδους σκηνικού περί την ουκρανική κρίση τροφοδοτεί την επιφυλακτικότητα των επενδυτών, καθώς συντηρείται η αβεβαιότητα για τα στοιχεία κόστους αλλά και τις συνθήκες ζήτησης, τονίζον χρηματιστηριακοί αναλυτές.

Ο τραπεζικός δείκτης σημείωσε πτώση 2,52% στις 606,58 μονάδες, με τη Eurobank να καταγράφει απώλειες 2,93%, την Alpha Bank να κλείνει στο -2,81%, την Εθνική Τράπεζα στο -1,96% και την Τράπεζα Πειραιώς στο -1,85%.

Πάντως η Eurobank Equities προχώρησε σε αύξηση των τιμών στόχων που δίνει για τις ελληνικές τράπεζες: στο 1,42 ευρώ από 1,31 ευρώ για την Alpha Bank, στα 4,50 ευρώ από 4,20 ευρώ για την Εθνική Τράπεζα και στα 1,80 ευρώ από 1,74 ευρώ για την Τρά-

πεζα Πειραιώς, με σύσταση για «αγορά» σε όλες.

Δεδομένων των ισχυρών προοπτικών κερδοφορίας, θεωρεί ότι οι αποτιμήσεις τους είναι αρκετά ελκυστικές και έτσι διατηρεί εποικοδομητικά στάση, λόγω του θετικού μακροοικονομικού πλαισίου, των πολύ καθαρότερων ισολογισμών που επιτρέπουν την εστίαση στη δημιουργία κερδών, της προοπτικής υψηλότερων επιτοκίων και της στρατηγικής στροφής των τραπεζών σε δραστηριότητες δημιουργίας προμηθειών.

Σε ό,τι αφορά το ελληνικό Χρηματιστήριο γενικότερα, σύμφωνα με τον Δημήτρη Τζάνη, διευθυντή επενδύσεων της Κύκλος Χρηματιστηριακή, διατηρεί την ψυχραιμία του, με τις συναλλαγές ωστόσο να υποχωρούν σημαντικά τις τελευταίες μέρες. Οι αναμετρήσεις του Γενικού Δείκτη με τις 900 μονάδες οδηγούν σε αλληπάλληλες αποτυχίες τις προσπάθειες υπέρβασής τους διαμορφώνοντας προϋποθέσεις για σενάρια πλαγιοκαθοδικής κίνησης.

Παράλληλα, οι επιδόσεις που καταγράφουν τα μεγέθη των εταιρειών κατά το πρώτο τρίμηνο (+145% για 28 εισηγμένες με τη βοήθεια των τραπεζών, των διυλιστηρίων αλλά και άλλων δεικτοβαρών τίτλων) είναι ελπιδοφόρες.

«Είναι φανερό ότι η διατήρηση του ομιχλώδους σκηνικού περί την ουκρανική κρίση τροφοδοτεί την επιφυλακτικότητα των επενδυτών, καθώς συντηρείται η αβεβαιότητα για τα στοιχεία κόστους αλλά και τις συνθήκες ζήτησης, εξαιτίας των οποίων η εικόνα των εταιρικών μεγεθών μπορεί να ανατραπεί στα επόμενα τρίμηνα», σημειώνει ο αναλυτής. Την ίδια ώρα, προσθέτει, «επανερχεται η ένταση στις ελληνο-τουρκικές σχέσεις, με το θερμό καλοκαίρι να είναι ενδεχόμενο να γίνει πιο θερμό».

Μικρές απώλειες στις ευρωπαϊκές αγορές

Με μικρές απώλειες έκλεισαν χθες οι ευρωπαϊκές αγορές καθώς επικράτησε νευρικότητα, με τους επενδυτές να έχουν το βλέμμα στην πολιτική σκηνή της Βρετανίας και την πρόταση μομφής κατά του πρωθυπουργού και στα μεγέθη που θα ανακοινώσει η Ουάσιγκτον για την αμερικανική οικονομία, συμπεριλαμβανομένου του πληθωρισμού του Μαΐου.

Παράλληλα, οι επενδυτές έχουν το βλέμμα στραμμένο στις κρίσιμες αποφάσεις που αναμένεται να ανακοινώσει αύριο η ΕΚΤ μετά τη συνεδρίασή της στο Άμστερνταμ. Έτσι, ο πανευρωπαϊκός δείκτης EuroStoxx 600 έκλεισε με ελαφρά υποχώρηση 0,3% και τις μεγαλύτερες απώλειες να σημειώνουν οι μετοχές των εταιρειών τεχνολογίας με τον δείκτη του κλάδου να κλείνει με πτώση 1,2%.

Στον αντίποδα, οι μετοχές των εταιρειών ορυχείων, πετρελαίου και φυσικού αερίου με τον δείκτη του κλάδου να κλείνει με κέρδη 1,2%. Σε ό,τι αφορά ειδικότερα τη βρετανική αγορά, είχε ψυχραιμη αντίδραση στην πρόταση μομφής κατά του πρωθυπουργού με τον δείκτη FTSE 100 του Λονδίνου να κλείνει με οριακές απώλειες 0,12%.

Μικρές σχετικά ήταν και οι απώλειες του δείκτη Xetra DAX της Φρανκφούρτης που έκλεισε με υποχώρηση 0,66%, αν και στη Γερμανία μεσολάβησαν δυσοιωνες ειδήσεις όπως η υποχώρηση

των βιομηχανικών παραγγελιών τον Απρίλιο που ήταν μεγαλύτερη από τις προβλέψεις. Ομοίως ο δείκτης CAC 40 του Παρισιού έκλεισε με απώλειες 0,74% και ο FTSE MIB του Μιλάνου με απώλειες 0,81%. Ο επίσης πανευρωπαϊκός αλλά μικρότερος δείκτης EuroStoxx 50 έκλεισε με απώλειες 0,82%. Εν αναμονή, άλλωστε, των αποφάσεων της ΕΚΤ, υποχώρησαν χθες οι αποδόσεις των κρατικών ομολόγων της Ευρωζώνης, με εκείνες των γερμανικών bunds να σημειώνουν πτώση

Τη μεγαλύτερη υποχώρηση σημείωσαν οι μετοχές των εταιρειών τεχνολογίας.

4,1 μονάδων βάσης στο 1,288%. Στην αντίθετη κατεύθυνση οι αποδόσεις των δεκαετών του βρετανικού δημοσίου που σημειώσαν άνοδο στα υψηλότερα επίπεδα των τελευταίων επτά ετών στο 2,265%.

Ανοδικά κινήθηκαν για μια ακόμη ημέρα οι τιμές του πετρελαίου με το αργό Δυτικού Τέξας να κυμαίνεται το βράδυ στα 119,58 δολάρια το βαρέλι, σημειώνοντας άνοδο 0,74% και το Brent στα 120,36 δολάρια το βαρέλι, καταγράφοντας άνοδο 0,71%.

BLOOMBERG, REUTERS

Ο δείκτης Xetra DAX της Φρανκφούρτης έκλεισε με απώλειες 0,66%.

(Τηγή: Reuters)

New York/Νέα Υόρκη

(Σε δολάρια)

Εταιρείες

Πριν από το κλείσιμο

Μετ.%

3M COMPANY

145.97

-0.1641

ALCOA CORP

64.519

0.7794

ALLEGHANY CRP

835.5

0.1642

ALTRIA GROUP

53.645

0.1026

AMAZON COM

122.15

-2.1156

AMER EXPRESS C

168.41

0.8322

AMER INTL GROU

59.41

0.712

AMGEN

246.24

0.3259

APPLE INC

148.2001

1.4097

BANK OF AMERIC

36.12

-0.083

BAXTER INTL IN

72.15

-0.4828

BOEING CO

139.58

0.2442

BRISTOL MYERS

75.975

0.9635

CAMPBELL SOUP

46.26

0.7624

CATERPILLAR IN

225.9

1.0151

CIGNA CORP

259.855

1.0323

CHEVRON

179.8

1.6796

CISCO SYSTEMS

45.445

0.2537

CITIGROUP

51.705

0.5934

CERVECERIAS

14.195

-0.1056

COCA-COLA CO

63.05

0.2863

COLGATE PALMOL

78.325

-0.5776

DANAOS CORP

81.03

-1.1106

DIANA SHIPPING

6.185

0.8972

DOW INC

66.945

-0.1864

DUPONT DE NMOU

67.26

-0.6059

ENTERGY CP

121.05

-0.239

EXXON MOBIL

102.925

4.1329

FEDEX CORP

220.83

-0.9064

FORD MOTOR CO

13.63

1.263

INTL BUS MACHI

142.29

-0.4129

GENERAL DYNAMI

233.3

1.4789

GENERAL ELEC C

76.96

-0.0519

GOLDM SACHS GR

320.03

-0.1498

HALLIBURTON CO

42.26

2.2749

HARTFORD FINL

73.17

0.5497

HP INC

39.27

0

HOME DEPOT INC

298.08

-1.9119

INTEL CORP

43.405

0.15

JOHNSON JOHNSO

177.505

0.6264

JPMORGAN CHASE

129.43

-0.2312

LAZARD

36.51

1.3885

MCARDONALD'S COR

247.84

-0.0927

MERCK & CO

90.065

0.2504

MICROSOFT CP

270.855

0.7833

3M COMPANY

145.97

-0.1641

MORGAN STANLEY

84.89

0.0236

NIKE INC CL B

121.09

0.7153

NORFOLK SOUTHE

248.04

1.3732

PFIZER INC

53.71

0.8449

PROCTER & GAMB

146.15

0.5712

ROCKWELL AUTOM

215.93

0.498

SCHLUMBERGER L

48.49

2.6895

SOUTHERN

75.25

-0.1327

STEALTHGAS

4.0202

8.6541

TSAKOS ENERGY

11.32

1.5247

UNISYS CORP

12.62

2.021

UNITEDHEALTH G

494.07

0.7936

US BANCORP

52.34

0.1722

VERIZON COMMS

51.295

0.1073

WALT DISNEY CO

106.8

-0.9552

WELLS FARGO &

45.19

0.1551

WALMART INC

122.49

-1.906

London/Λονδίνο

(Σε πέννες)

Εταιρείες

Χθες

Μετ.%

ANGLO AMERICAN

4016.5

1.286

A.B.FOOD

1667.08171

-0.413

ADMIRAL GRP

2263.15833

-0.659

ASHTREAD GRP

4164.33158

-0.816

ANTOFAGASTA

1548.547

-0.943

AVIVA

426

-0.976

ASTRAZENECA

10212

1.569

BARCOCK INTL

360.52

1.003

BAE SYS.

791.3

-0.05

BARCLAYS

169.40893

-1.377

BR.AMER.TOB.

3570

0.948

BARRATT DEVEL.

508.55

-0.862

BERKELEY GRHL

4277.8485

-0.697

BR.LAND

539.95

1.132

BUNZL

2747.5

-0.828

BP

445.075

1.374

BURBERRY GRP

1714.5

-1.606

BT GROUP

185.1

-2.434

COCACOLA HBC A

1761.5

-0.056

CARNIVAL

991

-0.482

CENTRICA

82.52

2.044

COMPASS GROUP

1793

-0.471

CAPITA GROUP

25.04

-1.65

CRH

3279

-0.937

DCC

5620

-0.636

DIAGEO

3660.5

-1.323

DIRECT LINE

259.5

-0.461

EXPERIAN

2567

-1.76

EASVET

487.5679

-1.791

FRESNILLO

775.9663

-0.719

GLENCORE

540

-0.351

GSK

1718.4

1.451

HIKMA

1663.5

-0.806

HAMMERSON

26.86

-1.654

HARGREAVES LS

842.37948

-2.105

HSBC HLDGS.UK

530.7

-0.787

INTL CONSOL AI

124.20951

-0.846

INTERCON. HOTE

4947

-0.121

3I GRP

1204.98187

-2.88

IMPBANDS

1818.712

0.443

INTERTEK GROUP

4546

-1.127

ITV

70.2727

-0.648

JOHNSON MATTHE

2078.16667

-0.144

KINGFISHER

259.83024

-3.373

LAND SECS.

771

0.312

LEGAL&GEN.

257.05631

-1.307

LLOYDS GRP.

45.6286

-0.011

MARKS & SP.

43613

-2.885

MONDI

1556.09247

-0.32

NATIONAL GRID

1105.95

-1.863

NEXT

6377.53

-1.108

PROVIDENT FIN.

253.2

-0.079

PRUDENTIAL

1042.02785

-2.022

PERSIMMON

2222

-0.712

PEARSON

748.52855

-0.213

RELX

2217

-0.892

RIO TINTO

6104

2.267

ROYAL MAIL

308.8

-1.538

ROLLS-ROYCE HL

92.8

-1.411

SAINSBURY(I)

223.6821

-2.809

SCHRODERS

2911.8617

-0.952

SAGE GRP

657

0.053

ST JAMES'S PLAC

1237.08

-2.264

SMITHS GROUP

1559.4953

-0.192

SMITH&NEPHEW

1255.5

-0.594

SSE

1808.1687

-0.659

STAND.CHART.

623

-0.638

SEVERN TRENT

2889

0.731

TRAVIS PERKINS

1205.3571

-1.512

TESCO

260.19355

-0.96

TUI AG

186.6

-1.218

TAYLOR WIMPEY

131.41231

-0.685

UNILEVER

3696

-0.592

UTD. UTILITIES

1046.46016

0.335

VODAFONE GROUP

125.93

0

WPP

925.63229

-2.32

WHITBREAD

2666.25

1.048

Zurich/Zupixn

(Σε ελβ. φπ.)

Εταιρείες

Χθες

Μετ.%

ABB LTD N

30.49

0.56

RICHMONT N

111.35

1.09

GERBERT NL

528.8

0.38

NOVARTIS N

85.93

0.12

ROCHE HOLDING

318.4

-0.72

SGS N

2304

-0.82

SWATCH GROUP I

247.2

-1.28

ADARCO N

37.31

0.62

JULIUS BAER N

50.8

2.21

CS GROUP AG

6.71

1.7

GIVAUDAN N

3496

0.09

NESTLE SA

113.84

-0.92

TRANSCOCEAN N

0

0

SWISSCOM N

562

-1.44

SWISS RE N

80.1

1.86

UBS GROUP N

18.19

0.66

ZURICH INSURAN

33.6

0.9

Frankfurt/Φρανκφούρτη

(Σε ευρώ)

Εταιρείες

Χθες

Μετ.%

ADIDAS N

186

-2.34

ALLIANZ SE

196.16

-2.14

BASF SE

52.18

-0.34

BAY MOT WERKE

82.59

-0.99

BEIERSDORF

95.82

-1.02

BAYER N AG

65.92

-0.76

COMMERZBANK

8.364

-0.116

CONTINENTAL AG

74.56

0.14

DEUTSCHE BANK

10.336

-0.12

NEXT

38.305

-0.4

DEUTSCHE POST

153.9

-2.5

DT BOERSE N

6.609

-0.085

DT LUFTHANSA A

19.15

-0.1

DT TELEKOM N

19.15

-0.1

Tokyo/Τόκιο

(Σε γιέν)

Εταιρείες

Χθες

Μετ.%

AIJNOMOTO

2998

-0.96

ASAHI GROUP HL

4431

-0.25

ASTELLAS PHARM

2070

1.05

BRIDGESTONE CO

5239

0.83

CANON INC

3367

1.08

KEYSC COMPUTER

1240

2.82

CITIZEN WATCH

574

1.23

CREDIT SAISON

1529

-0.07

DAIWA SEC GRIU

6271

0.72

SUBARU

2438

3.17

FUJIFILM HOLDI

7213

1.96

FUJITSU LTD

19000

0.11

HINO MOTORS

729

0

HITACHI

6940

0.96

HONDA MOTOR

3382

2.52

IHI

4005

1.39

ISUZU MOTORS

1051

1.91

KAWASAKI HWY I

2787

-4.36

KAJIMA CORP

1444

0.14

KEIO

4560

-0.22

KOBE STEEL

736

3.81

KONICA MINOLTA

470

2.62

JTEKT

1062

2.81

MTSUB UFJ FG

749.4

1.43

MITSUBISHI COR

4628

2.01

MITSUBISHI ELE

1454

0.48

MITSUBISHI MOT

418

3.21

NEC CORPORATION

5340

2.1

NIKON HLDG

2115

0.86

NIKON CORP

1681

0.84

NIPPON SUISAN

4431

0.56

NISSAN MOTOR C

554.6

2.61

NOMURA HOLDING

506.9

0.66

NISSAN CHEMICA

7550

0.53

NIPPON PAPER I

974

OBAYASHI CORP

964

0.73

ODAKYU ELEC RA

1757

-0.34

BBVA

566

0.89

OL HOLDINGS

2759

1.14

WOLTERS KLUWER

89.56

-0.38

OSAKA GAS

2530

0.88

RICOH CO LTD

1193

1.79

SECOM

8563

-0.06

SEVEN & I HLDG

5490

1.01

SHARP CORP

1070

1.13

SHIMIZU CORP

728

1.11

SHISEIDO

5604

-0.09

SONY GROUP COR

12125

0.41

SMFG

4039

1.43

SUMITOMO CHEM

548

1.29

SUZUKI

855

1.06

TAISEI CORP

4120

0.37

TDK CORPORATION

4760

2.59

TOBU RAILWAY

3025

0.17

TOKIO MARINE H

7617

0.16

TORAY INDUSTRI

695.1

1.88

TREND MICRO

7330

-1.21

TOPY INDS LTD

1414

2.02

TORAY INDUSTRI

695.1

1.88

TOHSHA CORP

5705

-0.64

TOYOBO

1063

1.05

TOYOTA MOTOR C

2190.5

1.27

YAMAHA CORP

5500

0.55

Paris/Παρίσι

(Σε ευρώ)

Εταιρείες

Χθες

Μετ.%

ACCOR

30.36

-0.91

AIR LIQUIDE

147.16

-0.74

ALSTOM

26.45

0.49

AXA

23.69

-0.88

BNP PARIBAS

52.45

-1.56

BOUYGUES

31.97

-0.31

CAPGEMINI

180.25

-1.1

CARREFOUR

19.15

0.24

CASINO GUICHAR

17.11

-4.15

CREDIT AGRICOL

10.02

-1.4

DANONE

55.49

-0.73

DASSAULT SYSTE

38.66

-2.31

EDF

8.24

-1.43

L'OREAL

327.35

-1.73

L.V.M.H.

608.40

-0.88

LAGARDERE

25.04

0.32

MICHELIN

121.90

-1.02

PERNOD RICARD

181.80

-1.09

KERING

525.00

-0.21

PUBLICIS GROUP

51.00

-1.73

RENAULT

26.40

-0.86

SAINT-GOBAIN

55.72

1.81

SANOFI

99.99

-0.17

SCHNEIDER ELEC

129.78

-0.93

SOCIETE GENERA

25.20

-1.72

SODEXO

69.96

0.43

TF1

7.81

-0.76

THALES

115.70

0.61

VEOLIA ENVIRON

26.99

1.43

Madrid/Μαδρίτη

(Σε ευρώ)

Εταιρείες

Χθες

Μετ.%

ACS CONS Y SER

26.9

0.1862

AENA SME

141.7

-0.2464

ACERINOX

11.83

0.9386

ACCIONA

191.4

1.0026

AMADEUS

57.64

-0.2078

BBVA

5.039

-1.2735

BANKINTER

5.966

0.5054

CAIXABANK

3.452

-0.3176

DISTR INT ALIME

0.0147

4.2553

ENDESA

20.88

1.016

ENAGAS

22.08

1.7512

FERROVIAL

25.18

1.328

FOMENTO DE CON

11.4

1.6043

GRIFOLS

19.16

0.2616

IBERDROLA

10.835

-0.5963

INT AIRLINES G

1.469

-0.4405

INDRA SISTEMAS

10.8

0.7463

INDITEX

22.22

1

MAPPRE

1.756

0.2283

MERLIN PROP

10.55

0.0949

ARCELORMITTAL

30.885

0.276

RED ELECTR COR

19.135

0.5782

REPSOL

15.95

3.4706

BCO DE SABADEL

0.851

0.0706

BANCO SANTANDE

2.9985

-1.3002

SACYR

2.646

-0.5263

TELEFONICA

4.637

-0.9611

MEDIASET ES CO

4.184

2.0488

TECNICAS REUN

9.915

0.9674

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

ΤΙΜΕΣ ΣΠΟΤ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ

ΤΙΜΕΣ ΣΠΟΤ

ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ

1,0662

ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ

1,4884

ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ

141,66

ΡΕΑΛ ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ

5,1256

ΛΕΒ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

1,9558

ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ

1,3437

ΚΟΡΩΝΑ ΤΣΕΧΙΑΣ

24,739

ΓΟΥΑΝ ΚΙΝΑΣ

7,1146

ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ

7,4395

ΔΟΛΑΡΙΟ ΧΟΝΓΚ ΚΟΝΓΚ

8,3656

ΛΙΡΑ ΣΤΕΡΛΙΝΑ

0,85365

ΡΟΥΠΙΑ ΙΝΔΟΝΗΣΙΑΣ

15,412,37

ΦΙΟΡΙΝΙ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ

389,33

ΣΕΚΕΛ ΙΣΡΑΗΛ

3,5661

ΖΛΟΤΙ ΠΟΛΩΝΙΑΣ

4,5813

ΡΟΥΠΙΑ ΙΝΔΙΑΣ

82,8730

ΛΕΪ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

4,9426

ΓΟΥΟΝ ΝΟΤΙΑΣ ΚΟΡΕΑΣ

1,340,75

ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ

10,5039

ΠΕΣΟ ΜΕΞΙΚΟ

20,8435

ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ

1,0423

ΡΙΝΓΚΙΤ ΜΑΛΑΪΣΙΑΣ

4,6865

ΚΟΡΩΝΑ ΙΣΠΑΝΙΑΣ

138,90

ΔΟΛΑΡΙΟ Ν. ΖΗΛΑΝΔΙΑΣ

1,6582

ΚΟΡΩΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ

10,1843

ΠΕΣΟ ΦΙΛΙΠΠΙΝΩΝ

56,421

ΚΟΥΝΑ ΚΡΟΑΤΙΑΣ

7,5244

ΔΟΛΑΡΙΟ ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗΣ

1,4685

ΡΟΥΒΛΙ ΡΩΣΙΑΣ*

-

ΜΠΑΧΤ ΤΑΪΛΑΝΔΗΣ

36,768

ΛΙΡΑ ΤΟΥΡΚΙΑΣ

17,8702

ΡΑΝΤ ΝΟΤΙΑΣ ΑΦΡΙΚΗΣ

16,4059

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ

ΙΟΥΝΙΟΣ 2022

ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ

1,0523

ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΩΤΙΑΣ-Β. ΙΡΛΑΝΔΙΑ

0,8467

ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ

7,4419

ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ

10,4675

ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ

ΤΙΜΗ ΑΓΟΡΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΕΥΡΩ)

ΑΓΟΡΑ

ΠΩΛΗΣΗ

ΠΑΛΙΑΙΑΣ ΚΟΠΗΣ

392,47

473,12

ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1973 & ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΑ

392,47

473,12

ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1974 & ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ

392,47

468,89

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ			
	Κλείσιμο	Προηγ.	Διαφορά Μετ.
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΧΑ	891,81	900,28	-8,47 -0,94%
FTSE/Χ.Α. LARGE CAP	2.157,79	2.182,23	-24,44 -1,12%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ Χ.Α.	5.859,66	5.904,96	-45,30 -0,77%
FTSE/Χ.Α.ΥΨΗΛΗΣ ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	2.990,74	3.009,74	-19,00 -0,63%
ATHEX SELECT PLUS	3.178,53	3.188,25	-9,72 -0,30%
ATHEX SELECT	4.378,22	4.415,77	-37,55 -0,85%
ΔΕΙΚΤΗΣ ATHEX ESG	1.013,53	1.026,21	-12,68 -1,24%
FTSE/Χ.Α.-Χ.Α.Κ. ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ	459,10	470,96	-11,86 -2,52%
FTSE/ΧΑ MID & SMALL CAP ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΜΕΓΕΘΩΝ	4.473,50	4.558,88	-85,38 -1,87%
FTSE/Χ.Α. MID CAP	1.409,66	1.415,49	-5,83 -0,41%
FTSE/ΧΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗΣ PLUS	2.441,49	2.449,45	-7,96 -0,32%
FTSE/Χ.Α. ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	519,05	524,20	-5,15 -0,98%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΕΙΚΤΗ Χ.Α.	1.539,72	1.554,35	-14,63 -0,94%
FTSE/Χ.Α. ΤΡΑΠΕΖΕΣ	606,58	622,25	-15,67 -2,52%
FTSE/Χ.Α. ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	4.079,43	4.176,81	-97,38 -2,33%
FTSE/Χ.Α. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	724,96	731,24	-6,28 -0,86%
FTSE/Χ.Α. ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ	3.004,21	3.020,11	-15,90 -0,53%
FTSE/Χ.Α. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	3.962,20	4.006,73	-44,53 -1,11%
FTSE/Χ.Α. ΕΜΠΟΡΙΟ	44,17	44,68	-0,51 -1,14%
FTSE/Χ.Α. ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	8.569,03	8.458,65	110,38 1,30%
FTSE/Χ.Α. ΤΡΟΦΙΜΑ & ΠΟΤΑ	7.703,86	7.705,15	-1,29 -0,02%
FTSE/Χ.Α. ΠΡΩΤΗΣ ΥΛΗΣ	6.404,78	6.512,81	-108,03 -1,66%
FTSE/Χ.Α. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ & ΥΛΙΚΑ	3.079,12	3.090,79	-11,67 -0,38%
FTSE/Χ.Α. ΕΝΕΡΓΕΙΑ	4.321,82	4.339,50	-17,68 -0,41%
FTSE/Χ.Α. ΤΑΞΙΔΙΑ & ΑΝΑΨΥΧΗ	2.210,91	2.219,44	-8,53 -0,38%
FTSE/Χ.Α. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	1.991,77	2.001,31	-9,54 -0,48%
FTSE/Χ.Α. ΘΑΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	4.851,64	4.882,23	-30,59 -0,63%
FTSE/Χ.Α. ΥΓΕΙΑ	360,02	373,61	-13,59 -3,64%
FTSE/Χ.Α. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	4.415,13	4.473,22	-58,09 -1,30%

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	16.665.591,74
ΣΤΑΘΕΡΗ ΘΛΕΦΩΝΙΑ	7.398.599,12
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	6.094.528,01
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	4.842.957,25
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	4.331.749,52
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	3.559.346,65
ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	1.727.202,19
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	1.584.977,06
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	1.510.426,91
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	1.382.347,78
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	1.063.455,11
ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	833.963,69
ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	697.871,49
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	493.119,32
ΔΙΥΛΙΔΗΤΗΡΙΑ & ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ	491.062,77
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	442.882,20
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	408.695,88
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	405.419,42
ΤΡΟΦΙΜΑ	359.551,37
ΥΔΡΕΥΣΗ	242.145,77
Ε.Ε.Α.Π. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΧΟΡΩΝ	174.839,89
ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	167.884,09
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	143.951,85
ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	100.508,91
ΚΑΠΝΟΣ	90.268,00
ΕΞΕΙΔΙΚΥΜΕΝΑ ΧΗΜΙΚΑ	74.994,98
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΓΡΑΦΕΙΩΝ	68.277,21

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	5,340	3,29%	ΓΕΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (ΚΟ)	1,320	-3,30%
ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ (ΚΟ)	1,770	2,91%	ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ (ΚΟ)	2,500	-3,10%
ΑΥΤΟΗΕΛΙΑΣ (ΚΟ)	9,160	1,78%	BRIQ PROPERTIES ΑΕΕΑΠ (ΚΟ)	1,950	-2,99%
ΙΝΤΕΡΑΙΦ Α.Α.Ε.Γ.Α. (ΚΟ)	4,160	1,46%	EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	1,027	-2,93%
JUMBO (ΚΟ)	15,200	1,27%	ΑΛΦΗΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜ. (ΚΟ)	0,962	-2,81%
ΠΛΑΙΣΙΟ COMPUTERS (ΚΟ)	3,810	0,79%	LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	5,830	-2,51%
ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	0,560	0,72%	ΔΕΗ (ΚΟ)	6,085	-2,41%
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	1,558	0,65%	ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ (ΚΟ)	1,564	-2,25%
ΑΒΑΣ (ΚΟ)	0,846	0,48%	PREMIA PROPERTIES (ΚΟ)	1,350	-2,17%
ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΓΡ. (ΚΟ)	6,660	0,15%	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	3,610	-1,96%

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

ΑΞΙΑ		ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ	
ΟΤΕ (ΚΟ)	7.398.599,12	PROFILE (ΚΟ)	1,00%
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	6.094.528,01	ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	0,31%
ΑΛΦΗΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜ. (ΚΟ)	6.033.273,80	ΑΛΦΗΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	0,27%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	5.925.605,08	BRIQ PROPERTIES Α.Ε.Ε.Α.Π. (ΚΟ)	0,25%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	4.243.988,55	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	0,22%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	4.137.468,32	UNIBIOS (ΚΟ)	0,21%
ΔΕΗ (ΚΟ)	3.382.653,79	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,18%
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	3.327.265,57	ΚΡΙ - ΚΡΙ (ΚΟ)	0,18%
JUMBO (ΚΟ)	1.727.202,19	ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	0,17%
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	1.382.347,78	ΑΥΤΟΗΕΛΙΑΣ (ΚΟ)	0,16%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	190	850	4.838
FTSE/Χ.Α. Τράπεζες	0	0	0
FTSE/Χ.Α. Large Cap	190	850	4.838
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	1.525	22.296	321.358
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	7	80	4.840
ΑΛΦΗΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	334	9.585	133.041
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	23	29	1.404
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	12	34	9.247
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	20	1.772	4.397
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	117	2.142	26.106
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	0	0	353
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	45	118	2.686
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	52	310	6.620
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	9	29	1.156
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	21	30	1.503
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	18	51	5.113
JUMBO (ΚΟ)	64	71	602
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	42	121	5.926
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	1	40	31.094
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	64	135	667
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	58	235	4.749
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	302	5.156	17.275
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	25	162	1.422
ΟΤΕ (ΚΟ)	17	50	1.201
ΟΛΠ (ΚΟ)	2	9	754
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	53	786	28.932
ΔΕΗ (ΚΟ)	103	620	19.137
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	83	434	5.180
TITAN CEMENT (ΚΑ)	4	4	905
YONHALCO SA/NV (ΚΑ)	49	293	7.048
Δικαιώματα σε Δείκτες	8	85	1.266
FTSE/Χ.Α. Large Cap	8	85	1.266
Δικαιώματα σε Μετοχές	0	0	1.182
ΑΛΦΗΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	0	0	5
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	568
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0	142
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	45
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	0	0	5
ΔΕΗ (ΚΟ)	0	0	417
Συνολική Δραστηριότητα	1.723	23.231	328.644

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 7 Ιουνίου 2022

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	0.8480	0.8700	0.8612	1.1180	"76,330"	0.8600	0.8780	0.8700	2,35
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	1.1400	1.1600	1.1488	-1.0800	"78,573"	1.1450	1.1500	1.1450	-1,29
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (ΕΜ)	0.3800	0.3880	0.3850	-0.4960	"1,713"	0.3800	0.3900	0.3800	-2,56
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)	0.0900	0.0990	0.0987	0.8680	"1,877"	0.0990	0.1070	0.0990	10,00

Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0.0755	0.0810	0.0769	-0.3240	770	0.0755	0.0810	0.0810	0,00

Τεχνολογία										
ΛΟΥΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD						1.8200	1.8900		

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	2.0000	2.0000	2.0000	0.0000	"1,000"	1.9800	2.0000	2.0000	0,00
ΚΟΖΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ	0.0500	0.0500	0.0500	0.0000	"12,170"	0.0000	0.0000	0.0500	0,00
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0.0000	0.0190		
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0000	0.0220		
ΓΙΕΠ	"UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)"						0.0425	0.0515		
ΕΛΜΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0.3600	0.0000		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC (Σ)						0.0000	0.0850		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)						0.0030	0.0040		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0000	0.0000		

Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΜΑΡΠΑ	MALLOUPPAS & PARACOSTAS PUBLIC CO LTD	0.1900	0.1910	0.1901	-0.0950	"20,500"	0.1900	0.2000	0.1900	-0,52
ΤΟΕΠ	ΤΟΞΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0.0000	0.0315		
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ ""Η ΠΡΟΩΔΟ"" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ "	1.0500	1.0500	1.0500	-1.0000	696	1.0600	0.0000	1.0500	-0,94
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD						0.0155	0.0170		
ΚΟΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0000	0.0800		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD	0.0520	0.0520	0.0520	0.0000	"6,866"	0.0000	0.0520	0.0520	0,00
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0.0000	0.7900		
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD (Σ)						1.6100	1.8000		
ΣΙΤΟ	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD	0.0115	0.0120	0.0118	-0.0170	"30,000"	0.0120	0.0130	0.0120	0,00
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0.0565	0.0000		

Βιομηχανία										
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0.0000	0.0475		
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.0295		
ΑΒΚΑ	ΔΕΣΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0.6900	0.0000		
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	0.6200	0.6300	0.6245	0.2240	"22,016"	0.6200	0.6400	0.6250	-1,57
ΚΥΘΡ	Κ. ΚΥΤΗΡΕΟΤΙΣ HOLDINGS PUBLIC LTD						0.2860	0.3460		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ	2.6800	2.6800	2.6800	-2.0000	"2,000"	2.6400	2.7000	2.6800	-0,74

Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά										
ΚΕΟ	ΚΕΟ PLC						1.2200	1.2700		
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΣΙΛΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ						0.0000	0.2000		
ΜΠΛΕ	BLUE ISLAND PLC						0.0000	0.9700		
ΦΡΟΥ	AKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD	0.2700	0.2960	0.2827	-1.7310	"2,913"	0.2700	0.2960	0.2700	-10,00

Τεχνολογία										
ΝΕΤΙΝ	NET INFO PLC						0.0000	0.0000		

Βασικά Υλικά										
ΛΟΡΔ	LORDOS UNITED PUBLIC LTD						0.0000	0.0900		

Τα καλοκαίρια ολοένα και εξαπλώνονται

Οι καύσωνες ξεκινούν 2-5 ημέρες νωρίτερα και σταματούν 2-6 ημέρες αργότερα

Του ΓΙΑΝΝΗ ΕΛΑΦΡΟΥ

Τις τελευταίες δεκαετίες τα κύματα ζέστης και οι καύσωνες στην Ελλάδα έρχονται νωρίτερα, ακόμα και μέσα στον Μάιο, και φεύγουν αργότερα, επηρεάζοντας και τον Σεπτέμβριο. Μάλιστα, σύμφωνα με μελέτη Ελλήνων επιστημόνων που δημοσιεύθηκε πρόσφατα σε επιστημονικό περιοδικό, καταγράφεται τάση διεύρυνσης της περιόδου εμφάνισης των καυσώνων στην Αθήνα, έως και 10 ημέρες ανά δεκαετία. Συγκεκριμένα, κάθε δέκα χρόνια η έναρξη της περιόδου εκδήλωσης φαινομένων καύσωνα μετατοπίζεται 2-5 ημέρες νωρίτερα, ενώ η λήξη της επεκτείνεται 2-6 ημέρες αργότερα.

Το διήμερο 16-17 Μαΐου 2020 σημειώθηκε μια ιδιαίτερα έντονη «εισοβλή» ζέστης και ένα θερμό κύμα σφικταγαλίασε τη χώρα, με τις θερμοκρασίες στην Αθήνα να φθάνουν στους 36,4° C και 37° C αντίστοιχα (σταθμός Θησείου του Εθνικού Αστεροσκοπείου). Το φαινόμενο χαρακτηρίστηκε πρώιμος καύσωνας του Μαΐου και προκλήθηκε ευρύτερη ανησυχία για τη χρονική επέκταση ανάλογων καιρικών συμβάντων, ειδικά σε μια εποχή που φέρνει όλο και περισσότερα τα σημάδια της κλιματικής αλλαγής.

Αν και η έννοια του καύσωνα είναι ευρέως αντιληπτή ως μια παρατεταμένη περίοδος υπερβολικής ζέστης, στη διεθνή βιβλιογραφία συναντώνται πολλοί διαφορετικοί ορισμοί για το φαινόμενο αυτό. Επιστήμονες από το Ινστιτούτο Ερευνών Περιβάλλοντος και Βιώσιμης Ανάπτυξης του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών (δρ Δήμητρα Φουντά, δρ Γιώρ-

Στην Ελλάδα ο πιο θερμός Μάιος ήταν αυτός του 1945 (29° C), με το 2003 να ακολουθεί (28,8° C). Ο πιο ψυχρός Μάιος καταγράφηκε το 1919 (20,2° C).

γος Καταβούτας, Φραγκίσκος Πιέρρος, καθηγητής Νίκος Μιχαλόπουλος) δημοσίευσαν πρόσφατα επιστημονική μελέτη («Centennial changes in heat waves characteristics in Athens-Greece from multiple definitions based on climatic and bioclimatic indices») στο διεθνές επιστημονικό περιοδικό «Global and Planetary Change» σχετικά με τις μακροχρόνιες μεταβολές στα κύρια χαρακτηριστικά των καυσώνων στη χώρα μας την περίοδο 1900-2019, χρησιμοποιώντας το ιστορικό κλιματικό αρχείο του ΕΑΑ και υιοθετώντας 15 διαφορετικούς ορισμούς καύσωνα, που υπάρχουν στη διεθνή βιβλιογραφία.

«Όλοι ανεξαιρέτως οι ορισμοί καύσωνα που χρησιμοποιήθηκαν στη μελέτη υπέδειξαν σημαντική διαχρονική αύξηση στη συχνότητα εμφάνισης αλλά και διάρκειας των καυσώνων. Για συγκεκριμένους ορισμούς καύσωνα, η συχνότητα εμφάνισης τους μετά το 1990 βρέθηκε να είναι έως και τέσσερις φορές μεγαλύτερη σε σχέση με τον μέσο όρο της προηγούμενης περιόδου. Ταυτόχρονα, σύμφωνα με τη μελέτη, ιδιαίτερα σημαντικές είναι και οι εποχικές μεταβολές των καυσώνων, υποδεικνύοντας πρόωρη έναρξη αλλά και καθυστερη-

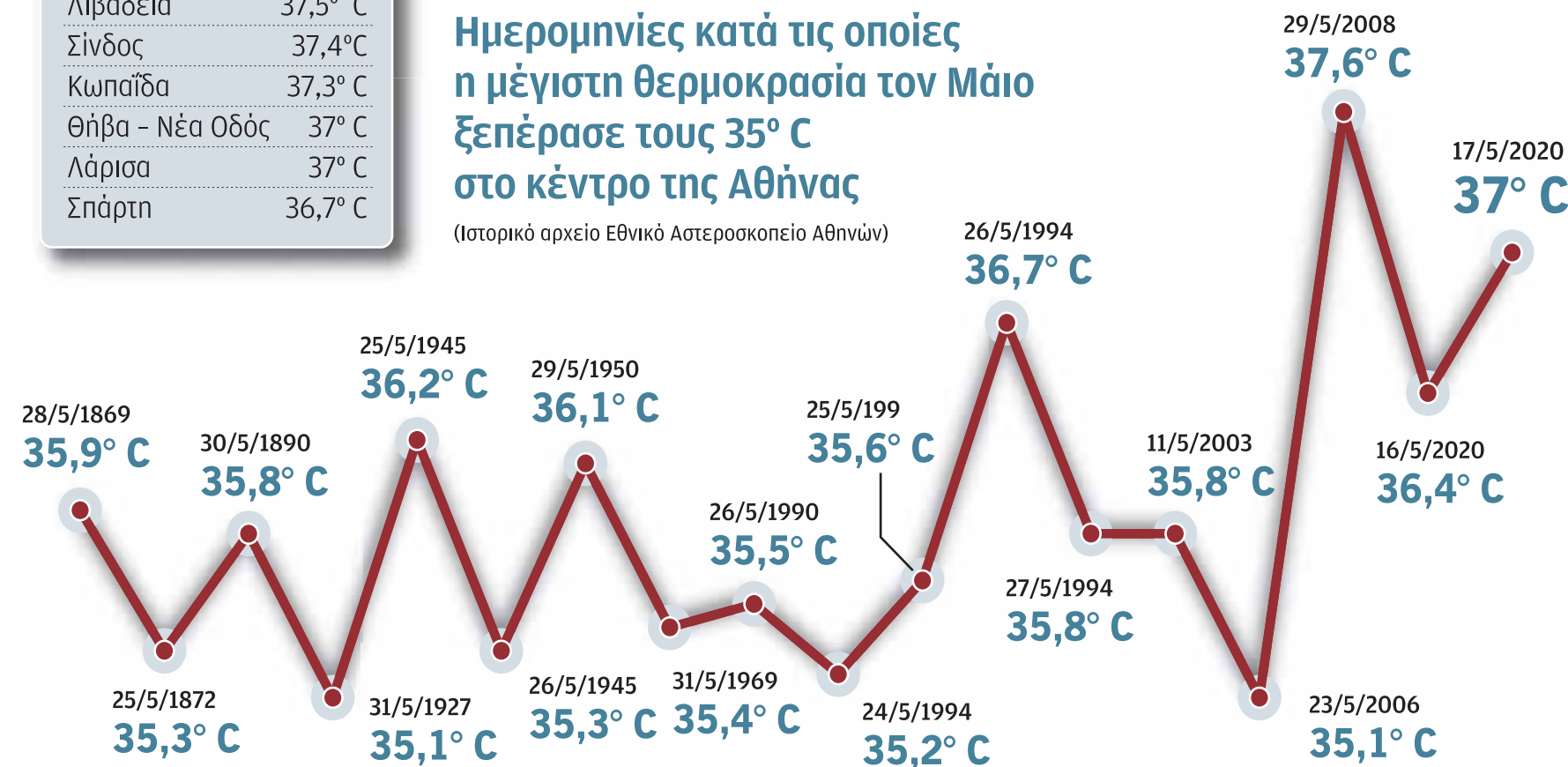
μένη λήξη των φαινομένων, και κατά συνέπεια επιμήκυνση της περιόδου εμφάνισής τους γενικά μέσα στον χρόνο. Ανάλογα με τον ορισμό, η έναρξη των καυσώνων έχει μετατοπιστεί 2-5 ημέρες νωρίτερα ανά δεκαετία από το 1960 και μετά, ενώ η λήξη 2-6 ημέρες αργότερα, με συνέπεια τη διεύρυνση της περιόδου εμφάνισης τους συνολικά μέχρι και 10 ημέρες ανά δεκαετία», λέει στην «Κ» η δρ Δήμητρα Φουντά, διευθύντρια Ερευνών στο Ινστιτούτο Ερευνών Περιβάλλοντος και Βιώσιμης Ανάπτυξης του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών. Είναι χαρακτηριστικό πως ενώ οι μήνες που εμφανίζονταν τις προηγούμενες δεκαετίες οι καύσωνες ήταν κυρίως ο Ιούλιος αλλά και ο Αύγουστος, μετά το 2007 η Αθήνα πλήττεται και από τους λεγόμενους «πρώιμους καύσωνες», που εκδη-

► Η έναρξη της εποχής των καυσώνων έχει μετατοπιστεί 2-5 ημέρες νωρίτερα ανά δεκαετία από το 1960 και μετά, ενώ η λήξη 2-6 ημέρες αργότερα, με συνέπεια τη διεύρυνση της περιόδου εμφάνισής τους συνολικά μέχρι και 10 ημέρες ανά δεκαετία.

► Η μέση μέγιστη θερμοκρασία τον Μάιο στο κέντρο της Αθήνας ακολουθεί ανοδική τάση από τα τέλη του 19ου αιώνα, με ρυθμό αύξησης περίπου 0,2° C ανά δεκαετία.

Ημερομηνίες κατά τις οποίες η μέγιστη θερμοκρασία τον Μάιο ξεπέρασε τους 35° C στο κέντρο της Αθήνας

(Ιστορικό αρχείο Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών)

ΠΗΓΕΣ: Δρ Δήμητρα Φουντά, ερευνήτρια Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών, Περιοδικό «Κόσμος», Meteo.gr

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

50

ΘΕΑΤΡΙΚΟΣ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΚΥΠΡΟΥ

Μακρυκωταίοι & Κοντογιώρηδες

των **ΑΛΕΚΟΥ ΖΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ** και **ΧΡΗΣΤΟΥ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ**

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ 2022
Σκηνοθεσία: **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΡΚΟΥ**

ΛΑΡΝΑΚΑ
Πατίχειο Δημοτικό Αμφιθέατρο
8 Ιουνίου 2022

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ
Δημοτικό Αμφιθέατρο Δερύνειας
10 Ιουνίου 2022

ΛΕΜΕΣΟΣ
Δημοτικό Κηποθέατρο
«Μάριος Τόκας»
17 και 18 Ιουνίου 2022

Υπερτιτλισμένες παραστάσεις
Λεμεσός: 18 Ιουνίου 2022 (αγγλικά & τουρκικά)

Έναρξη παραστάσεων: **21:00**

77 77 27 17 THOC.ORG.CY

ΧΟΡΗΓΟΣ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

10 ΙΟΥΝΙΟΥ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 20:30

ΑΡΧΑΙΟ ΘΕΑΤΡΟ ΚΟΥΡΙΟΥ

Αγορά Εισιτηρίων

Tickethour
a ticketmaster company
ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ: **7777 7040**
ΚΑΙ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

Μέγας Χορηγός

IndexFX.com

Χορηγοί

Exclusive Capital Prime

BREINROCK
Game Changers

Χορηγός Επικοινωνίας

LOVE 100.7 FM
98.1 & 105.7

**ΑΛΚΗΣΤΙΣ
ΠΡΩΤΟΨΑΛΤΗ**

**ΜΙΧΑΛΗΣ
ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ**

Μέρος των καθαρών εσόδων θα διατεθεί για τη στήριξη του Παγκύπριου Συνδέσμου Σπάνιων Γενετικών Παθήσεων "Μοναδικά Χαμόγελα".

Στο φως 250 ασύληπτες σαρκοφάγοι

Από την 6η δυναστεία, που ήκμασε πριν από 2.500 χρόνια στην Αίγυπτο

ΚΑΪΡΟ. Ξύλινα φέρετρα ηλικίας 2.500 ετών και χάλκινα αγάλματα έφερε στο φως η αρχαιολογική σκαπάνη στη νεκρόπολη της Σακάρα στην Αίγυπτο, σύμφωνα με χθεσινή ανακοίνωση της αρχαιολογικής υπηρεσίας της χώρας, η οποία ευελπιστεί ότι η σειρά αρχαιολογικών ανακαλύψεων θα δώσει νέα πνοή στην προβληματική τουριστική βιομηχανία.

Δύο μήνες μετά τον εντοπισμό πέντε αρχαίων τάφων σε μικρή απόσταση ο ένας από τον άλλο, Αιγύπτιοι αρχαιολόγοι ανέσκαψαν νέους θησαυρούς στη νεκρόπολη, 23 χιλιόμετρα νότια του Καΐρου. Ο επικεφαλής της αρχαιολογικής υπηρεσίας, Μοστάφα αλ Ουαζΐρι, είπε χθες μιλώντας σε δημοσιογράφους ότι ιδιαίτερη εντύπωση προκάλεσε στην ανασκαφική ομάδα «η μεγαλύτερη κρύπτη χάλκινων αγαλμάτων» που βρέθηκε ποτέ. Το εύρημα καταγράφηκε στο νεκροταφείο Μπουμπασιτιάν, που έχει πάρει το όνομά του από την αρχαία αιγυπτιακή θεότητα Μπαστέτ. Η θεά απεικονίζεται με σώμα γυναίκας και κε-

Οι αρχαιολόγοι εντόπισαν στη νεκρόπολη της Σακάρα, εκτός από τα ζωγραφισμένα ξύλινα φέρετρα, 150 χάλκινα αγάλματα σε κρύπτη.

φάλι γάτας. Η κρύπτη περιείχε 150 χάλκινα αγάλματα αιγυπτιακών θεοτήτων, ανάμεσά τους οι Μπαστέτ, Ανουβις, Ο-σιρις, Αμουνμίν, Ίσις, Νεφερτούμ και Χατόρ. «Εντόπισαμε επίσης άγαλμα του Ιμχοτέπ και ελπίζουμε να βρούμε και τον τάφο του», είπε ο Αλ Ουαζΐρι. Ο Ιμχοτέπ υπήρξε διάσημος αρχιτέκτονας, ο οποίος θεωρείται από την επιστημονική κοινότητα ως ο δημιουργός της περίφημης κλίμακαπώς πυραμίδας του

Αιγύπτιοι αρχαιολόγοι παρατήρησαν την ύπαρξη δύο ταφικών φρεατίων, τα οποία περιείχαν φέρετρα με τις μούμιες τους, που χρονολογούνται από την ύστερη αιγυπτιακή περίοδο, μεταξύ 747 π.Χ. και 332 π.Χ.

27ου αιώνα π.Χ., ηλικίας 4.700 ετών. Τρεις εβδομάδες μετά τον εντοπισμό του αγάλματος του Ιμχοτέπ, Αιγύπτιοι αρχαιολόγοι παρατήρησαν την ύπαρξη δύο ταφικών φρεατίων, τα οποία περιείχαν 250 ζωγραφισμένα φέρετρα, με τις μούμιες τους. Τα φέρετρα χρονολογούνται από την ύστερη αιγυπτιακή περίοδο, μεταξύ 747 π.Χ. και 332 π.Χ.

Αήικτος πάπυρος

Τον ενθουσιασμό των αρχαιολόγων προκάλεσε η ανακάλυψη του «πρώτου άηικτου παπύρου για περισσότερο από έναν αιώνα». Το τμήμα παπύρου ενδέχεται να περιέχει στίχους του Βιβλίου των Νεκρών, του «εγχειριδίου» του αιγυπτιακού ιερατείου για τη συνοδεία της ανθρώπινης ψυχής στη μεταθανάτια ζωή.

«Οι πρώτες αναφορές κάνουν λόγο για τυλιγμένο πάπυρο, μήκους εννέα μέτρων. Εστάλη ήδη στα εργαστήρια του Αιγυπτιακού Μουσείου, που παραμένουν στο ιστορικό κτίριο της πλათείας Ταχρίρ, για να εξετασθεί ενδελεχώς», ανέφερε ο Αλ Ουαζΐρι, προτού εμφανίσει στους δημοσιογράφους αγαλματίδιο της θεάς Μπαστέτ. «Αποδεικνύει το κάλλος των γυναικών της Αιγύπτου», σημείωσε ο αρχαιολόγος, για να προσθέσει ότι το αγαλματίδιο εντοπίστηκε δίπλα σε δοχεία καλλυντικών και κοσμήματα, όπως κτένες, βραχιόλια και σκουλαρίκια.

Οι εκτεταμένες ανασκαφές στη νεκρόπολη της Σακάρα οδήγησαν σε σειρά εκπληκτικών ανακαλύψεων τα τελευταία χρόνια, όπως την ανασκαφή του τάφου του αυτοκρατορικού αρχιερέα Ουακτίε το 2018 και την ανακάλυψη εκατοντάδων ταριχευμένων ζώων και αγαλμάτων ένα χρόνο αργότερα. Οι αρχαιολόγοι ανέσκαψαν επίσης το μαυσωλείο της βασίλισσας Νεαρίτ, σύζυγου του βασιλιά Τέτι, του πρώτου φαράω της 6ης δυναστείας της Αιγύπτου.

A.P.

Τη γνησιότητα έργων του Μπασκιά ερευνά το FBI

Του **ΜΠΡΕΤ ΣΟΚΑΛ**

Το ενδιαφέρον για τα έργα ζω-γραφικής του Ζαν-Μισέλ Μπα-σκιά συνεχίζεται αμείωτο, προσελκύνοντας – πέρα από συλλέκτες– τις αμερικανικές δικωτικές υπηρεσίες. Ειδική ομάδα του FBI ερευνά έτσι εάν 25 έργα του πρόωρα χαμένου ζωγράφου φιλοτεκνήθηκαν όντως από τον ίδιο. Τα επίμαχα έργα εκτίθενται στο Μουσείο Τέχνης του Ορλάντο, στη Φλόριντα.

Το μουσείο εξέθεσε τα έργα αποδεχόμενο τον ισχυρισμό του ιδιοκτήτη τους ότι βρέθηκαν σε αποθήκη στο Λος Αντζέλες το 2012. Σε άρθρο τους, οι New York Times είχαν αμφισβητήσει τη γνησιότητα των έργων. Ο διευθυντής του μουσείου, όμως, και οι ιδιοκτήτες των έργων επιμένουν ότι δημιουργός τους ήταν ο Μπασκιά, που πέθανε το 1988. Πράκτορες του FBI, που ανέλαβαν την υπόθεση, εστίασαν στους ιδιοκτήτες, οι οποίοι είχαν ήδη εκφράσει την πρόθεση να πουλήσουν τα έργα και ήλπιζαν να τονώσουν την τιμή τους, έχοντας κανονίσει με το μουσείο του Ορλάντο να στείλουν τις ελαιογραφίες σε έκθεση του Μπασκιά στην Ιταλία. Η δημοσίευση έργου σε κατάλογο έκθεσης αυξάνει αμέσως την αξία του.

Διάλυση της επιτροπής

Οι πωλητές, που ίσως γνωρίζουν ότι τα έργα είναι πλαστά, εκμεταλλεύονται τη διάλυση της επιτροπής πιστοποίησης γνησιότητας του ιδρύματος Μπασκιά. Η επιτροπή γνησιότητας του ιδρύματος, όπως και άλλες τέτοιες, διέκοψε τη λειτουργία της εξαιτίας των υψηλών νομικών εξόδων που αντιμετώπιζε από αγωγές εναντίον της. Οι ισχυρισμοί υπέρ της γνησιότητας των 25 έργων βασίζονται στον λόγο δύο καταδικα-

σθέντων εμπόρων ναρκωτικών. Ο Ουίλιαμ Φορς συνελήφθη το 1973 για εισαγωγή 500 κιλών κάνναβης από την Τζαμάικα στις ΗΠΑ, ενώ ο Λι Μαντζίν καταδικάστηκε δύο φορές για διακίνηση κοκαίνης, το 1979 και το 1991. Το 1996, οι ομοσπονδιακές δικωτικές υπηρεσίες τον συνέλαβαν για χρηματιστηριακή απάτη, για να καταδικασθεί από δικαστήριο του Μανχάταν. Οι ειδικοί περιμένουν τώρα να πιστοποιήσουν τη γνησιότητα των έργων.

Ανάρπαστα

Τα εξπρεσιονιστικά έργα του Μπαστιά, που υπήρξε άστεγος προτού «ανακαλυφθεί» από τον Αντί Γου-

Οι πράκτορες ερευνούν κατά πόσον πίνακες που επρόκειτο να πουληθούν, έπειτα από έκθεση στην Ιταλία, έχουν φιλοτεκνηθεί από τον ίδιο τον ζωγράφο.

όρχολ, έχουν γίνει ανάρπαστα στον κόσμο των συλλεκτών. Την περασμένη εβδομάδα, νεαρό ζευγάρι που επισκέφθηκε γκαλερί στη συνοικία Τσέλοι του Μανχάταν αφαίρεσε μεταξοτυπία του ζωγράφου από τον τοίχο της γκαλερί και προσπάθησε να απομακρυνθεί, προτού γίνει αντιληπτό από υπάλληλο, ο οποίος κάλεσε την αστυνομία. Οι δύο δράστες είχαν, όμως, διαφύγει, ενώ ο υπάλληλος της γκαλερί είπε στην αστυνομία ότι οι δράστες της κλοπής είχαν «φραφή» ευρωπαϊκή προφορά. Η μεταξοτυπία του Μπασκιά πωλείτο έναντι 45.000 δολαρίων.

Το Μουσείο Τέχνης του Ορλάντο στη Φλόριντα εξέθεσε 25 έργα του Ζαν-Μισέλ Μπασκιά αποδεχόμενο τον ισχυρισμό του ιδιοκτήτη τους ότι βρέθηκαν σε αποθήκη στο Λος Αντζέλες το 2012.

Επιστροφή αρχαίων θησαυρών στο Ιράκ

Το Εθνικό Μουσείο του Ιράκ επισκέφθηκε, την περασμένη εβδομάδα, ομάδα υψηλόβαθμων αξιωματικών της Ε.Ε., οι οποίοι ξεναγήθηκαν στις αίθουσες με τα ανεκτίμητα εκθέματα από τον πολιτισμό της Μεσοποταμίας και συνεκάρησαν τους υπευθύνους του μουσείου γιατί κατάφεραν να το ξαναστήσουν μετά τις μεγάλες καταστροφές του πολέμου αλλά και τη λαφυραγώγιση των εκθεμάτων του.

Το μουσείο, το οποίο βρίσκεται στο κέντρο της Βαγδάτης, άνοιξε ξανά τις θύρες του τον περασμένο Μάρτιο. Την προηγούμενη τριετία παρέμενε κλειστό λόγω πανδημίας αλλά και της πολιτικής αναταραχής στη χώρα. Στις αίθουσές του φιλοξενεί αμύητους αρχαιολογικούς θησαυρούς που χρονολογούνται πριν από 2.500 χρόνια, από την περίοδο της νεοασσυριακής αυτοκρατορίας αλλά και ισλαμικές αρχαιότητες. Ανάμεσα στα εκθέματα περιλαμβάνονται οι δύο

Στις αίθουσές του φιλοξενεί αμύητους αρχαιολογικούς θησαυρούς που χρονολογούνται πριν από 2.500 χρόνια, από την περίοδο της νεοασσυριακής αυτοκρατορίας, αλλά και ισλαμικές αρχαιότητες.

Το Εθνικό Μουσείο στη Βαγδάτη άνοιξε και πάλι τις πύλες του για το κοινό έπειτα από τρία χρόνια.

φτερωτοί ταύροι από τα Ανάκτορα του Ασσυριακού Β' (883-859 π.Χ.) στην πόλη Νιμρούν, η οποία βρισκόταν περίπου 30 χιλιόμετρα νοτίως της Μοσούλης.

Το Εθνικό Μουσείο του Ιράκ έχει μακρά ιστορία. Ιδρύθηκε το 1923 με σκοπό να φιλοξενήσει ευρήματα από πέντε χιλιάδες χρόνια ιστορίας της Μεσοποταμίας και πρόσφατα ανακινίστηκε πλήρως. Μετά την αμερικανική εισβολή του 2003 και την ανατροπή του καθεστώτος Σαντάμ Χουσεΐν, το μουσείο λαφυραγώγηθηκε συστηματικά και πε-

ρίπου 15.000 εκθέματα μεταφέρθηκαν και πωλήθηκαν από αρχαιοκαπήλους στο εξωτερικό. Μέχρι σήμερα, η ιρακινή κυβέρνηση έχει εντοπίσει και έχει επιστρέψει στη χώρα περίπου το 30% των κλοπιμαίων. Στη συνέχεια, η επικράτηση του ισλαμικού κράτους σε μεγάλες εκτάσεις του Ιράκ, από το 2013 έως το 2017, σηματοδότησε μία περίοδο μαζικών καταστροφών αρχαιολογικών χώρων αλλά και παράνομης εξαγωγής και εμπορίας αρχαιοτήτων από τους τζιχαντιστές. Τον περασμένο Δεκέμβριο, μαζί με άλλα ευρήματα, επιστράφηκε στη Βαγδάτη και στο Εθνικό Μουσείο η πύληνη πινακίδα όπου είναι χαραγμένο ένα τμήμα του Επους του Γκιλγκαμές. Η πινακίδα χρονολογείται πριν από 3.500 χρόνια και είχε κλαπεί από το μουσείο το 2003, όπου τελικά επέστρεψε ύστερα από ένα διαδωλωδες ταξίδι στα χέρια των αρχαιοκαπήλων σε ΗΠΑ και Ευρώπη.

Μορφή παγόβουνου έχει το έγκλημα στον κυβερνοχώρο

Του **ΑΛ ΜΠΕΪΚΕΡ**

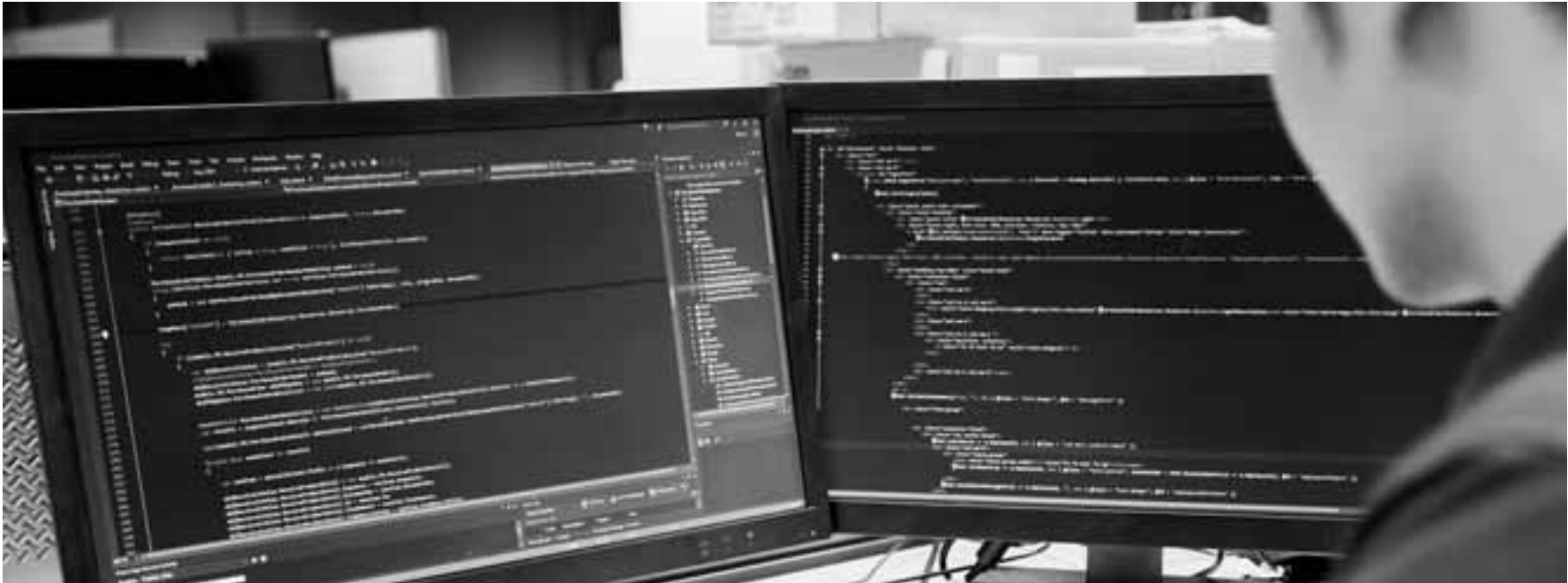
Ο επικεφαλής της αστυνομίας στη Γιουτά είχε επιδοθεί στον αγώνα κατά των οπιοειδών όταν συνειδητοποιήσει ότι υπάρχει έλλειψη στοιχείων για τις ηλεκτρονικές πωλήσεις φενταλίνης και πως αυτό εμποδίζει τις έρευνες. Στη Φιλαδέλφεια, κάθε κλοπή iPhone αντιμετωπιζόταν ως μεμονωμένη, με αποτέλεσμα να ανήθουν παράνομα δίκτυα διανομής κλεμμένων κινητών. Και στο Νάσβιλ, οι εισαγγελείς δεν είχαν στοιχεία για τη νέα απάτη μέσω email με υπογραφή «απατημένος σύζυγος». Ανώνυμοι εκβιαστές αποστέλλουν μαζικά επιστολές σε άνδρες, απειλώντας να αποκαλύψουν τις απορίες τους. Κάποιοι δεν έχουν κάνει κάτι, άλλοι όμως αισθάνονται ένοχοι και δέχονται να πληρώσουν, ενίοτε με bitcoins.

Ξεπερασμένα χαρακτηρίζουν οι δικωτικές υπηρεσίες των ΗΠΑ τα εργαλεία που έχουν στη διάθεσή τους για την αντιμετώπιση του κυβερνοεγκλήματος. Την ώρα που ορισμένες μορφές εγκληματικότητας υποχωρούν, άλλες ενισχύονται. Καθώς, όμως, πολλά από τα αδικήματα διαπράχθηκαν ψηφιακά, οι κατά τόπους αστυνομικές υπηρεσίες αποδείχθηκαν ανίκανες να αντιμετω-

πίσουν και να καταγράψουν αξιόπιστα το φαινόμενο.

«Πολλοί ύποπτοι εκμεταλλεύονται την ψηφιακή φύση του εγκλήματός τους και δεν φοβούνται τη δίωξη. Την ίδια ώρα, ως αστυνομικός πώς θα αναλύσω κάτι για το οποίο δεν διαθέτω στοιχεία;» λέει ο επικεφαλής της αστυνομίας του Νάσβιλ στο Τενεσί, Τζέισον Ράινμπολτ.

Πολλά από τα αδικήματα δεν θεωρούνται καν σοβαρά από την αστυνομία, που επιλέγει συνειδητά να μην καταγράφει περιστατικά πλαστογραφίας, κλοπής ταυτότητων, σεξουαλικής εκμετάλλευσης, επιθέσεων χάκερ, αγορών ναρκωτικών μέσω του σκοτεινού διαδικτύου (dark web) και απάτης μέσω πιστωτικών καρτών. Η τεχνολογία δημιουργήσε έτσι ιδανικό πεδίο δράσης για επανοπτικούς εγκληματίες, οι οποίοι αυξάνουν τα κέρδη τους χωρίς να αναγκάζονται να καταφεύγουν σε βίαιες μεθόδους. Η ψηφιακή εγκληματικότητα επιτρέπει την αποστασιοποίηση του θύτη από το θύμα του, εξαλείφοντας τον φόβο της σύλληψης. Οι κυβερνοεγκληματίες παραμένουν άγνωστοι, ενώ οι δικωτικές αρχές αναρωτιούνται ποιος έχει την αρμοδιότητα έρευνας, δίωξης και παραπομπής στη Δικαιοσύνη των δραστών.

Πολλά από τα αδικήματα δεν θεωρούνται καν σοβαρά από την αστυνομία, που επιλέγει συνειδητά να μην καταγράφει περιστατικά πλαστογραφίας, κλοπής ταυτότητων, επιθέσεων χάκερ, αγορών ναρκωτικών μέσω του σκοτεινού διαδικτύου και απάτης μέσω πιστωτικών καρτών.

Οι δράστες παραμένουν άγνωστοι, ενώ οι δικωτικές αρχές αναρωτιούνται ποιος έχει την αρμοδιότητα έρευνας και παραπομπής τους.

Πολλοί εγκληματολόγοι, πανεπιστημιακοί και αξιωματικοί αστυνομικών υπηρεσιών εκτιμούν ότι το βίαιο έγκλημα, όπως η ένοπλη ληστεία, αποτελεί αναχρονισμό. Στη σύγχρονη εποχή, οι ψηφιακές λεωφόροι αντικατέστησαν τους δρόμους των πόλεων

ως σκηνικό αξιοποιούν πράξεων. Η υποχώρηση της εγκληματικότητας, για την οποία επαιρόνται οι δημοτικές αρχές πολλών αμερικανικών πόλεων, οφείλεται στη μετεξέλιξη της στην ψηφιακή εποχή και στην αδυναμία των αστυνομικών αρχών να υπολογίσουν το εύρος του προβλήματος. «Πρόκειται για την παρομοίωση του παγόβουνου. Γνωρίζουμε μόνο όσα βλέπουμε στην επιφάνεια, ενώ το «ζουμί» βρίσκεται κάτω από την επιφάνεια του νερού», λέει η Νόλα Τζόις, πρώην επικεφαλής της αστυνομίας της Φιλαδέλφειας, που συμμετέχει σε επιτροπή μελέτης του κυβερνοεγκλήματος. Το κέντρο καταγραφής εγκλημάτων μέσω Διαδικτύου,

που ίδρυσε το FBI, δέχθηκε σχεδόν 300.000 καταγγελίες το 2016, ενώ ψηφιακοί απατεώνες εκλεψαν πολλά δισεκατομμύρια δολάρια από αδαείς των χρονιά εκείνη. Οι αριθμοί αυτοί ενισχύθηκαν σημαντικά εξαιτίας της πανδημίας και της εκτίναξης του ψηφιακού εμπορίου.

Σε έκθεση που δημοσίευσε το 2020, ανεξάρτητο ινστιτούτο της Ουάσιγκτον διαπίστωσε εξετάζοντας στοιχεία του 2014 ότι μία και μόνο κατηγορία ψηφιακού εγκλήματος –η κλοπή στοιχείων ταυτότητας– εξασφάλισε στους δράστες περισσότερα από 15,4 δισ. δολάρια τη χρονιά εκείνη. Στην έκθεσή του, το ινστιτούτο υπογραμμίζει ότι τα στοιχεία

αυτά έπρεπε να σημάτων συναγερμό στις δικωτικές υπηρεσίες και να οδηγήσουν στη θεσμοθέτηση κοινού μηχανισμού καταγραφής και εντοπισμού κρουσμάτων ψηφιακής εγκληματικότητας. Οι 18.000 αστυνομικές υπηρεσίες στις ΗΠΑ δεν συνεργάζονται αποτελεσματικά μεταξύ τους, με το ινστιτούτο να συνιστά την ανάπτυξη αυτόνομων ψηφιακών δυνατοτήτων από τις κατά τόπους αστυνομικές αρχές, την πρόσληψη ειδικών αναλυτών, την αξιοποίηση κανονόμων συστημάτων ανάλυσης δεδομένων και την ενθάρρυνση τραπεζών να αναφέρουν αμέσως κρούσματα ψηφιακής απάτης αντί να τα αποκρύπτουν.

ΑΝΑΛΥΣΗ
EUROBANK*

Νέα αύξηση πληθωρισμού στην Ευρωζώνη

Ο **πληθωρισμός** στην Ευρωζώνη παραμένει σε ανοδική πορεία, με τη διάχυσή του στην ευρύτερη οικονομία να αυξάνει τις ανησυχίες για διατήρησή του σε υψηλά επίπεδα για μεγάλο χρονικό διάστημα. Σύμφωνα με την αρχική εκτίμηση, ο κύριος εναρμονισμένος δείκτης τιμών καταναλωτή ανήλθε τον Μάιο σε νέο ιστορικά υψηλό επίπεδο 8,1% ετησίως από 7,4% τον προηγούμενο μήνα, ωθούμενος από τη νέα αύξηση στις τιμές ενέργειας (μετά την πτώση τον Απρίλιο κυρίως λόγω των κυβερνητικών μέτρων στήριξης για τη συγκράτηση των τιμών) και τη νέα ταχεία αύξηση των τιμών τροφίμων λόγω ελλείψεων σε λιπάσματα, σιτηρά καθώς και βρώσιμες φυτικές ύλες, όπως το πλιέλαιο, ως αποτέλεσμα του πολέμου Ρωσίας - Ουκρανίας. Επιπρόσθετα, ανοδικά εξελίχθηκε και ο δομικός πληθωρισμός ο οποίος από 3,5% ετησίως τον Απρίλιο αυξήθηκε στο 3,8% τον Μάιο, το υψηλότερο επίπεδο στην Ιστορία της Ευρωζώνης, εν μέσω νέας αύξησης των τιμών στα βιομηχανικά προϊόντα και στις υπηρεσίες. Στο αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα δεν αποκλείεται να καταγραφεί περαιτέρω άνοδος του πληθωρισμού, ως αποτέλεσμα των συνεχιζόμενων προβλημάτων στην εφοδιαστική αλυσίδα, της αναμενόμενης ανάκαμψης της τουριστικής αγοράς το καλοκαίρι, καθώς και της νέας αύξησης στις τιμές πετρελαίου μετά την απόφαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για επιβολή εμπάρ-

γκο έως το τέλος του έτους στο 90% των εισαγωγών πετρελαίου από τη Ρωσία. Παράλληλα εντείνονται οι ανησυχίες για σπειροειδούς τύπου αυξήσεις μισθών μετά τα στοιχεία του πρώτου τριμήνου της ΕΚΤ για ρυθμό αύξησης των μισθών που συμφωνήθηκε ύστερα από διαπραγματεύσεις κατά 2,8% ετησίως, ο υψηλότερος για περισσότερα από δέκα χρόνια. Οι εξελίξεις αυτές, σε συνδυασμό με τον επιθετικό τόνο σε πρόσφατες δηλώσεις αξιωματούχων της ΕΚΤ, συμπεριλαμβανομένων της πρόεδρου Κριστίν Λαγκάρντ, καθώς και ανακινώσεων στοιχείων της Ευρωζώνης που υποδηλώνουν ότι, παρά τους αυξημένους κινδύνους, δεν διαφαίνεται προς το παρόν ενδεχόμενο σημαντικής επιβράδυνσης της οικονομικής δραστηριότητας, οδηγούν σε ανοδική αναθεώρηση των εκτιμήσεων για την πορεία των επιτοκίων της ΕΚΤ. Η προθεσμιακή αγορά προσεχφλεί πλήρως αύξηση 25 μ.β. τον Ιούλιο, χωρίς να αποκλείει το ενδεχόμενο για άνοδο 50 μ.β., ενώ για το σύνολο του έτους η αναμενόμενη συνολική αύξηση ανέρχεται πάνω από 100 μ.β. Σε αυτό το περιβάλλον, οι αγορές ευρωπαϊκών ομολόγων δέχθηκαν έντονες πιέσεις, με την απόδοση του 2ετούς γερμανικού τίτλου να ανέρχεται προσωρινά κοντά στο 0,65% για πρώτη φορά τα τελευταία έντεκα χρόνια.

* Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης & Ερευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών της Eurobank.

Ζημιές κατέγραψε την Τρίτη το ΧΑΚ

Ζημιές κατέγραψε στη σημερινή χρηματιστηριακή συνάντηση το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 71,46 μονάδες, σημειώνοντας πτώση της τάξης του 0,57%. Η αξία των συναλλαγών διαμορφώθηκε στις €199.957,30.

Ο **Γενικός Δείκτης** έκλεισε στις **71,46 μονάδες**, σημειώνοντας πτώση της τάξης του **0,57%**.

Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 έκλεισε στις 42,87 μονάδες, καταγράφοντας ζημιές σε ποσοστό 0,58%. Όσον αφορά τους επιμέρους χρηματιστηριακούς δείκτες, τις μεγαλύτερες ζημιές σε ποσοστό 2,38% κατέγραψε

ο δείκτης των Επενδυτικών και ακολούθου ο δείκτης της Εναλλακτικής Αγοράς σε ποσοστό 0,93%, της Κύριας Αγοράς 0,18% και των Ξενοδοχείων 0,07%. Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυσε οι τίτλοι της Τράπεζας Κύπρου με €90.263,90 (τιμή κλεισίματος €1,1450 – πτώση 1,29%), της Ελληνικής Τράπεζας με €65.733,66 (τιμή κλεισίματος €0,87 – άνοδος 2,35%), της Petrolina (Holdings) με €14.566,40 (τιμή κλεισίματος €1,11 – πτώση 1,77%), της The Cyprus Cement με €13.748,50 (τιμή κλεισίματος €0,6250 – πτώση 1,57%) και της Τσιμεντοποιίας Βασιλικού με €5.360 (τιμή κλεισίματος €2,68 – πτώση 0,74%). Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγματεύσεως, 2 κινήθηκαν ανοδικά, 8 κινήθηκαν καθοδικά και 6 αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε στις 103.

Αμυνες έναντι του πληθωρισμού για νοικοκυριά και επιχειρήσεις

Αύξηση μισθών, απασχόλησης, τουρισμός, μέτρα στήριξης μειώνουν την επιβάρυνση

Της ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

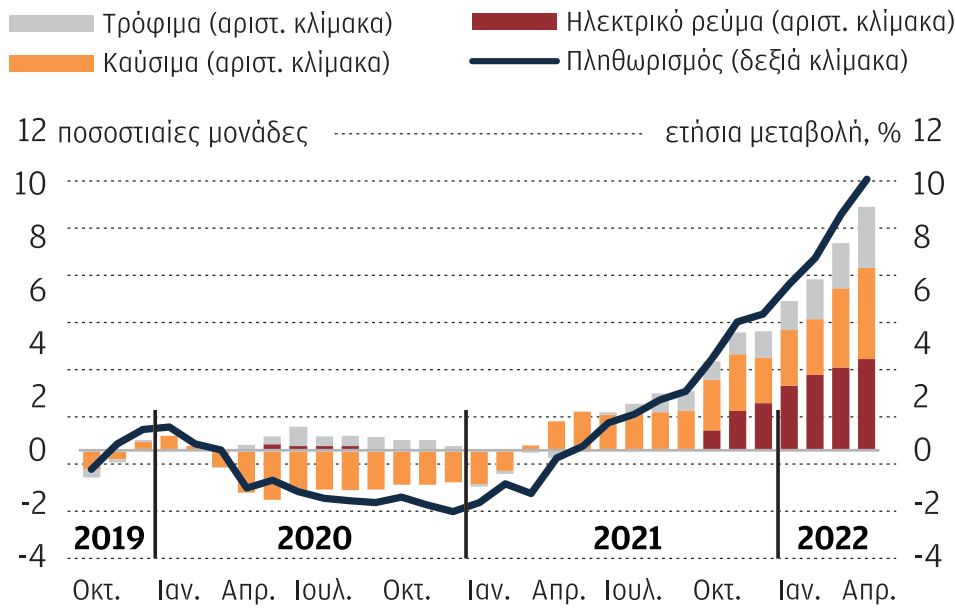
Εκτίναξη του πληθωρισμού στο 8,5% κατά μέσον όρο φέτος, με κορύφωση τον Μάιο - Ιούνιο, οπότε θα φτάσει κατά μέσον όρο στο 12%, «βλέπει» σε χθεσινή ανάλυσή της η Εθνική Τράπεζα, στον απόηχο της ανακοίνωσης της Eurostat για εναρμονισμένο δείκτη στο 10,7% τον Μάιο, αλλά και της ΕΛΣΤΑΤ, μία μέρα πριν, για αύξηση του γενικού δείκτη τιμών παραγωγού στη βιομηχανία κατά 48,8% τον Απρίλιο. Οι πιέσεις είναι έντονες, ωστόσο οι αναλυτές της Εθνικής επισημαίνουν ότι παράλληλα υπάρχουν ισχυρές άμυνες τόσο των νοικοκυριών, χάρη στις αυξήσεις μισθών και απασχόλησης, όσο και των επιχειρήσεων, χάρη στην ισχυρή ζήτηση και στον τουρισμό.

Όσον αφορά τα νοικοκυριά, προβλέπουν αύξηση της απασχόλησης κατά 4,5% το

Παρά τις πληθωριστικές πιέσεις, η ιδιωτική κατανάλωση θα παραμείνει σε θετική τροχιά, εκτιμούν οι αναλυτές της Εθνικής Τράπεζας.

2022, μείωση της ανεργίας στο 11% τον Δεκέμβριο και επισημαίνουν ότι δημιουργείται πρόσφορο έδαφος για μια ευρύτερη προσαρμογή των μισθών του ιδιωτικού τομέα στην Ελλάδα, μετά μια μακρά περίοδο συγκράτησης. Έτσι, πέρα από τον κατώτατο μισθό, εκτιμούν ότι θα αυξηθεί η μέση αμοιβή εργασίας σε ονομαστικούς όρους

Συμμετοχή ενέργειας και τροφίμων στον πληθωρισμό

ΠΗΓΗ: ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

κατά 2%-2,5% το 2022 και 1,5% το 2023.

Η αύξηση αυτή, σε συνδυασμό με την ενίσχυση της απασχόλησης, εκτιμάται ότι οδηγεί σε ετήσια αύξηση της συνολικής αμοιβής της εργασίας κατά σχεδόν 6,5% το 2022 και 3% το 2023.

Παράλληλα, συνεχίζουν οι αναλυτές, άλλες πηγές μη μισθολογικού εισοδήματος,

όπως εισοδήματα από επιχειρηματικότητα και ελευθέρια επαγγέλματα, αναμένεται να παρουσιάσουν ισχυρή αύξηση 10% το 2022 και 4,5% το 2023. Τέλος, προσθέτουν τη δημοσιονομική στήριξη του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών, περίπου 2,2 δισ. ευρώ, για να περιοριστεί ο αντίκτυπος του υψηλότερου ενεργειακού κόστους.

Αυξήθηκε το διαθέσιμο εισόδημα

Την ισχυρή αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών το 2021, με αποτέλεσμα να ξεπεράσει τα προ COVID-19 επίπεδα κατά 3,7 δισ. ευρώ, επισημαίνει ανάλυση της Eurobank στο χθεσινό δελτίο της «7 Ημέρες Οικονομία», σημειώνοντας όμως και τους κινδύνους που διατρέχει σήμερα το εισόδημα εξαιτίας του πληθωρισμού.

Η άνοδος αυτή είναι σε μεγάλο βαθμό αποτέλεσμα των δημοσιονομικών παρεμβάσεων της κυβέρνησης, οι οποίες συνδυάστηκαν με υψηλά ελλείμματα και συσσω-

ρευση δημοσίου χρέους, επισημαίνει εξάλλου η ανάλυση.

Συγκεκριμένα, ο αναλυτής (Στ. Γώγος) σημειώνει ότι στην αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος τη μεγαλύτερη συνεισφορά είχε η ενίσχυση των κερδών των ατομικών επιχειρήσεων.

Αυτή, με τη σειρά της, δεν προήλθε, τονίζει, από την άνοδο της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας των επιχειρήσεων, αλλά από τις επιδοτήσεις του κράτους.

Αντίθετα, συνεχίζει, οι αμοιβές εξαρτη-

μένης εργασίας, δηλαδή η άλλη κύρια πηγή εισοδήματος των νοικοκυριών, δεν κάλυψε τις απώλειες του πρώτου έτους της υγειονομικής κρίσης. Συγκεκριμένα, υπολείπεται κατά 500 εκατ. ευρώ σε σχέση με τα προ πανδημίας επίπεδα. Πέραν των επιδοτήσεων, βεβαίως, το κράτος στήριξε το εισόδημα των νοικοκυριών μέσω κοινωνικών παροχών, οι οποίες το 2021 ήταν αυξημένες κατά 1,1 δισ. ευρώ σε σχέση με το 2019.

Κυρίαρχος καθοδικός κίνδυνος για το πραγματικό διαθέσιμο εισόδημα των νοι-

κοκυριών το 2022 είναι η άνοδος των τιμών, αναφέρει ο αναλυτής.

Κατά την εκτίμησή του, οι επιπτώσεις των πληθωριστικών πιέσεων στο διαθέσιμο εισόδημα αναμένεται να ενταθούν το 2ο τρίμηνο του 2022. Επισημαίνει όμως και ως παράγοντες αντιστάθμισης την άνοδο της απασχόλησης, του κατώτατου μισθού και των μέτρων στήριξης που έλαβε η κυβέρνηση.

Μεσοπρόθεσμα, καθοριστική είναι η συμβολή της παραγωγικότητας.

Ο πόλεμος δεν ανατρέπει τη δυναμική της ελληνικής οικονομίας, λέει η Eurobank

Δύο σενάρια για την πορεία της οικονομίας φέτος έχει διαμορφώσει η Eurobank: το βασικό προβλέπει αύξηση του ΑΕΠ κατά 3% και πληθωρισμό 7%, και το δυσμενές προβλέπει ανάπτυξη 1,4% και πληθωρισμό 8,2%. Σημειώνεται ότι η κυβερνητική πρόβλεψη, όπως αποτυπώθηκε στο Πρόγραμμα Σταθερότητας, πριν από ένα μήνα, προέβλεπε ρυθμό ανάπτυξης 3,1% και πληθωρισμό 5,6%, ενώ η Κομισιόν στις πρόσφατες ανοιχτάτες προβλέψεις της εκτιμά αύξηση του ΑΕΠ κατά 3,5% και πληθωρισμό 6,3%.

Η ανάλυση του δρος Τάσου Αναστασάτου, επικεφαλής οικονομολόγου της Eurobank, που δημοσιεύθηκε, επιβεβαιώνει τη συνεχιζόμενη τάση μεταξύ των οικονομολόγων για αναθεώρηση των προβλέψεων προς το δυσμενέστερο, ενώ το δυσμενές του σενάριο πλησιάζει επικίνδυνα τα όρια της στασιμότητας.

«Η ύπαρξη μεγάλης αβεβαιότητας λόγω του πολέμου στην Ουκρανία καθιστά αναγκαία την εκτίμηση εναλλακτικών σεναρίων», σημειώνει η μελέτη με τίτλο «Εν-

διάμεση Έκθεση για την Ανάπτυξη της Ελληνικής Οικονομίας το 2022».

Το βασικό σενάριο βασίζεται στην παραδοχή ότι δεν θα κλιμακωθεί ο πόλεμος και ότι θα παραμείνουν στα επίπεδα του Μαΐου του 2022 οι κυρώσεις της Ε.Ε. κατά της Ρωσίας.

Το δυσμενές σενάριο υποθέτει παράταση του πολέμου και οικονομικές κυρώσεις, που οδηγούν σε μεγαλύτερο σοκ προσφοράς, το οποίο εκδηλώνεται με υψηλότερες τιμές ενέργειας.

Η μελέτη υποστηρίζει πάντως ότι ο πόλεμος στην Ουκρανία «δεν ανατρέπει τις δυνατότητες πραγμάτωσης του δυναμικού της ελληνικής οικονομίας μακροπρόθεσμα».

Αλλά και βραχυπρόθεσμα, ο συγγραφέας επισημαίνει ότι η ελληνική οικονομία έχει σημαντικά αντίβαρα που υποστηρίζουν τις προοπτικές της:

1. Οι προσδοκίες για μια ισχυρή τουριστική περίοδο, υπό την προϋπόθεση ότι θα αποφευχθεί η κλιμάκωση της κατάστα-

Η μελέτη υποστηρίζει πάντως ότι ο πόλεμος στην Ουκρανία «δεν ανατρέπει τις δυνατότητες πραγμάτωσης του δυναμικού της ελληνικής οικονομίας μακροπρόθεσμα».

σης στην Ουκρανία.

2. Τα οφέλη από το Ταμείο Ανάκαμψης, το ΕΣΠΑ 2021-2027 και τα κεφάλαια της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, συνολικά περίπου 90 δισ. ευρώ τα επόμενα πέντε χρόνια.

3. Η άνετη θέση ρευστότητας της οικονομίας, με τα 34 δισ. ευρώ των νέων καταθέσεων της πανδημίας, τα 38 δισ. ευρώ του μαζιλαριού ρευστότητας του κράτους και τα 38,8 δισ. ευρώ ομολόγων του ελληνικού Δημοσίου που θα επανεπενδύονται ευέλικτα στο πλαίσιο του Πανδημικού Προγράμματος Ρευστότητας της ΕΚΤ.

4. Τα δημοσιονομικά μέτρα για τη μείωση των ενεργειακού κόστους των νοικοκυριών.

Ο κ. Αναστασάτος τονίζει πάντως την ανάγκη επιστροφής σε πρωτογενή πλεονάσματα το 2023, ώστε να διατηρηθεί η εμπιστοσύνη των αγορών και να διευκολυνθεί η ανάκτηση της επενδυτικής βελτίωσης.

ΕΙΡ. ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Deloitte.

Στην Deloitte παρέχουμε στους πελάτες μας ευρύ φάσμα απόψεων, ικανοτήτων και δημιουργικότητας, που απαιτούνται για την επίτευξη **αποτελεσμάτων με θετικό αντίκτυπο.**

© 2020 Deloitte Limited

Connect for **impact.**

www.deloitte.com/cy

